Agrárminisztérium, Vadgazdálkodási Tájegységi Főosztály

Cserehát-aggteleki
vadgazdálkodási tájegység
(204)

A vadgazdálkodási tájegység tervének elkészítéséhez felhasznált vadgazdálkodási alapadatok, az azokat bemutató grafikonok és térképek, valamint azok szöveges értékelése egységes szerkezetben.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.08.31.

Vadgazdálkodási tájegységi terv tartalomjegyzék

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

- A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása
- A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői
- A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

- A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
- Az őz állománya, hasznosítása és minősége
- A muflon állománya, hasznosítása és minősége
- A vaddisznó állománya és hasznosítása
- A mezei nyúl állománya és hasznosítása
- A fácán állománya és hasznosítása
- A hasznos apróvad hasznosítása
- Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

3.1. Nagyvadgazdálkodás

- A gímszarvas gazdálkodás alapvonalai
- A dámszarvas gazdálkodás alapvonalai
- Az őzgazdálkodás alapvonalai

- A muflongazdálkodás alapvonalai
- A vaddisznó gazdálkodás alapvonalai

3.2. Apróvadgazdálkodás

- A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai
- A fácángazdálkodás alapvonalai
- A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai
- A ragadozó-gazdálkodás alapvonalai

4. Mellékletek

- A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe
- A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke
- A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján
- A különleges rendeltetésű vadászterületek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között
- A vadaskertek vadgazdálkodási tájegységek közötti megoszlása
- A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei
- Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

1. A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység leírása

A vadgazdálkodási tájegység azonosítói és térbeli elhelyezkedése

	VGTE kódszáma:	**204**
	VGTE neve:	**Cserehát-aggteleki**

A vadgazdálkodási tájegység jellemzése

A vadgazdálkodási tájegység környezeti adottságainak bemutatása

A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység Borsod-Abaúj-Zemplén megyében helyezkedik el. Területének közel 96%-a vadgazdálkodásra alkalmas. A vadgazdálkodási tájegység területének mintegy felét (53.6%) borítják szántó és gyepterületek, az erdő aránya 40.9%. Hegy- és dombvidéki területeken fekvő, zömében nagyvadas és helyenként vegyesvadas vadgazdálkodási tájegység. Jellegét meghatározzák az északi-középhegységi ökológiai adottságok, az alacsonyabb produktivitás és az vadállományok ennek tulajdonítható jellemzői.

A vadgazdálkodási tájegység megyék közötti megoszlása:

- Borsod-Abaúj-Zemplén: **177,352 ha** (100.0%)

A mező- és erdőgazdaság legfontosabb területi jellemzői

A művelési ágak megoszlása a Corine Landcover adatbázis alapján (ha)

erdő	szántó	rét	szőlő	nádas	tó	alkalmatlan	összesen
72,491	67,958	27,141	2,131	37	219	7,388	177,365
40.9%	38.3%	15.3%	1.2%	0.0%	0.1%	4.2%	100.0%

A mezőgazdasági területek jellemzője jelenleg is az intenzív, viszonylag nagy táblákon folyó növénytermesztés. A gépesítés és vegyszerhasználat következtében a mezei nyúl és a fácán számára álló feltételek folyamatosan romlottak, ami a termesztéstechnológia miatt bekövetkező térbeli és a biológiai diverzitás csökkenésével magyarázható.

A vadgazdálkodási tájegységben található nagy erdőtömbök hagyományos élőhelyei a nagyvadfajoknak. A hegyvidéki adottságok nem teszik lehetővé kiemelkedő minőségű csülkösvad állományok fenntartását. Jelentős azonban a nagyvad hatása a környező mezőgazdasági területekre, illetve erdőkre és az ebből eredő mezőgazdasági és erdei károk tartós konfliktusok forrásaivá válhatnak.

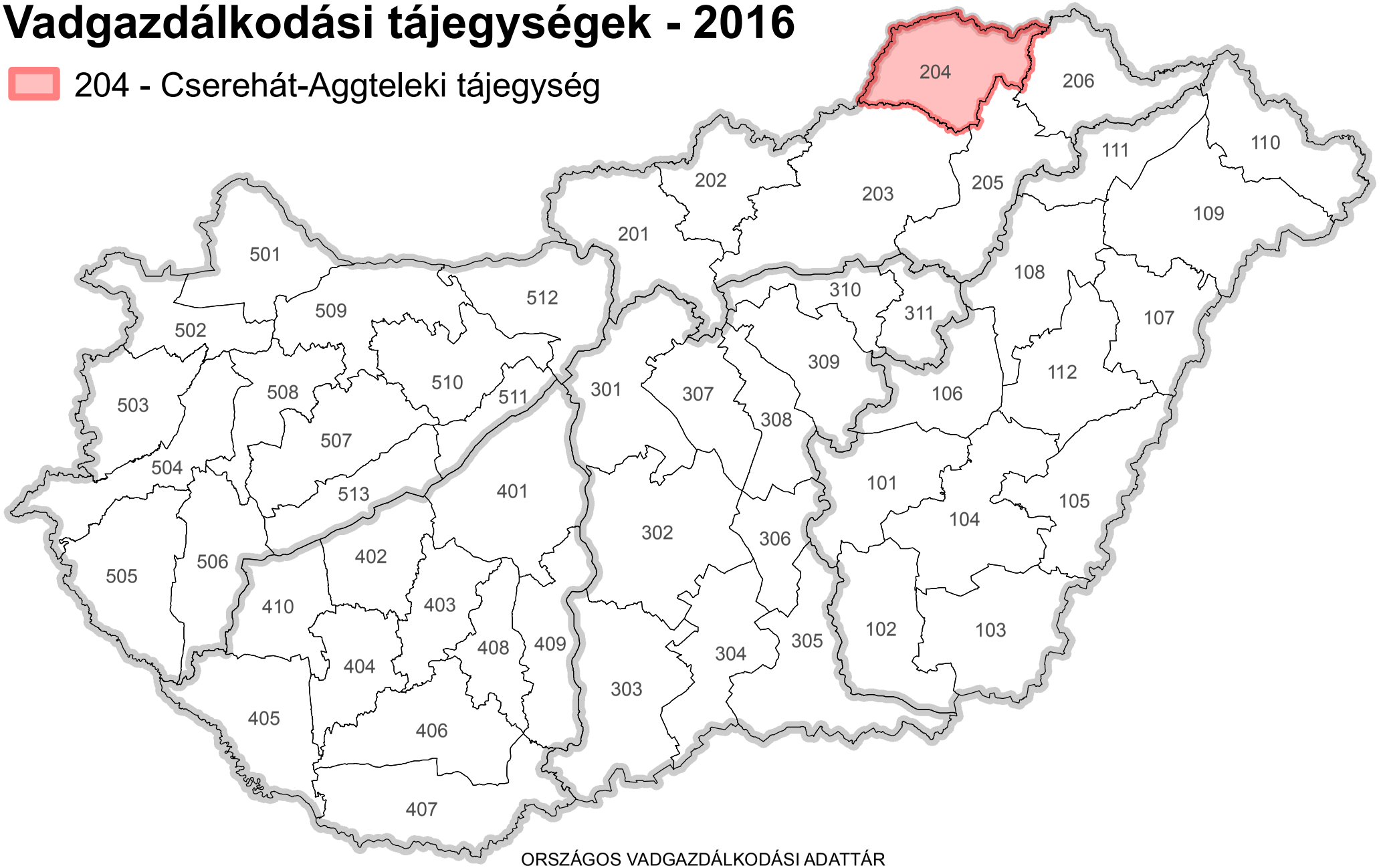
A vadgazdálkodási tájegységben elhelyezkedő erdőterület nagysága és fafajok és

A vadgazdálkodási tájegység leírása

	korosztályok szerinti megoszlását a mellékelt táblázat és térkép mutatja.
	A vadgazdálkodási tájegységben térített mezőgazdasági és erdei kár alakulása a megelőző időszakban (1998-2014) • A térített mezőgazdasági vadkár nagysága a vadgazdálkodási tájegységi rangsort tekintve átlag feletti jelentőségű. Az 1998-2014 közötti időszakban a folyóértéken tekintett károk időközi ingadozással növekedtek, 5.5-11 millió Ft-ról 51-62 millió Ft-ra. • A térített erdei károk nagysága a tájegységi rangsor alapján szintén átlag feletti és időközi ingadozással növekvő trendet mutat (1-2 millió Ft → 2-4 millió Ft), 2011-ben egy kiugró értékkel (11 millió Ft).
	A vadgazdálkodási tájegység természetvédelmi jellemzése
	A vadgazdálkodási tájegység Nemzeti Park Igazgatóságok (NPI) közötti megoszlása: • Aggteleki NPI: **177,321 ha** (100.0%) • Bükki NPI: **6 ha** (0.0%) A vadgazdálkodási tájegység nemzeti parki igazgatóságok közötti megoszlását és a vadgazdálkodási tájegységben található Natura 2000 területeket a csatolt táblázatok sorolják fel és térképek mutatják.
	A vadgazdálkodási tájegységben található Ramsari vizes élőhelyek területe és a tájegység részesedése az adott élőhelyből: • Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület: **2,018 ha** (100.0%)

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

204 - Cserehát-Aggteleki tájegység

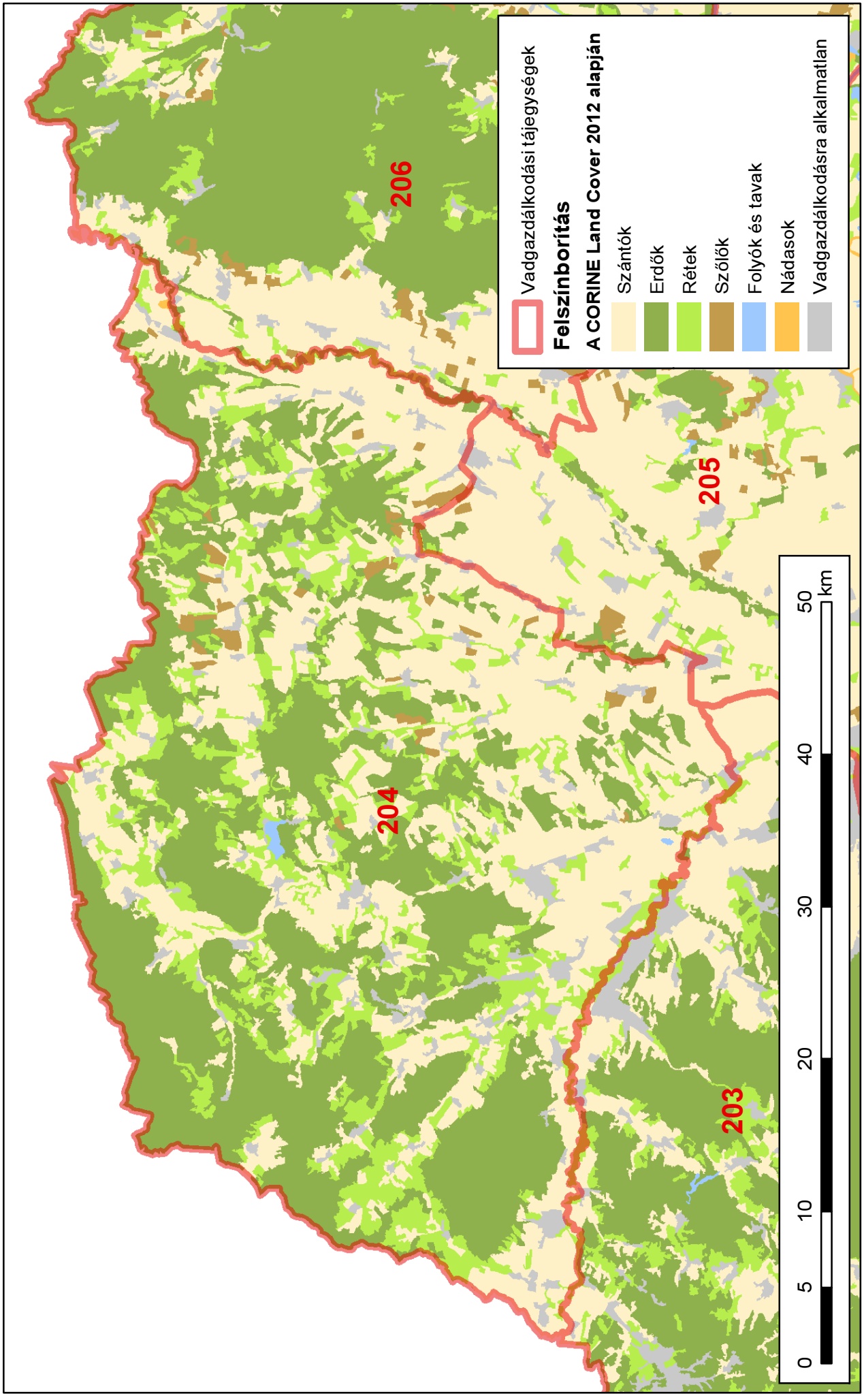

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.05.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. számú vadgazdálkodási tájegység felszínborítása

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Készült: 2016.06.09.

Az erdő- és vadgazdálkodás összehangolásának alapelvei

V. 6. Fenntartható vadgazdálkodás[1]

Az erdőgazdálkodás és a vadgazdálkodás harmonizálásának problémái évszázados múltra tekintenek vissza. A problémák zömét a magas vadlétszámból következő vadkár és annak kezelése okozza. Alapvető célja a két rokon ágazatnak a gazdaságos működés. Ehhez elengedhetetlen a fenntartható erdő- és vadgazdálkodás harmonizációja, melyet komoly szakmai viták öveznek, azonban a tudatos, olykor kapcsolt gazdálkodási modell körültekintő, átgondolt munkával kidolgozható. Az elmúlt 60 év európai és a magyar statisztikai adatait vizsgálva kapcsolatot lehet felfedezni az erdőterület és a nagyvadállomány növekedése között. A nagyvadállomány 1960 óta, - mintegy évtizedes késéssel - erőteljes növekedéssel reagált itthon és külföldön egyaránt az erdőterület folyamatos növekedésére. Természetesen a nagyvadlétszám növekedésében más tényezők is közrejátszanak, mint a mezőgazdasági élőhely szerkezeti átalakulása.
A vad az erdei életközösség elvitathatatlan része. Az erdei életközösség védelme érdekében ugyanakkor az élőhely tűréshatárán túli vadsűrűséget szabályozni szükséges.. Az élőhely forráskészletét meghaladó sűrűségű nagyvadállomány káros hatása elleni fellépés elsősorban a vadászati szakterület feladata, amit a vadászati igazgatásnak, a gazdasági szereplőknek és a vadászati érdekképviseletnek közösen kell megalapozni.

V. 6.1. Általános célok

1. A nagyvadlétszám nemkívánatos további növekedésének megállítása, illetve a létszám csökkentése valamennyi nagyvadfajunk esetében elérendő cél, a vadállomány genetikai változatosságának és élőhelyének megóvása mellett. A hazai nagyvadállomány csökkentése a nőivarú egyedek fokozott állományhasznosítása útján vezethet a megoldáshoz, azaz a környezetével egyensúlyi helyzetben lévő nagyvad egyedsűrűség eléréséhez. Ebben a feladatban az ország erdőterületének felén, mintegy 1 millió hektár erdőterületen gazdálkodó állami erdőgazdasági társaságok lehetnek a kezdeményezők, ahol a szakmai hozzáértés és szakszemélyzet rendelkezésre áll.

2. Az erdőművelési és vadkár megelőzési gyakorlat (pl. az erdőfelújítást védő kerítések alkalmazása és időben történő lebontása) felülvizsgálata szükséges.

V. 6.2. Stratégiai célok

Az állománykezelési probléma fokozottan jelentkezik. Stratégiai célként fogalmazható meg a hazai nagyvadállomány hasznosításnak további fokozása.
A nagyvad állomány európai szinten tapasztalható dinamikus szaporodása Magyaror-

1 FM EVF 2016. **Nemzeti erdőstratégia 2016-2030**. Földművelésügyi Minisztérium, Erdészeti és Vadgazdálkodási Főosztály, Budapest (36-38. oldal)

szágon is jelentős problémákat okoz. Ennek megoldásához egy olyan mechanizmusra lenne szükség, amely a vadállomány erdőkre és más természeti területekre gyakorolt hatását előre meghatározott keretek között lenne képes tartani. A nagyvad állomány létszámának csökkentése rövidtávon növelheti a vadgazdálkodási ágazat bevételeit és hozzáadott értékét, emellett pedig rövid és hosszú távon is növelné az erdőgazdálkodás hozzáadott érétkét a vadkárok és a vadkár elleni védekezésre fordított költségek csökkenésén keresztül.

V. 6.3. Javaslatok a stratégiai célok megvalósításához

a) Az új vadgazdálkodási törvény más aspektusba helyezi a vadkár kezelését, éppen ezért megjelennek a jogszabályban olyan új elemek, amelyek rögzítik a vadkár problémák kezelését a megelőzéstől a kifizetésig. A törvény hatályba léptetését követően ki kell dolgozni a vadkár kezelésének és becslésének protokollját, mely egységes szemszögből közelíti meg a kérdést. Figyelembe véve a folyamatos erdőborítottsági gyakorlatot és a 2050-ig terjedő erdőtelepítési programot is, teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy a nagyvad további térhódítása várható, mivel újabb források (élőhely, táplálék) jelennek meg számára még az alacsonyabb erdősültségűalföldi megyékben is. Ez újabb konfliktushelyzetet teremthet az erdei vadkárok területén, mivel bizonyos vadfajok (pl. szarvas) plasztikusan alkalmazkodik a környezete táplálékkínálatához.

b) Az állományhasznosítási terveknél a pontos módszertan az európai összehasonlításban is alapos Erdővédelmi Mérő- és Megfigyelő Rendszeren belül kaphatna helyet az átfogó, mintapontokon alapuló erdővédelmi hálózathoz kapcsolódva, melynél az évente végzett felvételekkel értékelik az erdő állapotát, illetve annak változását, felhívva a figyelmet az esetlegesen kedvezőtlen tendenciákra.

c) Az állományhasznosítás jelen mértékét feltétlen növelni kell, annak érdekében, hogy a későbbi konfliktusok kezelhetővé váljanak. Ha szükséges hatósági eszközökkel kell a nagyobb állományhasznosítást a vadászatra jogosultaktól kikényszeríteni és annak megvalósulását ellenőrizni. Ennek megoldására tesz az utóbbi tíz évben kísérletet a nagyvad lelövési kvóták megyei vadászati hatósági megállapítása, amelynek eredményeképpen az országos nagyvadállomány hasznosítás 15 év alatt megduplázódott, 150 ezerről 300 ezer fölé emelkedett.

d) Ösztönözni kell a hazai vadhúsfogyasztást és támogatni kell a belföldi vadhús értékesítést. A megnövelt vadhús kereslet pozitív ösztönző hatással lehet a vadgazdákra állományaik hasznosítása terén. A folyamatos vadhús kereslet a lőtt-vad kínálat növelését ösztönzi.

e) Elő kell segíteni a hazai vadállomány genetikai állományának és élőhelyének megóvását.

204 vadgazdálkodási tájegység fafaj és korosztály szerinti viszonyai

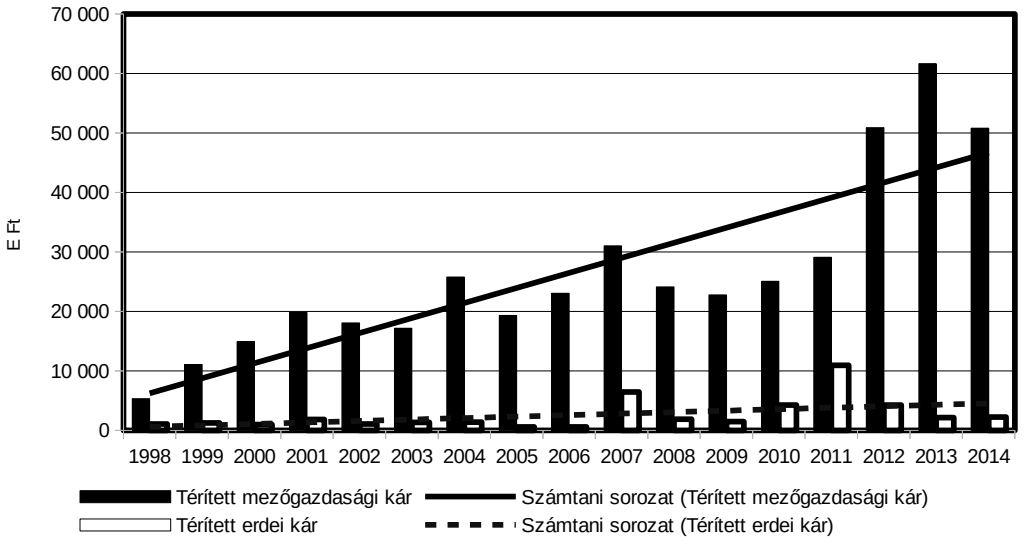
Fafaj neve	Korsztályok																	Összes
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141-150	151-160	161-	
Kocsányos tölgy	135.8	843.1	509.0	327.9	311.2	464.4	464.3	289.1	364.8	172.1	36.2	12.7	5.0	1.4	0.8	**0.9**	**0.2**	**3,938.8**
Kocsánytalan tölgy	1,105.1	2,536.8	840.2	939.5	1,020.6	858.1	1,352.3	3,868.8	4,966.8	1,616.1	913.1	283.6	47.8	3.1	0.1			**20,351.7**
Molyhos tölgy	0.1	5.6	5.8	15.1	53.3	59.0	147.6	304.3	494.1	460.5	483.9	147.2	32.2	4.5				**2,213.1**
Vörös tölgy	4.6	35.6	67.2	122.0	325.8	164.1	16.3	1.1										**736.8**
Csertölgy	727.7	1,871.1	667.6	625.9	1,009.8	640.9	1,155.8	1,977.7	1,675.5	399.0	134.6	33.9	12.8	2.6		**0.8**		**10,935.8**
Bükk	32.9	42.7	30.2	13.4	20.5	51.4	101.8	291.3	353.7	264.2	317.4	182.2	33.3	5.1	4.4	**1.4**		**1,745.9**
Gyertyán	317.3	547.5	369.7	603.7	608.4	415.4	810.6	1,803.1	1,537.9	603.4	379.0	247.7	46.0	3.4	4.3	**1.3**		**8,298.6**
Akác	819.7	2,926.7	1,821.1	1,002.6	391.5	270.1	91.5	50.0	28.9	3.3	7.7	0.1						**7,413.0**
Hegyi juhar	9.8	37.2	5.1	19.2	62.5	63.4	27.0	2.6	2.8	0.8	1.7		0.1	0.1				**232.4**
Korai juhar	14.3	27.7	0.2	5.6	25.8	21.9	6.2	0.1	0.2				0.1					**102.1**
Mezei juhar	23.8	58.5	49.6	68.4	53.3	39.3	25.6	27.1	20.7	7.0	12.9	14.8	2.1					**403.2**
Zöld juhar		1.0	0.5	0.1														**1.7**
Ezüst juhar			0.2	0.5		0.2	0.5											**1.4**
Tatár (feketegyűrű) juhar	0.0		0.8	1.1														**1.9**
Hegyi szil			0.2		0.5	0.2			0.4									**1.3**
Mezei szil	1.4	2.3	3.0	2.2	0.7	0.2	0.9											**10.6**
Vénic szil		0.7		0.1														**0.8**
Turkesztáni szil		0.3																**0.3**
Magas kőris	30.4	56.6	42.0	38.4	26.6	49.7	45.4	33.7	39.7	50.3	58.6	16.5	1.4					**489.1**
Magyar kőris		0.8					0.5				0.6							**1.8**
Amerikai (vörös) kőris	0.2	0.5	1.2	0.1	1.0	0.1	4.9											**8.0**
Virágos kőris		0.3	6.1		1.2	0.4	1.2				0.5							**9.7**
Fekete dió		5.7	3.3		1.2	4.1	0.6											**14.7**
Közönséges dió	0.1	0.6	1.4	0.1	0.2						0.9							**3.4**
Madárcseresznye	9.1	10.3	8.8	9.5	14.6	13.6	7.8	4.1	1.3	0.7	0.6							**80.4**
Sajmeggy		0.0								0.6	20.0	5.6						**26.2**
Zselnicemeggy			0.1															**0.1**
Kései meggy				0.6														**0.6**
Vadalma		1.1																**1.1**
Vadkörte	3.6	4.1	4.5	2.4	2.3	2.1	0.3	0.2										**19.4**
Madárberkenye		3.5																**3.5**
Barkócaberkenye		0.7			1.0	2.5	1.5	2.2	1.0	2.2	0.4	0.7						**12.1**
Szelídgesztenye								0.1										**0.1**
Lepényfa						0.7												**0.7**
Törökmogyoró			1.9															**1.9**
Fel nem sorolt egyéb kemény lombos fafaj			0.4	1.1	14.4	0.9												**16.7**
Korai nyár			0.4	1.8	1.1	4.8												**8.1**
Kései nyár				0.4	0.3	1.7												**2.5**
Óriás nyár	3.4	0.1	2.5	16.1	8.0	4.5	0.8											**35.4**
Olasz nyár	1.6	1.9		6.4	2.8													**12.7**
Koltay (H-528-8) nyár	2.9																	**2.9**
Blanc du Poitou nyár	14.9		4.5															**19.4**
BL nyár	3.6		3.8															**7.5**
Pannónia (H-490/3) nyár	36.3	49.5	40.6	0.2														**126.6**
OP-229 nyár (Agathe-F)	6.6		3.4	7.5														**17.5**
Kopecky (H-490/4) nyár		3.1	2.0															**5.1**
I 58/57 nyár		40.3	8.8	3.1														**52.2**
Fehér nyár	0.3	0.0		0.6	0.7	0.3	0.4											**2.3**
Szürke nyár	13.4	9.5	4.3	3.6	6.8	3.6		0.2										**41.2**
Rezgő nyár	6.5	51.9	204.0	250.5	126.1	43.0	29.8	11.2	2.2	0.1	1.0							**726.3**
Fekete nyár	0.1	0.7	0.2	0.5	1.9	1.0												**4.4**
Rongyosi feketenyár						0.2												**0.2**
Egyéb nemes nyár	2.9	3.7	6.0		0.6													**13.2**
Bédai egyenes fűz			5.2	10.8														**16.0**
Fehér fűz	1.8	3.9	7.7	25.3	30.3	27.1	4.7	4.7	1.6									**106.9**
Szomorú fűz			0.8			0.4												**1.2**
Törékeny fűz				2.9	3.1	13.9		3.8		0.4								**24.0**
Kecskefűz	0.5	5.8	17.1	24.5	0.9	0.6		1.0										**50.3**
Egyéb fűzek		3.1	2.9	0.2	1.5													**7.7**
Mézgás éger	15.6	62.4	42.7	49.1	63.0	40.1	14.1	15.6	1.1	2.7	0.7							**307.1**
Hamvas éger	0.1																	**0.1**
Kislevelű hárs	6.1	33.1	5.1	16.7	69.8	24.7	5.6	4.9	9.8	0.4	12.7	5.2	1.4	0.1	0.1			**195.6**
Nagylevelű hárs	0.5			0.1	1.9	0.1	5.1	4.8	9.2	3.6	6.3	7.5						**39.1**
Közönséges nyír	2.3	29.6	45.7	49.2	23.5	1.6	0.9	0.2										**152.9**
Bálványfa		2.4	12.2	11.1														**25.7**
Erdeifenyő	1.1	121.2	387.1	546.9	816.5	625.4	370.7	65.0	15.7	4.1	8.0	0.9						**2,962.6**
Símafenyő				0.4	1.0													**1.4**
Feketefenyő		0.5	4.8	11.9	42.4	145.1	108.1	24.9	23.1	25.5	40.3	7.2	2.5					**436.2**
Lucfenyő	2.4	25.0	194.8	360.6	179.1	43.2	10.7	20.0		1.1		1.0						**838.0**
Vörösfenyő és egyéb Larix fajok		9.1	6.1	9.3	6.5	29.5	3.6	0.3		1.1								**65.5**
Zöld duglászfenyő			0.1	0.4	0.8		4.0	0.5										**5.8**
Kék duglászfenyő				0.2			4.3											**4.5**
Jegenyefenyő			0.0	3.3	0.1	0.1												**3.5**
Közönséges boróka		4.8	15.1	22.2	15.5	0.1												**57.7**
Egyéb fenyő		0.1	2.2															**2.3**
Összesen	**3,359.0**	**9,482.5**	**5,470.0**	**5,234.9**	**5,350.6**	**4,133.5**	**4,825.2**	**8,812.3**	**9,550.4**	**3,619.1**	**2,437.0**	**966.9**	**184.5**	**20.2**	**9.7**	**4.4**	**0.2**	**63,460.3**

A vadgazdálkodásra alkalmas terület, a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Vadgazdálkodásra alkalmas terület	Alkalmas terület aránya	Térített mezőgazdasági kár	Térített erdei kár
	km2	%	E Ft	E Ft
1998	1 704	95,9%	5 358	1 083
1999	1 704	95,9%	11 064	1 239
2000	1 704	95,9%	14 947	982
2001	1 704	95,9%	19 819	1 847
2002	1 704	95,9%	18 091	1 072
2003	1 704	95,9%	17 166	1 372
2004	1 704	95,9%	25 789	1 412
2005	1 704	95,9%	19 307	586
2006	1 704	95,9%	23 047	599
2007	1 744	95,9%	31 018	6 445
2008	1 693	95,9%	24 111	1 903
2009	1 693	95,9%	22 765	1 482
2010	1 693	95,9%	25 071	4 263
2011	1 693	95,9%	29 118	10 944
2012	1 693	95,9%	50 912	4 242
2013	1 693	95,9%	61 629	2 170
2014	1 693	95,9%	50 813	2 259
Változás	-0,7%	0,0%	848,4%	108,6%
Minimum	1 693	95,9%	5 358	586
Maximum	1 744	95,9%	61 629	10 944

Térített mezőgazdasági és erdei károk változásai

Az agrárminiszter

14/2018. (VII.3.) AM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

5. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

A védett természeti területek természet-, és tájvédelmi előírásai

A védett természeti területek természet- és tájvédelmi előírásait a természetvédelmi kezelési tervek tartalmazzák. Ha a vadgazdálkodási tájegységben található védett természeti terület vonatkozásában nincsen kihirdetett kezelési terv, vagy annak vadgazdálkodásra vonatkozó előírásai nem rendelkeznek eltérően, akkor a következő természet- és tájvédelmi előírásokat kell figyelembe venni.

1. Vadászati és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést is) nem járhat a védett természeti értékek és területek jelentős zavarásával, veszélyeztetésével, vagy károsításával.

2. Fokozottan védett madárfaj szaporodó, költő, táplálkozó, telelő területén vadgazdálkodási tevékenység csak úgy folytatható, hogy az ne zavarja jelentős mértékben annak élettevékenységét.

Nagyvad

3. A nagyvadállomány csökkentése során kiemelt figyelmet kell fordítani a nőivarú nagyvad egyedek, különösen a muflon és dámszarvas, valamint a vaddisznó állomány fokozott hasznosítására.

4. A nagyvadfajok takarmányozása, etetése – a vaddisznó intenzív vadászatát biztosító szórók üzemeltetésének kivételével – a vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést el nem érő védett természeti területeken tilos. A vadászterületen belül az 1000 ha kiterjedést elérő védett természeti területeken takarmányozás csak abban az esetben végezhető, ha a vadlétszám az élőhelyet még nem veszélyeztető legmagasabb vadlétszám alá csökken.

Vadgazdálkodási tevékenység

5. A vadászati, vadgazdálkodási tevékenység során különös figyelmet kell fordítani a gyepek megóvására, a gyepfelszín maradandó károsítása tilos.

6. A vadászat, vadgazdálkodás során keletkező hulladékokat a vadászatra jogosultnak a vadászterületről haladéktalanul el kell távolítani.

7. Januári és februári hajtó és terelő vadászatok helyét és időpontját a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

8. A 204-es és a 206-os vadgazdálkodási tájegységekben, az adott vadászati évben, februárban hajtó és terelő vadászatok nem végezhetőek

9. Hattyúnyakkal való csapdázási tevékenység csak a természetvédelmi kezelővel egyeztetve kezdhető meg. Nagyragadozó (barna medve, farkas, hiúz) jelenlétének észlelése esetén a vadgazdálkodó tájékoztatja a tájegységi fővadászt, valamint a természetvédelmi kezelőt.

Vadgazdálkodási létesítmények, vadföld

10. Fokozottan védett természeti területen kizárólag hordozható les, szóró, épített vadbefogó létesíthető.

11. Erdőrezervátum és Bioszféra-rezervátum magterületén semmilyen vadgazdálkodási létesítmény nem létesíthető, kivéve hordozható (mobil) magaslesek, amik csak augusztus 15. – február 28. között használhatók.

12. A természet védelméről szóló törvényben meghatározott lápok és források, mint minden esetben országosan védett természeti területek vonatkozásában az alábbi előírás érvényesítendő: a lápok területén és a források 100 méteres környezetében szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.

13. Állandó gyepterületeken (művelési ágtól függetlenül) vadászati, vadgazdálkodási létesítmények közül dagonya, vaditató, apróvad tenyésztésére szolgáló létesítmény nem létesíthető. Állandó gyepterületen takarmány nem tárolható.

14. Szórón kombájntiszta szemes takarmány, csöves kukorica, valamint répafélék és almatörköly használhatók.

15. Vad etetést, takarmányozást csak mesterségesen létesített vadetetőből lehet végezni. Lédús és erjesztett takarmányt csak tálcáról lehet etetni.

16. A szórók környezetében az esetlegesen megjelenő gyomnövényeket (parlagfű, stb.) rendszeres kaszálással, vagy nyűvéssel még magérlelés előtt el kell távolítani.

17. Sózók csak tuskósózó, sózóláda, oszlopsózó vagy sózóvályú formájában üzemeltethetők. A talajra sót szétszórni tilos.

18. A használaton kívüli, leromlott állapotú vadgazdálkodási-vadászati létesítmények elbontásáról és elszállításáról a vadászatra jogosult köteles folyamatosan gondoskodni a vegetációs időn kívül.

19. A téli etetési időszak után a nagyvadetetők környékén szétszórt szénát össze kell gyűjteni, illetve év közben legalább egy alkalommal az etetőhely körül felverődő gyomokat magérlelés előtt le kell kaszálni.

20. Fokozottan védett területen új vadföld nem létesíthető.

21. Művelt vadföldeken csak gabonafélék, legelő fűkeverékek, és pillangósok termeszthetők. A művelt vadföldeken a művelés során fokozott figyelmet kell fordítani a gyom- és inváziós növények terjedésének megelőzésére.

Zárttéri vadtartás, kibocsátás, telepítés

22. Kizárólag őshonos fajok repatriációs célú kibocsátása lehetséges. Egyéb vadfajok, illetve nagyvadtartásból származó vad szabad vadászterületre történő kibocsátása tilos.

23. Idegenhonos fajok betelepítése tilos. A spontán betelepülő idegenhonos fajok (mosómedve, nyestkutya) állományának felszámolására kell törekedni.

Apróvad

24. Azonos területrészen évente legfeljebb két alkalommal kerülhet sor apróvad hajtóvadászatra

Vízivad vadászat

25. Tómederben lőállás nem létesíthető.

26. Vizes élőhelyeken a vadászható ragadozó fajok gyérítése március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történjen.

Túzokvédelem

27. Túzok dürgő- és költőhelyen vadgazdálkodási- és vadászati tevékenység (beleértve az őzbak vadászatát és a megelőző felméréseket is) csak a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetett módon történhet március 15. és július 1. között.

28. Túzok dürgő- és költőhelyen szükséges a vadászható ragadozó fajok állományának visszaszorítása.

29. Túzok dürgő- és költőhelyen a vadászható ragadozó fajok gyérítésére vonatkozó előírások:

- A gyérítés március 15. és július 1. között elsősorban territórium-alapú módszerek alkalmazásával (pl. kotorékozással, csapdázással) történhet.
- A gyérítést nyílt területen (pl. gyepeken, szántókon, stb.) április 15-ig kell elvégezni, ezt követően vonalas létesítmények (utak, csatornák, stb.) mentén, nádasok, erdők, facsoportok, stb. környezetében, a nyílt területrészek kíméletével történhet.

30. Túzok dürgő- és költőhelyen a vaddisznó tartós megtelepedését meg kell akadályozni.

31. Túzokok tartózkodási helyén végzett éjszakai vadállomány-becslést és reflektoros vadászatot a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

32. Téli időszakban vadászati- és vadgazdálkodási tevékenység (beleértve a területen történő közlekedést, társas vadászatokat, stb.) a túzokok tartózkodási helyeinek figyelembe vételével történhet különös tekintettel a ködös időszakokban.

33. Túzokok tartózkodási helyét érintő társas vadászatok helyszíneit az idény megkezdése előtt a természetvédelmi kezelővel előzetesen egyeztetni kell.

34. Túzok telelőhelyeken tarvad vadászat a természetvédelmi kezelővel egyeztetett módon történhet. Az adott évi telelőhelyek pontosítását minden évben a tájegységi fővadász bevonásával egyeztetni kell a természetvédelmi kezelővel, melyet jegyzőkönyvben rögzítenek legkésőbb december 1-ig.

6. melléklet a 14/2018. (VII.3.) AM rendelethez

Hosszú távú természetvédelmi célok

1. A természetvédelem hosszú távú, a vadgazdálkodást is érintő célja az ország teljes területén a biológiai sokféleség, valamint a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzése, a veszélyeztetett fajok és élőhely típusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítása, az élőhely vesztésből, az élőhelyek minőségének romlásából, illetve a fajok túlhasznosításából származó veszélyek csökkentése. Ennek érdekében a vadállomány igénybevételével és terhelésével járó gazdasági, gazdálkodási és kereskedelmi tevékenységet a természeti értékek és rendszerek működőképességét és a biológiai sokféleséget fenntartva kell végezni.

2. A vadgazdálkodás, vadászat során biztosítani kell a természet védelméhez fűződő érdekek érvényesülését, a fenntartható használatot, ami a vadfajok biológiai sokféleségre alapozott fenntartását jelenti. Az őshonos vadfajok vadászata csak olyan mértékű lehet, amely a faj természetes állományának sokféleségét, fennmaradását nem veszélyezteti.

3. A védett természeti, illetve a Natura 2000 területek általános és egységes természetvédelmi célkitűzése az azokon található védett, fokozottan védett, illetve közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve amennyiben a természeti értéket az extenzív területhasználat tartja fenn, az azt fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

4. Kiemelt természetvédelmi cél azon vadászható fajok állományszabályozása, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerekre, a védett, illetve veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre túlzott terhelést jelentenek.

5. A vadászattal összefüggő jogellenes természetkárosító cselekmények megelőzése, felszámolása. A védett és fokozottan védett fajok egyedei elejtésének megakadályozása.A vadgazdálkodás során fokozott figyelmet kell fordítani a nagyvad populációsűrűségének szabályozására. Akkora létszámú nagyvad fenntartása a cél, amely:
   5.1. nem veszélyezteti a taposásra, bolygatásra érzékeny természetes és természetszerű élőhelyeket, különös tekintettel a forrásokra, patakvölgyekre, lápokra, magassásosokra, mocsárrétekre, zsombékosokra, hegyi rétekre, erdőssztyeprétekre, a domb- és hegyvidéki sziklagyepekre, valamint karsztbokorerdőkre,
   5.2. lehetővé teszi a védett és fokozottan védett, illetve veszélyeztetett fajok hosszú távú fennmaradását,
   5.3. nem veszélyezteti élőhelyének természetes folyamatait és biológiai sokféleségét,
   5.4. mellett az erdőgazdálkodás során a folyamatos erdőborítást megteremtő gazdálkodási módszerek hatékonyan alkalmazhatóak

6. Olyan nagyvadgazdálkodást kell folytatni, amely elsősorban az őshonos, magas genetikai értékű állományok (gímszarvas, őz) minőségi és nem mennyiségi megőrzését tűzi ki célul.

7. Nagyvad-gazdálkodási célú berendezés csak a nagyvadállomány sűrűsége megfelelő szinten tartásának elérése érdekében létesüljön, minimalizálva a zavarást, a berendezés környezetének degradálódását és a tájesztétikai problémákat.

8. Törekedni kell az ólomsörét használatának teljes körű kiváltása más, nem környezetszennyező technológiákkal.

9. Törekedni kell a nagyvad intenzív takarmányozásának megszüntetésére. Hosszú távon jelentősen csökkenteni kell a kijuttatott takarmány mennyiségét. Az ökológiai vadeltartó képességnél magasabb nagyvadlétszám intenzív takarmányozással való mesterséges fenntartását mindenhol meg kell szüntetni.

10. Kívánatos a nagyragadozók (farkas, hiúz, barna medve) állandó jelenléte, ezért a vadgazdálkodási tevékenység során figyelmet kell fordítani a megőrzésükre. Azon területeken, ahol e fajok tartós jelenlétére lehet számítani, a vadászatokat úgy kell tervezni, hogy az ne zavarja indokolatlan mértékben e fokozottan védett ragadozókat. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy e fajok egyedeit sem szándékosan, sem véletlenül ne ejtsék el.

11. Javítani kell az őshonos, veszélyeztetett apróvadfajok, így különösen a mezei nyúl és a fogoly életfeltételein. A vadgazdálkodás során előtérbe kell helyezni az e fajoknak kedvező élőhely-fejlesztéseket és az e fajok számára kedvező vadföldgazdálkodást. Mindenképpen kerülni kell a túlhasznosítást. A szárnyasvadfajok esetében is a védelmet döntően a természetes állomány védelmével, és nem pedig tenyésztett madarak kibocsátásával kell biztosítani. Szárnyasvad kibocsátás esetén biztosítani kell, hogy a tenyésztett madarak ne jelentsenek állategészségügyi kockázatot a vadon élő állomány számára, illetve a kibocsátás technológiája ne okozza a ragadozók adott területen való túlzott csoportosulását.

12. A vízivad hasznosítása olyan mértékű legyen, amely minimalizálja a védett és fokozottan védett fajok egyedeinek akár szándékos, akár véletlenül történő elejtését, illetve kellő nyugalmat biztosít mind a vadászható, mind a védett, fokozottan védett vízimadárfajok állományainak. A vadászat szabályozásának biztosítania kell a kései, elnyúló költési

időszakkal rendelkező fajok költésének biztonságát, a vízivad költése és vonulása szempontjából fontos vizes élőhelyek nyugalmát (különös tekintettel a globálisan veszélyeztetett fajok előfordulási helyeire), valamint a zord időjárású téli időszakban szükséges zavartalanságot. El kell érni, hogy valamennyi vizes élőhelyen már rövid távon is megszűnjön az ólomsörét használata.

13. Hazánkban az elmúlt évszázadokban már meghonosodott, azonban nem őshonos vadfajok állományait csak olyan területeken indokolt fenntartani, ahol azok nem jelentenek veszélyt a biológiai sokféleségre, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek megőrzésére, a veszélyeztetett fajokra és élőhelytípusokra, életközösségekre. Azon vadászható nem őshonos fajok állományait, melyek élettevékenységeik (táplálkozás, élőhely-átalakítás) folytán túlzott terhelést jelentenek az adott természetes és természetszerű élőhelyekre, ki kell szorítani ezekről az területekről. Különösen igaz ez az olyan sérülékeny élőhelyekre, mint a domb- és hegyvidéki sziklagyepek, ahol el kell érni a muflonállomány nagymértékű csökkenését, illetve teljes kiszorítását. Az elmúlt években újonnan megtelepedett fajok, így különösen a nyestkutya és a mosómedve esetében törekedni kell az állományok teljes felszámolására. Vadászati célból új faj szaporodásra képes vadon élő állományának kialakítása nem engedhető meg, az újonnan megjelenő inváziós fajok egyedeit, amennyiben azok eltávolítása vadászati eszközzel oldható meg, el kell távolítani.

14. A ragadozógazdálkodást úgy kell folytatni, hogy az segítse a biológiai sokféleség megőrzését, a fajok közötti természetes kapcsolatrendszerek zavartalanságát, a veszélyeztetett fajok és élőhelytípusok, életközösségek természetvédelmi helyzetének javítását, így különösen:

    14.1. A földön fészkelő védett, fokozottan védett madárfajok, valamint a fogoly és a hazánkban költő erdei szalonkák és vízivad védelme érdekében szükséges egyes túlszaporodott, generalista ragadozófajok fokozott gyérítése, állományának tartósan alacsony szintes tartása. E munka során különös figyelmet kell országos szinten fordítani a vaddisznó, a róka és a dolmányos varjú állományának visszaszorítására.
    14.2. Egyes fokozottan védett madárfajok, így különösen a túzok, a haris, a császármadár, a nádasokban költő íbisz- és gémfélék, valamint a partimadarak, sirályok, csérek, szerkők fészkelésére szolgáló területeken indokolt a vadászható ragadozófajok, különösen az emlősök állományának a legalacsonyabb szinten történő tartása.
    14.3. Egyes fokozottan védett hüllő- és kétéltűfajok élőhelyein, így különösen a rákosi vipera élőhelyein a vaddisznóállományt fel kell számolni.
    14.4. A vadászható varjúfélék gyérítése során figyelemmel kell lenni arra, hogy kellő mennyiségű fészkelőhely legyen a varjúfélék fészkeit használó fajoknak (pl. erdei fülesbagoly, kabasólyom, vércsék).
    14.5. A ragadozók gyérítése során, különösen csapdák használatakor, az állatvédelmi szempontokat a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Nemzeti Park Igazgatóságok működési területei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, tájegységek szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Bükki NPI	5,213.6
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Aggteleki NPI	285.6
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Aggteleki NPI	840.3
111	Bükki NPI	148.8
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
112	Körös-Maros NPI	378.1
201	Bükki NPI	84,697.5
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Aggteleki NPI	5,869.6
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Aggteleki NPI	177,320.8
204	Bükki NPI	5.6
205	Aggteleki NPI	70,898.0
205	Bükki NPI	137,924.2
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Aggteleki NPI	178,382.0
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Duna-Dráva NPI	41.0
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Hortobágyi NPI	5.9
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
308	Kiskunsági NPI	7.0
309	Bükki NPI	657.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
309	Hortobágyi NPI	177,151.0

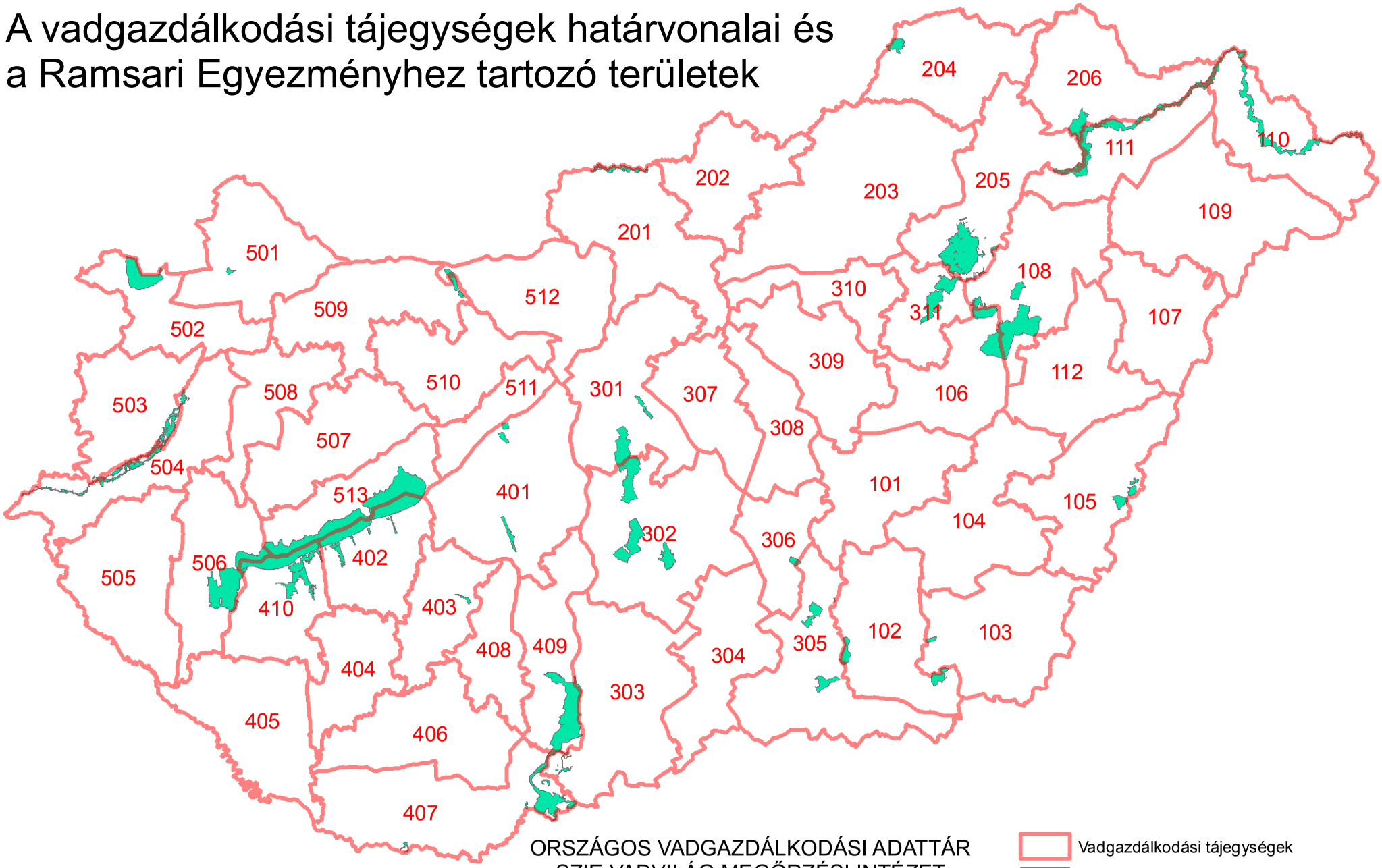
VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
310	Bükki NPI	97,139.9
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Bükki NPI	42,076.9
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
401	Kiskunsági NPI	82.5
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
409	Duna-Ipoly NPI	7.9
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
505	Őrségi NPI	10,992.5
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
506	Duna-Dráva NPI	355.0
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
508	Őrségi NPI	396.8
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
513	Duna-Ipoly NPI	11.4

A vadgazdálkodási tájegységek megoszlása a nemzeti parkok igazgatóságai között, igazgatóságok szerint

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
110	Aggteleki NPI	285.6
111	Aggteleki NPI	840.3
203	Aggteleki NPI	5,869.6
204	Aggteleki NPI	177,320.8
205	Aggteleki NPI	70,898.0
206	Aggteleki NPI	178,382.0
401	Balaton-felvidéki NPI	1,237.0
402	Balaton-felvidéki NPI	104,221.0
403	Balaton-felvidéki NPI	2,717.8
405	Balaton-felvidéki NPI	2,186.8
410	Balaton-felvidéki NPI	63,761.6
502	Balaton-felvidéki NPI	350.9
504	Balaton-felvidéki NPI	65.0
505	Balaton-felvidéki NPI	207,846.8
506	Balaton-felvidéki NPI	167,693.9
507	Balaton-felvidéki NPI	188,162.0
508	Balaton-felvidéki NPI	125,441.0
509	Balaton-felvidéki NPI	13,608.9
510	Balaton-felvidéki NPI	459.8
511	Balaton-felvidéki NPI	441.6
513	Balaton-felvidéki NPI	126,357.1
108	Bükki NPI	5,213.6
111	Bükki NPI	148.8
201	Bükki NPI	84,697.5
202	Bükki NPI	148,853.1
203	Bükki NPI	374,802.0
204	Bükki NPI	5.6
205	Bükki NPI	137,924.2
309	Bükki NPI	657.9
310	Bükki NPI	97,139.9
311	Bükki NPI	42,076.9
302	Duna-Dráva NPI	41.0
303	Duna-Dráva NPI	29,049.5
401	Duna-Dráva NPI	10,036.7
402	Duna-Dráva NPI	28,318.4
403	Duna-Dráva NPI	115,234.7
404	Duna-Dráva NPI	124,487.8
405	Duna-Dráva NPI	205,590.6
406	Duna-Dráva NPI	197,491.6
407	Duna-Dráva NPI	245,239.5
408	Duna-Dráva NPI	103,958.9
409	Duna-Dráva NPI	154,662.9
410	Duna-Dráva NPI	70,168.4
506	Duna-Dráva NPI	355.0
201	Duna-Ipoly NPI	144,982.7
301	Duna-Ipoly NPI	211,308.7
302	Duna-Ipoly NPI	11.4
307	Duna-Ipoly NPI	134,594.5
308	Duna-Ipoly NPI	118,633.9
309	Duna-Ipoly NPI	111.2
310	Duna-Ipoly NPI	7.2
401	Duna-Ipoly NPI	255,957.5
409	Duna-Ipoly NPI	7.9

VGTE	Nemzeti Park Igazgatóság	Terület (ha)
507	Duna-Ipoly NPI	134.7
509	Duna-Ipoly NPI	73,141.5
510	Duna-Ipoly NPI	165,147.9
511	Duna-Ipoly NPI	69,927.6
512	Duna-Ipoly NPI	180,718.7
513	Duna-Ipoly NPI	11.4
501	Fertő-Hanság NPI	178,876.1
502	Fertő-Hanság NPI	131,666.7
503	Fertő-Hanság NPI	324.0
508	Fertő-Hanság NPI	326.8
509	Fertő-Hanság NPI	98,218.0
101	Hortobágyi NPI	173,059.5
104	Hortobágyi NPI	2,175.2
105	Hortobágyi NPI	90,114.2
106	Hortobágyi NPI	154,444.4
107	Hortobágyi NPI	159,377.2
108	Hortobágyi NPI	192,670.6
109	Hortobágyi NPI	284,062.2
110	Hortobágyi NPI	179,175.7
111	Hortobágyi NPI	122,802.0
112	Hortobágyi NPI	182,875.5
205	Hortobágyi NPI	1,343.6
206	Hortobágyi NPI	1,013.6
305	Hortobágyi NPI	5.9
306	Hortobágyi NPI	1,322.0
309	Hortobágyi NPI	177,151.0
310	Hortobágyi NPI	1,013.4
311	Hortobágyi NPI	50,011.0
101	Kiskunsági NPI	4,727.4
102	Kiskunsági NPI	5,221.5
301	Kiskunsági NPI	8,416.1
302	Kiskunsági NPI	288,128.9
303	Kiskunsági NPI	237,122.5
304	Kiskunsági NPI	171,654.8
305	Kiskunsági NPI	189,574.6
306	Kiskunsági NPI	99,172.5
308	Kiskunsági NPI	7.0
401	Kiskunsági NPI	82.5
409	Kiskunsági NPI	1,126.8
101	Körös-Maros NPI	7,819.9
102	Körös-Maros NPI	188,551.8
103	Körös-Maros NPI	216,348.3
104	Körös-Maros NPI	233,323.8
105	Körös-Maros NPI	112,515.9
112	Körös-Maros NPI	378.1
305	Körös-Maros NPI	40,533.4
502	Őrségi NPI	1,085.7
503	Őrségi NPI	154,895.4
504	Őrségi NPI	176,772.5
505	Őrségi NPI	10,992.5
508	Őrségi NPI	396.8

A vadgazdálkodási tájegységek határvonalai és a Ramsari Egyezményhez tartozó területek

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Vadgazdálkodási tájegységek

Ramsari Egyezményhez tartozó területek

Készült: 2016.06.17.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, tájegységek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9

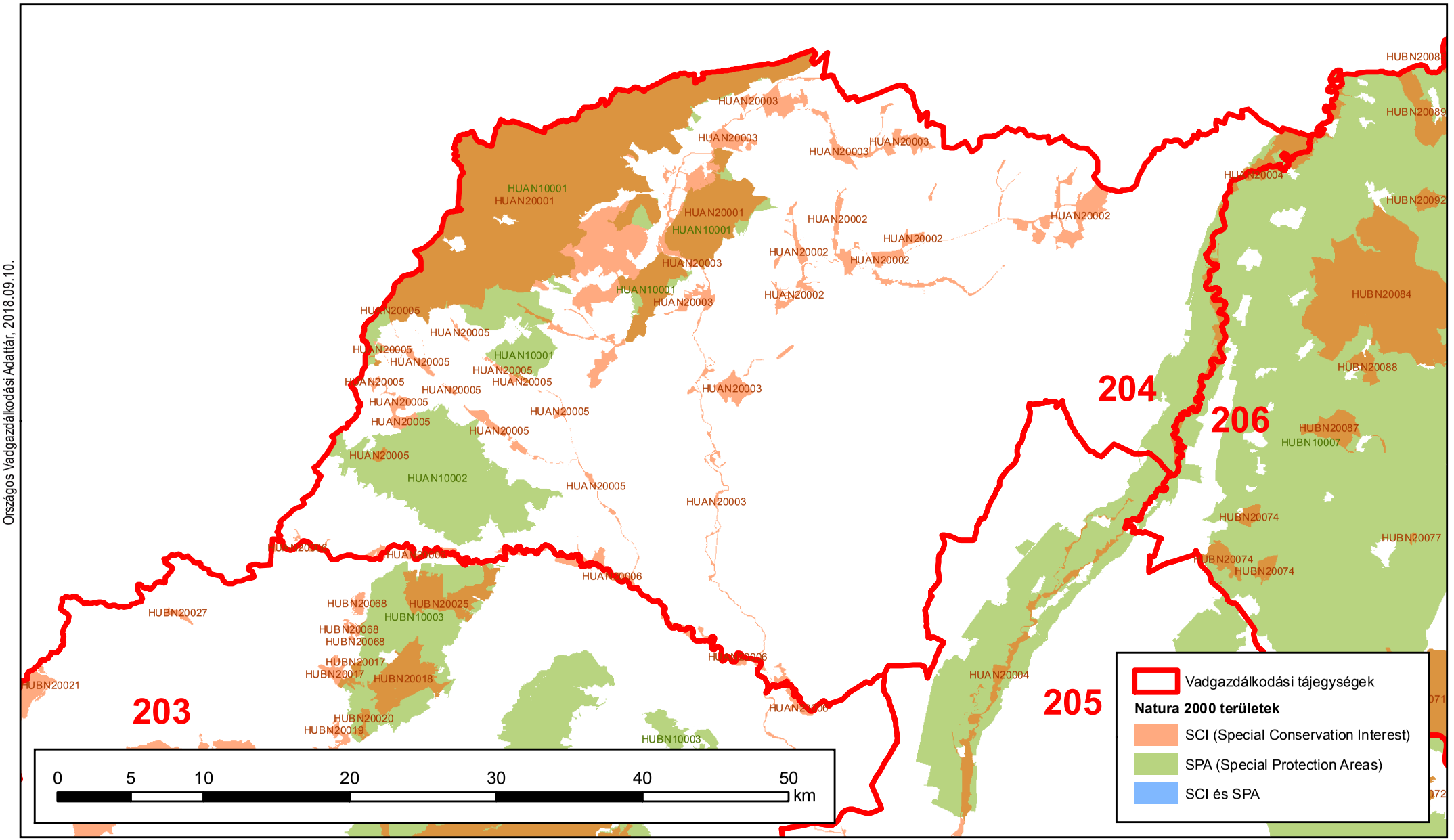
VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2

A Ramsari területek megoszlása a vadgazdálkodási tájegységek között, ramsari területek szerint

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
402	Balaton Ramsari Terület	15,223.6	25.6
410	Balaton Ramsari Terület	10,283.5	17.3
506	Balaton Ramsari Terület	4,101.2	6.9
513	Balaton Ramsari Terület	29,874.8	50.2
204	Baradla-barlangrendszer és felszíni védőövezete Ramsari Terület	2,018.0	100.0
105	Biharugrai Ramsari Terület	2,780.9	100.0
205	Bodrog-zug Ramsari Terület	12.1	0.3
206	Bodrog-zug Ramsari Terület	3,983.2	99.7
108	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	30.6	0.1
205	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	18,358.0	67.7
303	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	14.0	0.1
311	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	81.3	0.3
407	Borsodi-Mezőség Ramsari Terület	8,649.6	31.9
305	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	177.3	20.5
306	Csongrád-bokrosi-sóstavak Ramsari Terület	687.7	79.5
402	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	2,125.2	22.3
410	Dél-balatoni halastavak és berkek Ramsari Terület	7,388.4	77.7
401	Dinnyési-fertő és a Velencei-tavi Madárrezervátum Ramsari Terület	1,239.1	100.0
301	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	5,683.6	43.1
302	Felső-kiskunsági szikes puszták Ramsari Terület	7,498.7	56.9
302	Felső-kiskunsági szikes tavak Ramsari Terület	7,393.8	100.0
110	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	12,415.8	44.4
111	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	10,633.7	38.0
205	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	1,672.4	6.0
206	Felső-Tisza-vidék Ramsari Terület	3,237.3	11.6
502	Fertő Ramsari Terület	8,435.5	100.0
303	Gemenc Ramsari Terület	1,036.8	5.2
407	Gemenc Ramsari Terület	1,226.1	6.2
409	Gemenc Ramsari Terület	17,507.5	88.6
106	Hortobágyi Ramsari Terület	8,364.0	25.3
108	Hortobágyi Ramsari Terület	16,518.2	50.0
205	Hortobágyi Ramsari Terület	49.1	0.1
311	Hortobágyi Ramsari Terület	8,131.3	24.6
201	Ipoly-völgy Ramsari Terület	2,294.3	100.0
302	Izsáki Kolon-tó Ramsari Terület	3,059.0	100.0
103	Kardoskúti Fehér-tó Ramsari Terület	492.1	100.0
410	Kis-Balaton Ramsari Terület	383.9	2.6
506	Kis-Balaton Ramsari Terület	14,274.6	97.4
102	Mártélyi Ramsari Terület	2,240.7	96.4
305	Mártélyi Ramsari Terület	84.6	3.6
102	Montág-puszta Ramsari Terület	2,170.4	99.6
103	Montág-puszta Ramsari Terület	8.2	0.4
501	Nyirkai-hany Ramsari Terület	421.7	100.0
301	Ócsai Turjános Ramsari Terület	1,145.8	100.0
403	Pacsmagi-tavak Ramsari Terület	439.4	100.0
305	Pusztaszeri Ramsari Terület	4,988.8	100.0

VGTE	Ramsari terület neve	Részesedés (ha)	Részesedés (%)
503	Rába-völgy Ramsari Terület	3,737.3	39.1
504	Rába-völgy Ramsari Terület	5,812.3	60.9
401	Rétszilasi-halastavak Ramsari Terület	1,493.9	100.0
407	Szaporcai Ó-Dráva-meder Ramsari Terület	289.5	100.0
509	Tatai tavak Ramsari Terület	1,352.0	71.3
512	Tatai tavak Ramsari Terület	545.3	28.7

Natura 2000 területek a 204. számú tájegységben

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

28

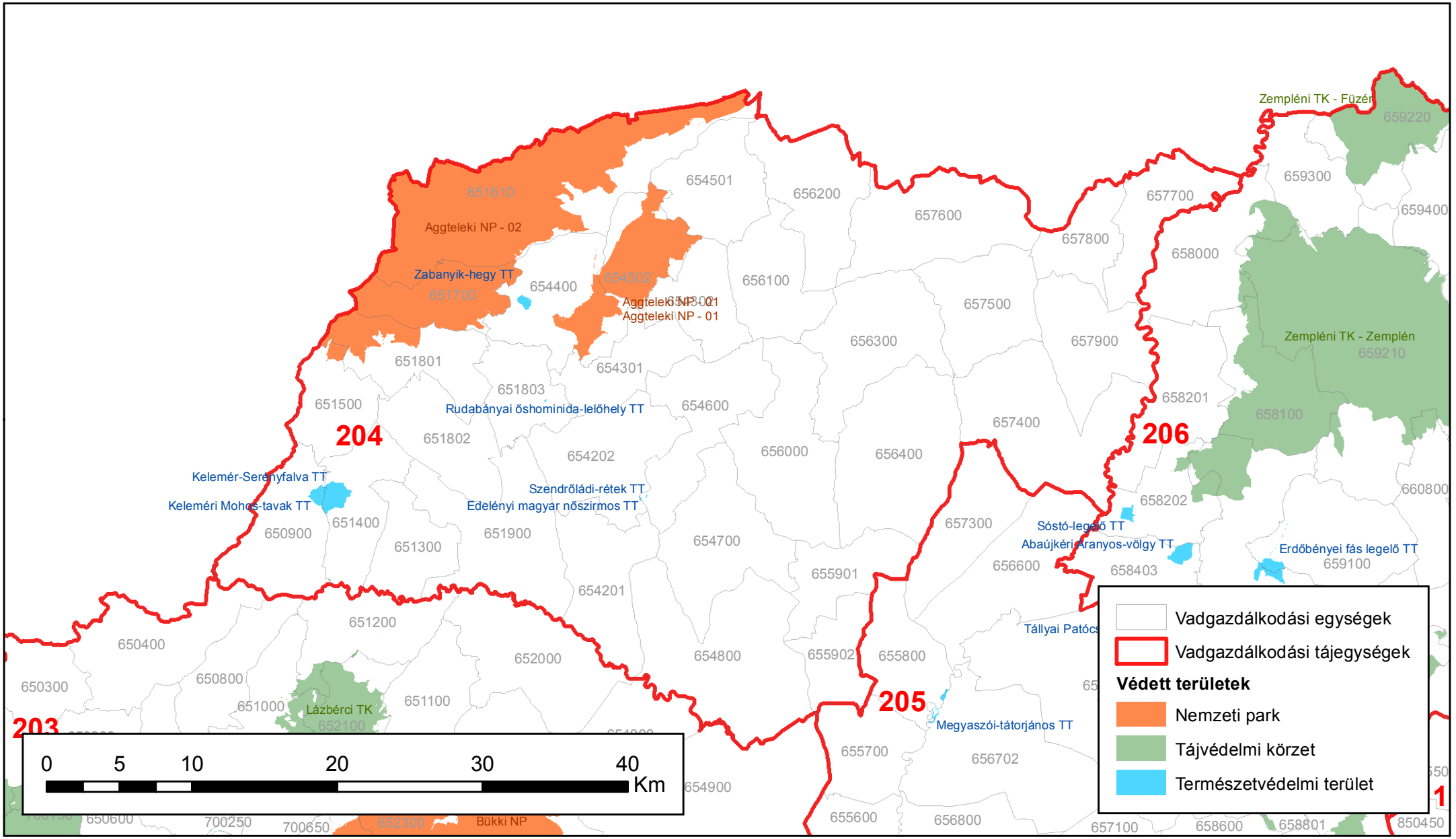
Készült: 2016.07.27.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Natura 2000 területek a vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	N2000 terület típusa	N2000 Kód	N2000 Terület név	VGTE-be eső terület (ha)	VGTE részesedése (%)
204	SCI	HUAN20001	Aggteleki-karszt és peremterületei	22,975.3	99.4%
204	SCI	HUAN20002	Rakaca-völgy és oldalvölgyei	2,082.2	100.0%
204	SCI	HUAN20003	Bódva-völgy és a Sas-patak-völgye	2,695.2	100.0%
204	SCI	HUAN20004	Hernád-völgy és Sajóládi-erdő	1,249.5	24.8%
204	SCI	HUAN20005	Szuha-völgy	1,039.1	100.0%
204	SCI	HUAN20006	Sajó-völgy	794.8	38.3%
204	SPA	HUAN10001	Aggteleki-karszt	23,458.4	99.3%
204	SPA	HUAN10002	Putnoki-dombság	7,105.3	99.8%
204	SPA	HUBN10007	Zemplén-hegység a Szerencsi-dombsággal és a Hernád-vö	4,272.4	3.7%

Védett területek a 204 számú vadgazdálkodási tájegységben

Készült: 2018.02.28.

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet

Védett területek a 204 számú vadgazdálkodási tájegységben I/II						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
204	650900	TT	Keleméri Mohos-tavak természetvédelmi terület	56,8	56,8	100,00%
204	650900	TT	Kelemér-Serényfalva természetvédelmi terület	41,9	331,5	12,62%
204	651400	TT	Kelemér-Serényfalva természetvédelmi terület	289,7	331,5	87,38%
204	651500	NP	Aggteleki Nemzeti Park	131,7	16 525,5	0,80%
204	651610	NP	Aggteleki Nemzeti Park	11 609,7	16 525,5	70,25%
204	651700	NP	Aggteleki Nemzeti Park	3 596,5	16 525,5	21,76%
204	651801	NP	Aggteleki Nemzeti Park	1 185,6	16 525,5	7,17%
204	651803	TE	Rézing-dűlői földtani alapszelvény természeti emlék	0,3	0,3	100,00%
204	651803	TE	Szuhogyi Nagy-hegy földtani képződmény természeti emlék	0,3	0,3	100,00%
204	651803	TT	Rudabányai őshominida-lelőhely természetvédelmi terület	2,0	2,0	100,00%
204	654202	TE	Borda-völgyi 1. földtani alapszelvény természeti emlék	1,1	1,1	100,00%
204	654202	TE	Borda-völgyi 2. földtani alapszelvény természeti emlék	0,1	0,1	100,00%
204	654202	TE	Borda-völgyi 3. földtani alapszelvény természeti emlék	1,7	1,7	100,00%
204	654202	TT	Edelényi magyar nőszirmos Természetvédelmi Terület	3,1	3,1	100,00%
204	654301	NP	Aggteleki Nemzeti Park	0,0	3 658,2	0,00%
204	654301	TE	Szendrői Várhegy földtani alapszelvény természeti emlék	0,8	0,8	100,00%
204	654302	NP	Aggteleki Nemzeti Park	0,9	3 658,2	0,02%
204	654302	TE	Meszesi Templomdomb földtani alapszelvény természeti emlék	0,2	0,2	100,00%
204	654400	NP	Aggteleki Nemzeti Park	1 007,5	16 525,5	6,10%
204	654400	TE	Bedela-kút feletti földtani képződmény természeti emlék	0,4	0,4	100,00%
204	654400	TE	Bedela-kúti kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	0,2	0,2	100,00%
204	654400	TE	Felső-templom melletti földtani alapszelvény természeti emlék	0,1	0,1	100,00%
204	654400	TE	Lepinke-kőfejtő földtani alapszelvény természeti emlék	0,2	0,2	100,00%
204	654400	TE	Lyuka-völgyi földtani képződmény természeti emlék	0,5	0,5	100,00%
204	654400	TE	Varbóci út melletti földtani alapszelvény természeti emlék	0,7	0,7	100,00%
204	654400	TT	Zabanyik-hegy Természetvédelmi Terület	62,4	62,4	100,00%
204	654501	NP	Aggteleki Nemzeti Park	2,4	3 658,2	0,07%
204	654501	TE	Bódvalenkei műútkanyar alatti földtani alapszelvény természeti emlék	0,2	0,2	100,00%
204	654501	TE	Tornaszentandrási Templomdomb földtani képződmény természeti emlék	0,1	0,1	100,00%
204	654502	NP	Aggteleki Nemzeti Park	2 649,3	3 658,2	72,42%

Védett területek a 204 számú vadgazdálkodási tájegységben II/II						
Tájegység kód	**VGE kód**	**Védett terület kategória**	**Védett terület neve**	**Terület a VGE-n belül (ha)**	**Védett terület teljes mérete (ha)**	**Arány**
204	654600	TE	Edelényi Templom-domb földtani alapszelvény természeti emlék	0,1	0,1	100,00%
204	654600	TE	Szendrői palabánya földtani képződmény természeti emlék	0,2	0,2	100,00%
204	654600	TT	Szendrőládi-rétek Természetvédelmi Terület	1,5	1,5	100,00%
204	656100	TE	Rakacai TSz-kőfejtő - Nyugat földtani alapszelvény természeti emlék	1,7	1,7	100,00%
204	656100	TE	Rakacai út menti földtani alapszelvények természeti emlék	1,3	1,3	100,00%
204	656100	TE	Rakacaszend délnyugati útbevágás 1. földtani alapszelvény természeti emlék	0,1	0,1	100,00%
204	656100	TE	Rakacaszend délnyugati útbevágás 2. földtani alapszelvény természeti emlék	0,3	0,3	100,00%
204	656100	TE	Vermek-dombja földtani alapszelvény természeti emlék	0,3	0,3	100,00%
204	656200	TE	Hidvégardói temető melletti földtani képződmény természeti emlék	0,1	0,1	100,00%

2. A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodásának jellemzése és adottságainak bemutatása (1998-2014)

A szabad területi és az összes jelentett nagyvadállomány tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány	Szabad	Összes	Arány
1998	1 316	1 316	100,0%	0	0	-	3 308	3 308	100,0%	70	70	100,0%	1 978	1 978	100,0%
1999	1 354	1 321	102,5%	0	0	-	3 407	3 177	107,2%	63	63	100,0%	2 049	1 848	110,9%
2000	1 431	1 431	100,0%	0	4	0,0%	3 687	3 687	100,0%	67	67	100,0%	2 326	2 326	100,0%
2001	1 366	1 366	100,0%	0	4	0,0%	3 835	3 835	100,0%	45	51	88,2%	2 574	2 580	99,8%
2002	1 475	1 475	100,0%	0	4	0,0%	4 016	4 016	100,0%	40	46	87,0%	2 647	2 653	99,8%
2003	1 487	1 487	100,0%	0	0	-	3 993	3 993	100,0%	35	35	100,0%	2 317	2 317	100,0%
2004	1 343	1 343	100,0%	0	0	-	3 696	3 696	100,0%	23	23	100,0%	2 040	2 040	100,0%
2005	1 408	1 408	100,0%	0	0	-	3 893	3 893	100,0%	18	18	100,0%	2 231	2 231	100,0%
2006	1 429	1 429	100,0%	0	0	-	3 798	3 798	100,0%	23	23	100,0%	2 097	2 097	100,0%
2007	1 374	1 374	100,0%	275	275	100,0%	3 254	3 254	100,0%	25	25	100,0%	1 849	1 849	100,0%
2008	1 608	1 608	100,0%	0	0	-	4 551	4 551	100,0%	24	24	100,0%	2 347	2 347	100,0%
2009	1 777	1 793	99,1%	0	0	-	4 789	4 789	100,0%	23	23	100,0%	2 410	2 410	100,0%
2010	1 857	1 857	100,0%	0	0	-	4 986	4 986	100,0%	28	28	100,0%	2 701	2 701	100,0%
2011	1 941	1 941	100,0%	0	0	-	4 913	4 913	100,0%	22	22	100,0%	2 786	2 786	100,0%
2012	1 980	1 980	100,0%	0	0	-	4 873	4 873	100,0%	114	114	100,0%	2 958	2 958	100,0%
2013	2 245	2 245	100,0%	0	0	-	5 059	5 059	100,0%	23	23	100,0%	3 296	3 296	100,0%
2014	2 331	2 331	100,0%	0	0	-	5 099	5 099	100,0%	28	28	100,0%	3 285	3 285	100,0%
Változás	77,1%	77,1%	0,0%	-100,0%	-100,0%	-	54,1%	54,1%	0,0%	-60,0%	-60,0%	0,0%	66,1%	66,1%	0,0%
Minimum	1 316	1 316	99,1%	0	0	0,0%	3 254	3 177	100,0%	18	18	87,0%	1 849	1 848	99,8%
Maximum	2 331	2 331	102,5%	275	275	100,0%	5 099	5 099	107,2%	114	114	100,0%	3 296	3 296	110,9%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

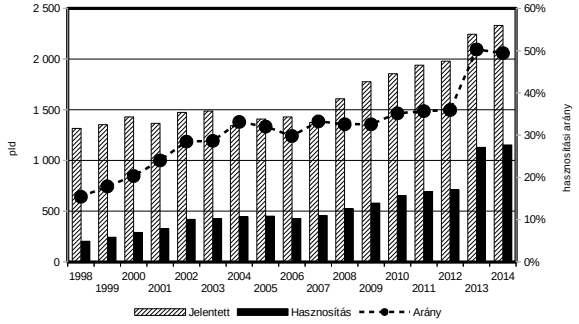
Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	1 316	203	15,4%	0	5	-	3 308	428	12,9%	70	11	15,7%	1 978	1 282	64,8%
1999	1 354	242	17,9%	0	0	-	3 407	431	12,7%	63	10	15,9%	2 049	1 957	95,5%
2000	1 431	291	20,3%	0	0	-	3 687	482	13,1%	67	2	3,0%	2 326	2 259	97,1%
2001	1 366	328	24,0%	0	0	-	3 835	700	18,3%	45	12	26,7%	2 574	3 122	121,3%
2002	1 475	420	28,5%	0	0	-	4 016	1 011	25,2%	40	19	47,5%	2 647	3 441	130,0%
2003	1 487	426	28,6%	0	0	-	3 993	1 067	26,7%	35	5	14,3%	2 317	2 966	128,0%
2004	1 343	445	33,1%	0	0	-	3 696	1 083	29,3%	23	5	21,7%	2 040	3 654	179,1%
2005	1 408	451	32,0%	0	0	-	3 893	1 138	29,2%	18	7	38,9%	2 231	3 050	136,7%
2006	1 429	426	29,8%	0	0	-	3 798	1 149	30,3%	23	9	39,1%	2 097	2 588	123,4%
2007	1 374	457	33,3%	275	0	0,0%	3 254	1 082	33,3%	25	13	52,0%	1 849	3 353	181,3%
2008	1 608	524	32,6%	0	0	-	4 551	1 127	24,8%	24	8	33,3%	2 347	3 271	139,4%
2009	1 777	579	32,6%	0	0	-	4 789	1 205	25,2%	23	11	47,8%	2 410	3 890	161,4%
2010	1 857	653	35,2%	0	0	-	4 986	1 239	24,8%	28	8	28,6%	2 701	4 225	156,4%
2011	1 941	693	35,7%	0	0	-	4 913	1 290	26,3%	22	14	63,6%	2 786	4 816	172,9%
2012	1 980	712	36,0%	0	0	-	4 873	1 294	26,6%	114	7	6,1%	2 958	5 874	198,6%
2013	2 245	1 129	50,3%	0	0	-	5 059	1 343	26,5%	23	12	52,2%	3 296	5 785	175,5%
2014	2 331	1 152	49,4%	0	0	-	5 099	1 508	29,6%	28	5	17,9%	3 285	6 292	191,5%
Változás	77,1%	467,5%	220,4%	-100,0%	-100,0%	-	54,1%	252,3%	128,6%	-60,0%	-54,5%	13,6%	66,1%	390,8%	195,5%
Minimum	1 316	203	15,4%	0	0	0,0%	3 254	428	12,7%	18	2	3,0%	1 849	1 282	64,8%
Maximum	2 331	1 152	50,3%	275	0	0,0%	5 099	1 508	33,3%	114	19	63,6%	3 296	6 292	198,6%

A szabad területi nagyvadállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

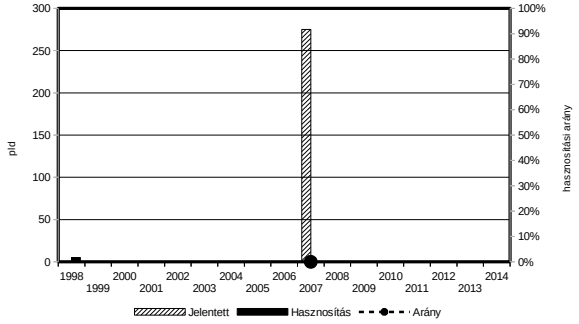
VGTE: **204**

Év	Gímszarvas			Dámszarvas			Őz			Muflon			Vaddisznó		
	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány	Jelentett	Hasznosítás	Arány
1998	1 316	203	15,4%	0	5	-	3 308	428	12,9%	70	11	15,7%	1 978	1 282	64,8%
1999	1 354	242	17,9%	0	0	-	3 407	431	12,7%	63	10	15,9%	2 049	1 957	95,5%
2000	1 431	291	20,3%	0	0	-	3 687	482	13,1%	67	2	3,0%	2 326	2 259	97,1%
2001	1 366	328	24,0%	0	0	-	3 835	700	18,3%	45	12	26,7%	2 574	3 122	121,3%
2002	1 475	420	28,5%	0	0	-	4 016	1 011	25,2%	40	19	47,5%	2 647	3 441	130,0%
2003	1 487	426	28,6%	0	0	-	3 993	1 067	26,7%	35	5	14,3%	2 317	2 966	128,0%
2004	1 343	445	33,1%	0	0	-	3 696	1 083	29,3%	23	5	21,7%	2 040	3 654	179,1%
2005	1 408	451	32,0%	0	0	-	3 893	1 138	29,2%	18	7	38,9%	2 231	3 050	136,7%
2006	1 429	426	29,8%	0	0	-	3 798	1 149	30,3%	23	9	39,1%	2 097	2 588	123,4%
2007	1 374	457	33,3%	275	0	0,0%	3 254	1 082	33,3%	25	13	52,0%	1 849	3 353	181,3%
2008	1 608	524	32,6%	0	0	-	4 551	1 127	24,8%	24	8	33,3%	2 347	3 271	139,4%
2009	1 777	579	32,6%	0	0	-	4 789	1 205	25,2%	23	11	47,8%	2 410	3 890	161,4%
2010	1 857	653	35,2%	0	0	-	4 986	1 239	24,8%	28	8	28,6%	2 701	4 225	156,4%
2011	1 941	693	35,7%	0	0	-	4 913	1 290	26,3%	22	14	63,6%	2 786	4 816	172,9%
2012	1 980	712	36,0%	0	0	-	4 873	1 294	26,6%	114	7	6,1%	2 958	5 874	198,6%
2013	2 245	1 129	50,3%	0	0	-	5 059	1 343	26,5%	23	12	52,2%	3 296	5 785	175,5%
2014	2 331	1 152	49,4%	0	0	-	5 099	1 508	29,6%	28	5	17,9%	3 285	6 292	191,5%
Változás	77,1%	467,5%	220,4%	-100,0%	-100,0%	-	54,1%	252,3%	128,6%	-60,0%	-54,5%	13,6%	66,1%	390,8%	195,5%
Minimum	1 316	203	15,4%	0	0	0,0%	3 254	428	12,7%	18	2	3,0%	1 849	1 282	64,8%
Maximum	2 331	1 152	50,3%	275	0	0,0%	5 099	1 508	33,3%	114	19	63,6%	3 296	6 292	198,6%

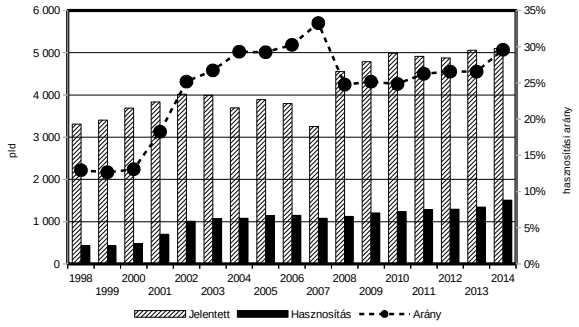
Gímszarvas

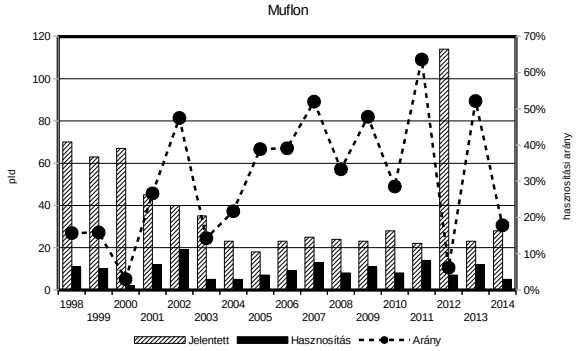
Dámszarvas

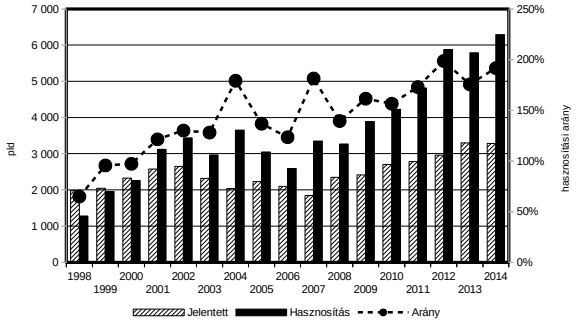
Őz

Muflon

Vaddisznó

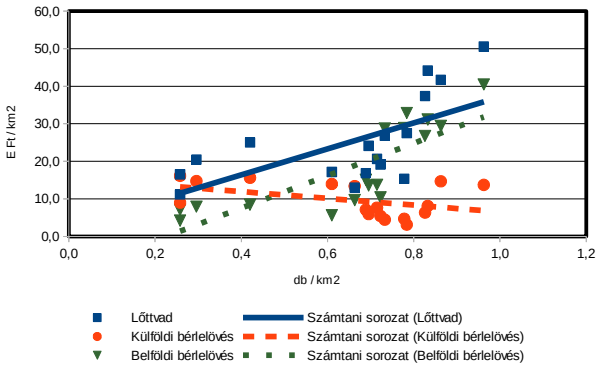

A vadgazdálkodás fontosabb bevételi és kiadási tényezői a vadgazdálkodási tájegységben (1998-2014)

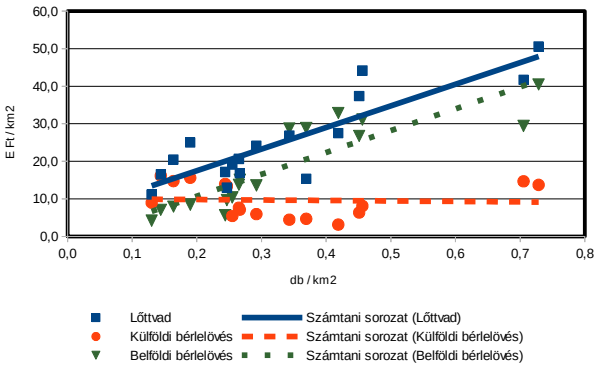
VGTE: **204**

Év	Külföldi bérlelövés		Belföldi bérlelövés		Belföldi / külföldi	Élővad		Lőttvad		Mezőgazdasági kár		Erdei kár	
	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás		E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás	E Ft/km2	Változás
1998	8,984	100,0%	4,188	100,0%	46,6%	0,295	100,0%	11,171	100,0%	2,752	100,0%	0,708	100,0%
1999	16,127	179,5%	7,074	168,9%	43,9%	0,531	179,7%	16,529	148,0%	5,758	209,2%	0,880	124,3%
2000	14,721	163,8%	7,913	188,9%	53,8%	1,200	406,6%	20,466	183,2%	8,509	309,2%	0,520	73,4%
2001	15,606	173,7%	8,443	201,6%	54,1%	0,608	205,9%	25,036	224,1%	11,494	417,6%	1,343	189,7%
2002	13,956	155,3%	5,632	134,5%	40,4%	0,104	35,3%	17,174	153,7%	9,944	361,3%	0,986	139,3%
2003	13,386	149,0%	9,682	231,2%	72,3%	1,566	530,5%	13,013	116,5%	9,221	335,1%	0,856	120,9%
2004	7,121	79,3%	15,078	360,0%	211,7%	0,152	51,4%	16,838	150,7%	14,130	513,4%	1,133	160,0%
2005	7,646	85,1%	13,759	328,5%	180,0%	0,034	11,4%	20,640	184,8%	11,470	416,8%	0,351	49,6%
2006	5,441	60,6%	10,365	247,5%	190,5%	0,712	241,2%	19,154	171,5%	12,158	441,8%	0,483	68,2%
2007	5,938	66,1%	13,586	324,4%	228,8%	0,000	0,0%	24,128	216,0%	19,045	692,0%	2,915	411,7%
2008	4,449	49,5%	28,744	686,3%	646,0%	0,000	0,0%	26,837	240,2%	14,970	543,9%	1,348	190,3%
2009	4,678	52,1%	28,896	689,9%	617,7%	0,000	0,0%	15,340	137,3%	14,486	526,4%	1,034	146,0%
2010	3,141	35,0%	32,864	784,7%	1046,4%	0,000	0,0%	27,490	246,1%	16,384	595,3%	2,375	335,4%
2011	6,342	70,6%	26,753	638,8%	421,8%	1,397	473,2%	37,386	334,7%	18,283	664,3%	6,199	875,5%
2012	8,099	90,1%	31,139	743,5%	384,5%	2,523	854,7%	44,167	395,4%	32,688	1187,7%	2,727	385,1%
2013	14,663	163,2%	29,408	702,2%	200,6%	0,000	0,0%	41,725	373,5%	39,559	1437,4%	1,282	181,1%
2014	13,716	152,7%	40,464	966,2%	295,0%	0,528	178,9%	50,547	452,5%	30,836	1120,5%	1,778	251,1%

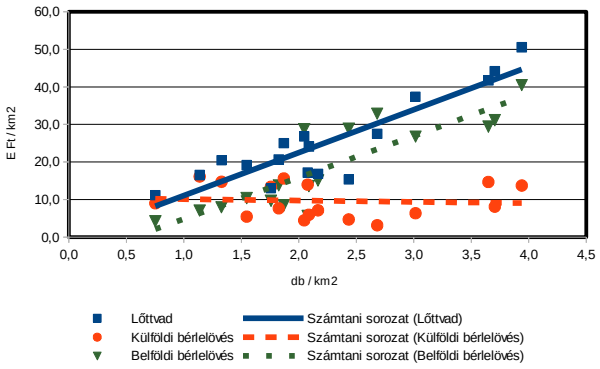
Az őz hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

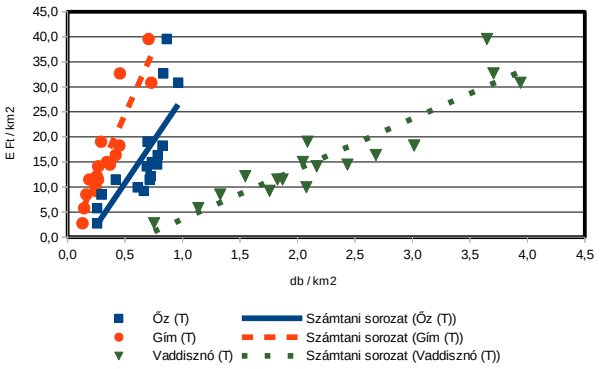
A gímszarvas hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

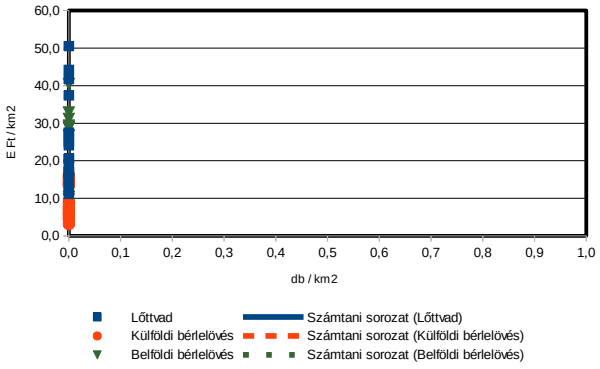
A vaddisznó hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

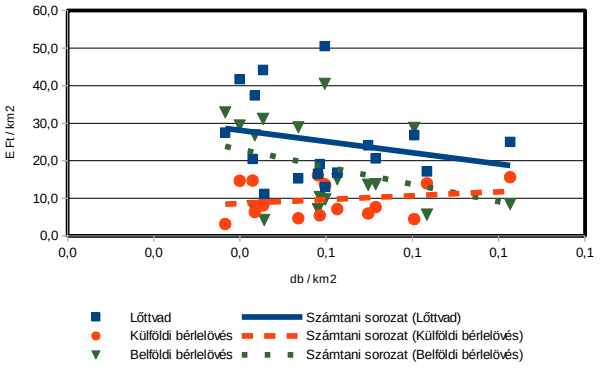
A térített mezőgazdasági kár és a 3 fő nagyvad terítéke közötti kapcsolat

A fácán hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A mezei nyúl hasznosítása és a fő bevételi elemek kapcsolata

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység területén a gímszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (1316 → 2331 pld.; +77,1%), ezzel párhuzamosan, és ezt jóval meghaladó mértékben a hasznosítás is növekedett (203 → 1152 pld.; +467,5%).
- A gímszarvas 2007-ben a tájegység mintegy 80%-án előfordult a terítéktérképek szerint, 2014-re pedig már a tájegység teljes terültén volt gímszarvas elejtés.
- A tájegység jellegéből adódóan (erdősültség 72491ha; 40,9%) a gímszarvas állandó jelenlétének kedvez.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az 1998-2014 közötti időszak vonatkozásában az átlagos teljes hasznosítási arány 31,5% volt, de az utolsó öt év átlagában már 41,3%.
- A jelentett bikaállomány átlagos hasznosítási aránya 24,9%, ami az utolsó öt év átlagában 31,9% volt.
- A tehenek esetében a teljes időszakban átlagosan 28,3%, míg az utolsó öt év során átlagosan 38,1% volt.
- A borjak hasznosítása 1998 és 2014 között átlagosan 43,6%, az utolsó öt év átlagában pedig már 56,1% volt.
- A hasznosítási arányok egyértelműen azt mutatják, hogy a gímszarvas állomány csökkentését kívánták elérni, ez különösen érvényes a 2013 és 2014-es évi hasznosítás mértékére, ami a tehenek esetében már 48,3% illetve 44,8% volt. A borjaknál pedig ugyanezen két évben 72,4% és 68,5% (!). A magas hasznosítás ellenére a növekedés még nem állt meg.

A gímszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A gímszarvas hasznosításának emelkedése és a lőtt vadból, illetve a belföldi bérlelövésből származó bevételek között pozitív irányú kapcsolat látható, ami a gímszarvas gazdasági jelentőségét hangsúlyozza.
- A tájegységben a térített mezőgazdasági vadkár 1998 és 2014 között folyó értéken kimutatva jelentősen növekedett. A kifizetett mezőgazdasági vadkár és a gímszarvas terítéksűrűsége között pozitív irányú kapcsolat látható.
- A tájegységben a gímállomány sűrűségének további növekedését szükségszerű megállítani, ellenkező esetben az általa okozott konfliktusok fokozottabb megjelenésére lehet számítani.

A gímszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A bírált trófeák száma a teljes időszak alatt folyamatosan emelkedett, ezzel párhuzamosan pedig az érmes trófeáké is. Az 1998 és 2014 között elbírált 2347 trófea közül összesen 573 lett érmes (22,1%). Arany 13, ezüst 119, és bronz 441.
- A bírált trófeák többsége a korosztályi besorolás alapján fiatal (1594 pld.), jelentős része (716 pld.) középkorú volt, míg 37 trófeát az idős korosztályba soroltak.
- A bikahasznosítás korosztályi megoszlására a fiatalok dominanciája a jellemző, 2003 óta 65-75% közötti a terítékben való részarányuk. A középkorúak mintegy 22-35%-nyi részt tesznek ki, és fennmaradó 0-1,5% származik az idős korosztályból. A vizsgált időszak 1998-ban fiatal (58%), középkorú (33%), és az

A gímszarvas állománya, hasznosítása és minősége

idős (9%) aránnyal kezdődött, ami öt év alatt az idős korosztály majdnem teljes terítékből való eltűnését hozta 2003-ra.

- A bikák hasznosítási adatai alapvetően az állomány általános csökkentését eredményező stratégiára utalnak, egyben a bikaállomány elfiatalodását is jelzi.
- A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit tekintve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 104,51 cm (12 év), az átlagos szemághossz legnagyobb értéke 35 cm (13<), az átlagos középághossz legnagyobb értéke 34,65 cm (11 év), a 24 órás agancstömeg legnagyobb értéke 8,08 kg (13<), az átlagos ágszám legnagyobb értéke 13 db (13<), az átlagos koszorúkörméret legnagyobb értéke 27,69 cm (12 év), az átlagos alsó szárkörméret legnagyobb értéke 16,59 cm (12 év), az átlagos felső szárkörméret legnagyobb értéke 15,47 cm (12 év).

A szabad területi gímszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	412	553	351	**1 316**	67	76	60	**203**	16,3%	13,7%	17,1%	**15,4%**
1999	403	562	389	**1 354**	76	81	85	**242**	18,9%	14,4%	21,9%	**17,9%**
2000	446	589	396	**1 431**	78	107	106	**291**	17,5%	18,2%	26,8%	**20,3%**
2001	439	574	353	**1 366**	89	109	130	**328**	20,3%	19,0%	36,8%	**24,0%**
2002	473	603	399	**1 475**	92	167	161	**420**	19,5%	27,7%	40,4%	**28,5%**
2003	457	619	411	**1 487**	94	164	168	**426**	20,6%	26,5%	40,9%	**28,6%**
2004	432	558	353	**1 343**	98	165	182	**445**	22,7%	29,6%	51,6%	**33,1%**
2005	473	573	362	**1 408**	104	176	171	**451**	22,0%	30,7%	47,2%	**32,0%**
2006	474	569	386	**1 429**	116	163	147	**426**	24,5%	28,6%	38,1%	**29,8%**
2007	443	558	373	**1 374**	124	159	174	**457**	28,0%	28,5%	46,6%	**33,3%**
2008	526	636	446	**1 608**	152	172	200	**524**	28,9%	27,0%	44,8%	**32,6%**
2009	588	696	493	**1 777**	151	191	237	**579**	25,7%	27,4%	48,1%	**32,6%**
2010	609	725	523	**1 857**	170	237	246	**653**	27,9%	32,7%	47,0%	**35,2%**
2011	620	776	545	**1 941**	178	254	261	**693**	28,7%	32,7%	47,9%	**35,7%**
2012	638	764	578	**1 980**	211	244	257	**712**	33,1%	31,9%	44,5%	**36,0%**
2013	740	841	664	**2 245**	242	406	481	**1 129**	32,7%	48,3%	72,4%	**50,3%**
2014	747	888	696	**2 331**	277	398	477	**1 152**	37,1%	44,8%	68,5%	**49,4%**
Változás	81,3%	60,6%	98,3%	77,1%	313,4%	423,7%	695,0%	467,5%	128,0%	226,1%	300,9%	220,4%

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	1	1,34	0,85	***0,63***	1	1,13	0,90	***0,79***
1999	1	1,39	0,97	***0,69***	1	1,07	1,12	***1,05***
2000	1	1,32	0,89	***0,67***	1	1,37	1,36	***0,99***
2001	1	1,31	0,80	***0,61***	1	1,22	1,46	***1,19***
2002	1	1,27	0,84	***0,66***	1	1,82	1,75	***0,96***
2003	1	1,35	0,90	***0,66***	1	1,74	1,79	***1,02***
2004	1	1,29	0,82	***0,63***	1	1,68	1,86	***1,10***
2005	1	1,21	0,77	***0,63***	1	1,69	1,64	***0,97***
2006	1	1,20	0,81	***0,68***	1	1,41	1,27	***0,90***
2007	1	1,26	0,84	***0,67***	1	1,28	1,40	***1,09***
2008	1	1,21	0,85	***0,70***	1	1,13	1,32	***1,16***
2009	1	1,18	0,84	***0,71***	1	1,26	1,57	***1,24***
2010	1	1,19	0,86	***0,72***	1	1,39	1,45	***1,04***
2011	1	1,25	0,88	***0,70***	1	1,43	1,47	***1,03***
2012	1	1,20	0,91	***0,76***	1	1,16	1,22	***1,05***
2013	1	1,14	0,90	***0,79***	1	1,68	1,99	***1,18***
2014	1	1,19	0,93	***0,78***	1	1,44	1,72	***1,20***

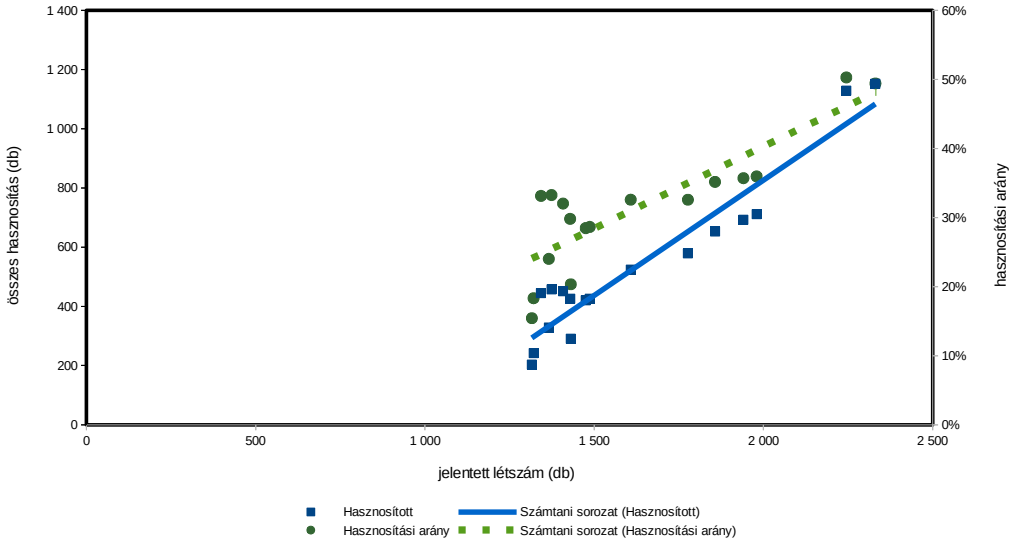
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	31,3%	42,0%	26,7%	100%	33,0%	37,4%	29,6%	100%
1999	29,8%	41,5%	28,7%	100%	31,4%	33,5%	35,1%	100%
2000	31,2%	41,2%	27,7%	100%	26,8%	36,8%	36,4%	100%
2001	32,1%	42,0%	25,8%	100%	27,1%	33,2%	39,6%	100%
2002	32,1%	40,9%	27,1%	100%	21,9%	39,8%	38,3%	100%
2003	30,7%	41,6%	27,6%	100%	22,1%	38,5%	39,4%	100%
2004	32,2%	41,5%	26,3%	100%	22,0%	37,1%	40,9%	100%
2005	33,6%	40,7%	25,7%	100%	23,1%	39,0%	37,9%	100%
2006	33,2%	39,8%	27,0%	100%	27,2%	38,3%	34,5%	100%
2007	32,2%	40,6%	27,1%	100%	27,1%	34,8%	38,1%	100%
2008	32,7%	39,6%	27,7%	100%	29,0%	32,8%	38,2%	100%
2009	33,1%	39,2%	27,7%	100%	26,1%	33,0%	40,9%	100%
2010	32,8%	39,0%	28,2%	100%	26,0%	36,3%	37,7%	100%
2011	31,9%	40,0%	28,1%	100%	25,7%	36,7%	37,7%	100%
2012	32,2%	38,6%	29,2%	100%	29,6%	34,3%	36,1%	100%
2013	33,0%	37,5%	29,6%	100%	21,4%	36,0%	42,6%	100%
2014	32,0%	38,1%	29,9%	100%	24,0%	34,5%	41,4%	100%

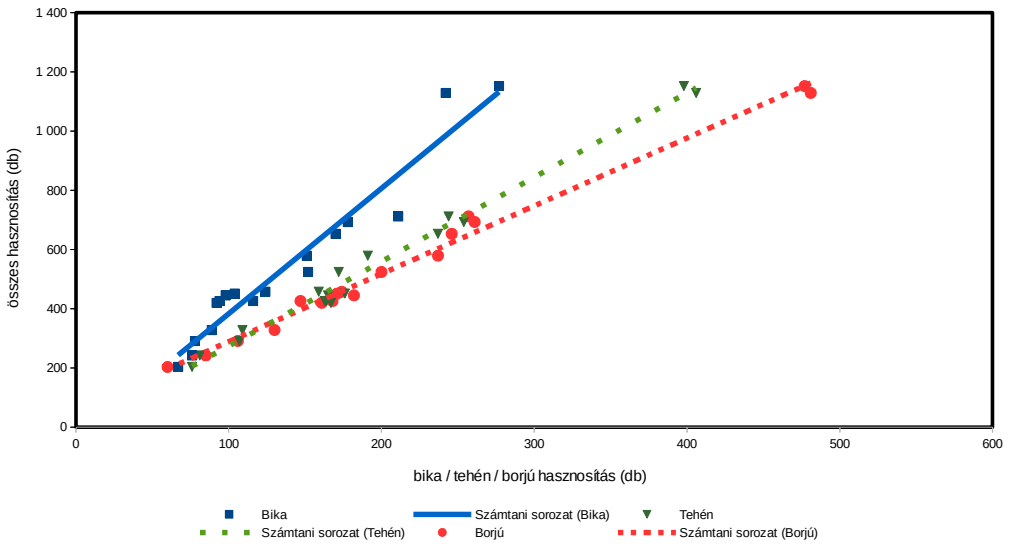
A gímszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **204**

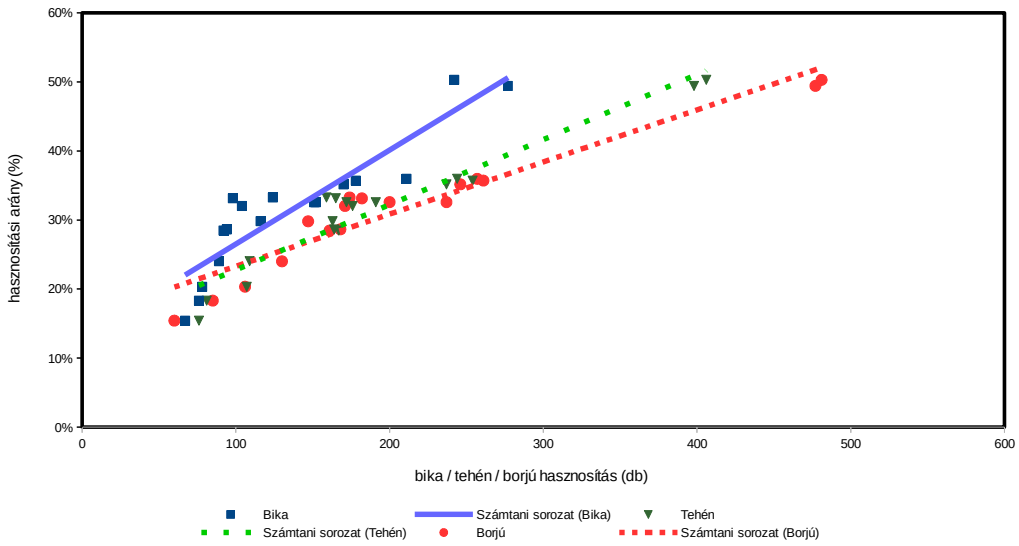
Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

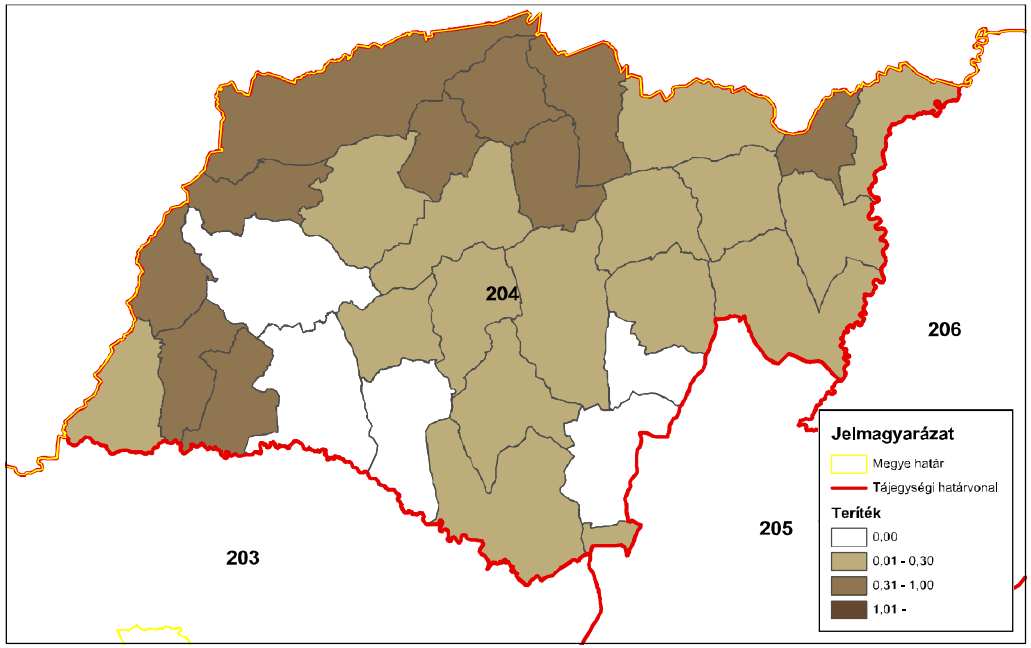
Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Gímszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

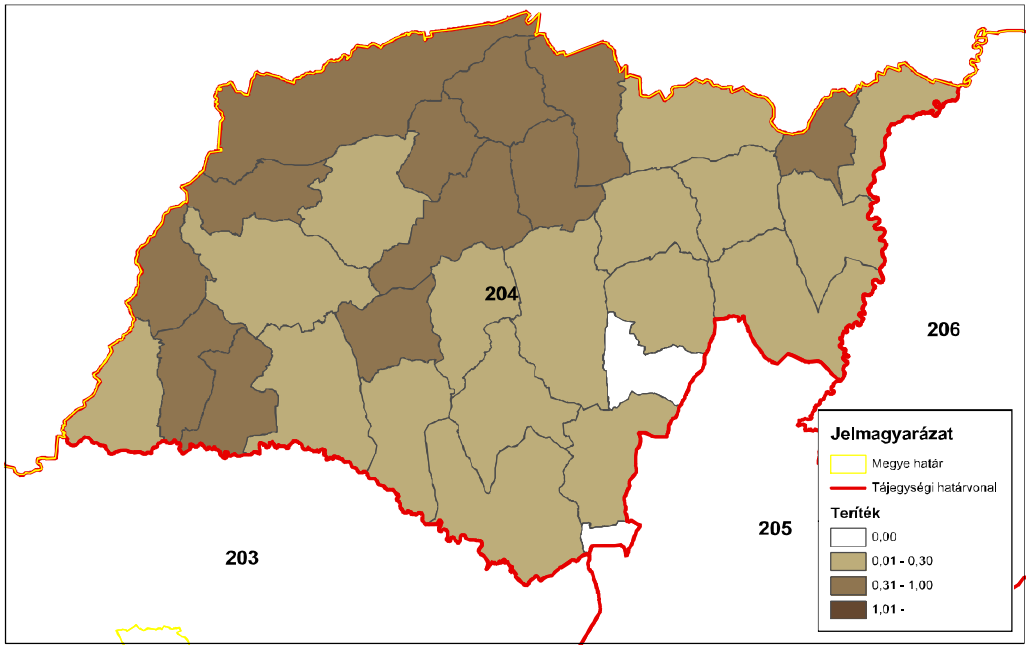

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2007

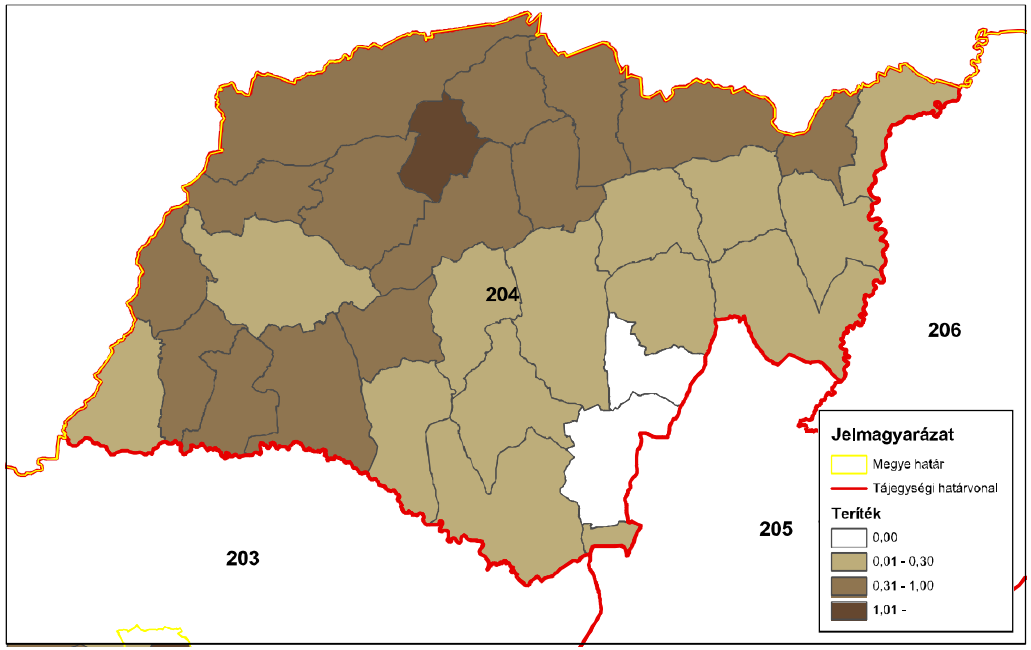
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2008

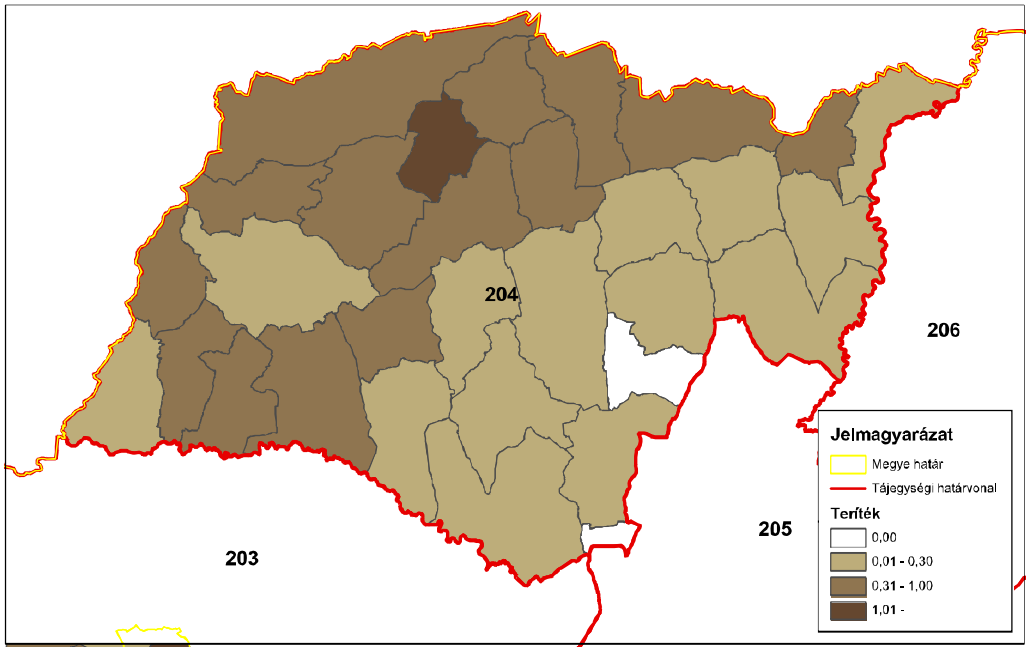
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2009

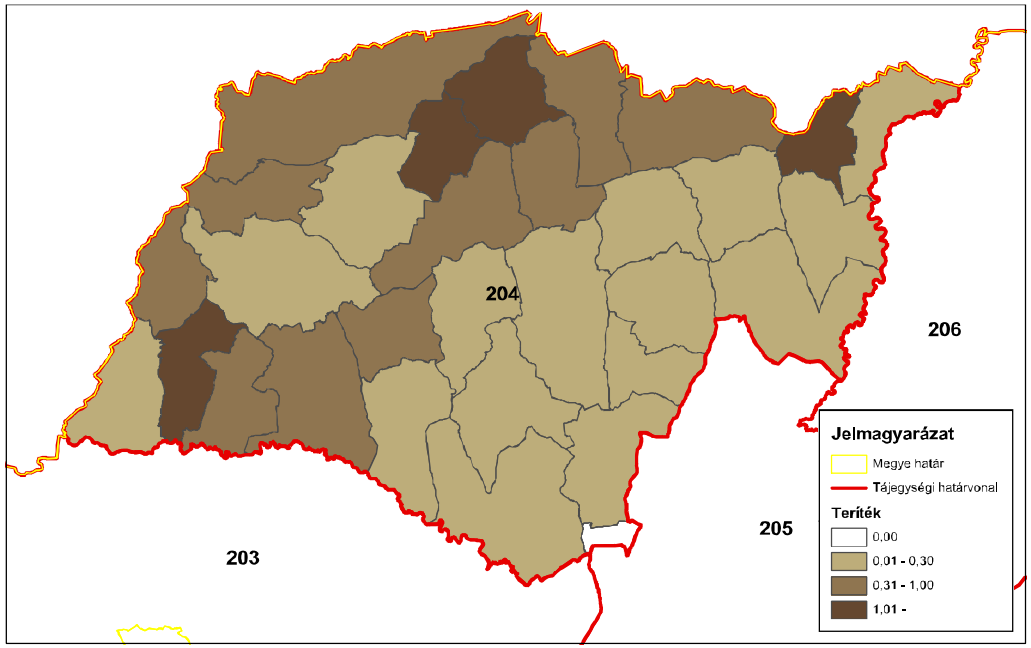
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2010

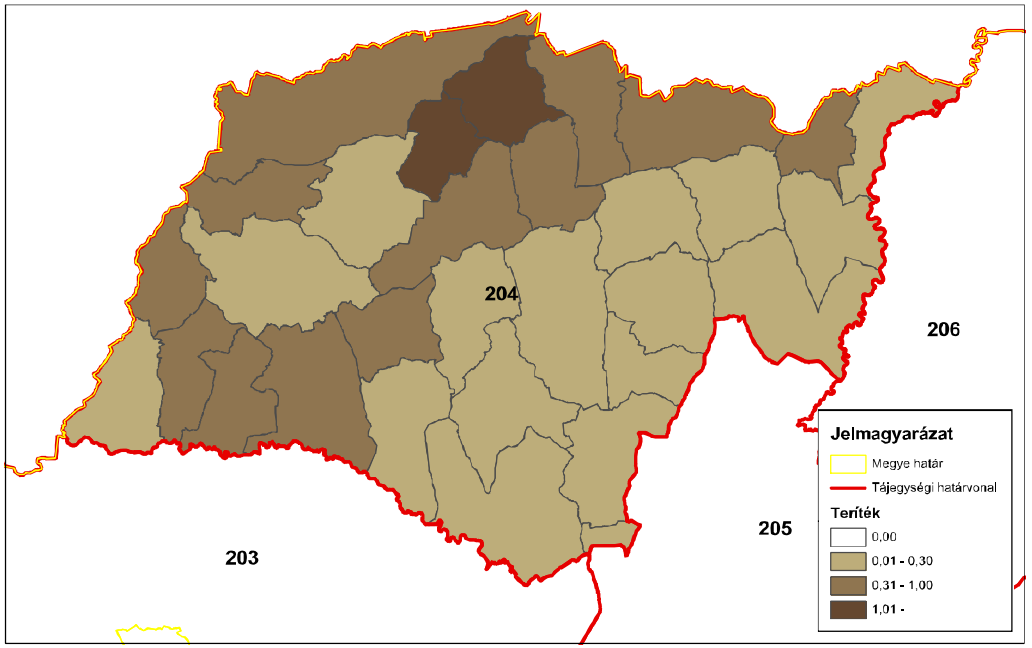
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2011

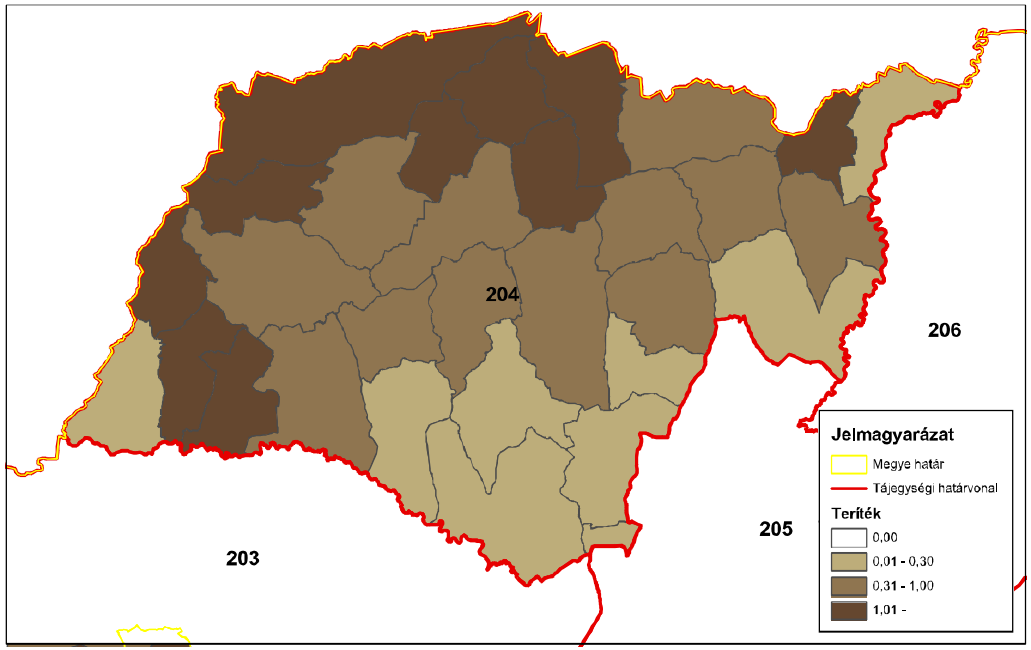
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2012

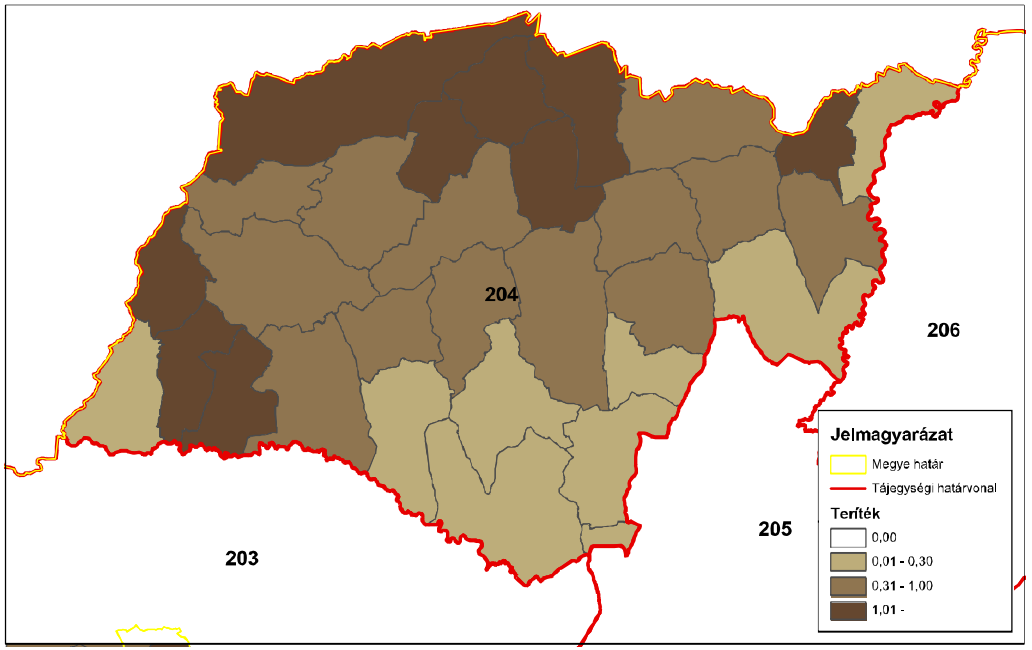
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas (teríték - db/km^2) 2014

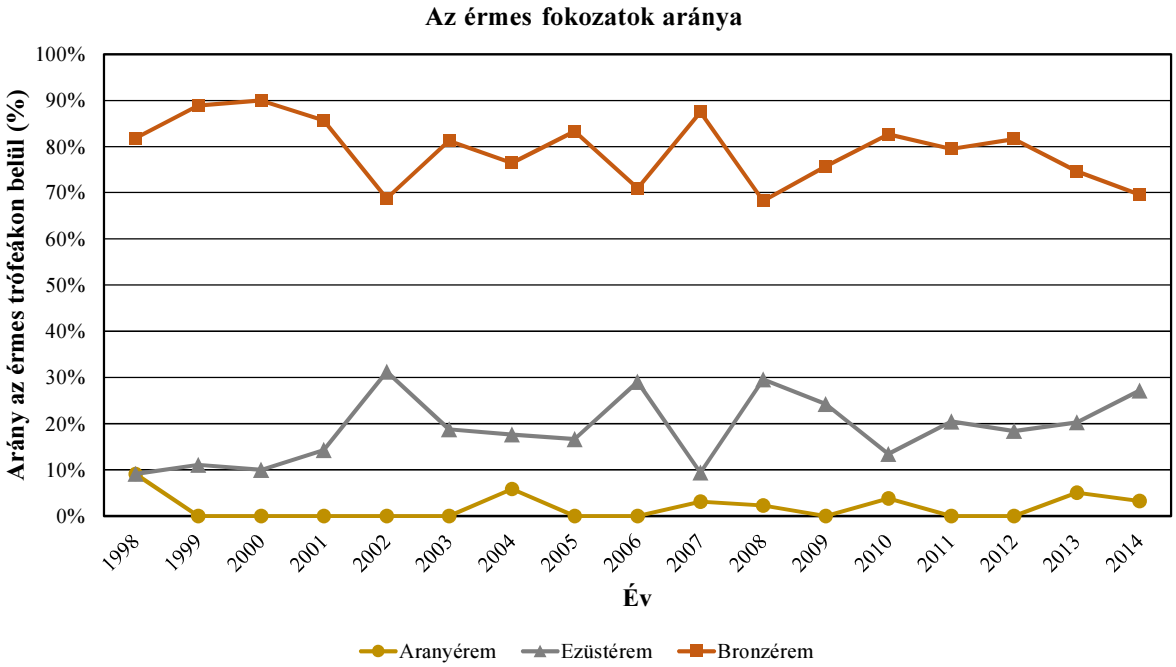
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

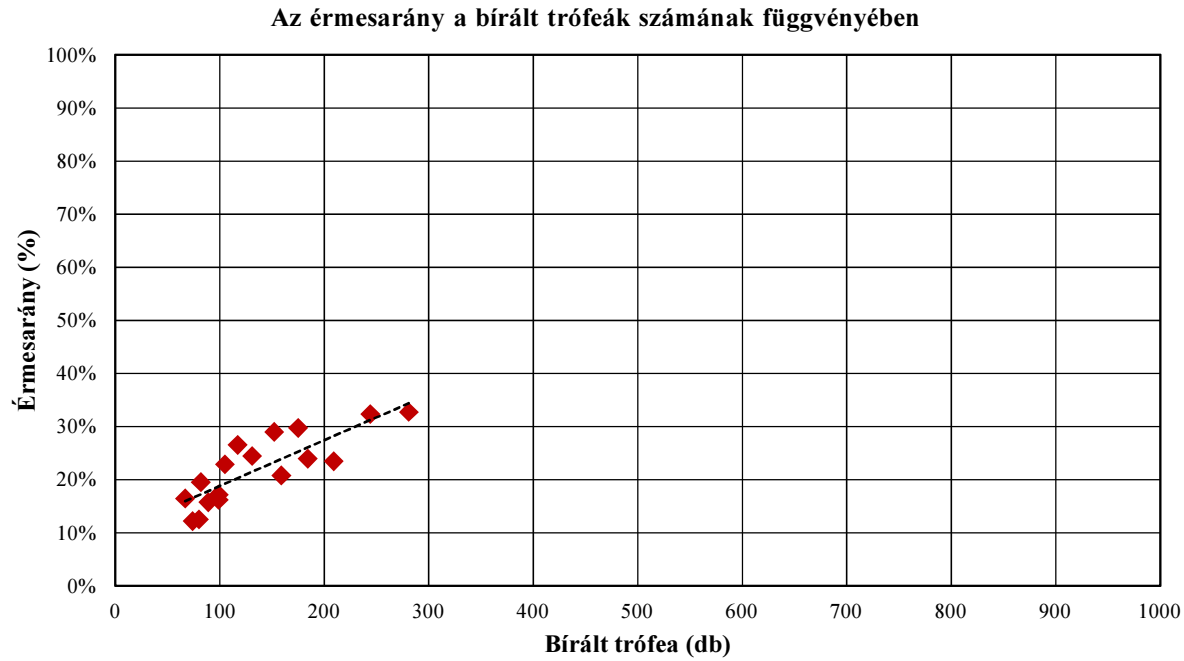
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	67	11	16,4%	1	1	9	9,1%	9,1%	81,8%
1999	74	9	12,2%		1	8	0,0%	11,1%	88,9%
2000	80	10	12,5%		1	9	0,0%	10,0%	90,0%
2001	89	14	15,7%		2	12	0,0%	14,3%	85,7%
2002	82	16	19,5%		5	11	0,0%	31,3%	68,8%
2003	99	16	16,2%		3	13	0,0%	18,8%	81,3%
2004	99	17	17,2%	1	3	13	5,9%	17,6%	76,5%
2005	105	24	22,9%		4	20	0,0%	16,7%	83,3%
2006	117	31	26,5%		9	22	0,0%	29,0%	71,0%
2007	131	32	24,4%	1	3	28	3,1%	9,4%	87,5%
2008	152	44	28,9%	1	13	30	2,3%	29,5%	68,2%
2009	159	33	20,8%		8	25	0,0%	24,2%	75,8%
2010	175	52	29,7%	2	7	43	3,8%	13,5%	82,7%
2011	184	44	23,9%		9	35	0,0%	20,5%	79,5%
2012	209	49	23,4%		9	40	0,0%	18,4%	81,6%
2013	244	79	32,4%	4	16	59	5,1%	20,3%	74,7%
2014	281	92	32,7%	3	25	64	3,3%	27,2%	69,6%

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

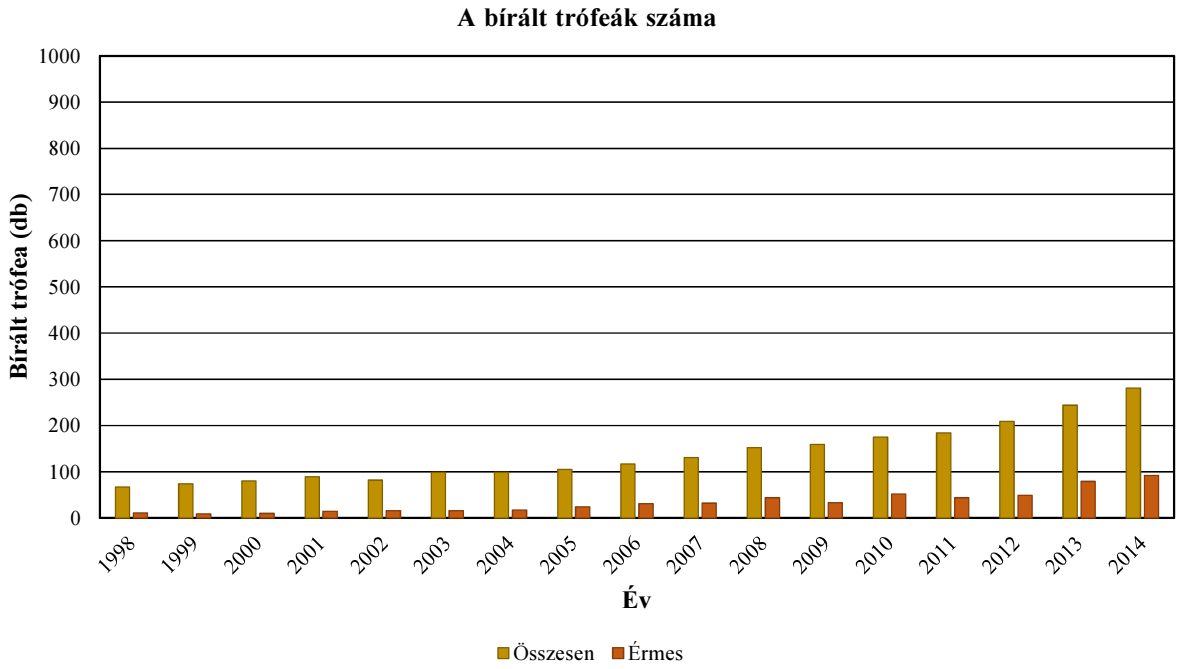
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1		3	4	1	1	5	2	2	1	4	2	5	12	6	17	13	10
2	9	10	8	20	11	35	25	20	17	14	12	19	17	25	24	31	31
3	13	11	15	10	17	9	20	15	23	32	34	26	21	30	39	39	51
4	7	11	11	11	12	14	11	20	26	20	29	29	32	39	38	37	55
5	9	8	13	13	11	13	10	16	14	19	28	31	33	37	27	39	50
6	7	5	6	10	9	10	8	13	9	18	15	25	19	20	21	27	28
7	10	7	6	11	9	7	11	10	13	8	14	10	23	8	21	31	31
8	3	7	6	3	2	2	5	4	8	7	7	7	9	10	8	17	10
9	1	8	6	3	5	3	4	5	5	4	6	3	2	4	7	6	5
10	2		3	3	3	1	2			3	3	4	5	1	4	2	8
11	4	4	2	3	2		1			1	2		1	1	2	2	2
12	2			1					1	1			1	2			
13															1		
13<														1			
Összesen	**67**	**74**	**80**	**89**	**82**	**99**	**99**	**105**	**117**	**131**	**152**	**159**	**175**	**184**	**209**	**244**	**281**

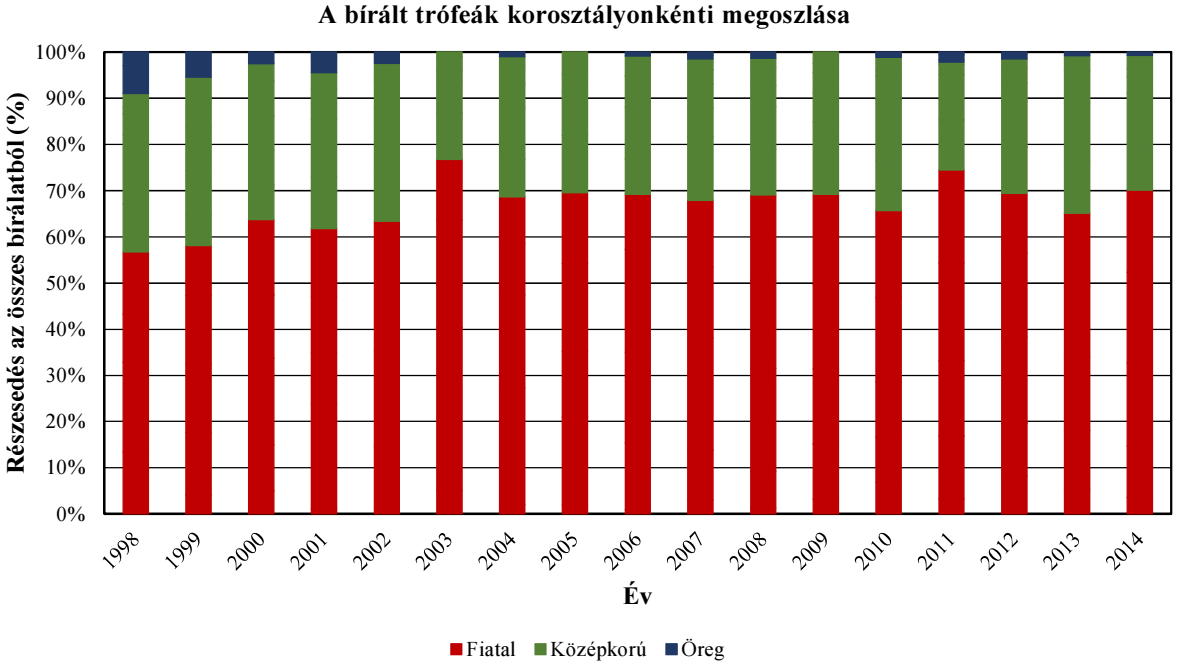
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1		4,1%	5,0%	1,1%	1,2%	5,1%	2,0%	1,9%	0,9%	3,1%	1,3%	3,1%	6,9%	3,3%	8,1%	5,3%	3,6%
2	13,4%	13,5%	10,0%	22,5%	13,4%	35,4%	25,3%	19,0%	14,5%	10,7%	7,9%	11,9%	9,7%	13,6%	11,5%	12,7%	11,0%
3	19,4%	14,9%	18,8%	11,2%	20,7%	9,1%	20,2%	14,3%	19,7%	24,4%	22,4%	16,4%	12,0%	16,3%	18,7%	16,0%	18,1%
4	10,4%	14,9%	13,8%	12,4%	14,6%	14,1%	11,1%	19,0%	22,2%	15,3%	19,1%	18,2%	18,3%	21,2%	18,2%	15,2%	19,6%
5	13,4%	10,8%	16,3%	14,6%	13,4%	13,1%	10,1%	15,2%	12,0%	14,5%	18,4%	19,5%	18,9%	20,1%	12,9%	16,0%	17,8%
6	10,4%	6,8%	7,5%	11,2%	11,0%	10,1%	8,1%	12,4%	7,7%	13,7%	9,9%	15,7%	10,9%	10,9%	10,0%	11,1%	10,0%
7	14,9%	9,5%	7,5%	12,4%	11,0%	7,1%	11,1%	9,5%	11,1%	6,1%	9,2%	6,3%	13,1%	4,3%	10,0%	12,7%	11,0%
8	4,5%	9,5%	7,5%	3,4%	2,4%	2,0%	5,1%	3,8%	6,8%	5,3%	4,6%	4,4%	5,1%	5,4%	3,8%	7,0%	3,6%
9	1,5%	10,8%	7,5%	3,4%	6,1%	3,0%	4,0%	4,8%	4,3%	3,1%	3,9%	1,9%	1,1%	2,2%	3,3%	2,5%	1,8%
10	3,0%		3,8%	3,4%	3,7%	1,0%	2,0%			2,3%	2,0%	2,5%	2,9%	0,5%	1,9%	0,8%	2,8%
11	6,0%	5,4%	2,5%	3,4%	2,4%		1,0%			0,8%	1,3%		0,6%	0,5%	1,0%	0,8%	0,7%
12	3,0%			1,1%					0,9%	0,8%			0,6%	1,1%			
13															0,5%		
13<														0,5%			
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	28,89			1,13	2,24			
2	328	60,56	19,74	23,65	2,36	7,24	17,93	10,18	8,92
3	405	71,27	24,41	19,43	3,32	8,58	19,46	10,76	9,73
4	402	80,16	30,16	29,01	4,33	9,65	22,53	13,54	12,32
5	371	87,72	31,16	30,17	5,18	10,46	23,06	14,02	12,83
6	250	92,49	32,09	30,17	5,84	10,82	23,50	14,48	13,29
7	230	94,15	32,13	30,95	6,33	11,41	24,56	14,95	13,75
8	115	97,66	32,97	30,62	6,88	12,05	24,62	15,12	14,05
9	77	99,13	31,80	29,90	6,89	11,51	25,14	15,47	14,02
10	44	101,75	33,52	31,11	7,39	11,87	25,72	15,53	14,20
11	27	101,02	34,25	34,65	7,20	11,52	25,17	15,09	13,79
12	8	104,51	33,24	28,70	7,71	11,50	27,69	16,59	15,47
13	1	76,90			5,30	7,00			
13<	1	102,85	35,00	31,45	8,08	13,00	27,05	14,30	13,90

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	13,63			0,90	2,00			
2	328	56,82	17,54	16,01	2,04	6,25	16,41	9,34	8,10
3	405	63,10	22,48	17,33	2,84	7,82	18,71	10,30	9,46
4	402	72,15	26,22	21,15	3,61	8,64	20,32	12,31	11,01
5	371	82,40	27,60	24,80	4,10	9,31	21,00	12,95	11,78
6	250	84,17	28,81	24,58	4,68	9,33	21,65	13,65	12,31
7	230	85,92	29,00	26,92	5,16	9,78	23,01	14,38	12,91
8	115	92,29	26,85	24,75	5,69	10,83	21,80	13,91	12,88
9	77	91,14	25,05	21,20	5,76	10,00	22,38	13,80	12,55
10	44	96,05	25,28	23,48	6,11	10,50	23,70	14,30	13,50
11	27	80,25	28,15	26,20	5,58	6,00	23,50	13,45	12,78
12	8	93,00	22,60	17,45	4,67	7,00	22,40	14,30	12,90
13	1	76,90			5,30	7,00			
13<	1	102,85	35,00	31,45	8,08	13,00	27,05	14,30	13,90

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	46,10			1,72	4,00			
2	328	64,30	23,75	33,75	2,57	7,88	19,65	11,10	9,85
3	405	75,72	25,75	20,63	3,66	9,65	20,23	11,20	9,90
4	402	84,54	35,80	38,78	4,73	10,41	24,65	15,00	13,50
5	371	91,65	37,10	35,34	5,89	11,38	25,07	15,20	13,64
6	250	96,19	35,53	34,88	6,66	11,93	25,11	15,04	14,26
7	230	99,57	36,63	39,13	7,14	12,40	26,40	15,77	15,73
8	115	104,49	36,13	35,52	8,36	14,00	26,34	15,70	16,75
9	77	106,35	36,68	36,55	8,45	13,83	26,94	16,71	14,98
10	44	109,38	38,50	38,40	8,93	14,00	27,75	17,73	15,43
11	27	121,50	39,60	47,70	9,38	16,00	26,53	16,78	14,95
12	8	117,05	46,80	37,80	12,30	14,00	31,35	17,60	16,85
13	1	76,90			5,30	7,00			
13<	1	102,85	35,00	31,45	8,08	13,00	27,05	14,30	13,90

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	32,48			0,82	2,00			
2	328	7,48	6,21	17,74	0,53	1,63	3,24	1,76	1,75
3	405	12,62	3,27	3,30	0,82	1,83	1,52	0,90	0,44
4	402	12,39	9,58	17,63	1,13	1,78	4,33	2,69	2,49
5	371	9,24	9,50	10,54	1,79	2,07	4,07	2,25	1,86
6	250	12,03	6,72	10,30	1,98	2,60	3,46	1,39	1,94
7	230	13,65	7,63	12,21	1,99	2,62	3,39	1,40	2,82
8	115	12,21	9,28	10,77	2,67	3,17	4,54	1,79	3,87
9	77	15,21	11,63	15,35	2,70	3,83	4,56	2,91	2,43
10	44	13,33	13,22	14,92	2,82	3,50	4,05	3,43	1,93
11	27	41,25	11,45	21,50	3,80	10,00	3,03	3,33	2,18
12	8	24,05	24,20	20,35	7,63	7,00	8,95	3,30	3,95
13	1	0,00			0,00	0,00			
13<	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	112,4%			72,7%	89,2%			
2	328	12,3%	31,4%	75,0%	22,5%	22,5%	18,1%	17,3%	19,6%
3	405	17,7%	13,4%	17,0%	24,7%	21,4%	7,8%	8,3%	4,5%
4	402	15,5%	31,8%	60,8%	26,0%	18,4%	19,2%	19,9%	20,3%
5	371	10,5%	30,5%	34,9%	34,6%	19,8%	17,6%	16,1%	14,5%
6	250	13,0%	20,9%	34,1%	34,0%	24,0%	14,7%	9,6%	14,6%
7	230	14,5%	23,7%	39,5%	31,4%	23,0%	13,8%	9,3%	20,5%
8	115	12,5%	28,1%	35,2%	38,8%	26,3%	18,4%	11,9%	27,6%
9	77	15,3%	36,6%	51,3%	39,2%	33,3%	18,1%	18,8%	17,3%
10	44	13,1%	39,4%	48,0%	38,2%	29,5%	15,7%	22,1%	13,6%
11	27	40,8%	33,4%	62,1%	52,8%	86,8%	12,0%	22,0%	15,8%
12	8	23,0%	72,8%	70,9%	98,9%	60,9%	32,3%	19,9%	25,5%
13	1	0,0%			0,0%	0,0%			
13<	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	13,63			0,90	2,00			
2	328	56,82	17,54	16,01	2,04	6,25	16,41	9,34	8,10
3	405	63,10	22,48	17,33	2,84	7,82	18,71	10,30	9,46
4	402	72,15	26,22	21,15	3,61	8,64	20,32	12,31	11,01
5	371	82,40	27,60	24,80	4,10	9,31	21,00	12,95	11,78
6	250	84,17	28,81	24,58	4,68	9,33	21,65	13,65	12,31
7	230	85,92	29,00	26,92	5,16	9,78	23,01	14,38	12,91
8	115	92,29	26,85	24,75	5,69	10,83	21,80	13,91	12,88
9	77	91,14	25,05	21,20	5,76	10,00	22,38	13,80	12,55
10	44	96,05	25,28	23,48	6,11	10,50	23,70	14,30	13,50
11	27	80,25	28,15	26,20	5,58	6,00	23,50	13,45	12,78
12	8	93,00	22,60	17,45	4,67	7,00	22,40	14,30	12,90
13	1	76,90			5,30	7,00			
13<	1	102,85	35,00	31,45	8,08	13,00	27,05	14,30	13,90

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	2004			2000	2000			
2	328	2011	2002	2003	2000	2000	2003	2003	2003
3	405	2000	2002	2004	2000	1999	2002	2003	2003
4	402	2002	2002	2004	1998	2001	2002	2002	2003
5	371	2000	2004	2004	2000	2001	2004	2004	2002
6	250	2000	2003	2004	1999	2000	2004	2004	2002
7	230	2006	2000	2003	2000	2002	2002	2002	2001
8	115	2011	2001	2002	2000	2000	2001	2011	2011
9	77	2000	2011	2001	2000	1998	2000	1998	1998
10	44	2002	2002	2002	2002	1998	1998	2004	1998
11	27	2010	2007	2011	2010	2010	2000	2011	1999
12	8	2001	2007	2006	2001	2001	2007	2007	2007
13	1	2012			2012	2012			
13<	1	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011

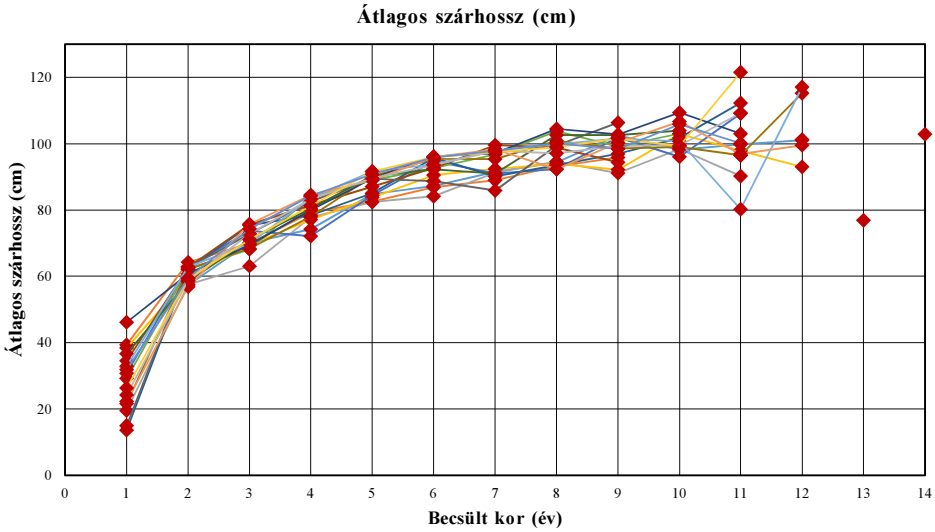
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

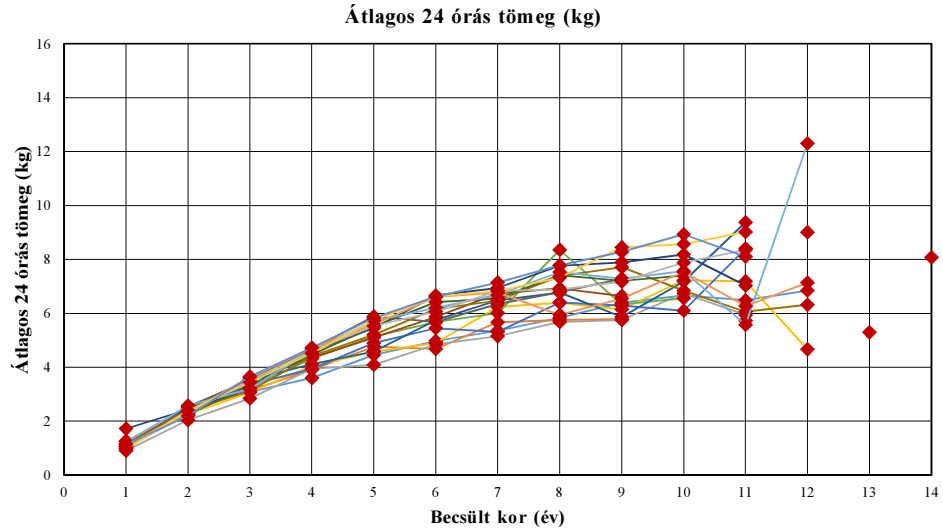
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	46,10			1,72	4,00			
2	328	64,30	23,75	33,75	2,57	7,88	19,65	11,10	9,85
3	405	75,72	25,75	20,63	3,66	9,65	20,23	11,20	9,90
4	402	84,54	35,80	38,78	4,73	10,41	24,65	15,00	13,50
5	371	91,65	37,10	35,34	5,89	11,38	25,07	15,20	13,64
6	250	96,19	35,53	34,88	6,66	11,93	25,11	15,04	14,26
7	230	99,57	36,63	39,13	7,14	12,40	26,40	15,77	15,73
8	115	104,49	36,13	35,52	8,36	14,00	26,34	15,70	16,75
9	77	106,35	36,68	36,55	8,45	13,83	26,94	16,71	14,98
10	44	109,38	38,50	38,40	8,93	14,00	27,75	17,73	15,43
11	27	121,50	39,60	47,70	9,38	16,00	26,53	16,78	14,95
12	8	117,05	46,80	37,80	12,30	14,00	31,35	17,60	16,85
13	1	76,90			5,30	7,00			
13<	1	102,85	35,00	31,45	8,08	13,00	27,05	14,30	13,90

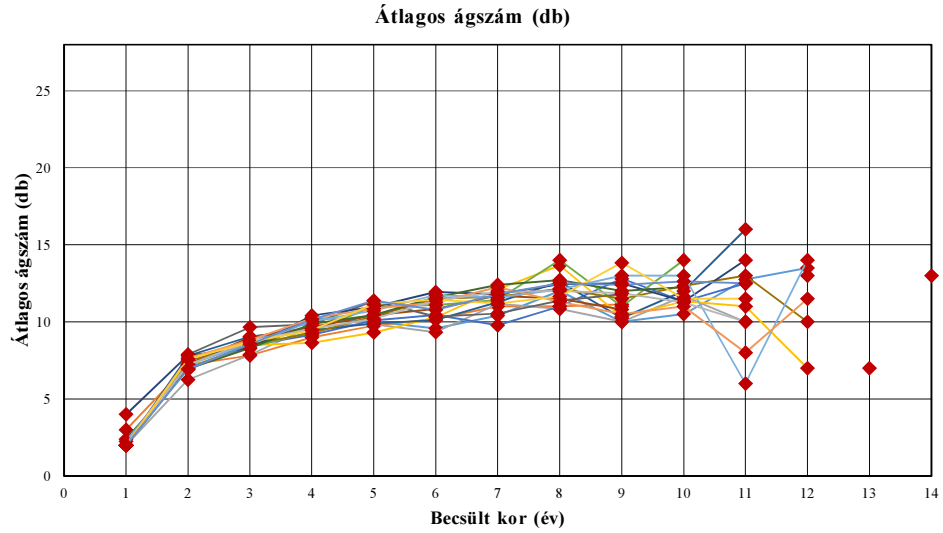
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1	88	2008			2008	2008			
2	328	1999	1999	1999	2010	2006	1998	1999	1998
3	405	2011	2004	2003	2014	2006	2004	2002	2004
4	402	2011	2013	2006	2014	2008	2012	2008	2008
5	371	2010	2000	2009	2006	2014	2006	2000	2009
6	250	2008	2001	2010	2008	2008	2011	2008	2008
7	230	2005	1998	1999	2014	2009	2000	2006	1999
8	115	2008	1999	2007	2003	2003	2009	2002	2002
9	77	2006	2010	2013	2013	2013	2014	2013	2006
10	44	2008	1998	2013	2014	2003	2011	2013	2013
11	27	2013	2004	2004	2004	2004	2001	2013	2013
12	8	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2011	2010
13	1	2012			2012	2012			
13<	1	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011	2011

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

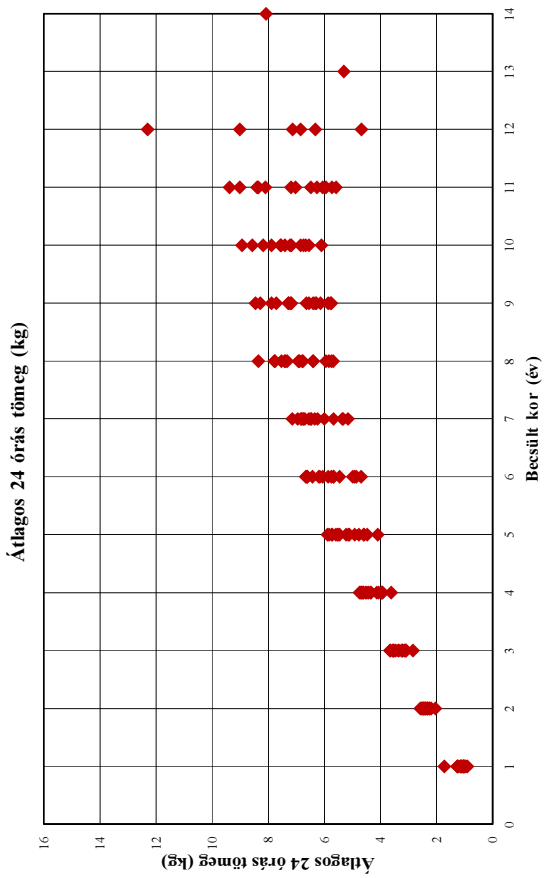

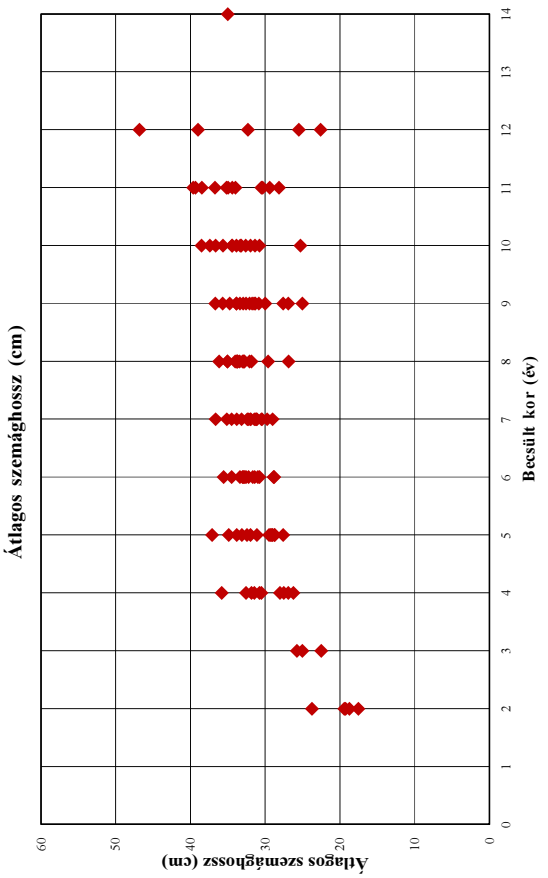

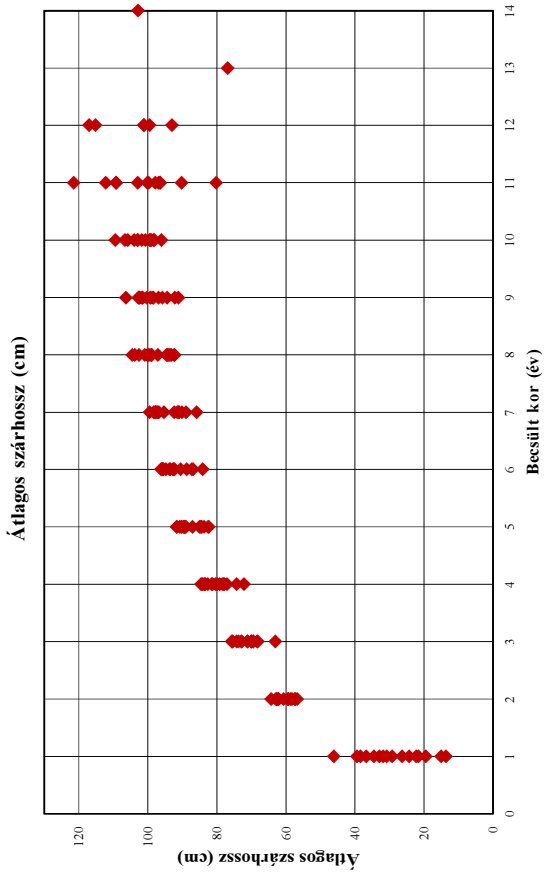

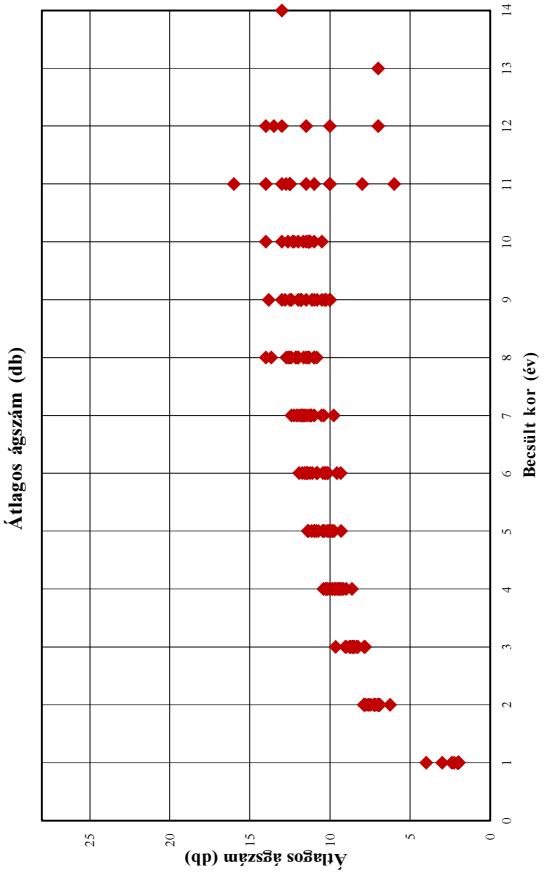
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

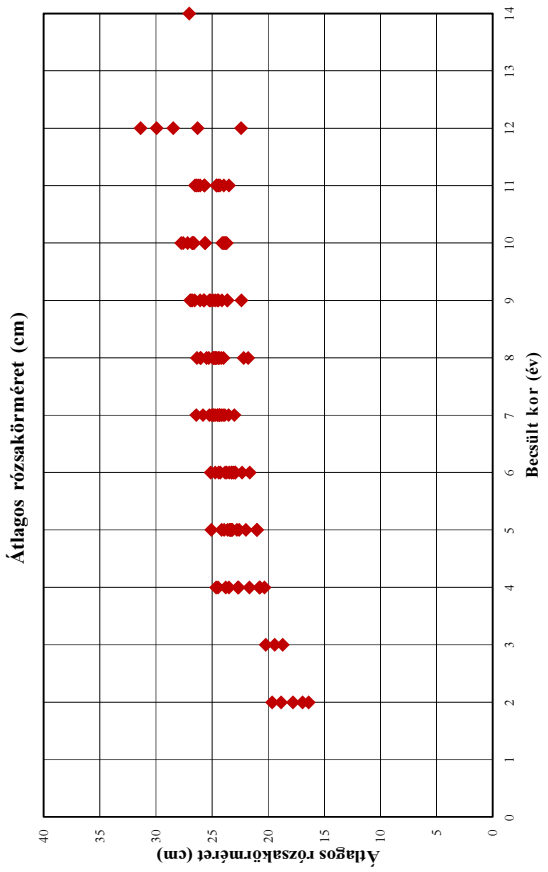

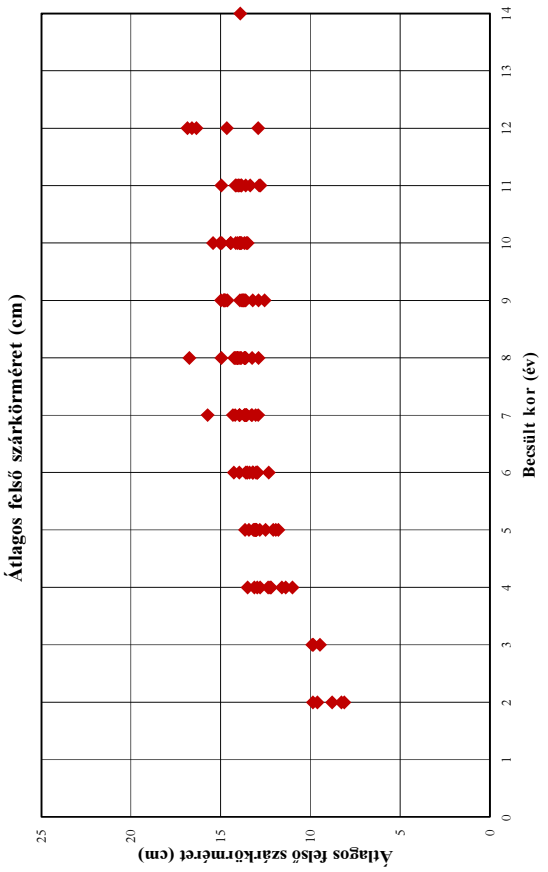

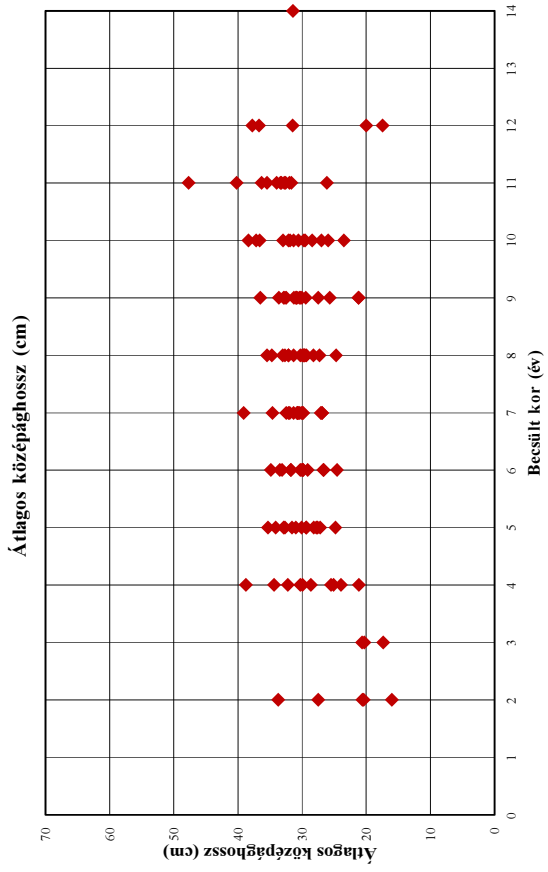

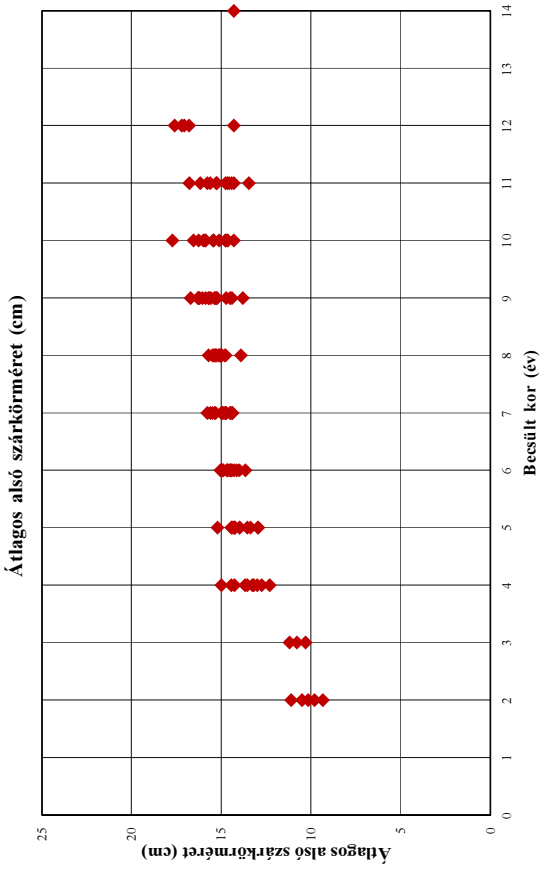
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Gímszarvas

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2	9	57,33	19,25	27,50	2,48	6,89	19,65	10,50	9,85
1998	3	13	70,10			3,10	8,62			
1998	4	7	74,27			3,61	10,29			
1998	5	9	84,81			4,46	10,00			
1998	6	7	87,29			4,98	9,57			
1998	7	10	91,50	36,63	34,63	5,36	10,40	25,25	15,63	13,95
1998	8	3	94,35	33,75	30,00	5,84	12,00	24,00	15,35	14,20
1998	9	1	102,50	31,50	27,50	6,40	10,00	23,65	13,80	12,55
1998	10	2	98,13	38,50	27,00	6,67	10,50	23,70	14,68	13,50
1998	11	4	99,79	30,33	32,03	6,49	12,75	24,31	15,28	13,60
1998	12	2	101,08	39,00	31,50	6,85	13,50	28,45	16,80	16,60
1998	13									
1998	13<									
1999	1	3	39,33			1,25	3,00			
1999	2	10	64,30	23,75	33,75	2,36	7,20	18,85	11,10	9,60
1999	3	11	69,98			3,14	7,82			
1999	4	11	79,25			3,92	9,00			
1999	5	8	82,56			4,76	9,75			
1999	6	5	86,90			4,68	10,20			
1999	7	7	88,96	35,13	39,13	5,68	11,00	24,15	14,83	15,73
1999	8	7	93,19	36,13	29,38	5,76	11,00	22,18	15,08	14,08
1999	9	8	95,84	33,85	32,92	5,79	11,13	24,45	14,52	13,22
1999	10									
1999	11	4	96,50	29,38	33,25	5,73	12,50	24,58	15,25	12,78
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1	4	19,50			0,90	2,00			
2000	2	8	57,47			2,04	6,25			
2000	3	15	63,10			2,84	7,87			
2000	4	11	77,83			3,95	9,73			
2000	5	13	82,40	37,10	31,00	4,10	9,85	24,15	15,20	12,50
2000	6	6	84,17			4,85	9,33			
2000	7	6	91,29	29,00	30,15	5,16	11,17	26,40	15,00	13,05
2000	8	6	94,58	33,00	28,25	5,69	10,83	26,00	14,95	13,25
2000	9	6	91,14	32,07	30,98	5,76	10,00	22,38	16,05	14,62
2000	10	3	98,42	37,38	31,38	6,75	11,67	24,00	14,63	13,83
2000	11	2	90,25	30,50	34,00	5,95	10,00	23,50	14,65	13,85
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1	1	38,40			1,26	2,00			
2001	2	20	59,44			2,26	7,05			
2001	3	10	69,53			3,07	8,50			
2001	4	11	77,08			4,06	8,64			
2001	5	13	83,79			4,58	9,31			
2001	6	10	90,52	35,53	33,53	4,91	10,30	22,95	14,88	13,20
2001	7	11	92,41	31,12	31,38	6,24	12,09	23,86	14,40	12,91
2001	8	3	93,93	26,85	34,75	6,40	13,67	21,80	15,40	13,90
2001	9	3	92,17	26,90	21,20	6,15	10,33	26,05	15,25	13,80
2001	10	3	102,92	33,20	33,00	7,23	11,33	24,08	15,87	14,05
2001	11	3	97,83	39,33	35,50	7,19	11,00	26,53	15,63	13,93
2001	12	1	93,00			4,67	7,00			
2001	13									
2001	13<									
2002	1	1	30,75			1,00	2,00			
2002	2	11	62,95	17,54	20,59	2,44	7,00	16,96	9,81	8,27
2002	3	17	73,75	22,48	20,32	3,36	8,47	18,71	11,20	9,85
2002	4	12	72,15	26,22	25,14	3,94	9,17	20,32	12,31	11,37
2002	5	11	84,41	29,24	27,84	4,91	10,09	21,01	12,96	11,78
2002	6	9	94,78	28,86	26,72	5,45	10,44	22,34	13,99	12,31
2002	7	9	91,05	30,41	26,94	5,32	9,78	23,01	14,38	13,54
2002	8	2	92,33	35,05	24,75	6,41	11,00	24,40	15,70	16,75
2002	9	5	101,88	33,84	30,26	6,29	12,80	23,64	14,72	13,59
2002	10	3	96,05	25,28	23,48	6,11	11,33	23,87	14,75	13,57
2002	11	2	109,13	33,98	40,23	8,41	12,50	25,68	16,18	13,83
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1	5	29,20			1,05	2,00			
2003	2	35	62,20	18,75	16,01	2,30	6,97	16,41	9,34	8,10
2003	3	9	68,18	25,00	20,63	3,25	8,33	19,43	10,30	9,46
2003	4	14	84,05	27,50	23,92	4,32	9,36	20,78	12,76	11,01
2003	5	13	89,02	29,47	28,23	5,14	11,00	22,78	13,37	11,93
2003	6	10	92,68	28,81	29,16	5,68	11,10	22,97	14,40	13,03
2003	7	7	96,76	33,17	26,92	6,01	11,43	23,53	14,52	13,28
2003	8	2	103,75	32,88	31,38	8,36	14,00	24,68	15,40	14,95
2003	9	3	99,15	31,73	30,05	6,33	11,00	26,85	15,70	13,75
2003	10	1	103,00	30,75	26,00	6,56	14,00	26,75	14,75	13,90
2003	11									
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1	2	13,63			1,05	2,00			
2004	2	25	62,12	19,42	20,39	2,54	7,80	17,79	10,16	8,79
2004	3	20	75,39	25,75	17,33	3,52	9,05	20,23	10,78	9,90
2004	4	11	78,47	26,90	21,15	4,13	9,45	20,74	13,19	11,59
2004	5	10	85,07	27,60	24,80	4,59	9,90	21,00	12,95	12,07
2004	6	8	95,73	31,42	24,58	5,75	10,13	21,65	13,65	13,18
2004	7	11	90,17	31,27	30,75	6,48	11,27	24,33	14,73	13,55
2004	8	5	93,55	33,43	29,59	6,77	12,60	24,37	15,02	13,66
2004	9	4	96,94	27,58	21,22	5,87	10,25	25,25	15,58	13,82
2004	10	2	101,75	35,63	36,63	7,19	12,00	23,83	14,30	13,93
2004	11	1	112,25	39,60	47,70	9,38	16,00	25,70	14,75	14,00
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1	2	34,50			1,15	2,00			
2005	2	20	62,72			2,46	7,25			
2005	3	15	75,59			3,54	9,00			
2005	4	20	81,50			4,35	9,65			
2005	5	16	87,08	29,08	27,25	5,11	10,44	23,92	14,27	13,10
2005	6	13	92,67	34,50	26,66	5,87	10,85	24,27	14,66	13,60
2005	7	10	99,57	30,48	32,15	6,74	11,70	24,37	15,50	13,94
2005	8	4	98,85	34,03	30,30	6,93	11,50	24,19	15,16	13,66
2005	9	5	94,38	34,71	31,33	6,64	10,80	24,53	15,69	14,76
2005	10									
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1	1	15,00			1,05				
2006	2	17	62,67			2,49	7,88			
2006	3	23	72,88			3,55	9,65			
2006	4	26	82,62	31,83	38,78	4,68	9,85	24,48	13,55	12,25
2006	5	14	89,43	28,70	31,63	5,89	11,36	25,07	14,41	13,43
2006	6	9	88,74	32,71	33,14	5,68	10,33	23,11	14,28	12,94
2006	7	13	85,92	29,73	32,52	6,35	10,54	24,02	15,77	14,31
2006	8	8	99,43	32,11	32,16	6,79	11,38	24,86	15,49	14,06
2006	9	5	106,35	31,34	32,54	7,28	11,80	25,11	16,21	14,98
2006	10									
2006	11									
2006	12	1	101,20	25,50	17,45	9,01	13,00	29,95	17,20	16,35
2006	13									
2006	13<									
2007	1	4	21,60			1,12	2,00			
2007	2	14	62,29			2,39	7,46			
2007	3	32	68,43			3,13	8,55			
2007	4	20	78,07			4,42	9,26			
2007	5	19	90,15	28,77	27,63	5,21	10,37	23,62	14,28	13,00
2007	6	18	95,40	32,92	31,84	6,17	11,50	23,27	14,14	12,98
2007	7	8	95,36	32,37	30,45	6,47	11,63	24,53	15,37	13,56
2007	8	7	100,89	31,83	35,52	7,39	12,14	24,58	14,76	13,64
2007	9	4	98,51	33,38	30,83	7,71	11,50	26,55	16,28	14,78
2007	10	3	98,97	31,38	29,78	6,84	12,33	27,58	15,45	13,68
2007	11	1	96,50	28,15	32,60	6,06	13,00	24,45	14,30	13,35
2007	12	1	115,20	22,60	20,00	6,32	10,00	22,40	14,30	12,90
2007	13									
2007	13<									

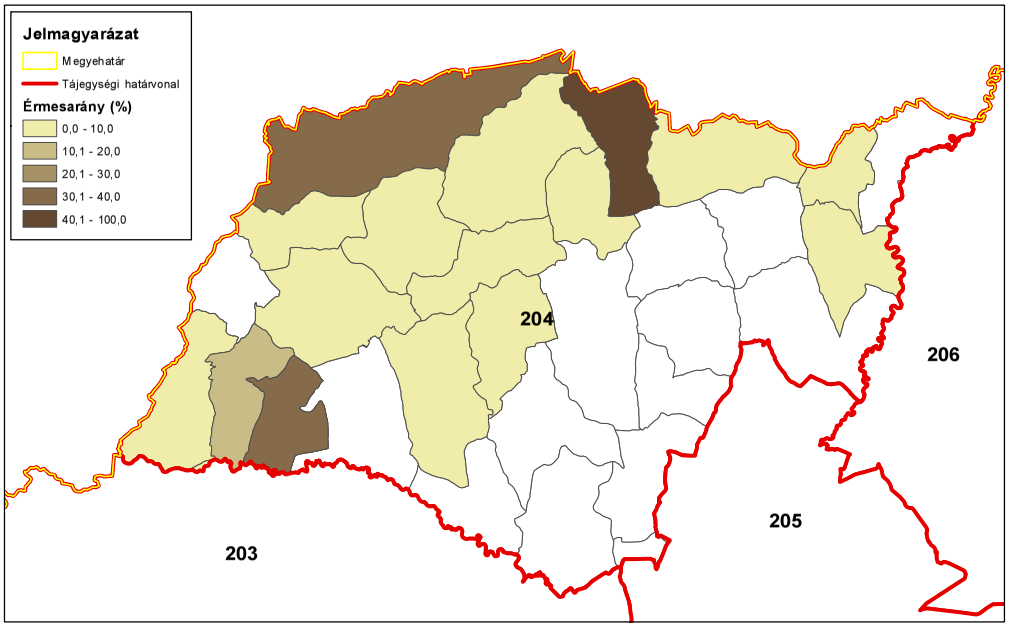
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1	2	46,10			1,72	4,00			
2008	2	12	60,68			2,43	7,83			
2008	3	34	69,53			3,21	8,26			
2008	4	29	80,01	30,75	28,65	4,60	10,41	23,50	15,00	13,50
2008	5	28	89,51	29,03	32,69	5,46	10,96	22,59	14,26	13,04
2008	6	15	96,19	31,68	29,90	6,66	11,93	24,42	15,04	14,26
2008	7	14	97,14	34,48	30,79	6,95	11,79	24,32	14,96	13,66
2008	8	7	104,49	33,69	32,74	7,76	12,43	24,91	15,09	14,24
2008	9	6	102,73	29,99	29,48	7,89	12,50	26,74	15,86	14,81
2008	10	3	109,38	36,60	29,55	8,19	11,33	26,60	15,42	14,43
2008	11	2	103,00	36,70	33,40	7,04	14,00	24,63	14,43	14,03
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1	5	36,65			1,06	2,40			
2009	2	19	58,31			2,23	6,95			
2009	3	26	71,20			3,34	8,31			
2009	4	29	80,42			4,47	9,86			
2009	5	31	90,29	33,79	35,34	5,51	10,45	23,20	14,35	13,64
2009	6	25	92,26	30,74	29,85	6,42	11,58	23,84	14,52	13,39
2009	7	10	90,96	32,01	29,98	6,55	12,40	25,80	14,97	14,18
2009	8	7	102,59	33,85	33,08	7,42	12,71	26,34	15,05	13,85
2009	9	3	102,57	30,87	32,72	7,21	12,00	24,13	14,40	13,70
2009	10	4	103,91	33,35	37,18	7,41	12,25	26,78	15,90	14,43
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1	12	32,88			1,23	2,25			
2010	2	17	62,89			2,57	7,24			
2010	3	21	69,93			3,20	8,57			
2010	4	32	83,60	32,58	30,30	4,62	10,03	23,78	13,27	12,20
2010	5	33	91,65	34,87	34,18	5,72	10,73	23,34	13,98	13,06
2010	6	19	93,76	33,05	34,88	6,20	11,74	23,24	14,48	12,95
2010	7	23	97,88	31,92	27,12	6,70	11,57	24,89	14,77	13,67
2010	8	9	99,83	35,01	32,15	7,53	12,11	25,30	15,33	14,13
2010	9	2	101,55	36,68	30,45	7,29	13,00	24,93	15,25	13,65
2010	10	5	100,70	33,84	31,90	7,57	13,00	25,61	15,11	13,94
2010	11	1	80,25			5,58	6,00			
2010	12	1	117,05	46,80	37,80	12,30	14,00	31,35	17,05	16,85
2010	13									
2010	13<									
2011	1	6	22,28			0,99	2,00			
2011	2	25	56,82			2,32	7,64			
2011	3	30	75,72			3,64	8,80			
2011	4	39	84,54	28,02	25,53	4,71	10,23	21,68	13,67	12,80
2011	5	37	89,00	32,43	32,91	5,59	10,86	23,27	13,98	13,01
2011	6	20	95,97	33,36	29,96	6,61	11,25	25,11	14,65	13,50
2011	7	8	98,32	31,46	31,93	6,77	12,25	24,49	14,48	13,25
2011	8	10	92,29	29,61	27,30	5,95	11,30	24,78	13,91	12,88
2011	9	4	100,31	25,05	25,70	6,55	10,50	25,70	15,32	12,88
2011	10	1	106,65	32,60	30,60	7,54	11,00	27,75	16,55	14,15
2011	11	1	96,90	34,40	26,20	6,27	8,00	23,95	13,45	12,85
2011	12	2	99,55	32,30	36,75	7,14	11,50	26,28	17,60	14,65
2011	13									
2011	13<	1	102,85	35,00	31,45	8,08	13,00	27,05	14,30	13,90
2012	1	17	24,24			1,10	2,00			
2012	2	24	58,66			2,31	7,21			
2012	3	39	72,82			3,52	8,74			
2012	4	38	83,29	30,53	29,98	4,61	9,55	24,65	14,45	13,13
2012	5	27	89,61	33,13	29,35	5,53	10,19	22,01	13,55	12,82
2012	6	21	93,50	32,55	31,75	6,06	11,38	23,70	14,46	13,21
2012	7	21	97,90	33,77	29,88	6,84	11,95	24,85	14,73	13,62
2012	8	8	97,11	32,85	29,88	6,88	12,00	24,68	14,79	13,61
2012	9	7	99,36	35,67	30,86	7,18	11,86	25,76	15,38	13,92
2012	10	4	99,50	31,96	28,48	7,88	11,25	25,63	16,25	14,94
2012	11	2	109,23	34,98	32,80	8,36	10,00	26,23	15,78	14,13
2012	12									
2012	13	1	76,90			5,30	7,00			
2012	13<									

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Gímszarvas

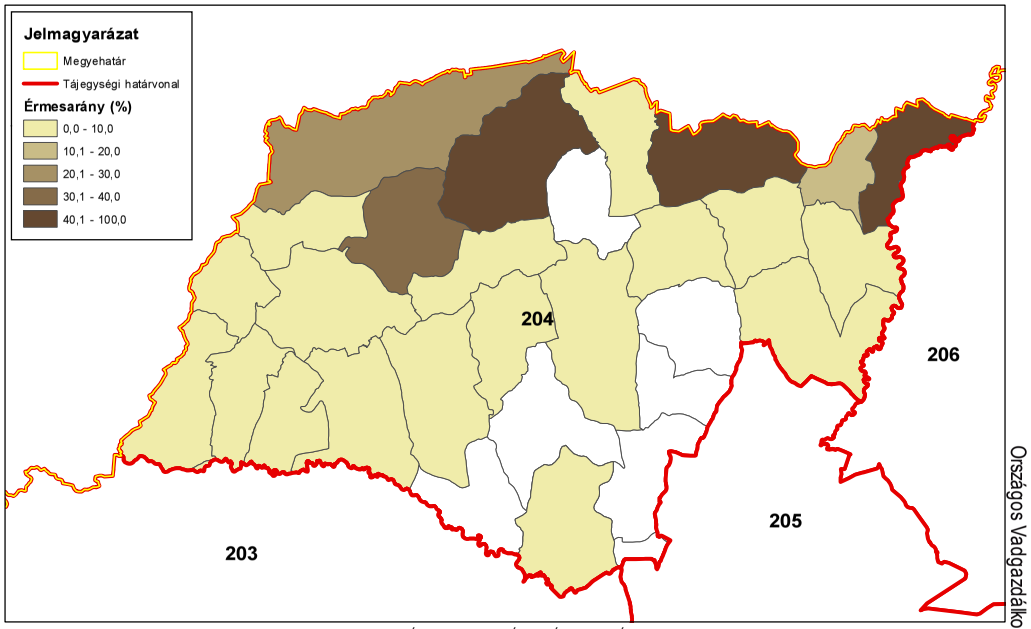
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos középághossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos ágszám (db)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1	13	26,32			0,96	2,00			
2013	2	31	59,26			2,39	7,58			
2013	3	39	71,13			3,45	8,69			
2013	4	37	81,27	35,80	34,40	4,53	9,46	22,70	13,00	12,35
2013	5	39	91,64	31,95	29,42	5,75	11,15	23,39	14,44	13,08
2013	6	27	95,94	32,19	30,33	6,62	11,44	23,46	14,93	13,96
2013	7	31	97,50	31,10	30,67	6,83	11,19	24,72	15,31	13,93
2013	8	17	98,93	32,79	29,61	7,33	11,65	25,50	15,28	14,04
2013	9	6	101,53	32,93	36,55	8,45	13,83	24,72	16,71	14,83
2013	10	2	99,35	34,40	38,40	8,57	11,50	26,70	17,73	15,43
2013	11	2	121,50	38,45	36,35	9,02	11,50	26,08	16,78	14,95
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1	10	31,82			1,14	2,00			
2014	2	31	59,37			2,19	6,94			
2014	3	51	74,33			3,66	8,55			
2014	4	55	84,32	31,45	32,24	4,73	10,15	22,65	14,26	12,96
2014	5	50	90,79	31,11	30,13	5,83	11,38	23,44	14,22	13,17
2014	6	28	95,86	30,99	30,07	6,62	10,79	24,73	14,68	13,52
2014	7	31	97,90	32,27	30,70	7,14	11,80	25,04	14,89	13,62
2014	8	10	100,11	33,70	29,80	7,79	12,50	26,04	15,28	13,98
2014	9	5	98,38	32,58	33,67	8,28	12,40	26,94	16,29	14,71
2014	10	8	105,84	34,43	32,13	8,93	12,63	27,18	15,99	15,03
2014	11	2	100,13	35,18	31,70	8,11	12,50	26,38	14,58	14,18
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Gímszarvas érmesarány (%) 1998

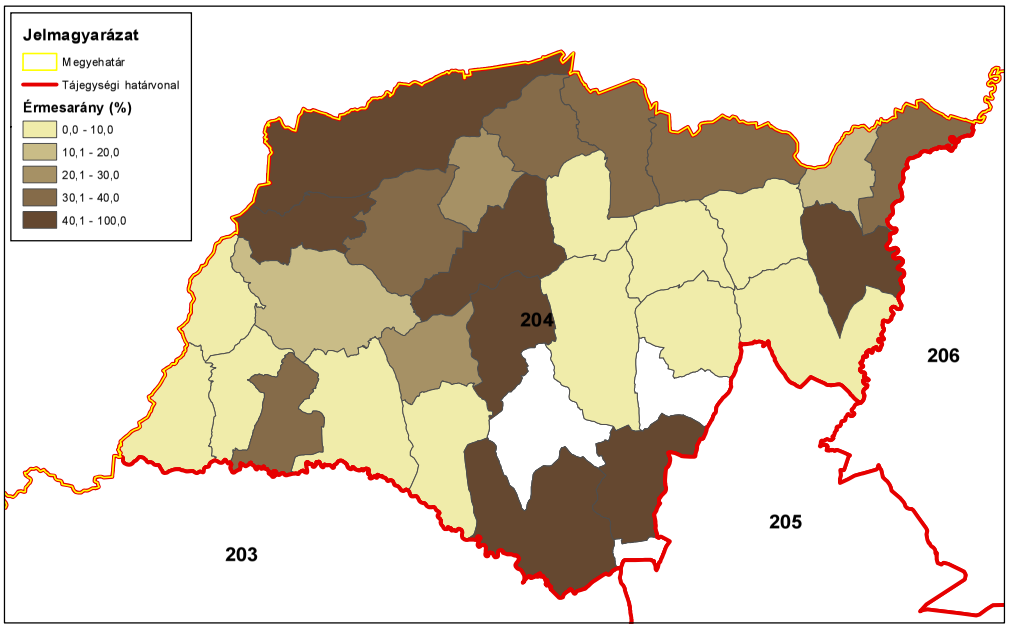
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2003

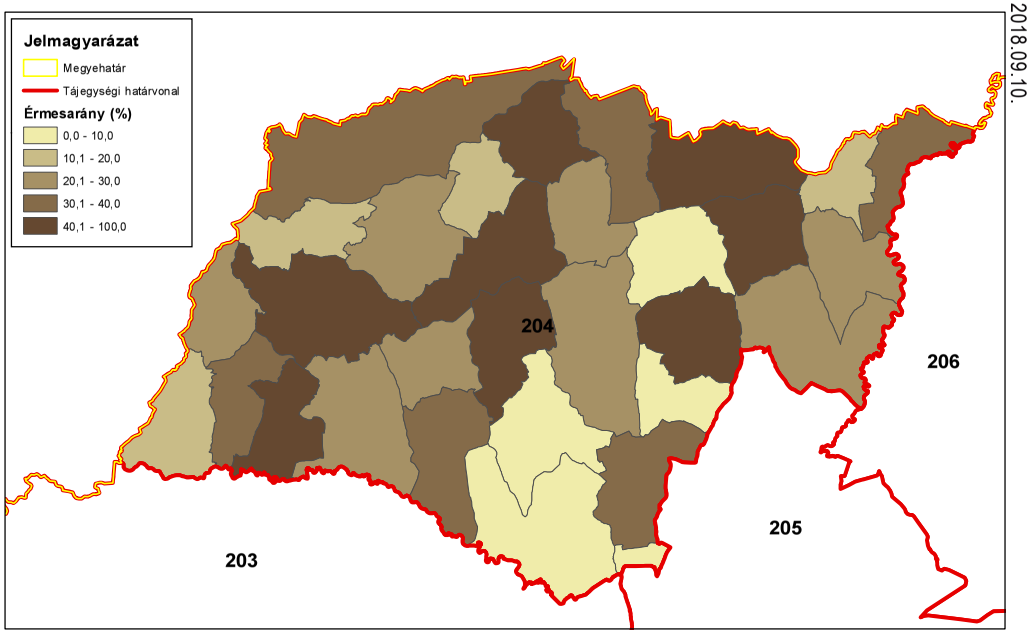
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Gímszarvas érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége

A dámszarvas állománya, hasznosítása és minősége
Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben
• Dámszarvas a **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység** (204) területén Minimális létszámban, kis területen, két vadászterületet érintően, de megtalálható szabad területen a tájegységben. • Előfordulása kis számú vadgazdálkodót érintett az értékelt időszakban.
A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele
• Nem értékelhető.
A dámszarvas jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben
• A dámszarvas megjelenése és terjeszkedése a vadgazdálkodási tájegység területén nem támogatható.
A dámszarvas trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben
• Nem értékelhető.

A szabad területi dámszarvasállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	0	0	0	**0**	1	2	2	**5**	-	-	-	**-**
1999	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2000	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2001	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2002	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2003	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2004	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2005	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2006	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2007	78	90	107	**275**	0	0	0	**0**	0,0%	0,0%	0,0%	**0,0%**
2008	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2009	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2010	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2011	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2012	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2013	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
2014	0	0	0	**0**	0	0	0	**0**	-	-	-	**-**
Változás	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-100,0%	-	-	-	-

Ivararány (1 bikára vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*	Bika	Tehén	Borjú	*Bjú/tehén*
1998	-	-	-	**-**	1	2,00	2,00	***1,00***
1999	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2000	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2001	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2002	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2003	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2004	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2005	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2006	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2007	1	1,15	1,37	***1,19***	-	-	-	**-**
2008	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2009	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2010	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2011	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2012	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2013	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**
2014	-	-	-	**-**	-	-	-	**-**

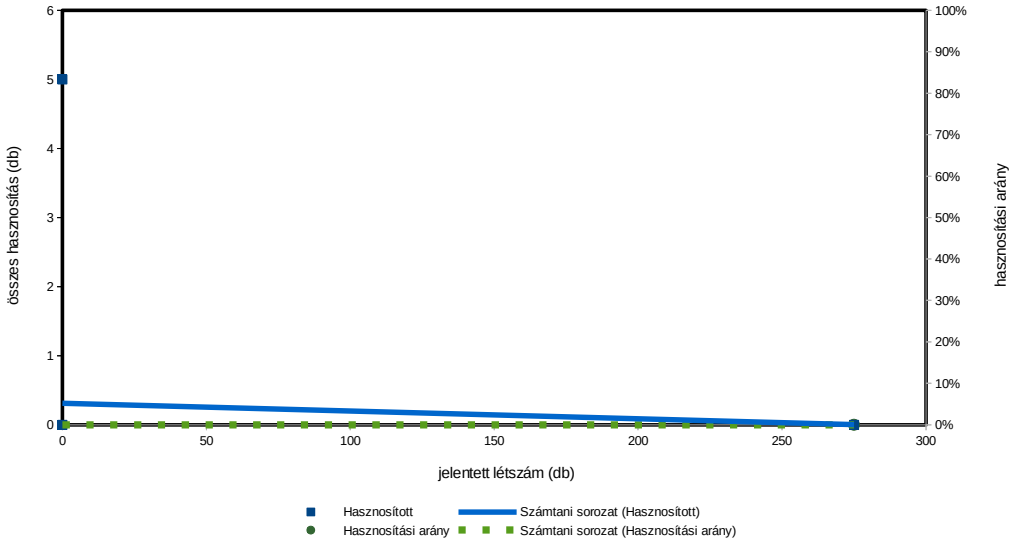
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bika	Tehén	Borjú	Összes	Bika	Tehén	Borjú	Összes
1998	-	-	-	-	20,0%	40,0%	40,0%	100%
1999	-	-	-	-	-	-	-	-
2000	-	-	-	-	-	-	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-	-	-	-
2003	-	-	-	-	-	-	-	-
2004	-	-	-	-	-	-	-	-
2005	-	-	-	-	-	-	-	-
2006	-	-	-	-	-	-	-	-
2007	28,4%	32,7%	38,9%	100%	-	-	-	-
2008	-	-	-	-	-	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-

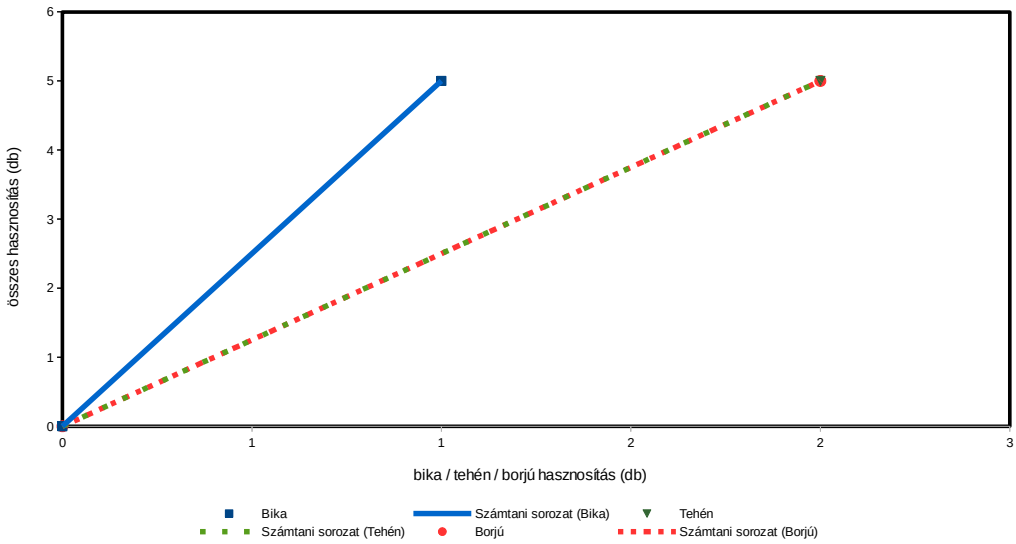
A dámszarvas hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **204**

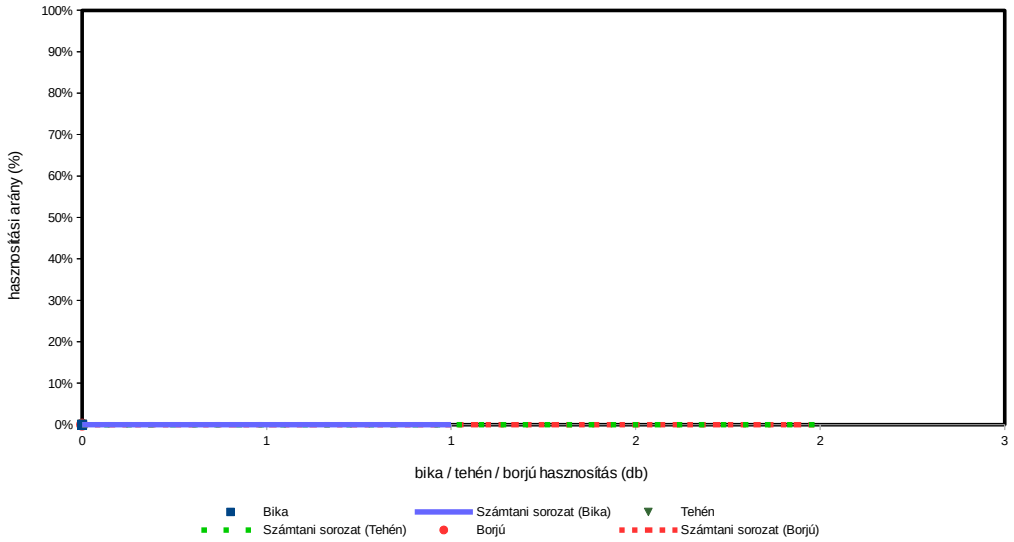
Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései I.

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Dámszarvas szabad területi hasznosítás összefüggései III.

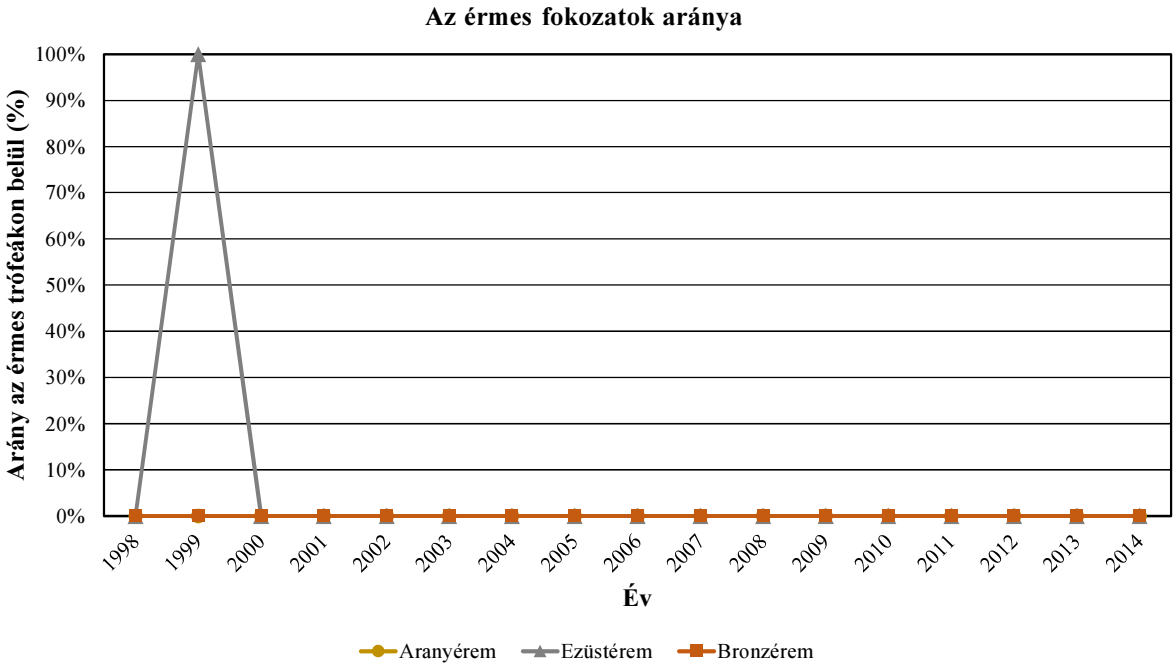

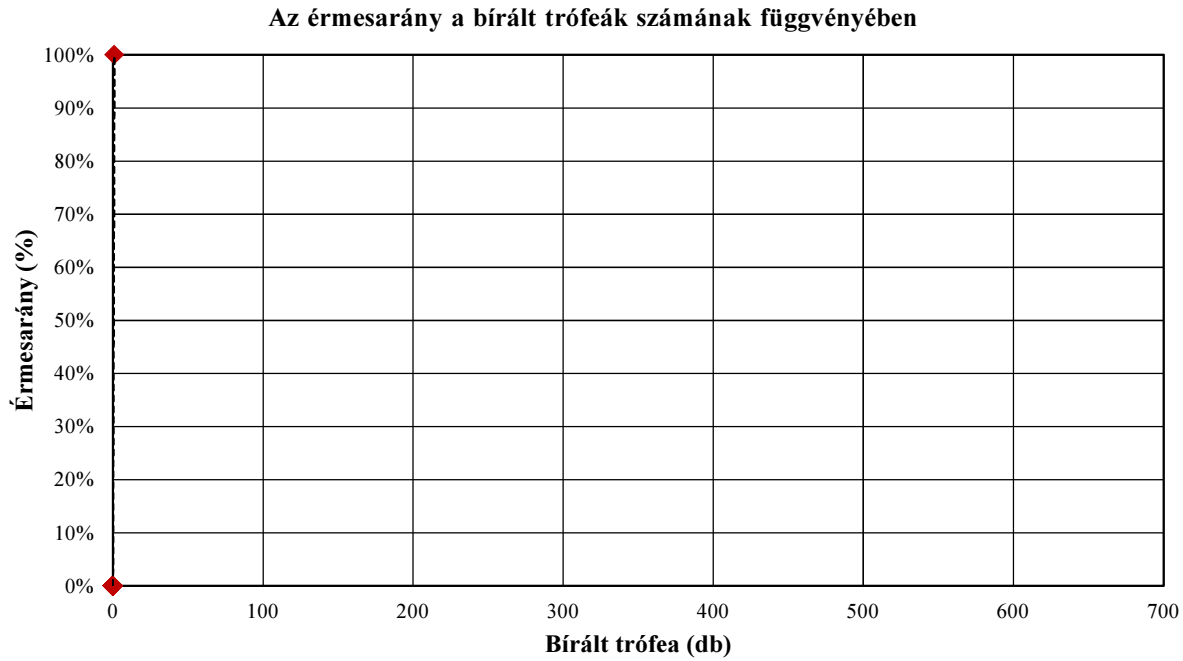
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	1	1	100,0%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2000	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2008	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2011	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2014	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

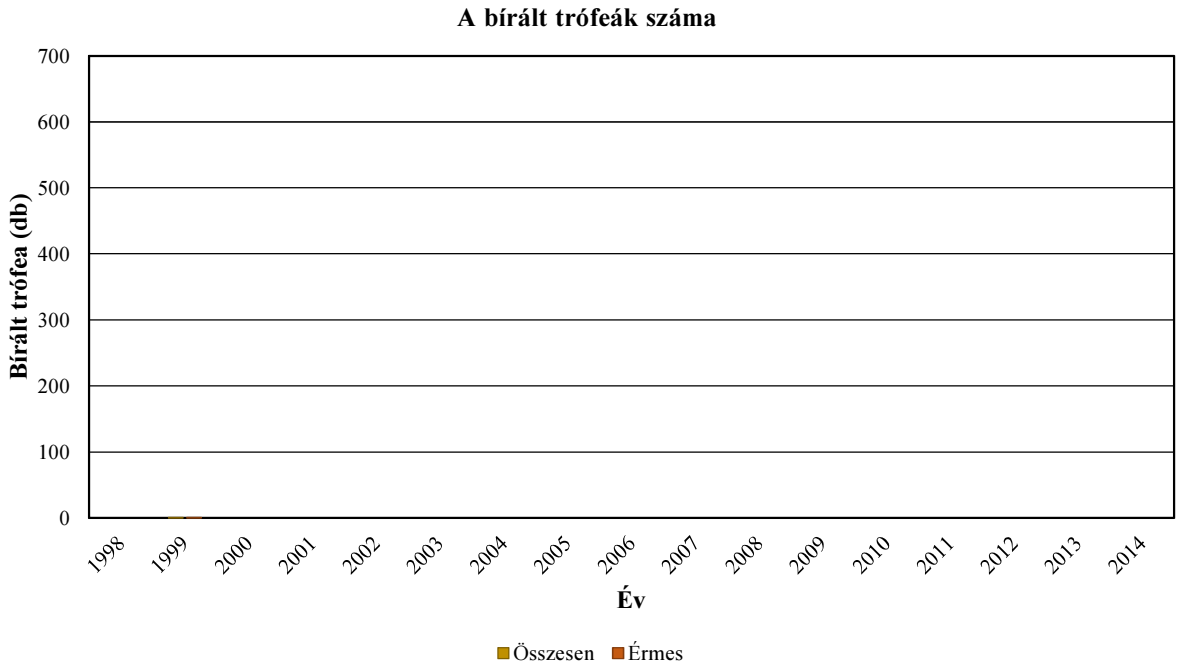
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9		1															
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0**	**1**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

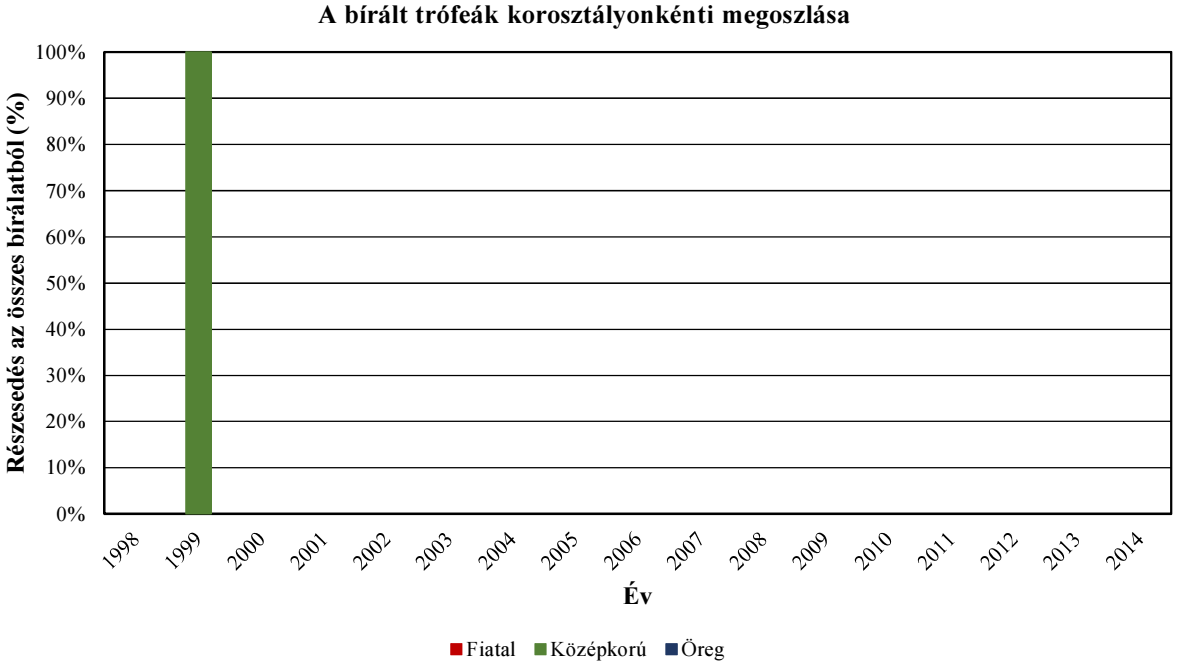
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9		100,0%															
10																	
11																	
12																	
13																	
13<																	
Összesen	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	63,95	20,60	33,60	17,90	3,31	17,00	10,45	12,30
10									
11									
12									
13									
13<									

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	63,95	20,60	33,60	17,90	3,31	17,00	10,45	12,30
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	63,95	20,60	33,60	17,90	3,31	17,00	10,45	12,30
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10									
11									
12									
13									
13<									

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
10									
11									
12									
13									
13<									

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	63,95	20,60	33,60	17,90	3,31	17,00	10,45	12,30
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
10									
11									
12									
13									
13<									

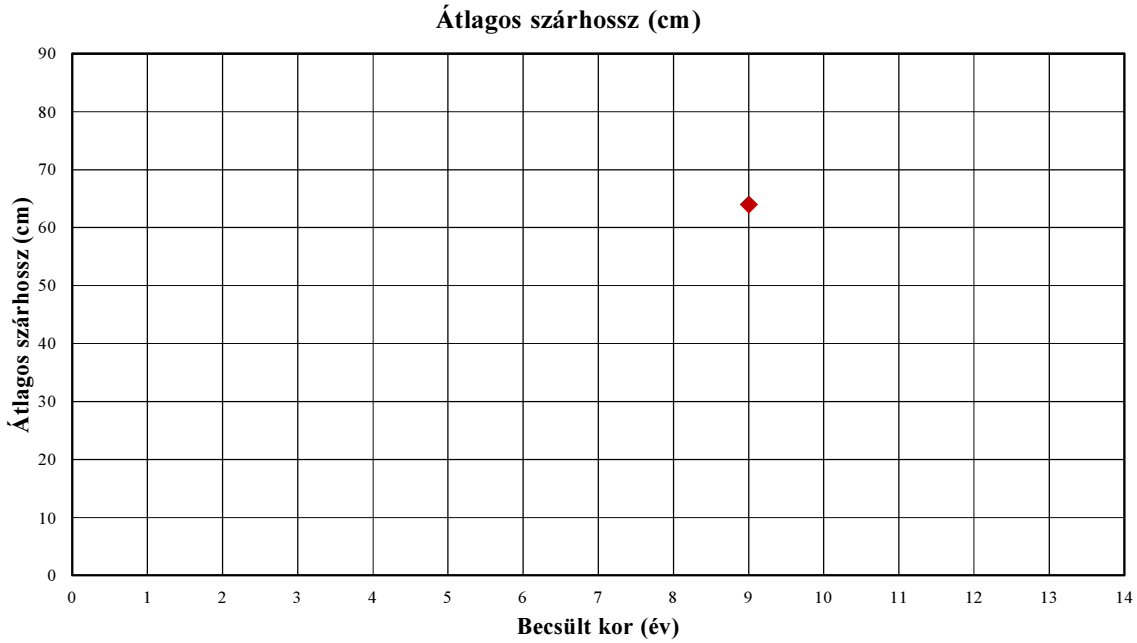
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

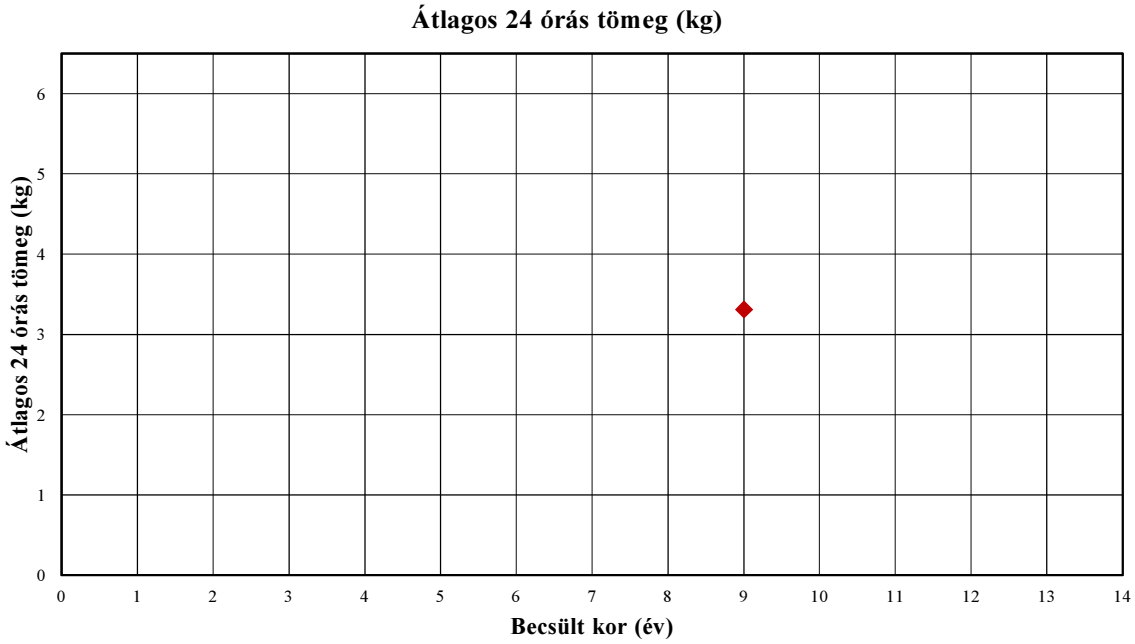
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	63,95	20,60	33,60	17,90	3,31	17,00	10,45	12,30
10									
11									
12									
13									
13<									

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9	1	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999	1999
10									
11									
12									
13									
13<									

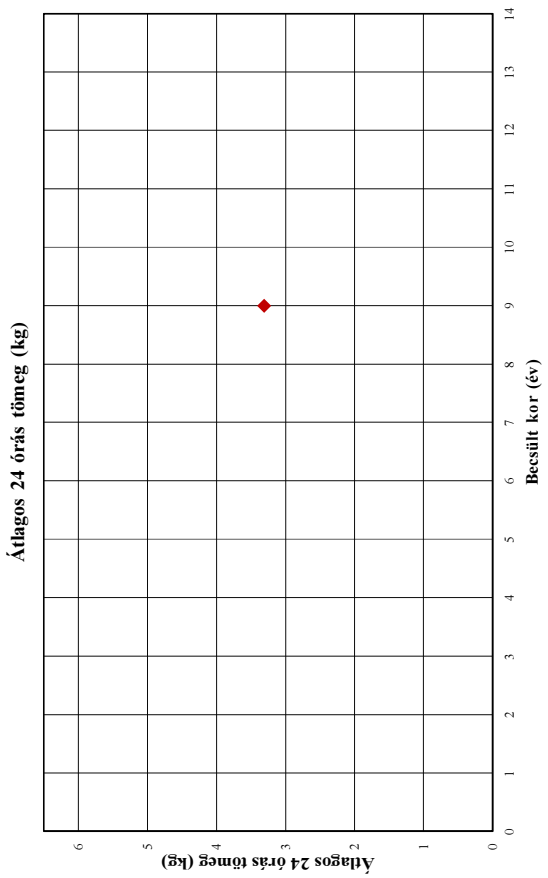
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

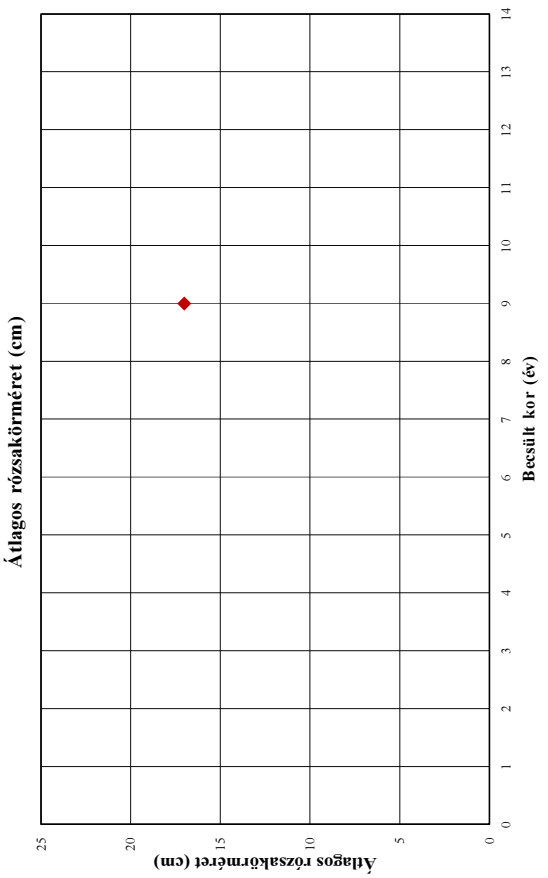

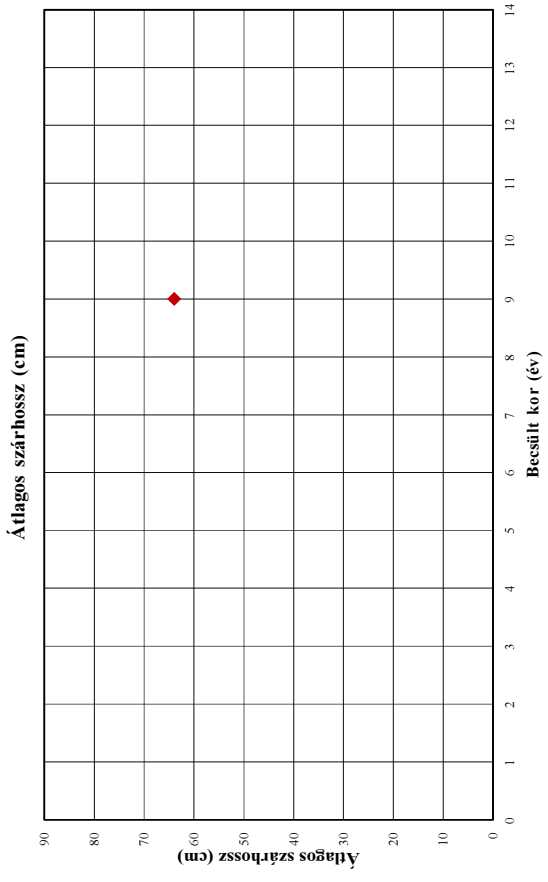

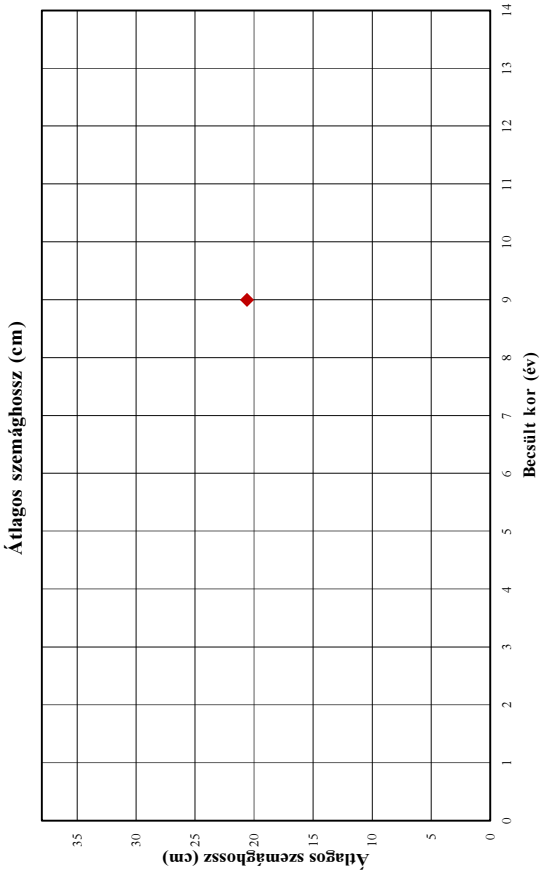
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Dámszarvas

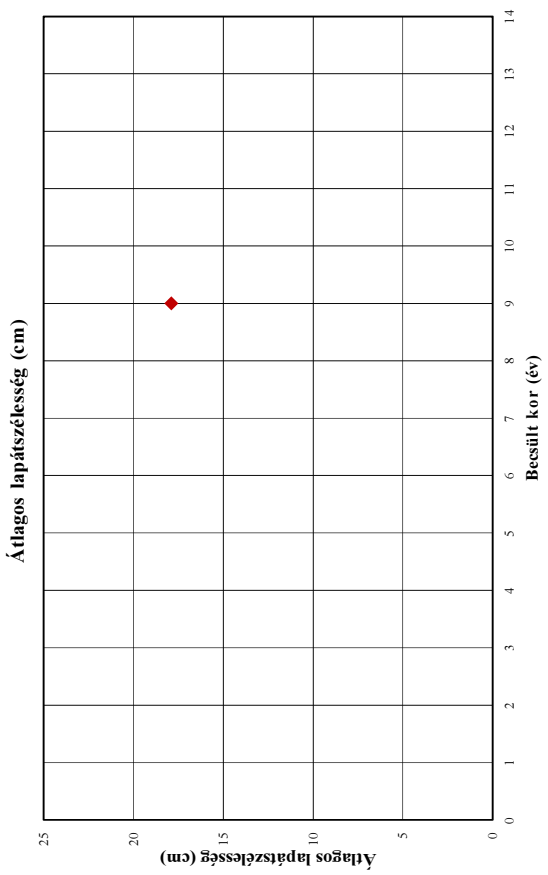

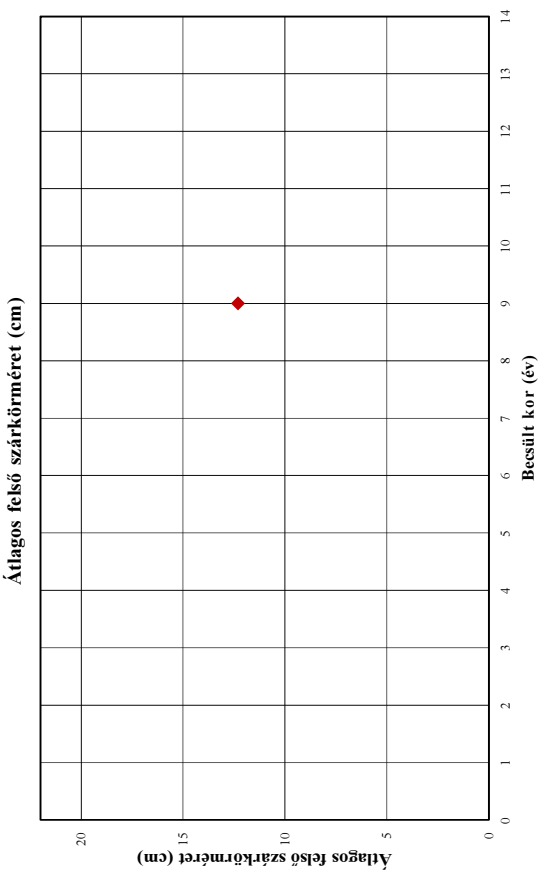

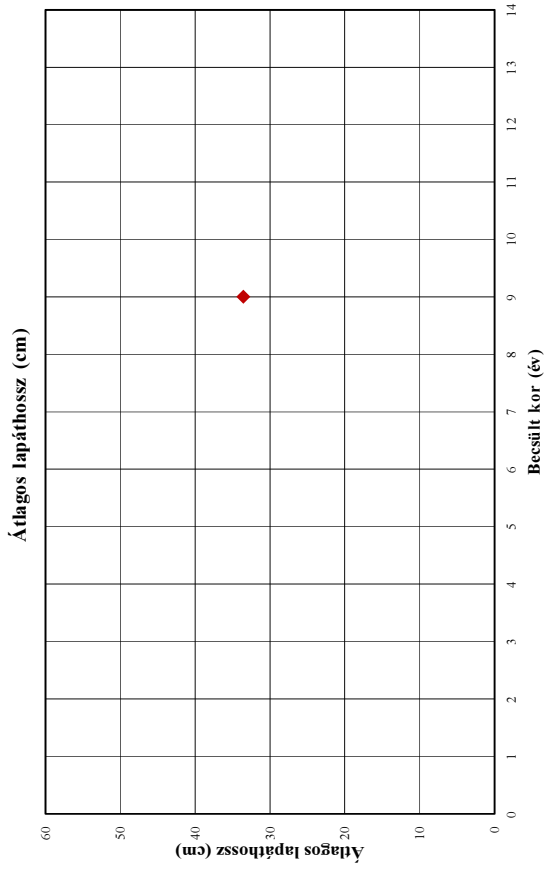

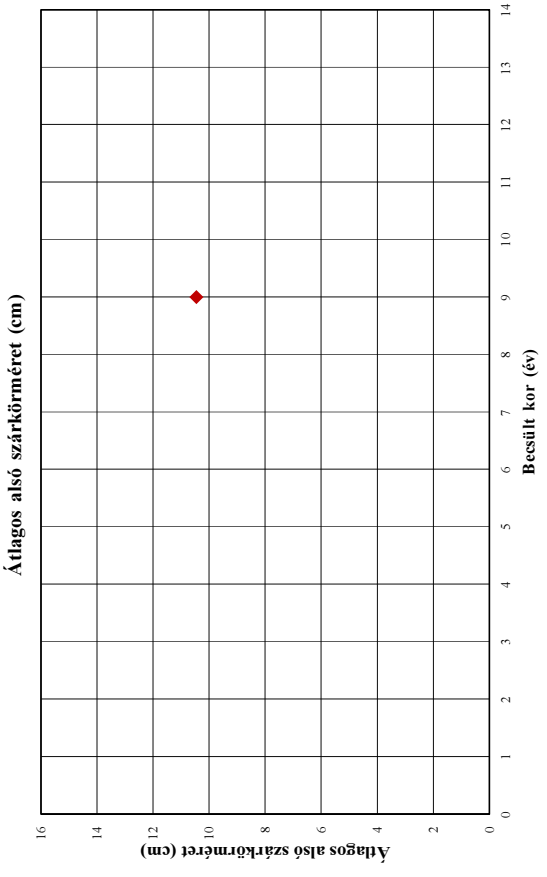
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)

Dámszarvas

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
1998	1									
1998	2									
1998	3									
1998	4									
1998	5									
1998	6									
1998	7									
1998	8									
1998	9									
1998	10									
1998	11									
1998	12									
1998	13									
1998	13<									
1999	1									
1999	2									
1999	3									
1999	4									
1999	5									
1999	6									
1999	7									
1999	8									
1999	9	1	63,95	20,60	33,60	17,90	3,31	17,00	10,45	12,30
1999	10									
1999	11									
1999	12									
1999	13									
1999	13<									
2000	1									
2000	2									
2000	3									
2000	4									
2000	5									
2000	6									
2000	7									
2000	8									
2000	9									
2000	10									
2000	11									
2000	12									
2000	13									
2000	13<									
2001	1									
2001	2									
2001	3									
2001	4									
2001	5									
2001	6									
2001	7									
2001	8									
2001	9									
2001	10									
2001	11									
2001	12									
2001	13									
2001	13<									
2002	1									
2002	2									
2002	3									
2002	4									
2002	5									
2002	6									
2002	7									
2002	8									
2002	9									
2002	10									
2002	11									
2002	12									
2002	13									
2002	13<									

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2003	1									
2003	2									
2003	3									
2003	4									
2003	5									
2003	6									
2003	7									
2003	8									
2003	9									
2003	10									
2003	11									
2003	12									
2003	13									
2003	13<									
2004	1									
2004	2									
2004	3									
2004	4									
2004	5									
2004	6									
2004	7									
2004	8									
2004	9									
2004	10									
2004	11									
2004	12									
2004	13									
2004	13<									
2005	1									
2005	2									
2005	3									
2005	4									
2005	5									
2005	6									
2005	7									
2005	8									
2005	9									
2005	10									
2005	11									
2005	12									
2005	13									
2005	13<									
2006	1									
2006	2									
2006	3									
2006	4									
2006	5									
2006	6									
2006	7									
2006	8									
2006	9									
2006	10									
2006	11									
2006	12									
2006	13									
2006	13<									
2007	1									
2007	2									
2007	3									
2007	4									
2007	5									
2007	6									
2007	7									
2007	8									
2007	9									
2007	10									
2007	11									
2007	12									
2007	13									
2007	13<									

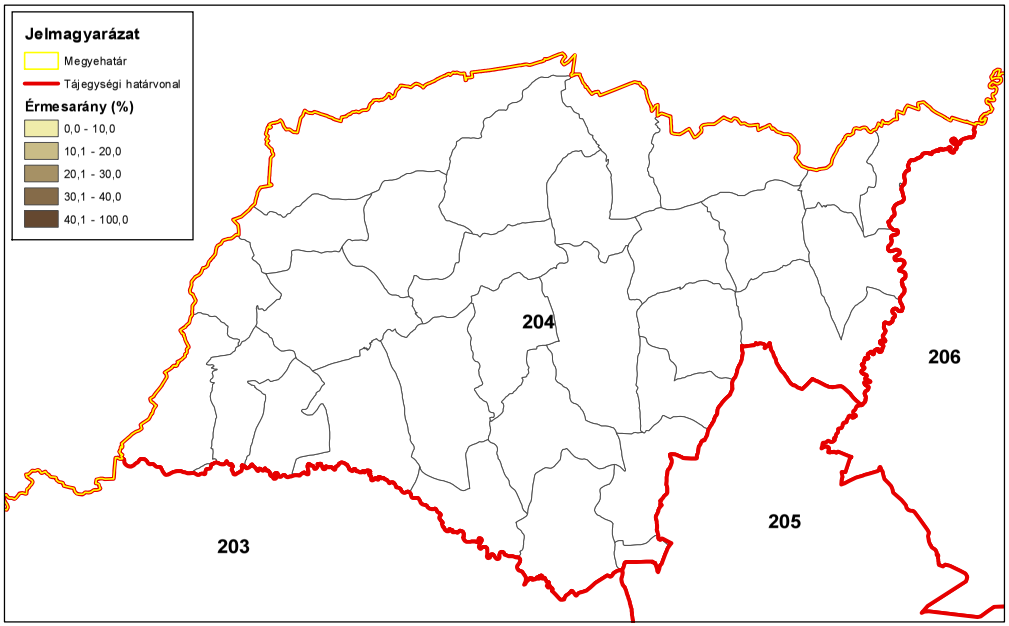
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2008	1									
2008	2									
2008	3									
2008	4									
2008	5									
2008	6									
2008	7									
2008	8									
2008	9									
2008	10									
2008	11									
2008	12									
2008	13									
2008	13<									
2009	1									
2009	2									
2009	3									
2009	4									
2009	5									
2009	6									
2009	7									
2009	8									
2009	9									
2009	10									
2009	11									
2009	12									
2009	13									
2009	13<									
2010	1									
2010	2									
2010	3									
2010	4									
2010	5									
2010	6									
2010	7									
2010	8									
2010	9									
2010	10									
2010	11									
2010	12									
2010	13									
2010	13<									
2011	1									
2011	2									
2011	3									
2011	4									
2011	5									
2011	6									
2011	7									
2011	8									
2011	9									
2011	10									
2011	11									
2011	12									
2011	13									
2011	13<									
2012	1									
2012	2									
2012	3									
2012	4									
2012	5									
2012	6									
2012	7									
2012	8									
2012	9									
2012	10									
2012	11									
2012	12									
2012	13									
2012	13<									

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Dámszarvas

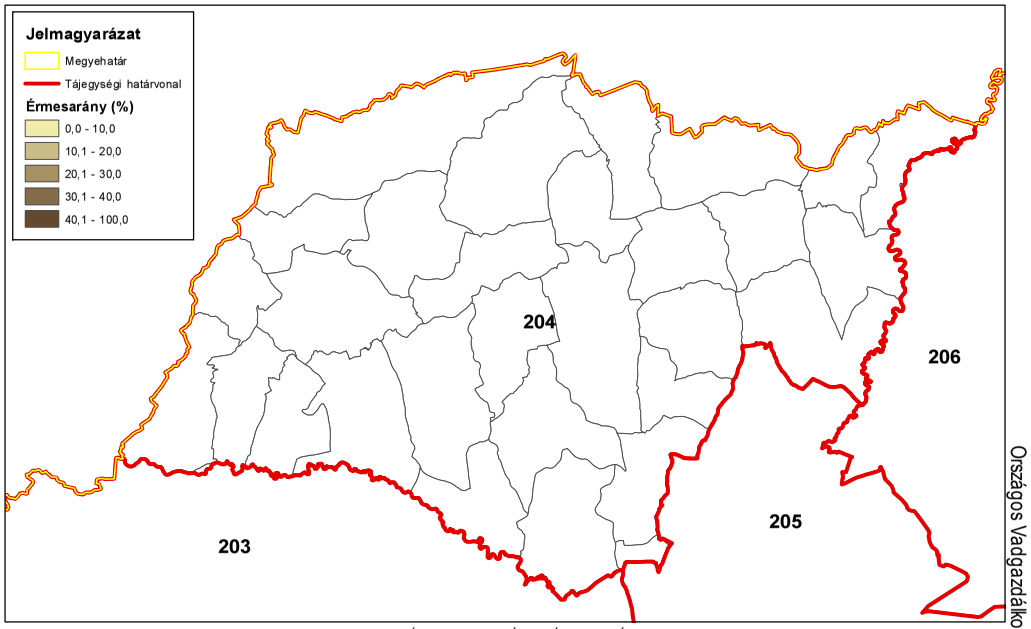
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos szemághossz (cm)	Átlagos lapáthossz (cm)	Átlagos lapátszélesség (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (kg)	Átlagos rózsakörméret (cm)	Átlagos alsó szárkörméret (cm)	Átlagos felső szárkörméret (cm)
2013	1									
2013	2									
2013	3									
2013	4									
2013	5									
2013	6									
2013	7									
2013	8									
2013	9									
2013	10									
2013	11									
2013	12									
2013	13									
2013	13<									
2014	1									
2014	2									
2014	3									
2014	4									
2014	5									
2014	6									
2014	7									
2014	8									
2014	9									
2014	10									
2014	11									
2014	12									
2014	13									
2014	13<									

Dámszarvas érmesarány (%) 1998

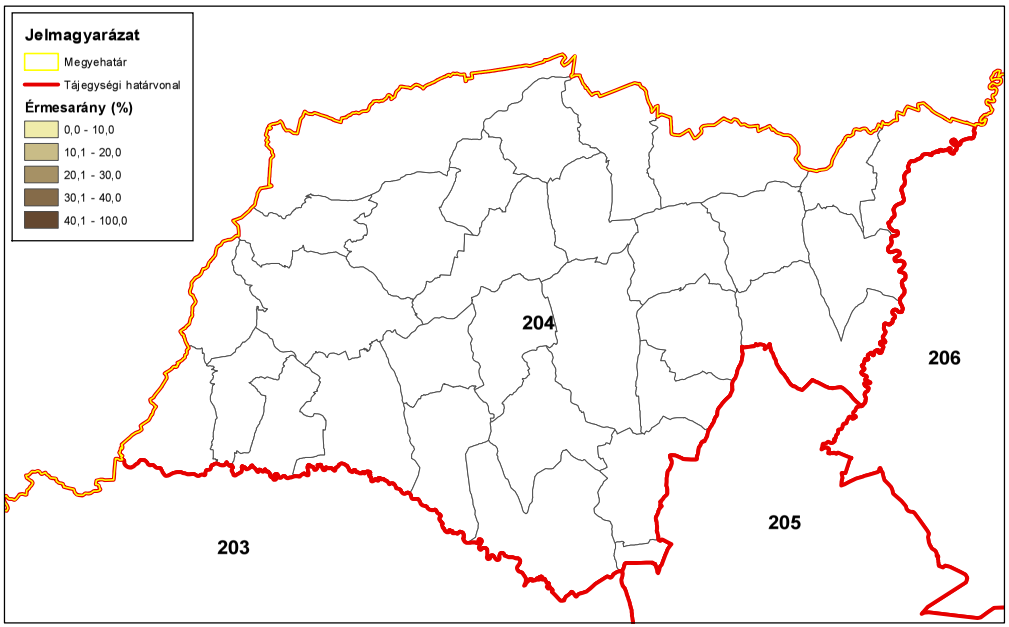
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2003

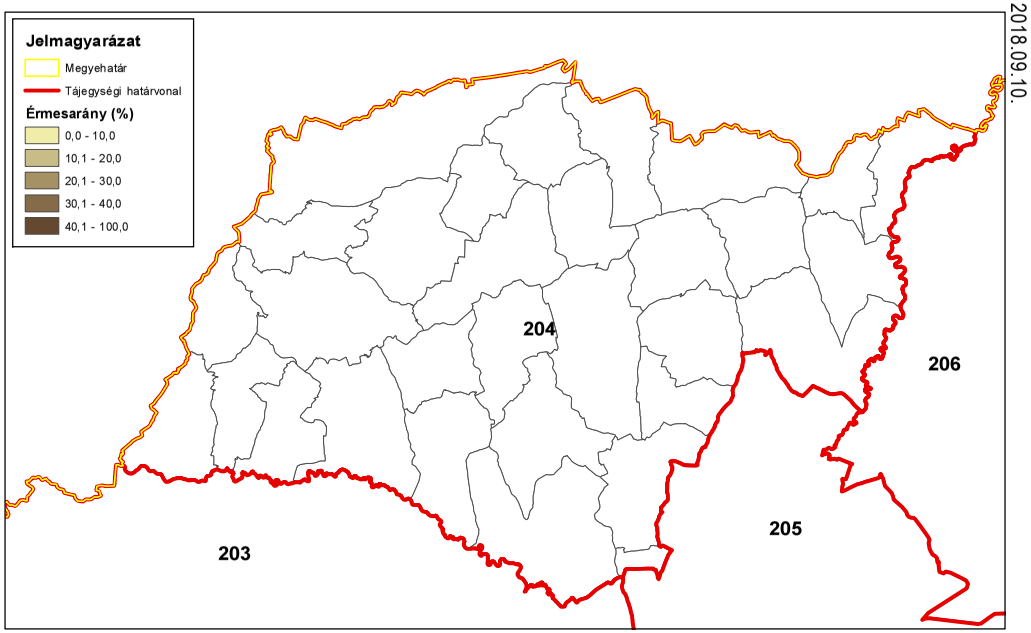
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Dámszarvas érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység (204)** területén az őz jelentett létszáma 1998-2013 közt összességében nőtt (3300 → 5300; a jelentett létszám végül +54% növekedést mutatott). A növekedés 2004-2007 közötti visszaeséstől eltekintve folyamatos volt. Az őz hasznosítása csaknem folyamatosan emelkedett (105 → 518 pld, **+252% emelkedés**).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken követhető, ahogy a lelövések vadgazdálkodási tájegység egészén belül fokozatosan növekedtek.
- A vadgazdálkodási tájegységben a jelentett őzállomány lassú, kissé hullámzó emelkedést mutatott. A hasznosítás növekedése is kicsit gyorsabb volt és az időszak végére a jelentett állomány stabilizálódott. A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 1500-1800 őz hasznosítása fenntartható lehet.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Az őz hasznosítási aránya nem túl magas szintről indult (13-18%) és az egész értékelt időszakban zömében 25-30% között alakult. Figyelembe véve az őz biológiai képességeit és a tapasztalatokat a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet, ha a suta- és gidalelövés is egyensúlyban marad. A tájegységi adatok alapján a suták hasznosítási aránya (25-28%) kicsit alacsonyabb a bakoknál és a gidáknál.
- Az őz lelövések összetétele a második tervezési ciklus folyamán lényegében az 1 : 1 : 1 arány közelében volt. Ennek megfelelően a bakok, a suták és a gidák terítéken belüli aránya egyaránt 30-35% között változott, azaz kiegyensúlyozottan alakult.
- A suta- és gidalelövés fontosságát az ábrák is alátámasztják: a számszerű hasznosítás és a hasznosítási arány növekedése is rendkívül szorosan függ a suta- és a gidalelövés növekedésétől. A bakok, a suták és a gidák pontjai és trendvonalai rendkívül erős fedésben vannak.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a teríték kisebb, óvatos növelése még lehetséges. Az őzállomány hasznosítása a vadgazdálkodási tájegységben a biológiai lehetőségekkel valószínűleg összhangban áll. A stabil állapot fenntartása azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek hatásai a vadgazdálkodási tájegység gyenge, hegyvidéki élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.

Az őz jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- Az őz jelentőségét tekintve a gímszarvas és a vaddisznó után helyezkedik el a vadgazdálkodási tájegységben, az alacsonyabb erdősültséggel bíró vadászterületeken jelentősége felértékelődik. A tájegységben emellett szabad területen elenyésző számban a muflon is megtalálható. A külföldi bérlelövés és az őzteríték között nincs kimutatható kapcsolat. A lőtt vad értékesítés bevétele és az őzteríték, illetve belföldi bérlelövés és az őzteríték kapcsolata pozitív, hasonlóan a gímszarvas és a

vaddisznó estében kimutatható ugyanilyen kapcsolathoz.

Az őz állománya, hasznosítása és minősége

- A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági (10X) és erdei vadkárok (2-3X) jelentősen nőttek az értékelt időszakban. Ezek a károk a gímszarvashoz és a vaddisznóhoz köthetők, az őz helyi jelentőségű lehet.

Az őz trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok aránya alapján a VGTE az átlag feletti negyedben található, azaz országosan az átlag körüli állományok közé tartozik (26/52). Az érmesek aránya 3-8% között hullámzott. Az bakok lelövésének jelentős növekedése (200→500) az érmesek arányát lényegében nem befolyásolta. A vadgazdálkodási tájegységben évente 1-4 aranyérmes bak esett, 3-13 ezüstérmes és 2-22 bronzérmes. Összességében 6-38 érmes bakot lőttek évente. Az állományban a trófeák minősége így többségében gyenge.
- A tájegységen belül az érmesek arányának területi eloszlása az idő folyamán nem sokat változott, a 0-5% közötti érmes arány a jellemző. A magasabb arányok a középső és déli részen mutatkoznak.
- A vadgazdálkodási tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt őzek korösszetétele átalakult. Jelentősen nőtt a "fiatal" korcsoport részesedése (10 % → 25-30%) és lecsökkent az „öreg" bakok aránya (60% → 15-20%). Az előbbieknek megfelelően a bakok zöme a „középkorú" csoportba tartozott (20 → 55 %). Ez az összetétel viszonylag jól tükrözheti az állomány valós korösszetételét.
- A bírált agancsok legfontosabb jellemzőit nézve, az 1998-2014 közötti 17 év átlagában az átlagos szárhossz legnagyobb értéke 21.76 cm (6 év), a 24 órás agancssúly legnagyobb értéke 301.28 gramm (7 év). Az átlaghoz képest a legrosszabb év (20.46 cm (5 év) / 276.78 gramm (6 év)) és a legjobb év (22.96 cm (7 év) / 351.63 gramm (7 év)). Az átlagok minden korosztályban erős szóródást mutatnak.
- Az egyes éveknek az agancsépítésre gyakorolt hatása a legnagyobb a legfiatalabb és a legidősebb korcsoportban (30-55% a szárhosszban, és 40-60% a súlyban), míg viszonylag kisebb a középkorú csoportokban (10-15% szárhossz és 15-25% agancssúly). Ez a változékonyság tükröződik a szárhosszok és az átlagos agancssúlyok kor függvényében való alakulását szemléltető diagramokon is.
- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben közepes őzállomány él, amely országosan az átlag alatti negyedbe tartozik. Az őzbakok agancsainak szárhossza (átlagosan) már a 3-4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 5-7 éves korig azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 5-7 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni és erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.

A szabad területi őzállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	1 025	1 319	964	**3 308**	177	146	105	**428**	17,3%	11,1%	10,9%	**12,9%**
1999	1 134	1 414	859	**3 407**	203	126	102	**431**	17,9%	8,9%	11,9%	**12,7%**
2000	1 168	1 420	1 099	**3 687**	206	140	136	**482**	17,6%	9,9%	12,4%	**13,1%**
2001	1 186	1 429	1 220	**3 835**	261	236	203	**700**	22,0%	16,5%	16,6%	**18,3%**
2002	1 306	1 543	1 167	**4 016**	290	373	348	**1 011**	22,2%	24,2%	29,8%	**25,2%**
2003	1 298	1 496	1 199	**3 993**	311	388	368	**1 067**	24,0%	25,9%	30,7%	**26,7%**
2004	1 245	1 367	1 084	**3 696**	325	384	374	**1 083**	26,1%	28,1%	34,5%	**29,3%**
2005	1 315	1 465	1 113	**3 893**	352	393	393	**1 138**	26,8%	26,8%	35,3%	**29,2%**
2006	1 303	1 394	1 101	**3 798**	368	374	407	**1 149**	28,2%	26,8%	37,0%	**30,3%**
2007	1 052	1 216	986	**3 254**	369	351	362	**1 082**	35,1%	28,9%	36,7%	**33,3%**
2008	1 412	1 649	1 490	**4 551**	397	354	376	**1 127**	28,1%	21,5%	25,2%	**24,8%**
2009	1 477	1 715	1 597	**4 789**	405	399	401	**1 205**	27,4%	23,3%	25,1%	**25,2%**
2010	1 555	1 806	1 625	**4 986**	440	397	402	**1 239**	28,3%	22,0%	24,7%	**24,8%**
2011	1 584	1 762	1 567	**4 913**	448	427	415	**1 290**	28,3%	24,2%	26,5%	**26,3%**
2012	1 516	1 752	1 605	**4 873**	441	414	439	**1 294**	29,1%	23,6%	27,4%	**26,6%**
2013	1 581	1 827	1 651	**5 059**	469	441	433	**1 343**	29,7%	24,1%	26,2%	**26,5%**
2014	1 615	1 832	1 652	**5 099**	489	501	518	**1 508**	30,3%	27,3%	31,4%	**29,6%**
Változás	57,6%	38,9%	71,4%	54,1%	176,3%	243,2%	393,3%	252,3%	75,3%	147,1%	187,9%	128,6%

Ivararány (1 bakra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*	Bak	Suta	Gida	*Gida/suta*
1998	1	1,29	0,94	***0,73***	1	0,82	0,59	***0,72***
1999	1	1,25	0,76	***0,61***	1	0,62	0,50	***0,81***
2000	1	1,22	0,94	***0,77***	1	0,68	0,66	***0,97***
2001	1	1,20	1,03	***0,85***	1	0,90	0,78	***0,86***
2002	1	1,18	0,89	***0,76***	1	1,29	1,20	***0,93***
2003	1	1,15	0,92	***0,80***	1	1,25	1,18	***0,95***
2004	1	1,10	0,87	***0,79***	1	1,18	1,15	***0,97***
2005	1	1,11	0,85	***0,76***	1	1,12	1,12	***1,00***
2006	1	1,07	0,84	***0,79***	1	1,02	1,11	***1,09***
2007	1	1,16	0,94	***0,81***	1	0,95	0,98	***1,03***
2008	1	1,17	1,06	***0,90***	1	0,89	0,95	***1,06***
2009	1	1,16	1,08	***0,93***	1	0,99	0,99	***1,01***
2010	1	1,16	1,05	***0,90***	1	0,90	0,91	***1,01***
2011	1	1,11	0,99	***0,89***	1	0,95	0,93	***0,97***
2012	1	1,16	1,06	***0,92***	1	0,94	1,00	***1,06***
2013	1	1,16	1,04	***0,90***	1	0,94	0,92	***0,98***
2014	1	1,13	1,02	***0,90***	1	1,02	1,06	***1,03***

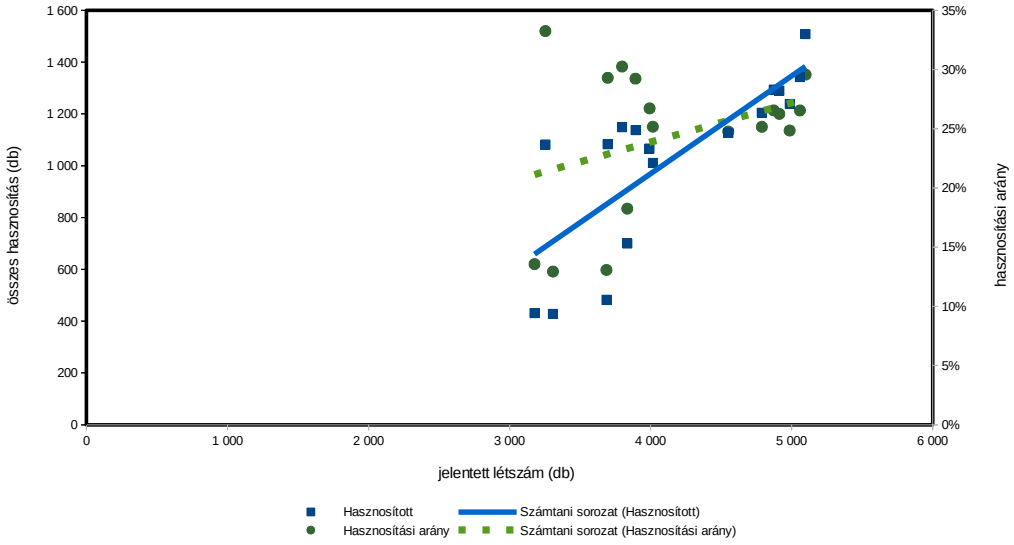
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Bak	Suta	Gida	Összes	Bak	Suta	Gida	Összes
1998	31,0%	39,9%	29,1%	100%	41,4%	34,1%	24,5%	100%
1999	33,3%	41,5%	25,2%	100%	47,1%	29,2%	23,7%	100%
2000	31,7%	38,5%	29,8%	100%	42,7%	29,0%	28,2%	100%
2001	30,9%	37,3%	31,8%	100%	37,3%	33,7%	29,0%	100%
2002	32,5%	38,4%	29,1%	100%	28,7%	36,9%	34,4%	100%
2003	32,5%	37,5%	30,0%	100%	29,1%	36,4%	34,5%	100%
2004	33,7%	37,0%	29,3%	100%	30,0%	35,5%	34,5%	100%
2005	33,8%	37,6%	28,6%	100%	30,9%	34,5%	34,5%	100%
2006	34,3%	36,7%	29,0%	100%	32,0%	32,6%	35,4%	100%
2007	32,3%	37,4%	30,3%	100%	34,1%	32,4%	33,5%	100%
2008	31,0%	36,2%	32,7%	100%	35,2%	31,4%	33,4%	100%
2009	30,8%	35,8%	33,3%	100%	33,6%	33,1%	33,3%	100%
2010	31,2%	36,2%	32,6%	100%	35,5%	32,0%	32,4%	100%
2011	32,2%	35,9%	31,9%	100%	34,7%	33,1%	32,2%	100%
2012	31,1%	36,0%	32,9%	100%	34,1%	32,0%	33,9%	100%
2013	31,3%	36,1%	32,6%	100%	34,9%	32,8%	32,2%	100%
2014	31,7%	35,9%	32,4%	100%	32,4%	33,2%	34,4%	100%

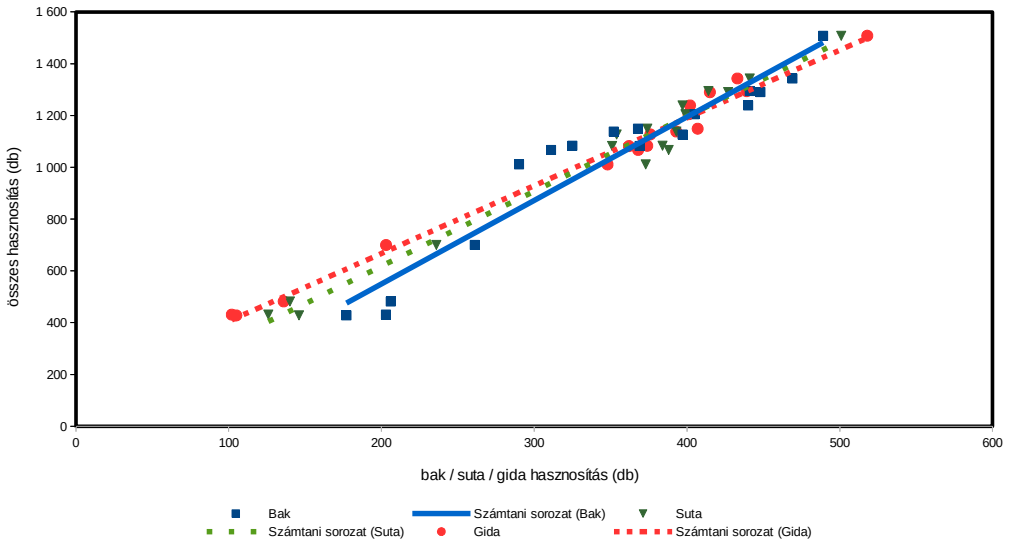
Az őz hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **204**

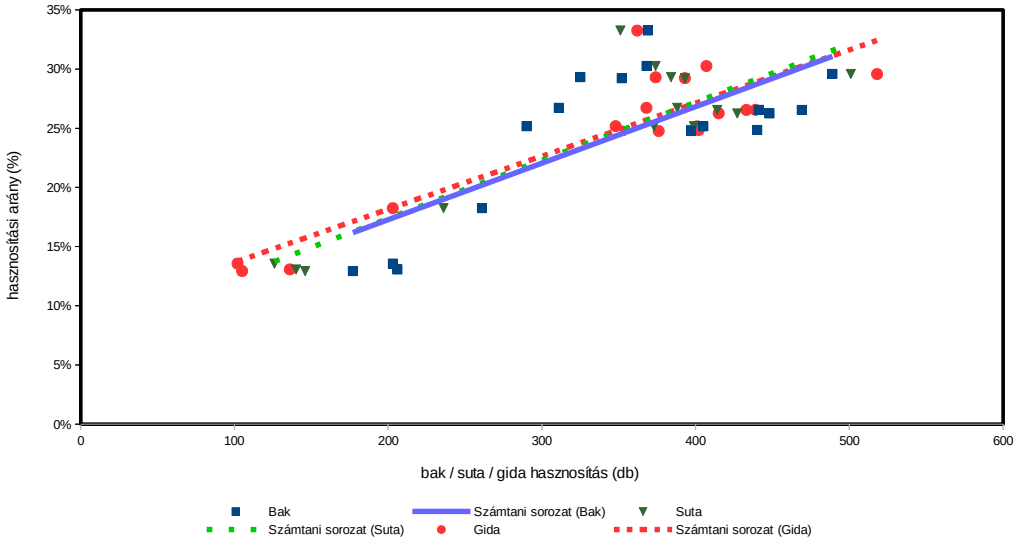
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései I.

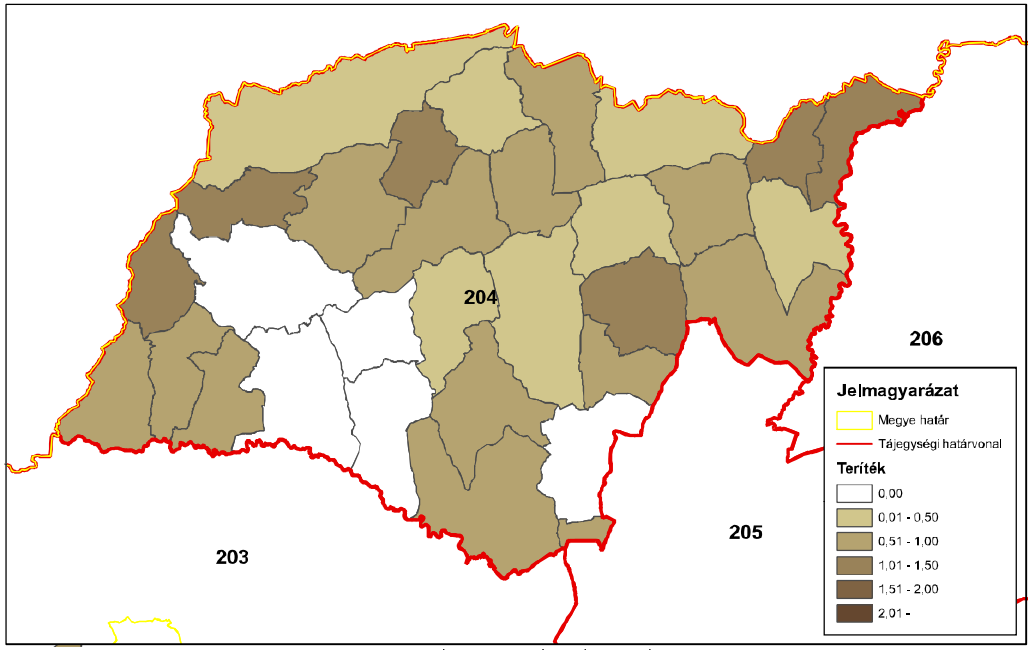
Őz szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Őz szabad területi hasznosítás összefüggései III.

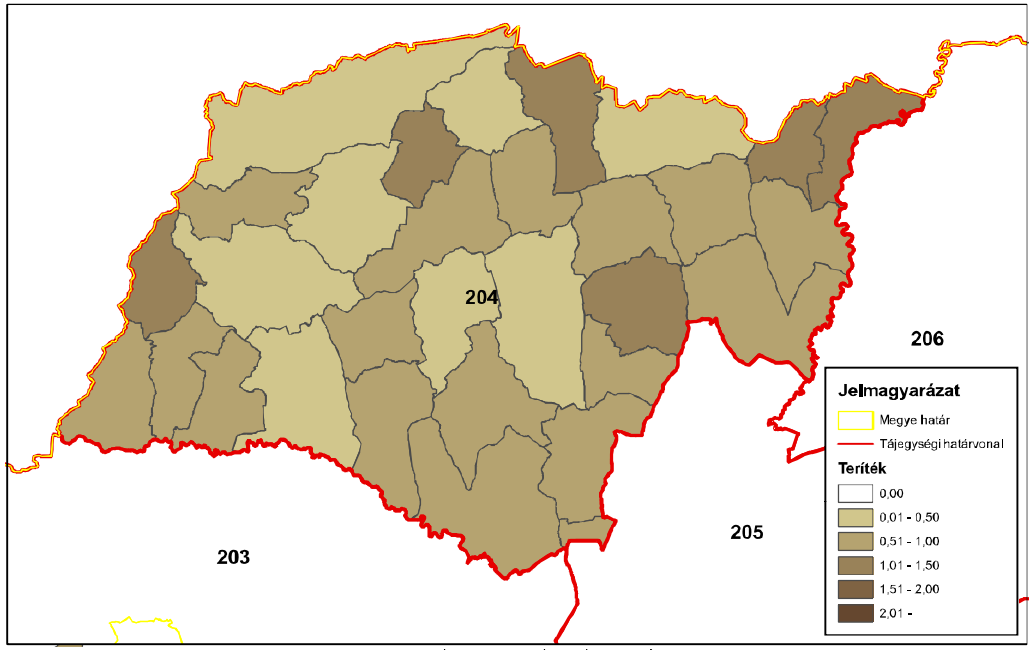

Őz (teríték - db/km^2) 2007

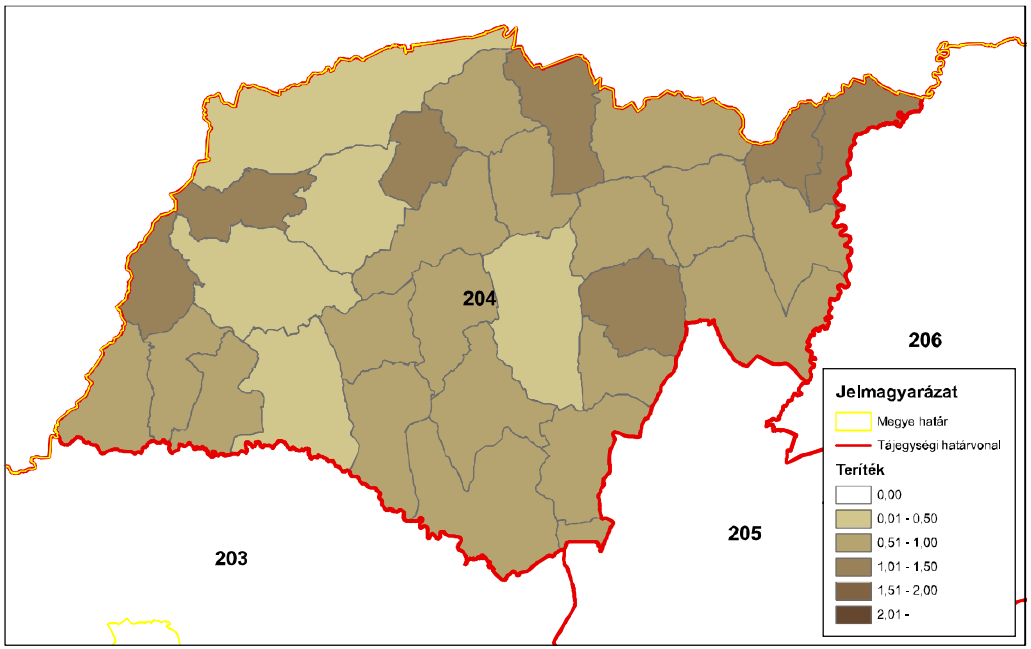
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2008

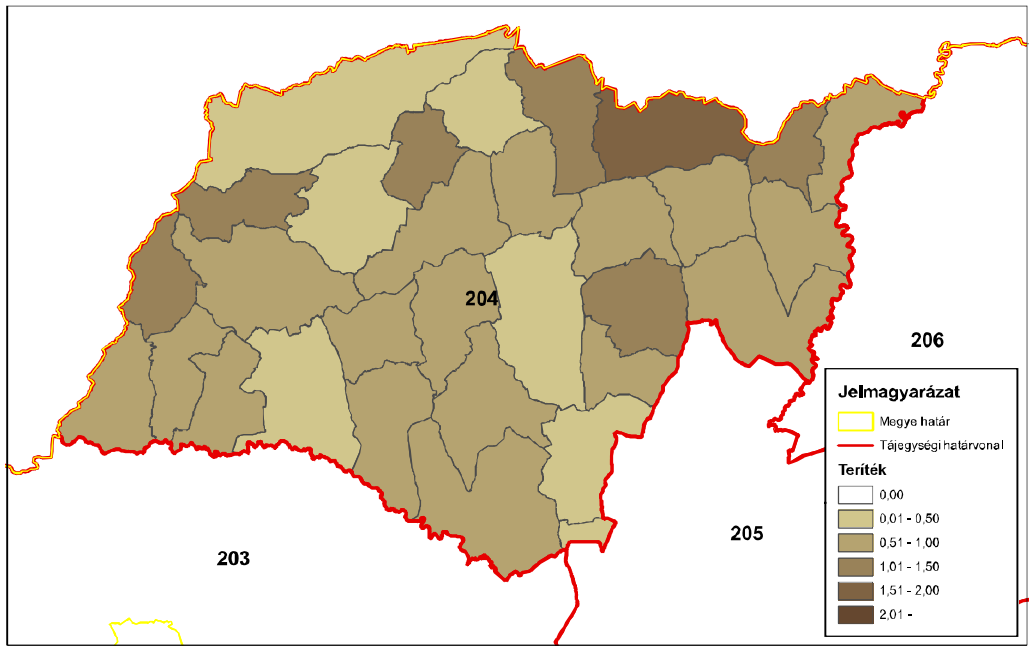
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2009

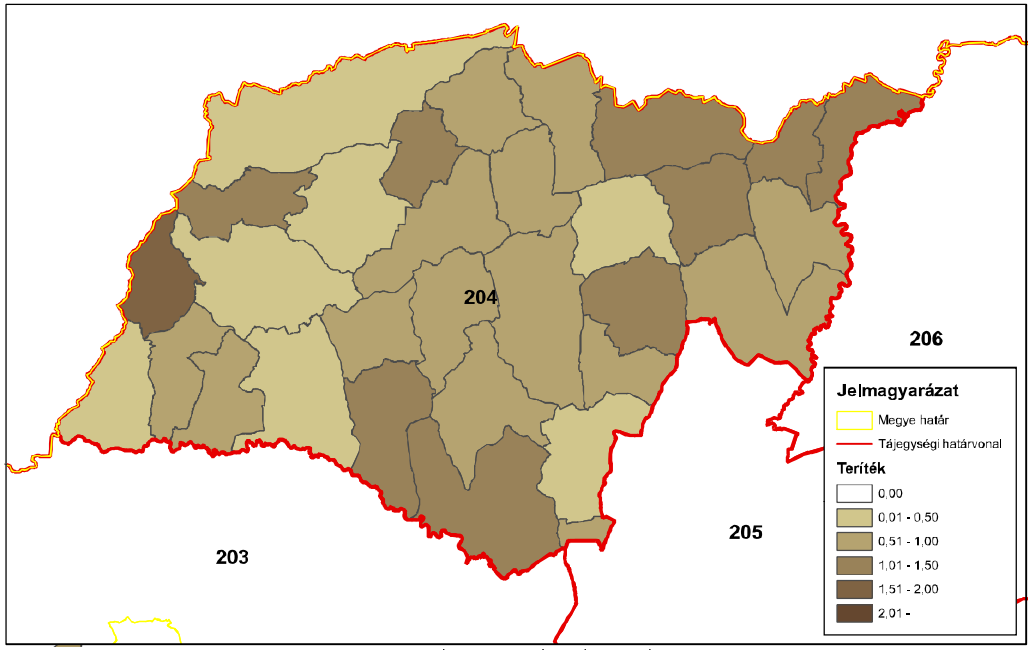
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2010

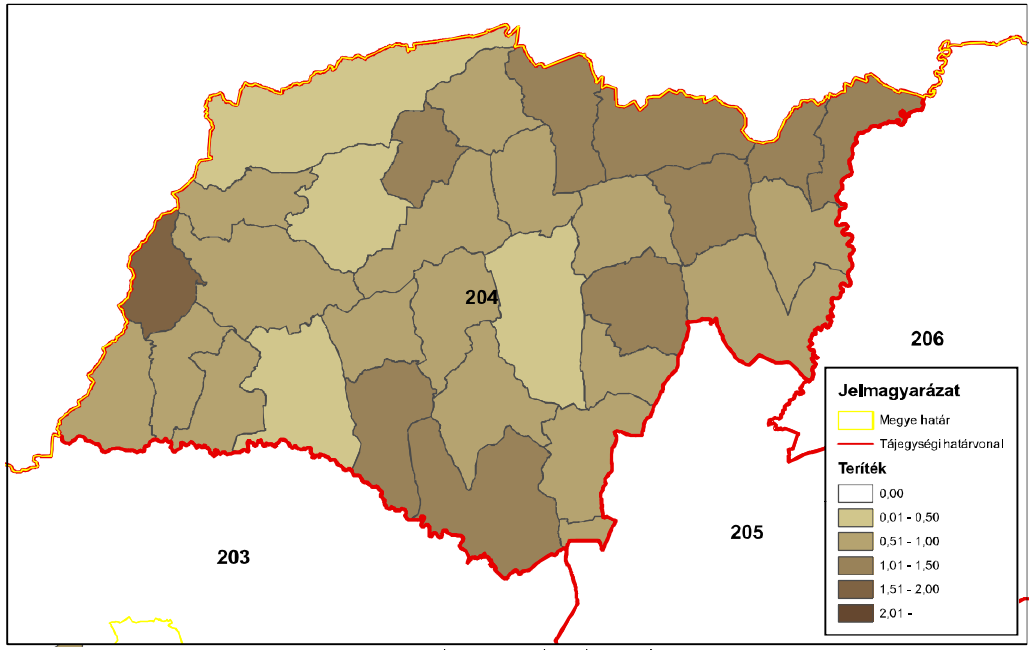
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2011

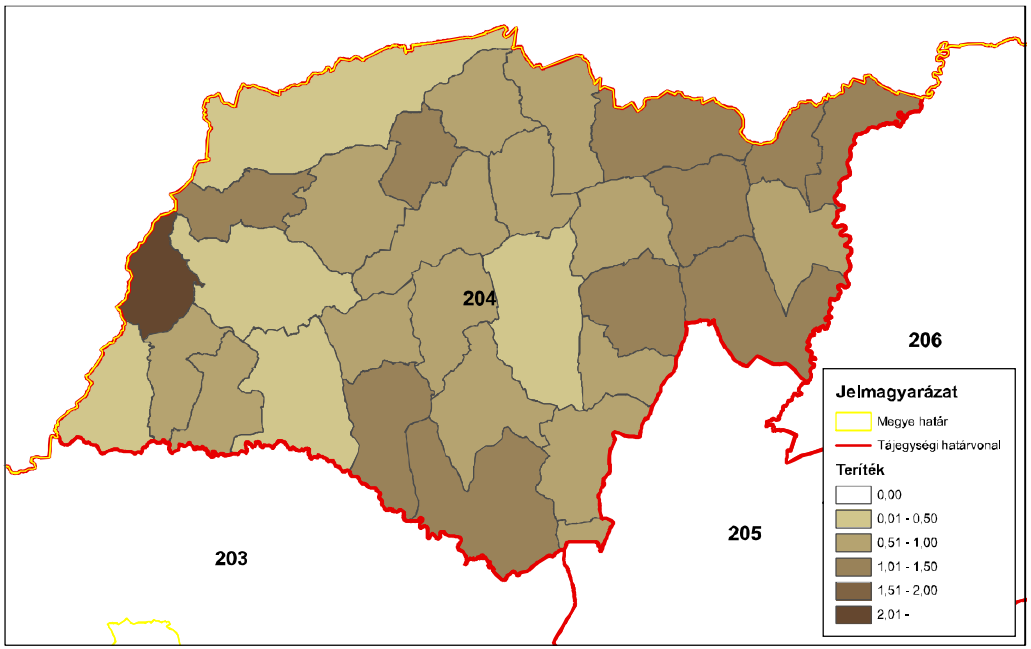
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2012

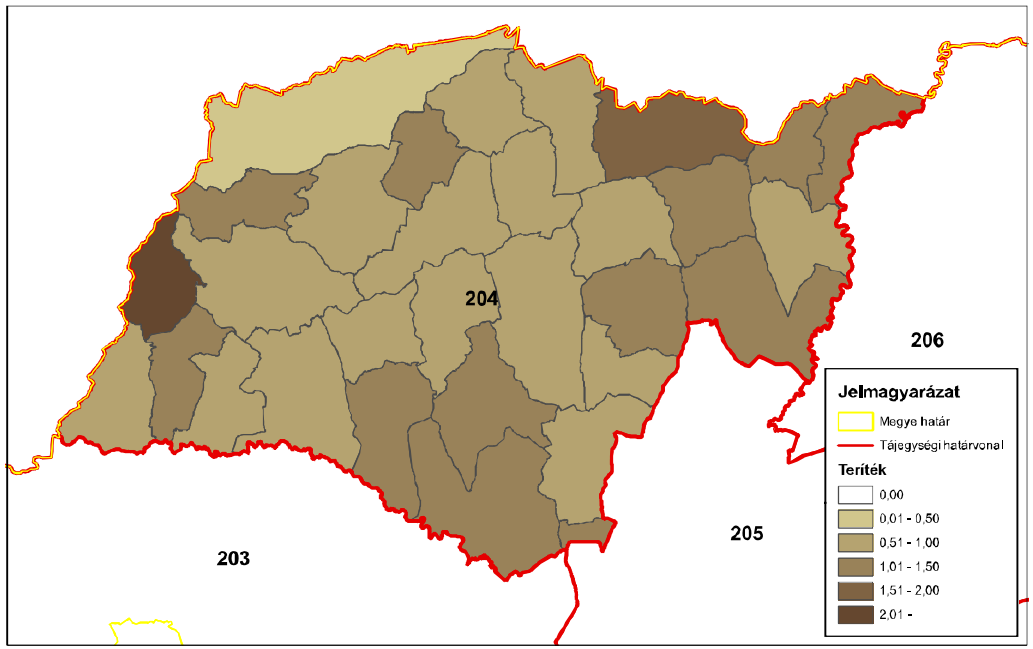
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz (teríték - db/km^2) 2014

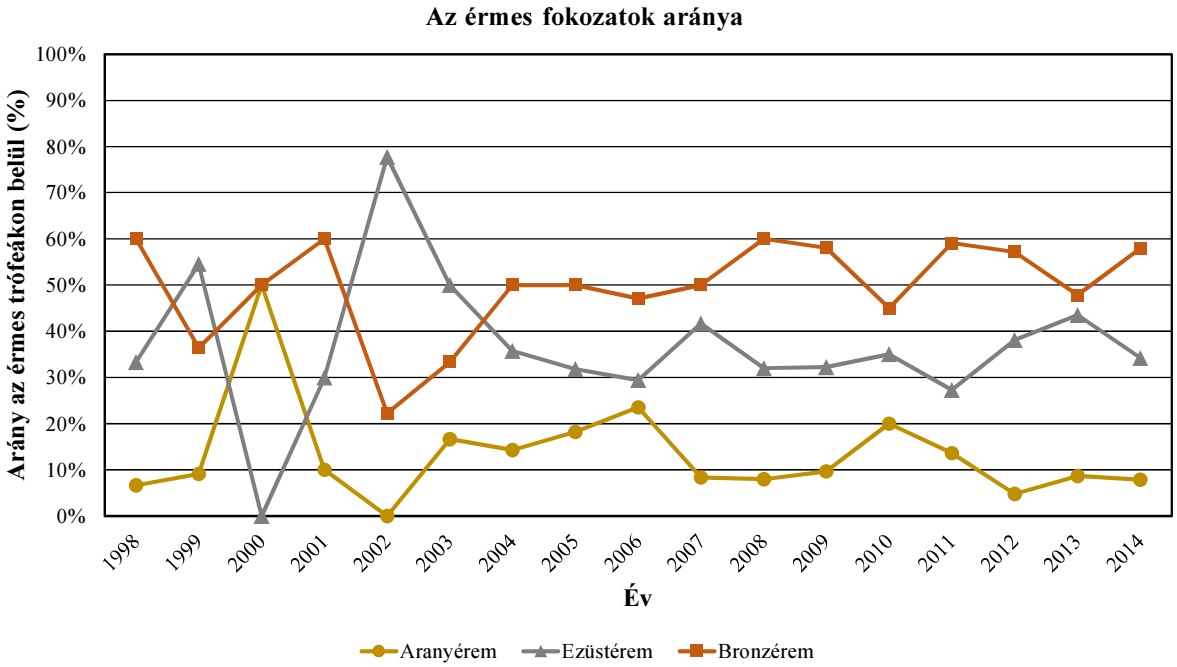
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

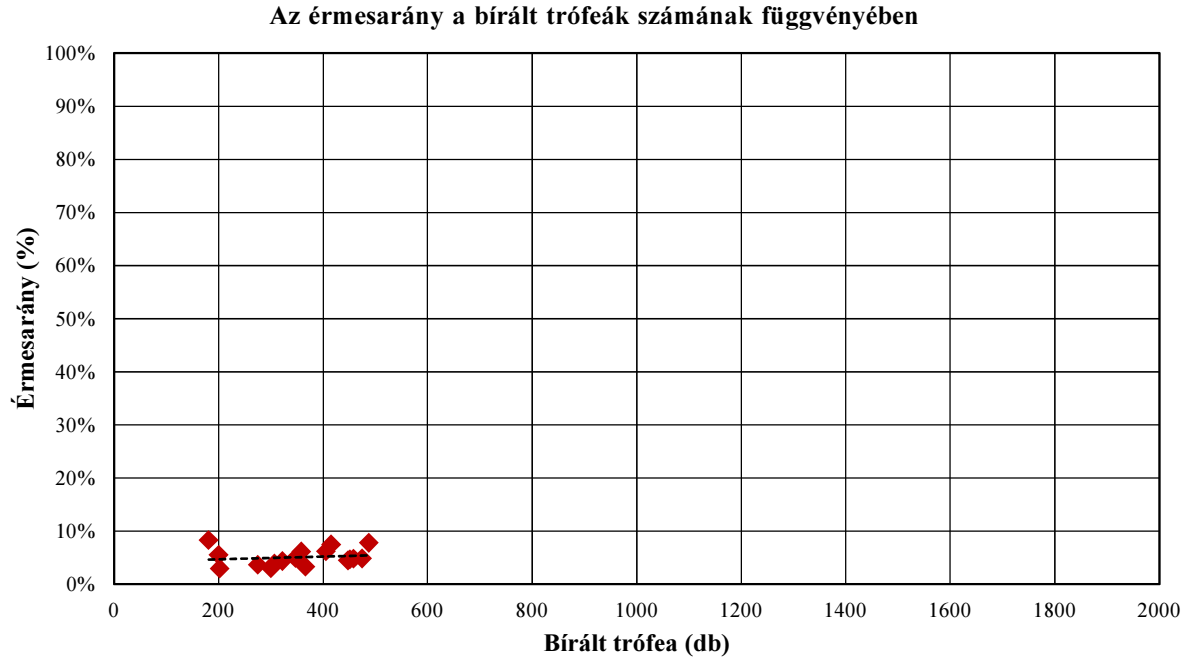
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	181	15	8,3%	1	5	9	6,7%	33,3%	60,0%
1999	200	11	5,5%	1	6	4	9,1%	54,5%	36,4%
2000	202	6	3,0%	3		3	50,0%	0,0%	50,0%
2001	275	10	3,6%	1	3	6	10,0%	30,0%	60,0%
2002	300	9	3,0%		7	2	0,0%	77,8%	22,2%
2003	307	12	3,9%	2	6	4	16,7%	50,0%	33,3%
2004	322	14	4,3%	2	5	7	14,3%	35,7%	50,0%
2005	358	22	6,1%	4	7	11	18,2%	31,8%	50,0%
2006	347	17	4,9%	4	5	8	23,5%	29,4%	47,1%
2007	366	12	3,3%	1	5	6	8,3%	41,7%	50,0%
2008	405	25	6,2%	2	8	15	8,0%	32,0%	60,0%
2009	415	31	7,5%	3	10	18	9,7%	32,3%	58,1%
2010	447	20	4,5%	4	7	9	20,0%	35,0%	45,0%
2011	458	22	4,8%	3	6	13	13,6%	27,3%	59,1%
2012	451	21	4,7%	1	8	12	4,8%	38,1%	57,1%
2013	474	23	4,9%	2	10	11	8,7%	43,5%	47,8%
2014	487	38	7,8%	3	13	22	7,9%	34,2%	57,9%

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

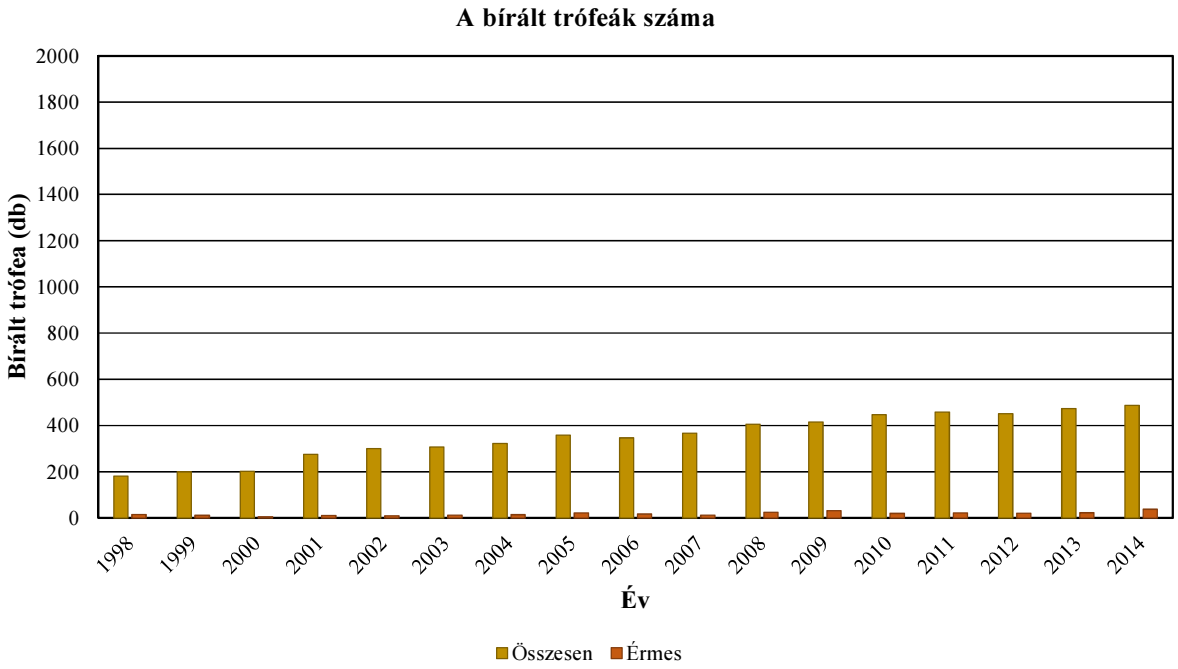
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1		12	9	8	25	23	23	26	15	3	11	6	17	20	18	16	31
2	5	8	12	21	18	41	25	14	31	23	34	18	16	17	26	17	35
3	13	18	24	28	37	55	51	46	33	64	82	74	82	84	87	91	84
4	18	38	27	44	73	70	74	88	65	80	93	105	123	157	119	138	142
5	17	31	38	54	66	45	81	128	81	82	101	124	106	100	124	120	128
6	27	42	36	72	58	46	40	45	62	55	51	58	60	51	51	59	50
7	40	39	34	35	19	24	21	8	37	34	24	25	24	20	21	26	11
8	37	10	15	9	4	3	4	3	21	20	7	4	15	7	5	6	4
9	10	1	2	4			3		2	5	2	1	3	2		1	1
9<	14	1	5										1				1
Összesen	**181**	**200**	**202**	**275**	**300**	**307**	**322**	**358**	**347**	**366**	**405**	**415**	**447**	**458**	**451**	**474**	**487**

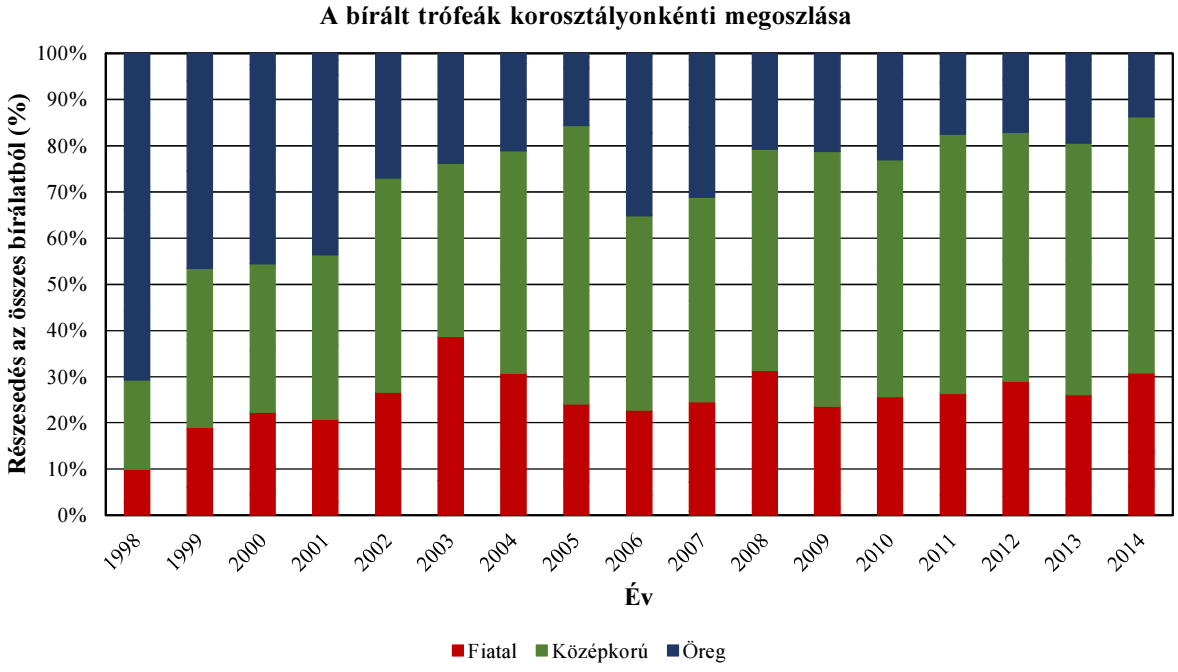
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	**1998**	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
1		6,0%	4,5%	2,9%	8,3%	7,5%	7,1%	7,3%	4,3%	0,8%	2,7%	1,4%	3,8%	4,4%	4,0%	3,4%	6,4%
2	2,8%	4,0%	5,9%	7,6%	6,0%	13,4%	7,8%	3,9%	8,9%	6,3%	8,4%	4,3%	3,6%	3,7%	5,8%	3,6%	7,2%
3	7,2%	9,0%	11,9%	10,2%	12,3%	17,9%	15,8%	12,8%	9,5%	17,5%	20,2%	17,8%	18,3%	18,3%	19,3%	19,2%	17,2%
4	9,9%	19,0%	13,4%	16,0%	24,3%	22,8%	23,0%	24,6%	18,7%	21,9%	23,0%	25,3%	27,5%	34,3%	26,4%	29,1%	29,2%
5	9,4%	15,5%	18,8%	19,6%	22,0%	14,7%	25,2%	35,8%	23,3%	22,4%	24,9%	29,9%	23,7%	21,8%	27,5%	25,3%	26,3%
6	14,9%	21,0%	17,8%	26,2%	19,3%	15,0%	12,4%	12,6%	17,9%	15,0%	12,6%	14,0%	13,4%	11,1%	11,3%	12,4%	10,3%
7	22,1%	19,5%	16,8%	12,7%	6,3%	7,8%	6,5%	2,2%	10,7%	9,3%	5,9%	6,0%	5,4%	4,4%	4,7%	5,5%	2,3%
8	20,4%	5,0%	7,4%	3,3%	1,3%	1,0%	1,2%	0,8%	6,1%	5,5%	1,7%	1,0%	3,4%	1,5%	1,1%	1,3%	0,8%
9	5,5%	0,5%	1,0%	1,5%			0,9%		0,6%	1,4%	0,5%	0,2%	0,7%	0,4%		0,2%	0,2%
9<	7,7%	0,5%	2,5%										0,2%				0,2%
Összesen	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	11,01	92,31
2	361	15,87	155,36
3	953	19,63	229,96
4	1454	20,85	268,44
5	1426	21,47	289,12
6	863	21,76	299,85
7	442	21,14	301,28
8	174	19,63	279,06
9	37	18,19	237,83
9<	22	17,72	229,29

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	7,03	66,00
2	361	13,59	128,20
3	953	16,28	178,92
4	1454	19,51	241,89
5	1426	20,46	254,97
6	863	20,16	276,78
7	442	18,34	276,00
8	174	15,25	211,25
9	37	12,39	142,00
9<	22	9,55	69,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	13,30	119,17
2	361	18,51	189,84
3	953	20,98	257,88
4	1454	21,70	290,22
5	1426	22,65	314,92
6	863	22,79	320,71
7	442	22,96	351,63
8	174	21,66	378,40
9	37	21,78	312,50
9<	22	23,10	371,00

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	7,03	66,00
2	361	13,59	128,20
3	953	16,28	178,92
4	1454	19,51	241,89
5	1426	20,46	254,97
6	863	20,16	276,78
7	442	18,34	276,00
8	174	15,25	211,25
9	37	12,39	142,00
9<	22	9,55	69,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	2007	2007
2	361	2008	1998
3	953	1998	1998
4	1454	1998	1998
5	1426	1998	2000
6	863	2014	2000
7	442	2014	2005
8	174	2002	2014
9	37	2001	2013
9<	22	2010	2014

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	13,30	119,17
2	361	18,51	189,84
3	953	20,98	257,88
4	1454	21,70	290,22
5	1426	22,65	314,92
6	863	22,79	320,71
7	442	22,96	351,63
8	174	21,66	378,40
9	37	21,78	312,50
9<	22	23,10	371,00

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	1999	1999
2	361	2002	2004
3	953	2006	2014
4	1454	2005	2014
5	1426	2006	2014
6	863	2006	2005
7	442	2000	2008
8	174	2012	2012
9	37	2006	2006
9<	22	1999	1999

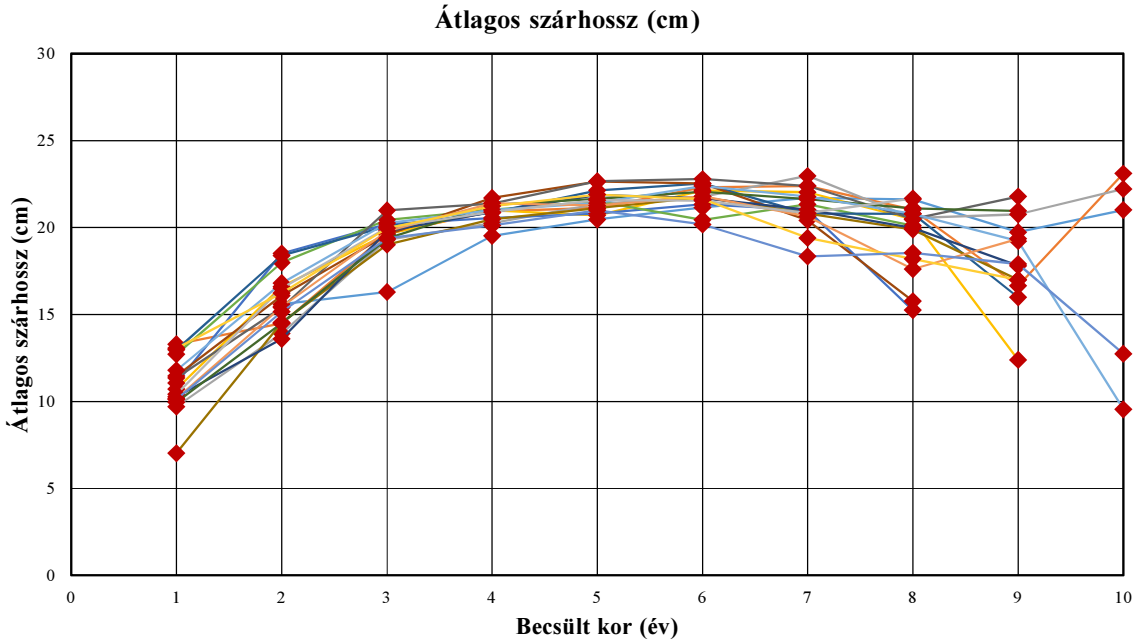
A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

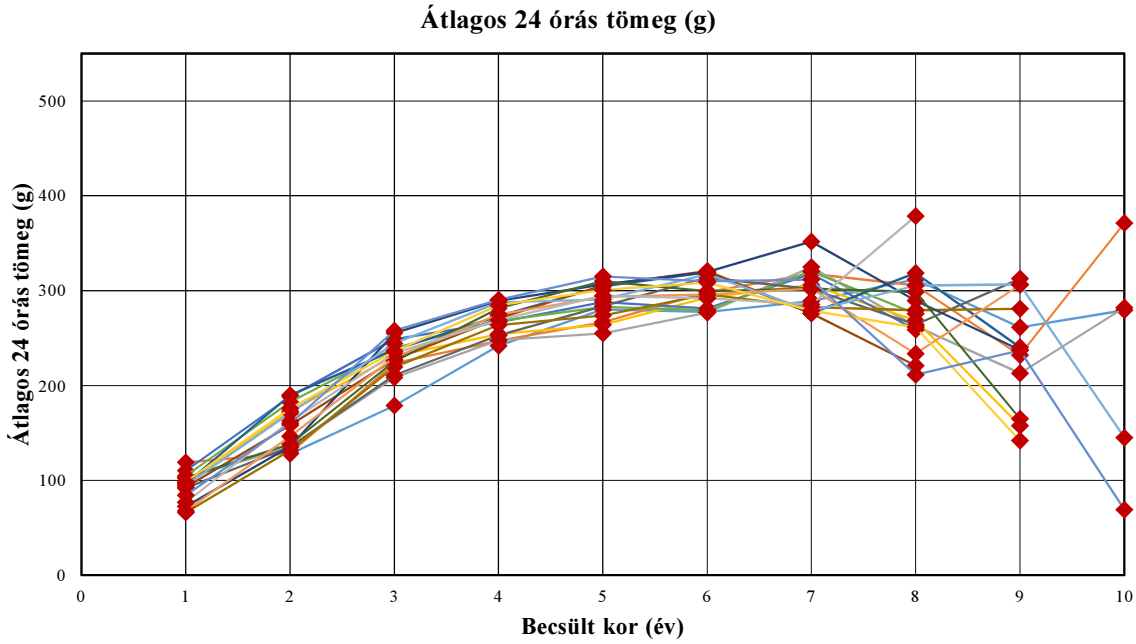
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	6,26	53,17
2	361	4,92	61,64
3	953	4,70	78,96
4	1454	2,19	48,33
5	1426	2,19	59,95
6	863	2,63	43,93
7	442	4,62	75,63
8	174	6,41	167,15
9	37	9,39	170,50
9<	22	13,55	302,00

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

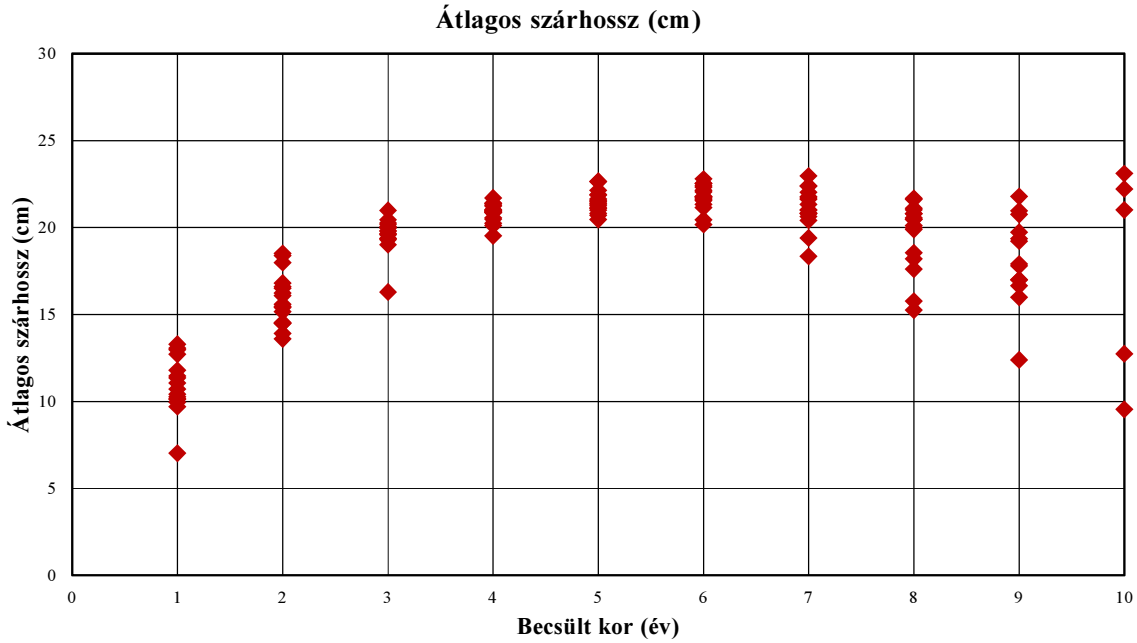
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1	263	56,9%	57,6%
2	361	31,0%	39,7%
3	953	23,9%	34,3%
4	1454	10,5%	18,0%
5	1426	10,2%	20,7%
6	863	12,1%	14,7%
7	442	21,9%	25,1%
8	174	32,7%	59,9%
9	37	51,6%	71,7%
9<	22	76,5%	131,7%

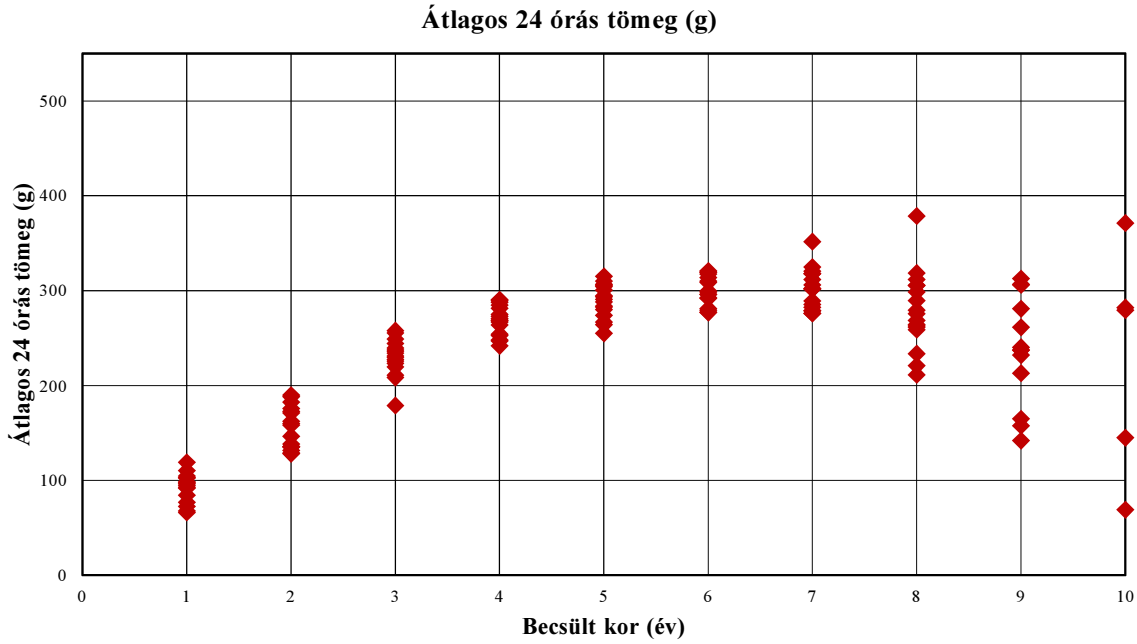
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
1998	1	0	0,00	0,00
1998	2	5	15,59	128,20
1998	3	13	16,28	178,92
1998	4	18	19,51	241,89
1998	5	17	20,46	280,18
1998	6	27	21,14	277,37
1998	7	40	21,70	288,88
1998	8	37	21,61	311,76
1998	9	10	19,73	261,30
1998	9<	14	21,00	279,43
1999	1	12	13,30	119,17
1999	2	8	14,48	129,00
1999	3	18	19,64	223,39
1999	4	38	20,92	247,16
1999	5	31	21,12	266,77
1999	6	42	22,31	298,29
1999	7	39	22,38	317,72
1999	8	10	21,02	305,40
1999	9	1	16,65	232,00
1999	9<	1	23,10	371,00
2000	1	9	9,71	102,44
2000	2	12	13,91	135,33
2000	3	24	19,30	208,38
2000	4	27	20,24	247,81
2000	5	38	21,35	254,97
2000	6	36	21,76	276,78
2000	7	34	22,96	324,71
2000	8	15	20,55	262,67
2000	9	2	20,75	213,00
2000	9<	5	22,21	282,00
2001	1	8	10,73	97,50
2001	2	21	16,61	172,76
2001	3	28	19,62	231,21
2001	4	44	20,99	254,16
2001	5	54	20,69	264,06
2001	6	72	22,13	292,54
2001	7	35	22,02	306,03
2001	8	9	20,46	268,67
2001	9	4	12,39	157,75
2001	9<	0	0,00	0,00
2002	1	25	11,07	110,32
2002	2	18	18,51	188,28
2002	3	37	20,19	248,86
2002	4	73	20,54	266,86
2002	5	66	20,80	288,08
2002	6	58	21,33	281,05
2002	7	19	20,99	317,68
2002	8	4	15,25	258,75
2002	9	0	0,00	0,00
2002	9<	0	0,00	0,00

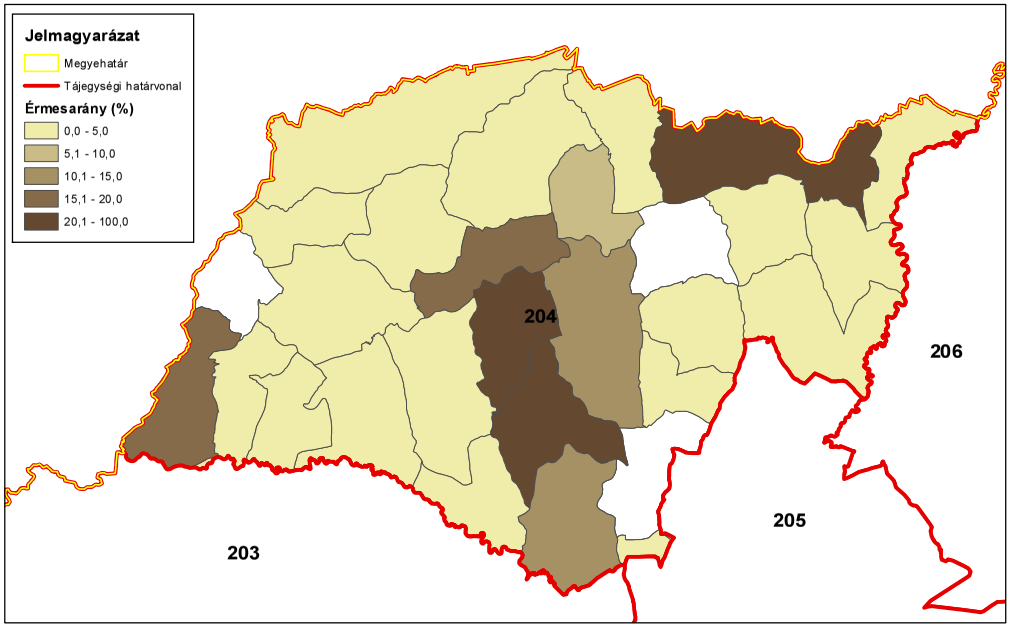
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2003	1	23	12,72	104,74
2003	2	41	17,98	182,61
2003	3	55	20,44	239,62
2003	4	70	21,02	268,01
2003	5	45	21,49	282,73
2003	6	46	20,44	279,26
2003	7	24	21,33	320,25
2003	8	3	20,10	275,67
2003	9	0	0,00	0,00
2003	9<	0	0,00	0,00
2004	1	23	12,98	96,30
2004	2	25	18,38	189,84
2004	3	51	20,06	237,73
2004	4	74	20,85	273,01
2004	5	81	22,13	304,35
2004	6	40	22,53	319,30
2004	7	21	20,79	276,05
2004	8	4	20,79	318,50
2004	9	3	15,98	240,33
2004	9<	0	0,00	0,00
2005	1	26	11,47	92,62
2005	2	14	16,08	158,29
2005	3	46	19,58	227,50
2005	4	88	21,70	270,77
2005	5	128	22,63	305,77
2005	6	45	22,52	320,71
2005	7	8	20,41	276,00
2005	8	3	15,77	221,00
2005	9	0	0,00	0,00
2005	9<	0	0,00	0,00
2006	1	15	11,36	91,73
2006	2	31	15,40	135,42
2006	3	33	20,98	210,97
2006	4	65	21,37	252,86
2006	5	81	22,65	283,54
2006	6	62	22,79	313,73
2006	7	37	22,39	301,70
2006	8	21	20,48	264,19
2006	9	2	21,78	312,50
2006	9<	0	0,00	0,00
2007	1	3	7,03	66,00
2007	2	23	14,54	131,57
2007	3	64	19,02	219,55
2007	4	80	20,47	263,73
2007	5	82	21,11	273,80
2007	6	55	21,74	296,07
2007	7	34	20,81	282,47
2007	8	20	19,88	279,30
2007	9	5	16,99	280,80
2007	9<	0	0,00	0,00

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Őz

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2008	1	11	10,28	72,36
2008	2	34	13,59	135,85
2008	3	82	19,79	255,27
2008	4	93	20,89	289,40
2008	5	101	21,86	306,53
2008	6	51	21,69	319,53
2008	7	24	21,02	351,63
2008	8	7	19,98	289,57
2008	9	2	17,80	237,50
2008	9<	0	0,00	0,00
2009	1	6	9,97	102,50
2009	2	18	14,49	138,39
2009	3	74	19,36	225,54
2009	4	105	21,29	281,53
2009	5	124	21,65	309,89
2009	6	58	22,04	299,47
2009	7	25	21,63	301,96
2009	8	4	21,10	298,50
2009	9	1	20,95	165,00
2009	9<	0	0,00	0,00
2010	1	17	11,79	94,71
2010	2	16	16,80	171,13
2010	3	82	20,25	244,44
2010	4	123	21,00	287,56
2010	5	106	21,41	290,78
2010	6	60	22,39	317,30
2010	7	24	21,77	278,67
2010	8	15	20,78	305,27
2010	9	3	19,22	306,67
2010	9<	1	9,55	145,00
2011	1	20	10,17	67,60
2011	2	17	15,45	146,53
2011	3	84	19,79	229,75
2011	4	157	21,39	274,91
2011	5	100	21,25	293,48
2011	6	51	21,78	295,88
2011	7	20	20,63	302,20
2011	8	7	17,61	233,71
2011	9	2	19,35	306,00
2011	9<	0	0,00	0,00
2012	1	18	10,43	76,61
2012	2	26	16,51	162,27
2012	3	87	20,00	234,00
2012	4	119	20,89	269,06
2012	5	124	21,57	294,57
2012	6	51	21,54	291,78
2012	7	21	20,82	285,29
2012	8	5	21,66	378,40
2012	9	0	0,00	0,00
2012	9<	0	0,00	0,00

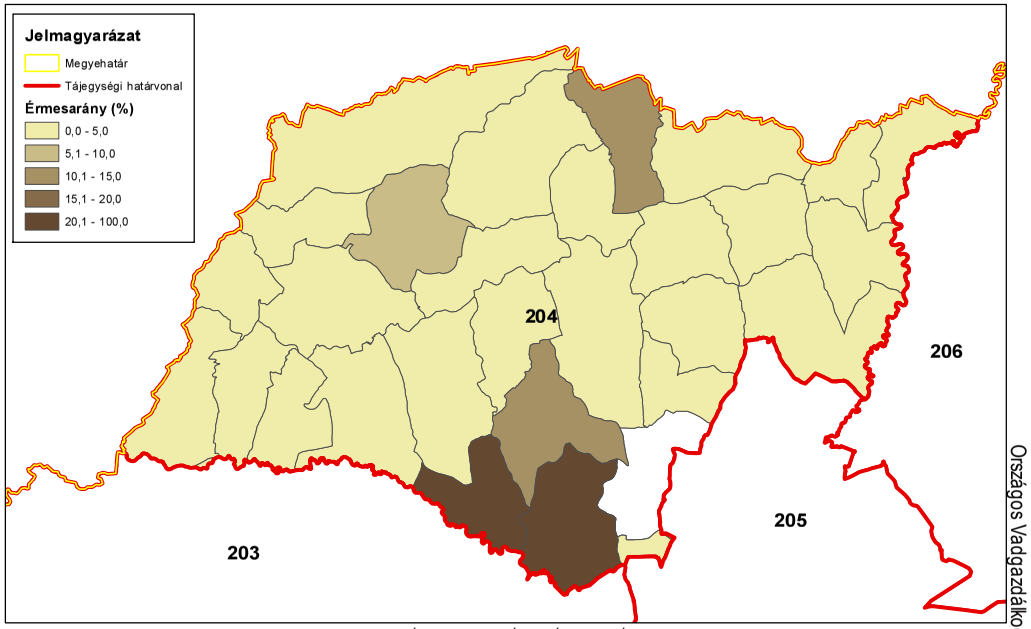
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szárhossz (cm)	Átlagos 24 órás tömeg (g)
2013	1	16	13,06	98,19
2013	2	17	16,24	175,76
2013	3	91	19,96	236,25
2013	4	138	21,22	284,48
2013	5	120	21,88	300,61
2013	6	59	21,62	308,56
2013	7	26	19,40	278,88
2013	8	6	18,19	261,50
2013	9	1	17,00	142,00
2013	9<	0	0,00	0,00
2014	1	31	10,13	84,10
2014	2	35	15,15	159,91
2014	3	84	19,38	257,88
2014	4	142	20,11	290,22
2014	5	128	20,99	314,92
2014	6	50	20,16	309,88
2014	7	11	18,34	311,64
2014	8	4	18,54	211,25
2014	9	1	17,90	237,00
2014	9<	1	12,75	69,00

Őz érmesarány (%) 1998

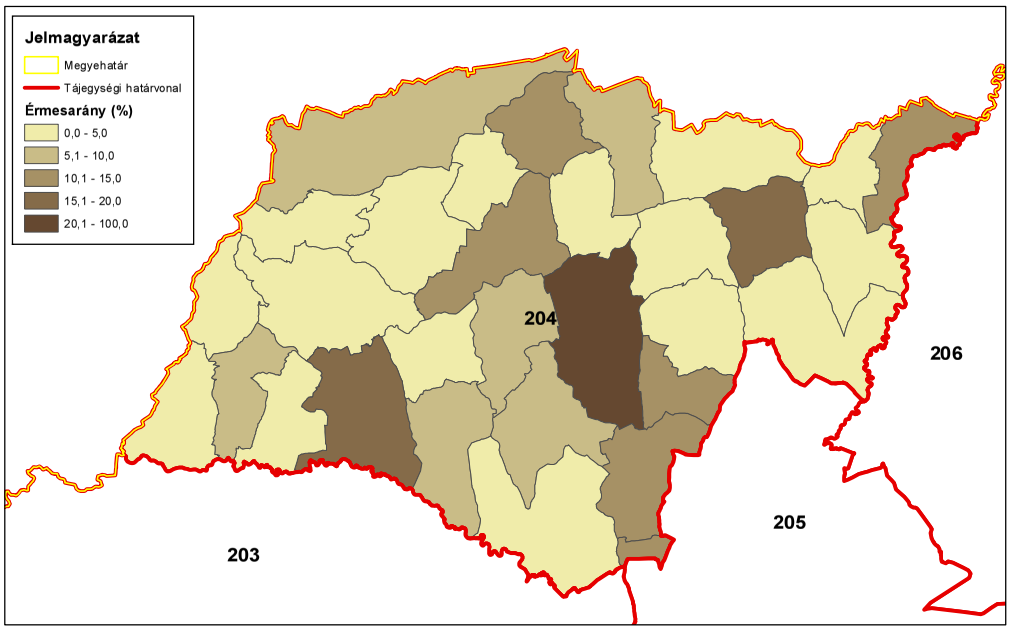
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2003

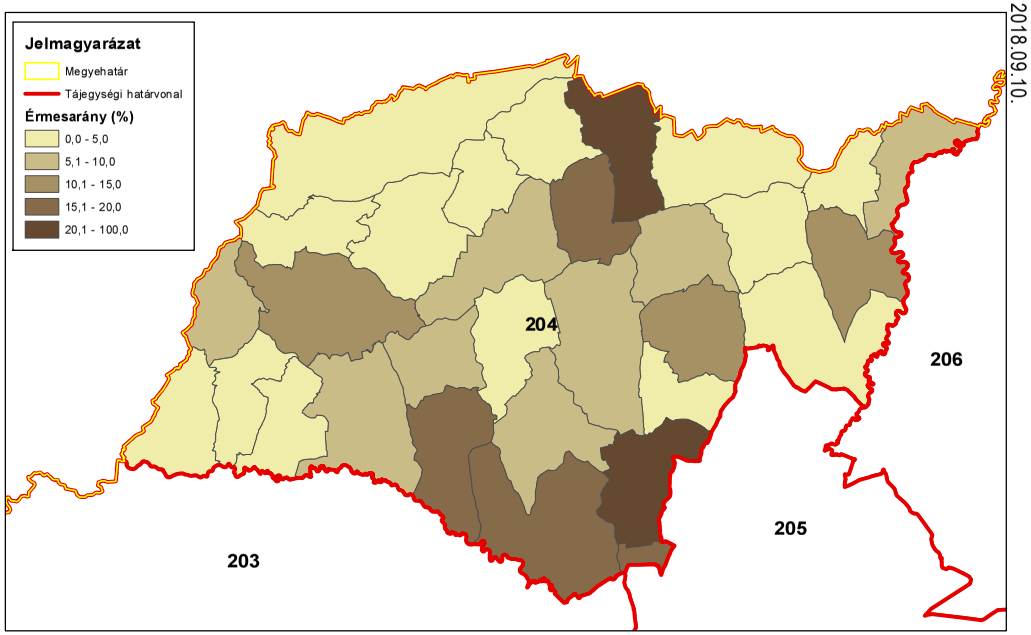
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Őz érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

A muflon állománya, hasznosítása és minősége

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** a szabad területen jelentett muflon létszám 1998-2014 között csökkent (70→20; **-60%**).
- A vadgazdálkodási tájegységben a muflon egy vadgazdálkodási egységben fordul elő.
- A szabad területi hasznosítás a jelentett létszámmal összhangban, erősen csökkent (11 → 5 pld; **-60%**)

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány nagyon széles sávban kaotikusan ingadozott.
- A hasznosítás összetétele lényegében értékelhetetlen. Általában kevés kost és viszonylag sok jerkét/bárány lőttek.

A muflon jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** a jelentett létszám (**17/22**) és a teríték (**15/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező tájegységek **alsó** felébe tartozik. A bírált csigákat tekintve a VGTE nem értékelhető.

A muflon trófeabírálati eredmények a vadgazdálkodási tájegységben

- Szórványosan került néhány csiga bemutatásra.

A szabad területi muflonállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Jelentett				Hasznosított				Hasznosítási arány			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	17	33	20	**70**	0	6	5	**11**	0,0%	18,2%	25,0%	**15,7%**
1999	15	30	18	**63**	0	5	5	**10**	0,0%	16,7%	27,8%	**15,9%**
2000	22	30	15	**67**	2	0	0	**2**	9,1%	0,0%	0,0%	**3,0%**
2001	16	18	11	**45**	2	4	6	**12**	12,5%	22,2%	54,5%	**26,7%**
2002	12	17	11	**40**	3	8	8	**19**	25,0%	47,1%	72,7%	**47,5%**
2003	10	15	10	**35**	0	3	2	**5**	0,0%	20,0%	20,0%	**14,3%**
2004	5	10	8	**23**	1	2	2	**5**	20,0%	20,0%	25,0%	**21,7%**
2005	5	8	5	**18**	2	1	4	**7**	40,0%	12,5%	80,0%	**38,9%**
2006	5	10	8	**23**	1	3	5	**9**	20,0%	30,0%	62,5%	**39,1%**
2007	6	10	9	**25**	3	4	6	**13**	50,0%	40,0%	66,7%	**52,0%**
2008	5	11	8	**24**	0	3	5	**8**	0,0%	27,3%	62,5%	**33,3%**
2009	5	10	8	**23**	0	5	6	**11**	0,0%	50,0%	75,0%	**47,8%**
2010	6	12	10	**28**	0	4	4	**8**	0,0%	33,3%	40,0%	**28,6%**
2011	5	10	7	**22**	3	5	6	**14**	60,0%	50,0%	85,7%	**63,6%**
2012	34	53	27	**114**	1	3	3	**7**	2,9%	5,7%	11,1%	**6,1%**
2013	7	10	6	**23**	2	5	5	**12**	28,6%	50,0%	83,3%	**52,2%**
2014	8	10	10	**28**	1	1	3	**5**	12,5%	10,0%	30,0%	**17,9%**
Változás	-52,9%	-69,7%	-50,0%	-60,0%	-50,0%	-83,3%	-40,0%	-54,5%	37,5%	-45,0%	20,0%	13,6%

Ivararány (1 kosra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*	Kos	Jerke	Bárány	*Bárány/jerke*
1998	1	1,94	1,18	***0,61***	-	-	-	***0,83***
1999	1	2,00	1,20	***0,60***	-	-	-	***1,00***
2000	1	1,36	0,68	***0,50***	1	0,00	0,00	**-**
2001	1	1,13	0,69	***0,61***	1	2,00	3,00	***1,50***
2002	1	1,42	0,92	***0,65***	1	2,67	2,67	***1,00***
2003	1	1,50	1,00	***0,67***	-	-	-	***0,67***
2004	1	2,00	1,60	***0,80***	1	2,00	2,00	***1,00***
2005	1	1,60	1,00	***0,63***	1	0,50	2,00	***4,00***
2006	1	2,00	1,60	***0,80***	1	3,00	5,00	***1,67***
2007	1	1,67	1,50	***0,90***	1	1,33	2,00	***1,50***
2008	1	2,20	1,60	***0,73***	-	-	-	***1,67***
2009	1	2,00	1,60	***0,80***	-	-	-	***1,20***
2010	1	2,00	1,67	***0,83***	-	-	-	***1,00***
2011	1	2,00	1,40	***0,70***	1	1,67	2,00	***1,20***
2012	1	1,56	0,79	***0,51***	1	3,00	3,00	***1,00***
2013	1	1,43	0,86	***0,60***	1	2,50	2,50	***1,00***
2014	1	1,25	1,25	***1,00***	1	1,00	3,00	***3,00***

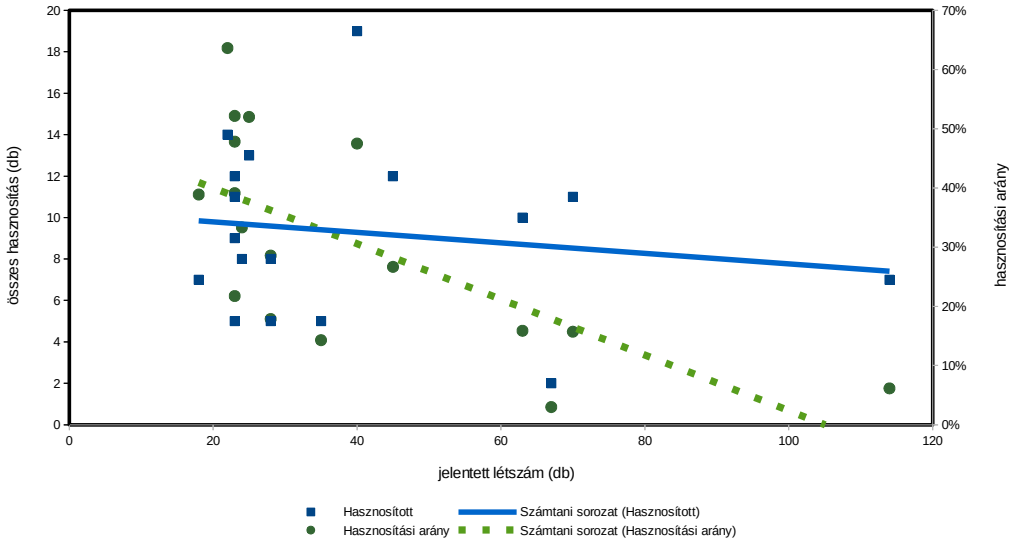
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított			
	Kos	Jerke	Bárány	Összes	Kos	Jerke	Bárány	Összes
1998	24,3%	47,1%	28,6%	100%	0,0%	54,5%	45,5%	100%
1999	23,8%	47,6%	28,6%	100%	0,0%	50,0%	50,0%	100%
2000	32,8%	44,8%	22,4%	100%	100,0%	0,0%	0,0%	100%
2001	35,6%	40,0%	24,4%	100%	16,7%	33,3%	50,0%	100%
2002	30,0%	42,5%	27,5%	100%	15,8%	42,1%	42,1%	100%
2003	28,6%	42,9%	28,6%	100%	0,0%	60,0%	40,0%	100%
2004	21,7%	43,5%	34,8%	100%	20,0%	40,0%	40,0%	100%
2005	27,8%	44,4%	27,8%	100%	28,6%	14,3%	57,1%	100%
2006	21,7%	43,5%	34,8%	100%	11,1%	33,3%	55,6%	100%
2007	24,0%	40,0%	36,0%	100%	23,1%	30,8%	46,2%	100%
2008	20,8%	45,8%	33,3%	100%	0,0%	37,5%	62,5%	100%
2009	21,7%	43,5%	34,8%	100%	0,0%	45,5%	54,5%	100%
2010	21,4%	42,9%	35,7%	100%	0,0%	50,0%	50,0%	100%
2011	22,7%	45,5%	31,8%	100%	21,4%	35,7%	42,9%	100%
2012	29,8%	46,5%	23,7%	100%	14,3%	42,9%	42,9%	100%
2013	30,4%	43,5%	26,1%	100%	16,7%	41,7%	41,7%	100%
2014	28,6%	35,7%	35,7%	100%	20,0%	20,0%	60,0%	100%

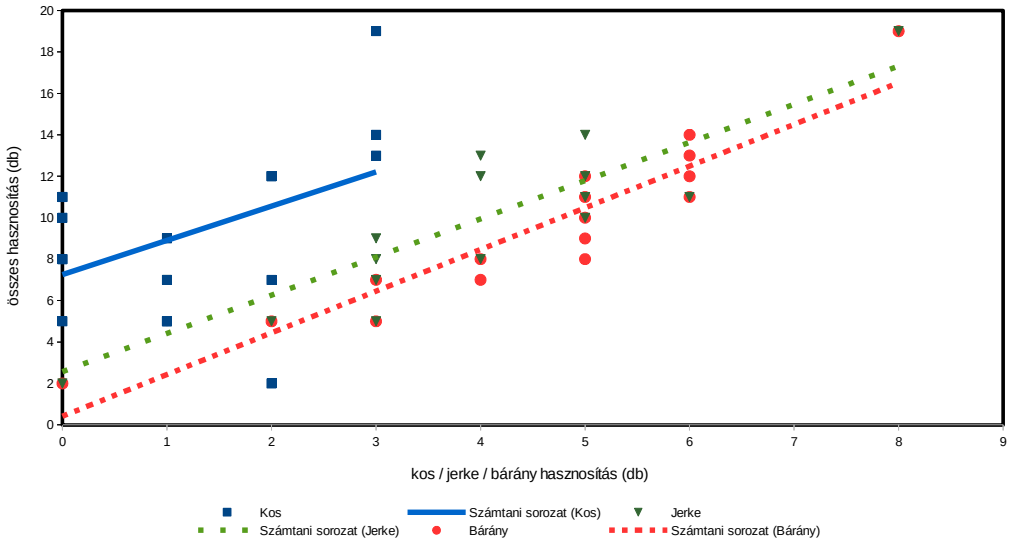
A muflon hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **204**

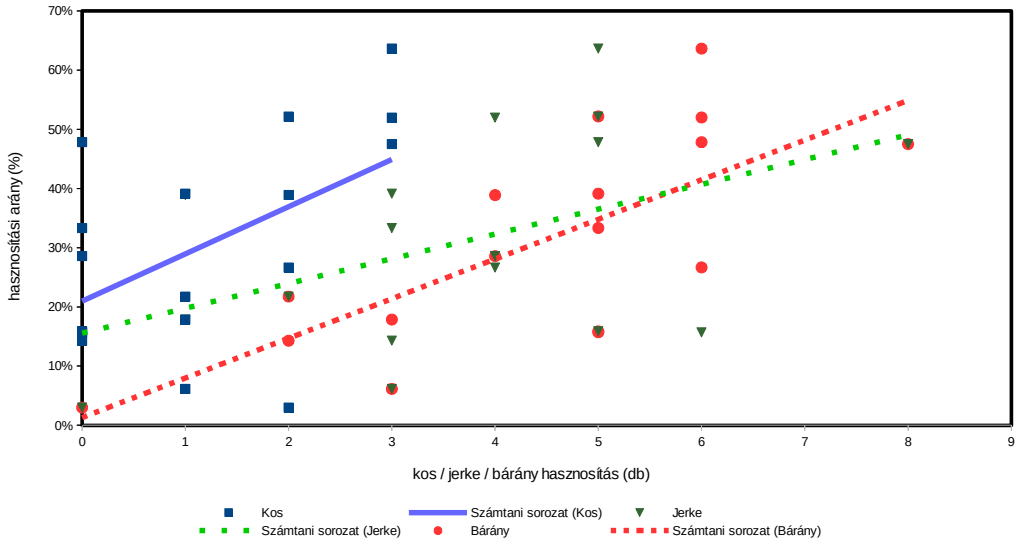
Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései I.

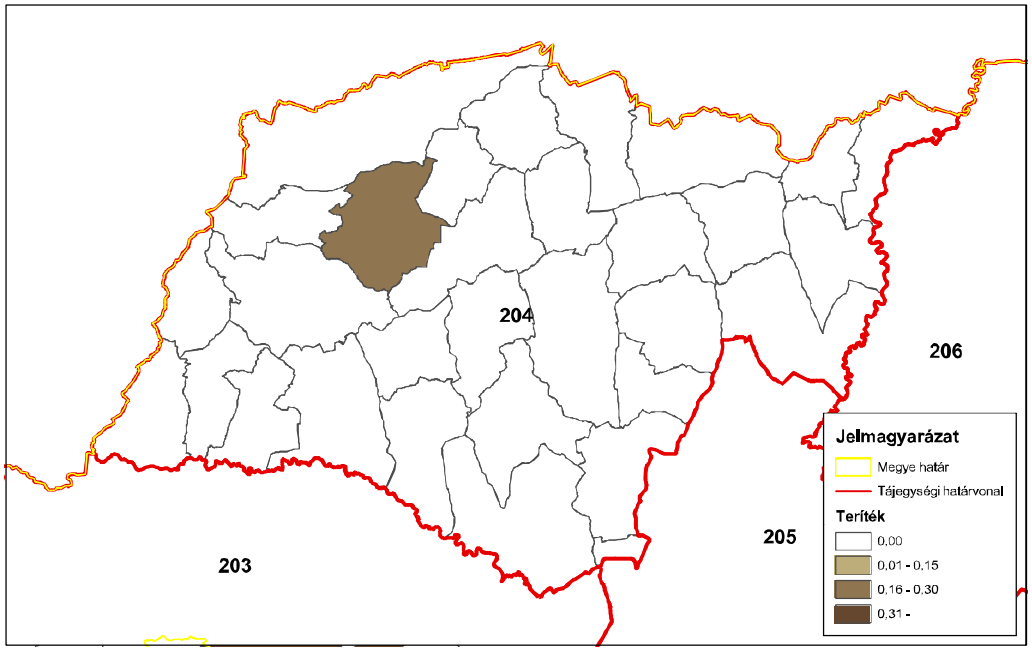
Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Muflon szabad területi hasznosítás összefüggései III.

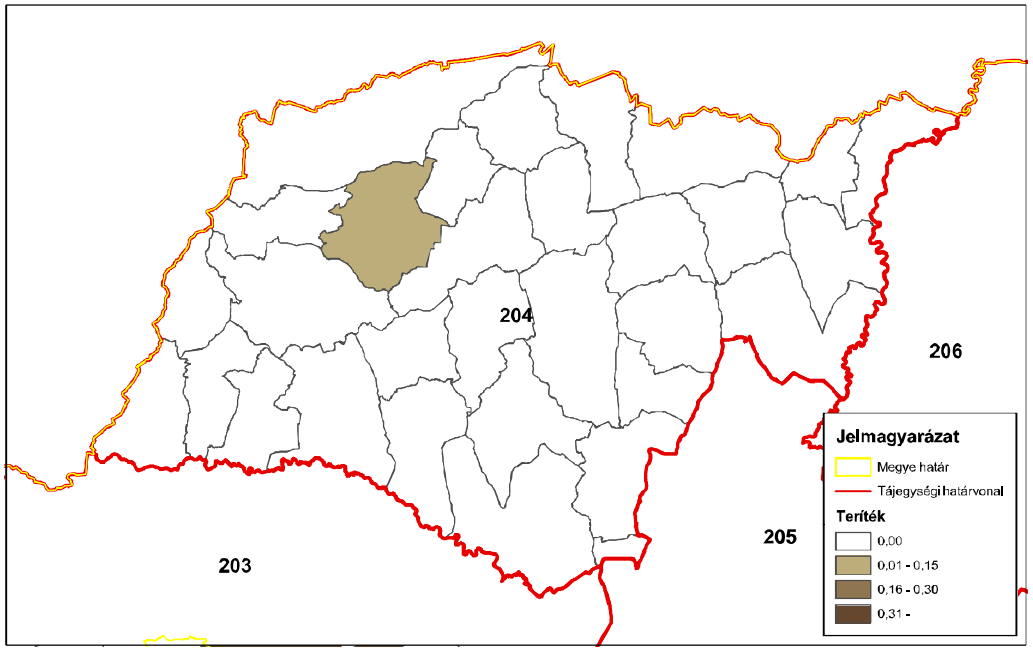

Muflon (teríték - db/km^2) 2007

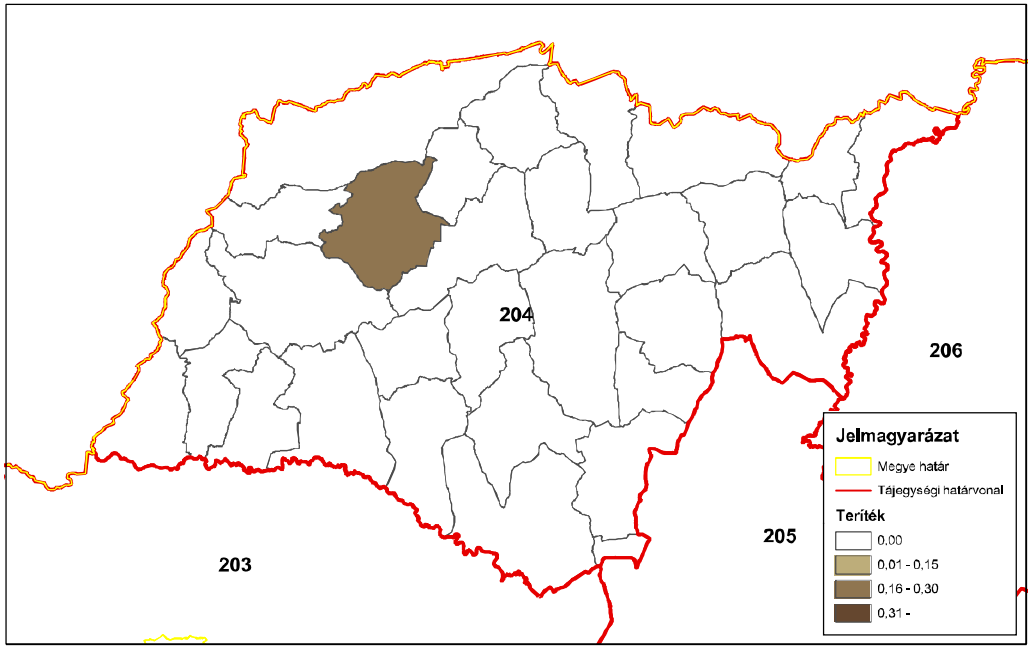
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2008

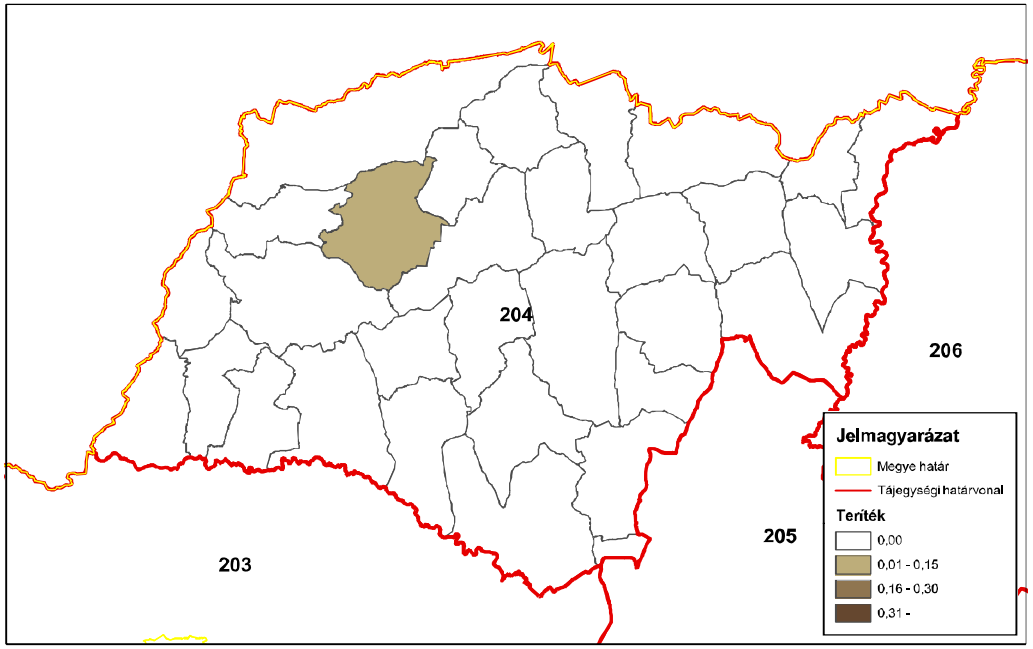
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2009

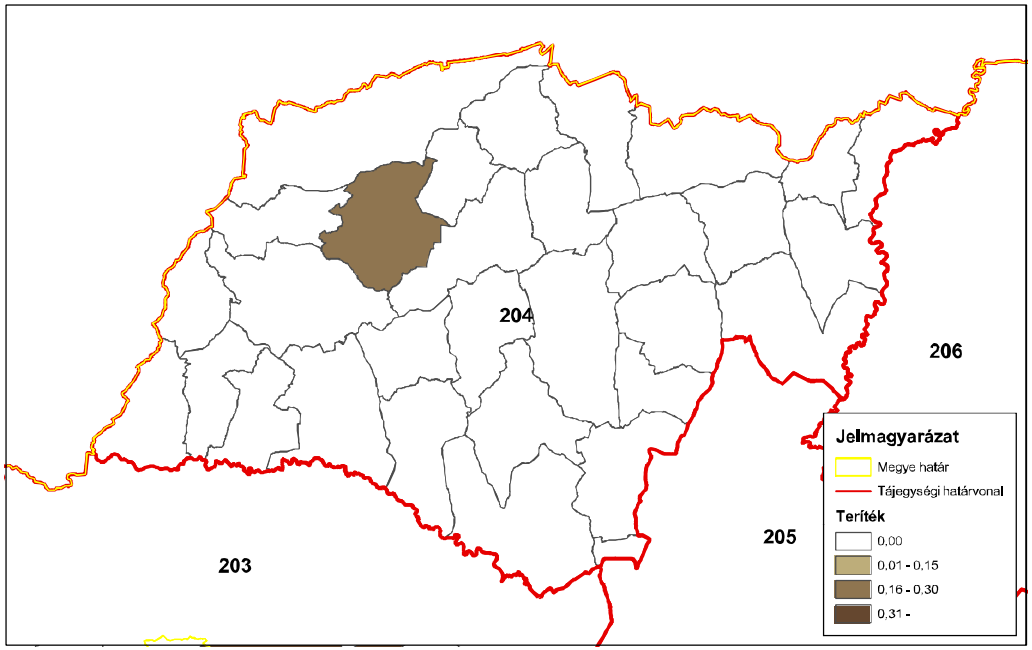
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2010

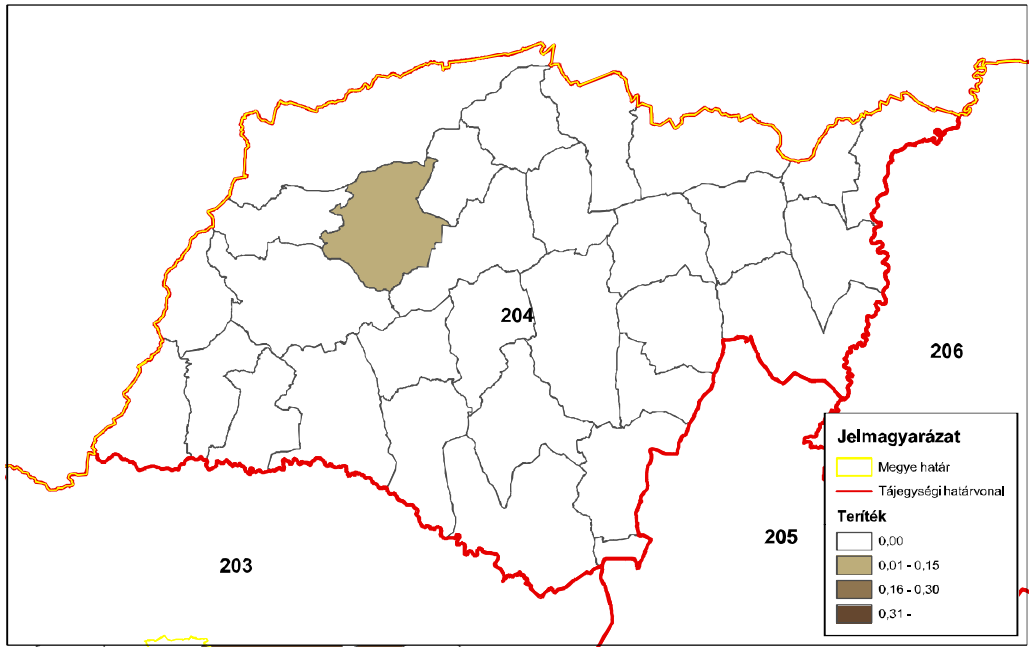
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2011

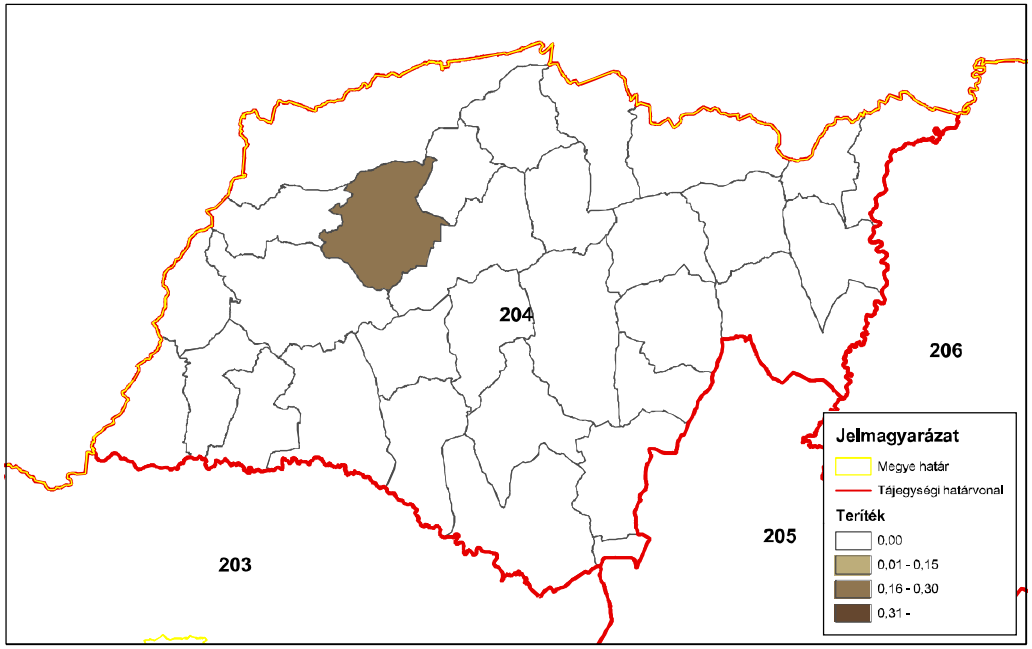
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2012

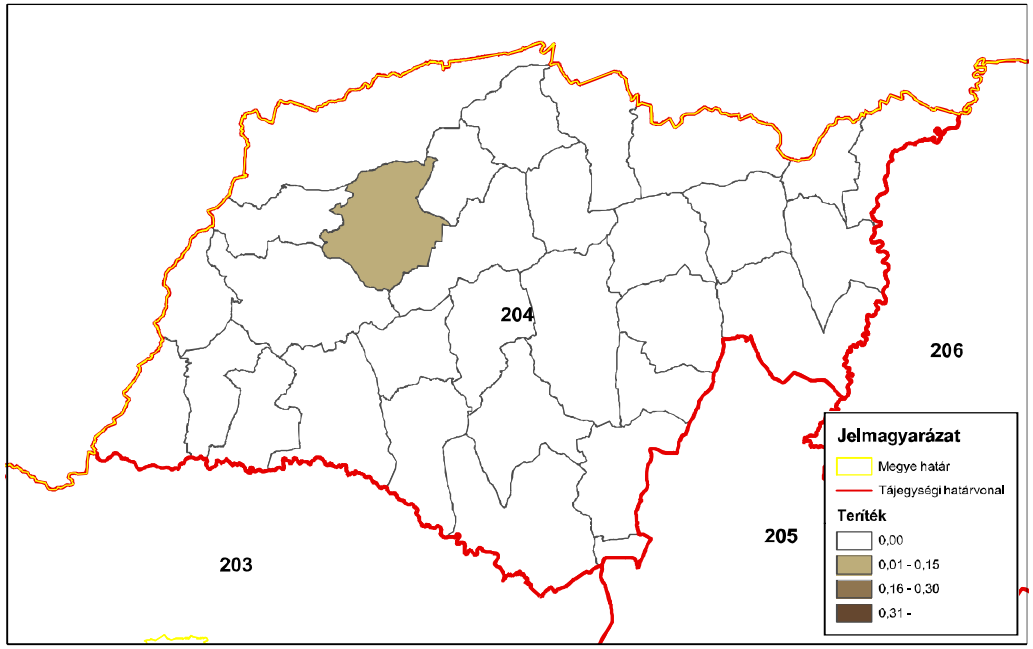
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

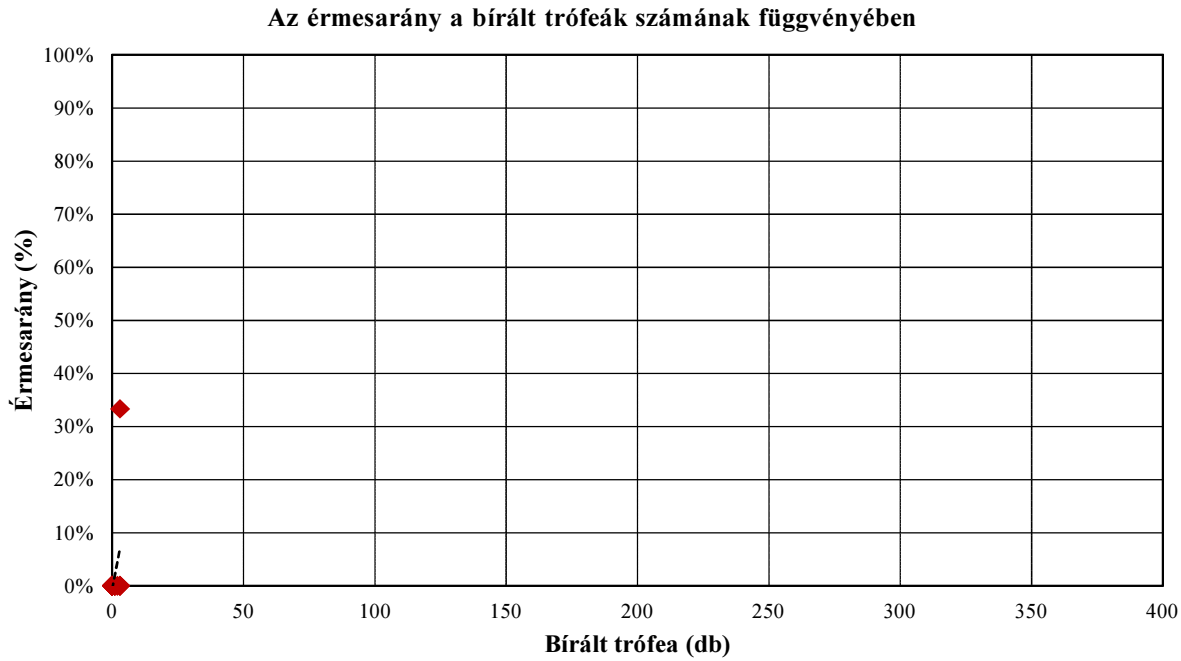
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
1999	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2000	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2001	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2002	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2003	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2004	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2005	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2006	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2007	3	1	33,3%		1		0,0%	100,0%	0,0%
2008	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2009	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2010	0	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2011	3	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2012	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2013	2	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%
2014	1	0	0,0%				0,0%	0,0%	0,0%

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A bírált trófeák száma korosztályonként és évenként

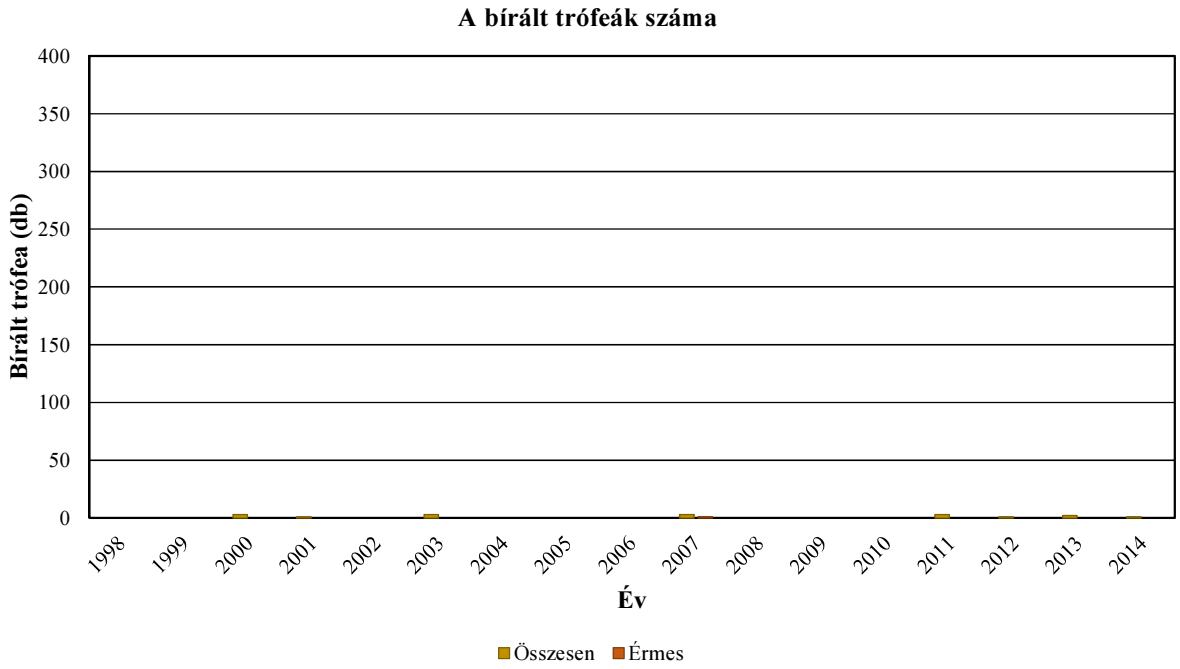
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)																
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2						3								1		2	
3			1							2				1			1
4			2	1										1			
5															1		
6										1							
7																	
8																	
8<																	
Összesen	**0**	**0**	**3**	**1**	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**	**3**	**0**	**0**	**0**	**3**	**1**	**2**	**1**

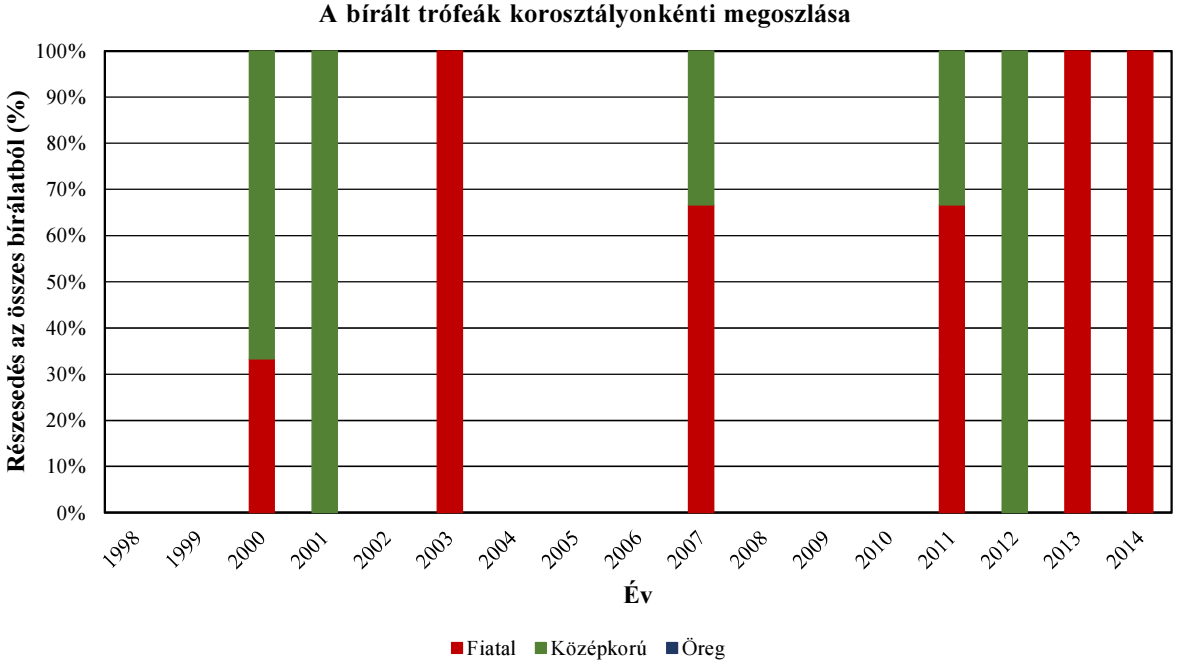
A bírált trófeák korosztályi megoszlása évenként

Becsült kor (év)	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1																	
2						100,0%								33,3%		100,0%	
3			33,3%							66,7%				33,3%			100,0%
4			66,7%	100,0%										33,3%			
5															100,0%		
6										33,3%							
7																	
8																	
8<																	
Összesen	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**0,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak átlagai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	48,03				41,80
3	5	56,21				45,38
4	4	61,82				41,80
5	1	63,30				47,00
6	1	79,80	23,90	22,80	17,05	50,30
7						
8						
8<						

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	46,00				38,90
3	5	52,00				41,20
4	4	60,25				40,00
5	1	63,30				47,00
6	1	79,80	23,90	22,80	17,05	50,30
7						
8						
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	50,25				46,50
3	5	62,15				49,20
4	4	64,80				45,20
5	1	63,30				47,00
6	1	79,80	23,90	22,80	17,05	50,30
7						
8						
8<						

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány (max-min)

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	4,25				7,60
3	5	10,15				8,00
4	4	4,55				5,20
5	1	0,00				0,00
6	1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7						
8						
8<						

A legnagyobb és legkisebb éves átlagok közötti tartomány az átlag arányában (max-min)/átlag

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	8,8%				18,2%
3	5	18,1%				17,6%
4	4	7,4%				12,4%
5	1	0,0%				0,0%
6	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
7						
8						
8<						

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumai

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	46,00				38,90
3	5	52,00				41,20
4	4	60,25				40,00
5	1	63,30				47,00
6	1	79,80	23,90	22,80	17,05	50,30
7						
8						
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak minimumát adó év

Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	2003				2013
3	5	2000				2007
4	4	2000				2000
5	1	2012				2012
6	1	2007	2007	2007	2007	2007
7						
8						
8<						

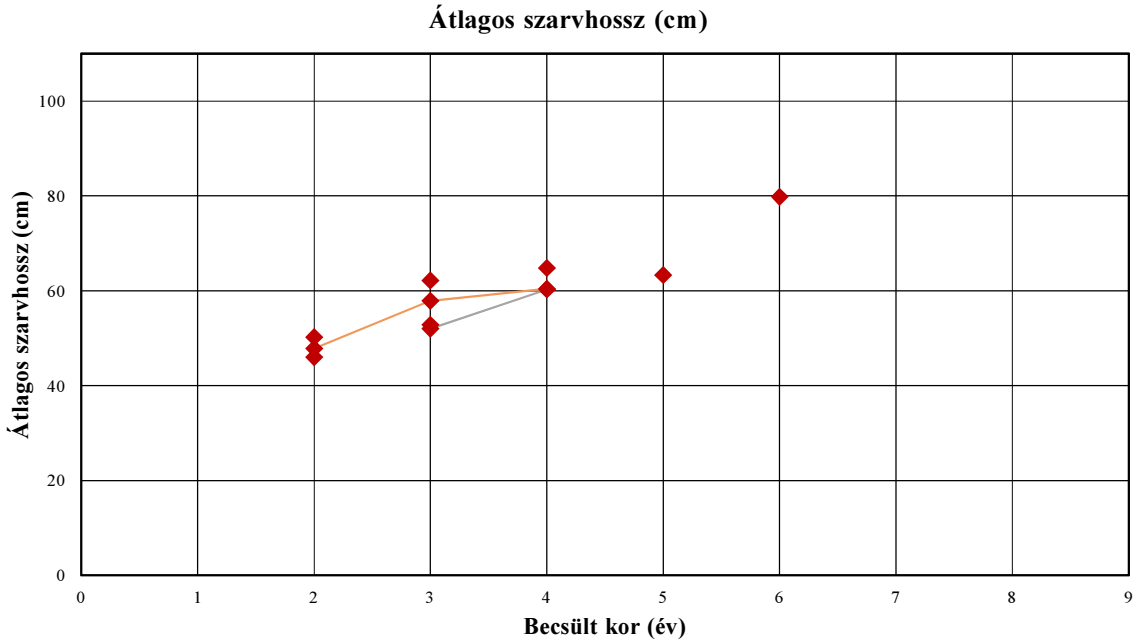
Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumai

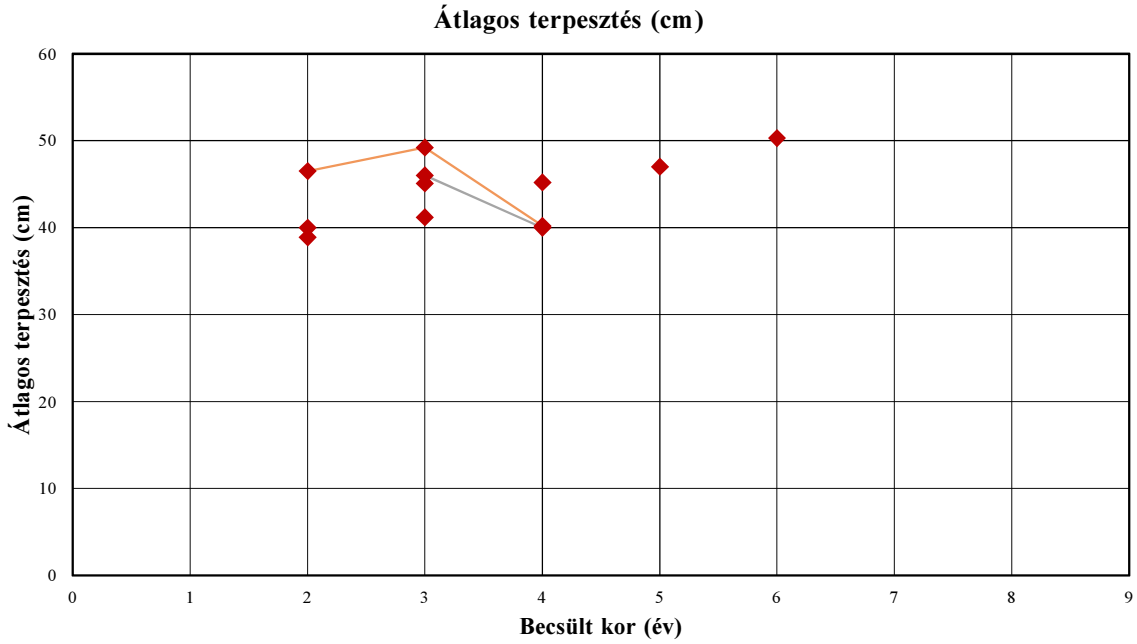
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	50,25				46,50
3	5	62,15				49,20
4	4	64,80				45,20
5	1	63,30				47,00
6	1	79,80	23,90	22,80	17,05	50,30
7						
8						
8<						

Az egyes jellemzők éves átlagainak maximumát adó év

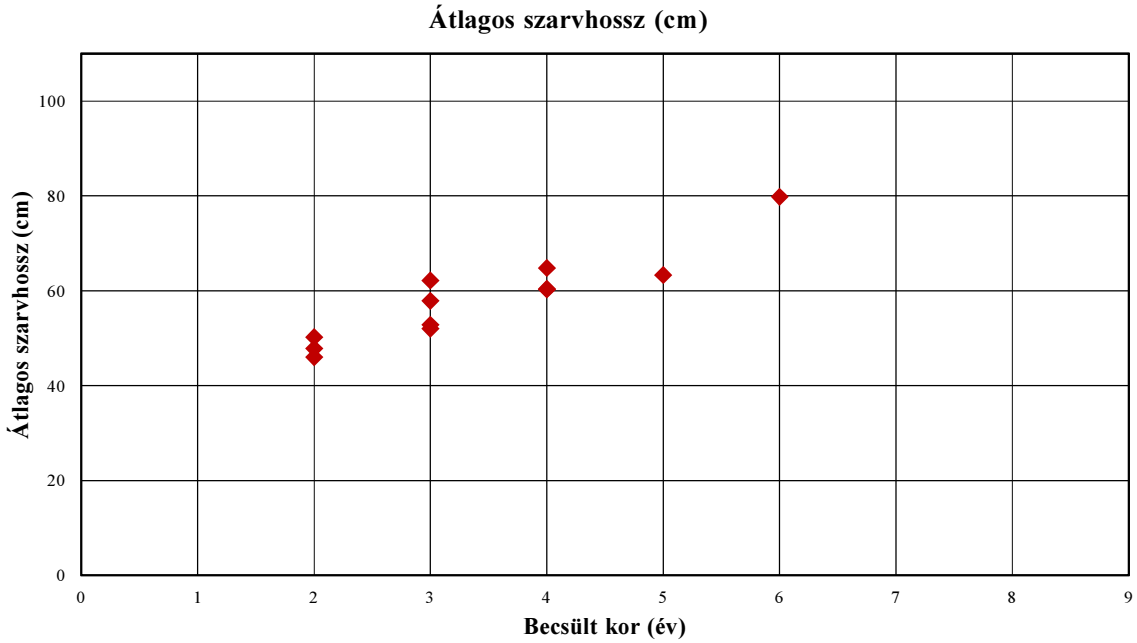
Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1						
2	6	2013				2011
3	5	2014				2011
4	4	2001				2001
5	1	2012				2012
6	1	2007	2007	2007	2007	2007
7						
8						
8<						

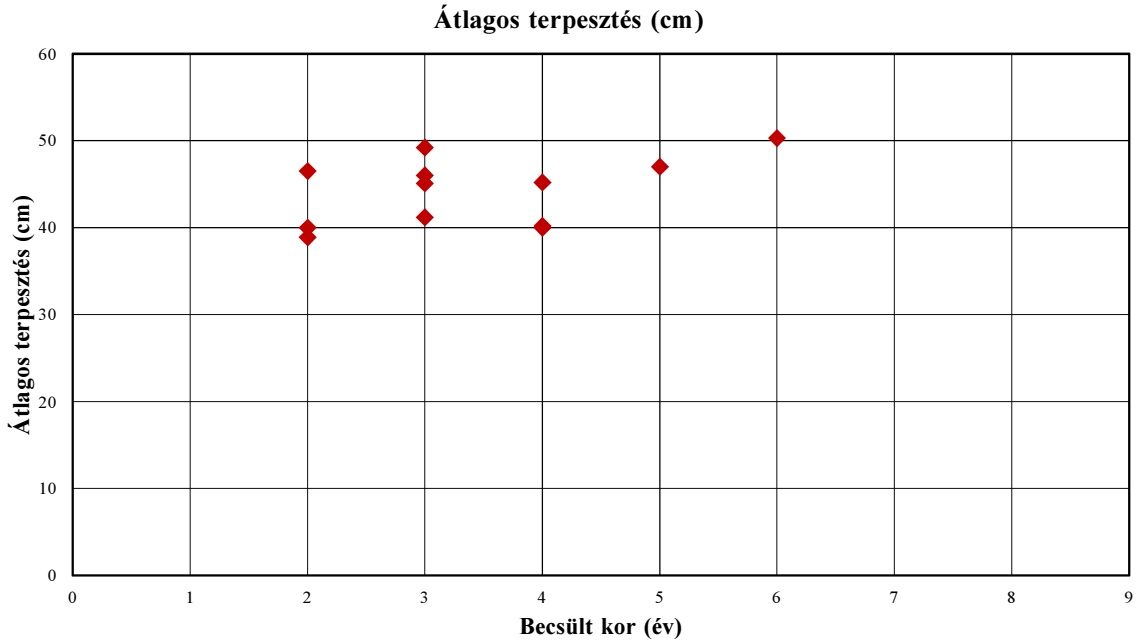
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

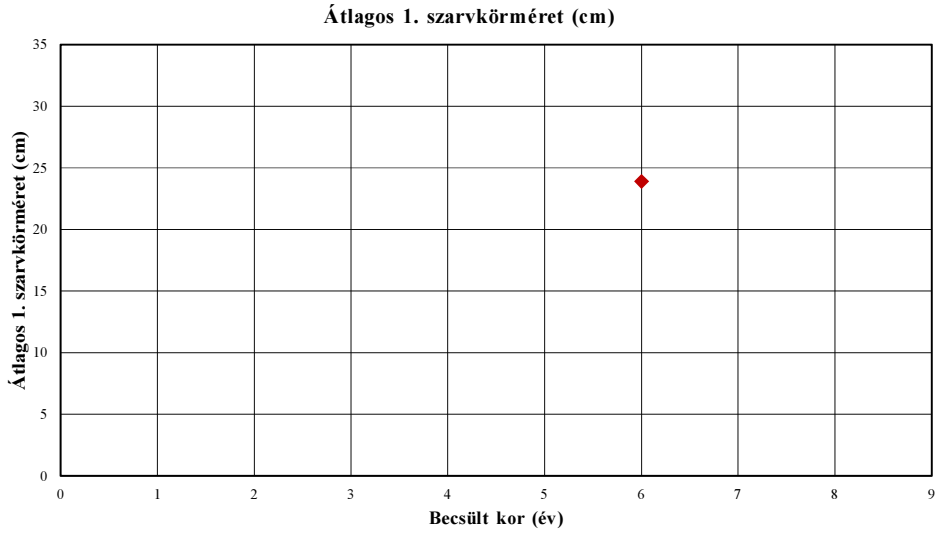

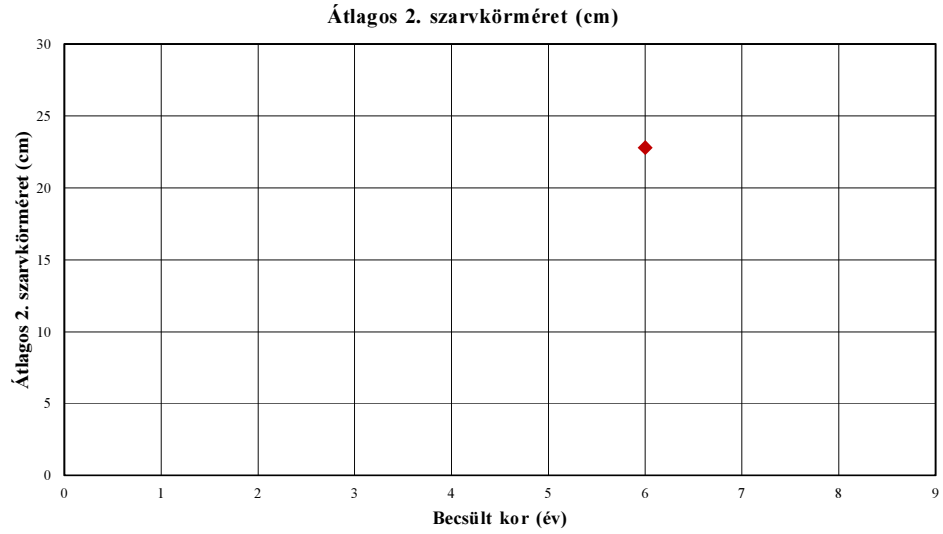
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

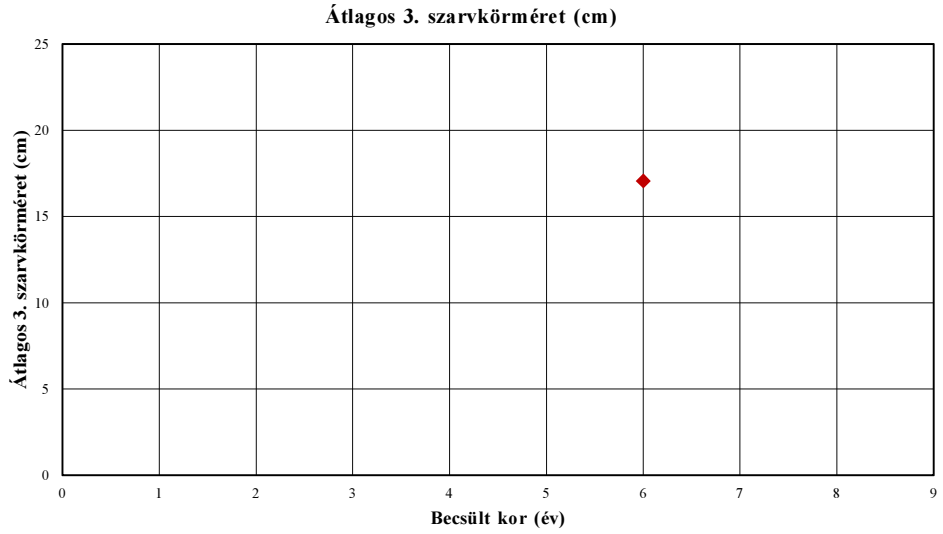

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
1998	1						
1998	2						
1998	3						
1998	4						
1998	5						
1998	6						
1998	7						
1998	8						
1998	8<						
1999	1						
1999	2						
1999	3						
1999	4						
1999	5						
1999	6						
1999	7						
1999	8						
1999	8<						
2000	1						
2000	2						
2000	3	1	52,00				46,00
2000	4	2	60,25				40,00
2000	5						
2000	6						
2000	7						
2000	8						
2000	8<						
2001	1						
2001	2						
2001	3						
2001	4	1	64,80				45,20
2001	5						
2001	6						
2001	7						
2001	8						
2001	8<						
2002	1						
2002	2						
2002	3						
2002	4						
2002	5						
2002	6						
2002	7						
2002	8						
2002	8<						
2003	1						
2003	2	3	46,00				40,00
2003	3						
2003	4						
2003	5						
2003	6						
2003	7						
2003	8						
2003	8<						

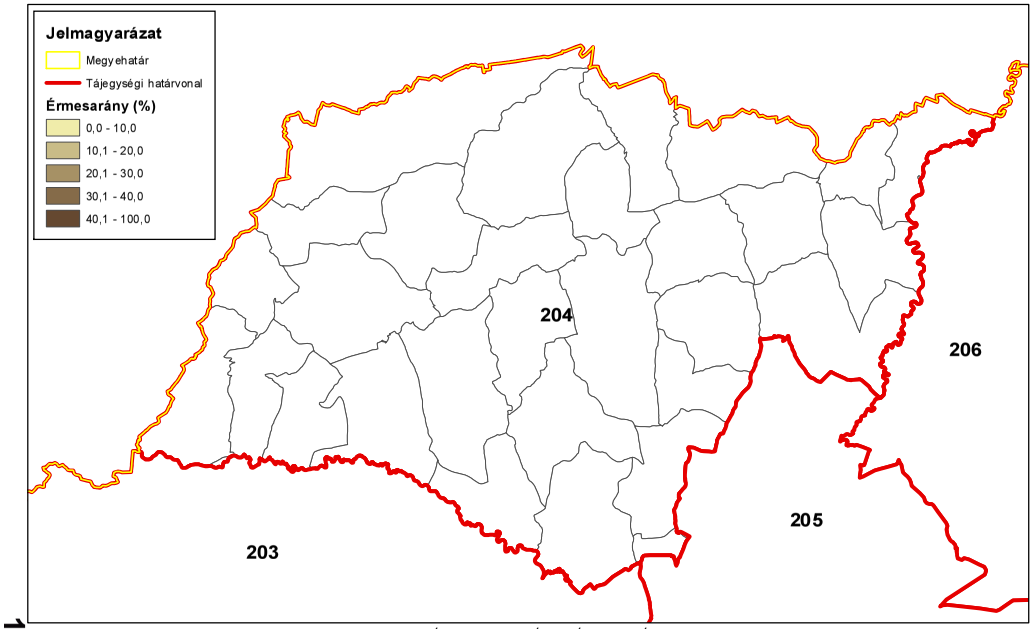
A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2004	1						
2004	2						
2004	3						
2004	4						
2004	5						
2004	6						
2004	7						
2004	8						
2004	8<						
2005	1						
2005	2						
2005	3						
2005	4						
2005	5						
2005	6						
2005	7						
2005	8						
2005	8<						
2006	1						
2006	2						
2006	3						
2006	4						
2006	5						
2006	6						
2006	7						
2006	8						
2006	8<						
2007	1						
2007	2						
2007	3	2	52,80				41,20
2007	4						
2007	5						
2007	6	1	79,80	23,90	22,80	17,05	50,30
2007	7						
2007	8						
2007	8<						
2008	1						
2008	2						
2008	3						
2008	4						
2008	5						
2008	6						
2008	7						
2008	8						
2008	8<						
2009	1						
2009	2						
2009	3						
2009	4						
2009	5						
2009	6						
2009	7						
2009	8						
2009	8<						

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Muflon

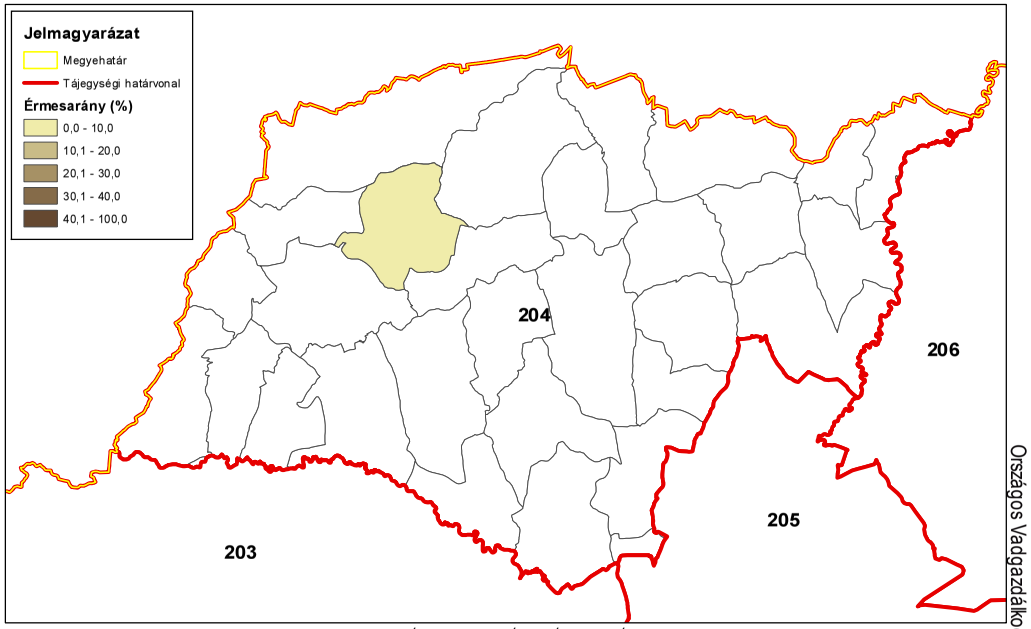
Év	Becsült kor (év)	Bírált trófea (db)	Átlagos szarvhossz (cm)	Átlagos 1. szarvkörméret (cm)	Átlagos 2. szarvkörméret (cm)	Átlagos 3. szarvkörméret (cm)	Átlagos terpesztés (cm)
2010	1						
2010	2						
2010	3						
2010	4						
2010	5						
2010	6						
2010	7						
2010	8						
2010	8<						
2011	1						
2011	2	1	47,85				46,50
2011	3	1	57,90				49,20
2011	4	1	60,40				40,20
2011	5						
2011	6						
2011	7						
2011	8						
2011	8<						
2012	1						
2012	2						
2012	3						
2012	4						
2012	5	1	63,30				47,00
2012	6						
2012	7						
2012	8						
2012	8<						
2013	1						
2013	2	2	50,25				38,90
2013	3						
2013	4						
2013	5						
2013	6						
2013	7						
2013	8						
2013	8<						
2014	1						
2014	2						
2014	3	1	62,15				45,10
2014	4						
2014	5						
2014	6						
2014	7						
2014	8						
2014	8<						

Muflon érmesarány (%) 1998

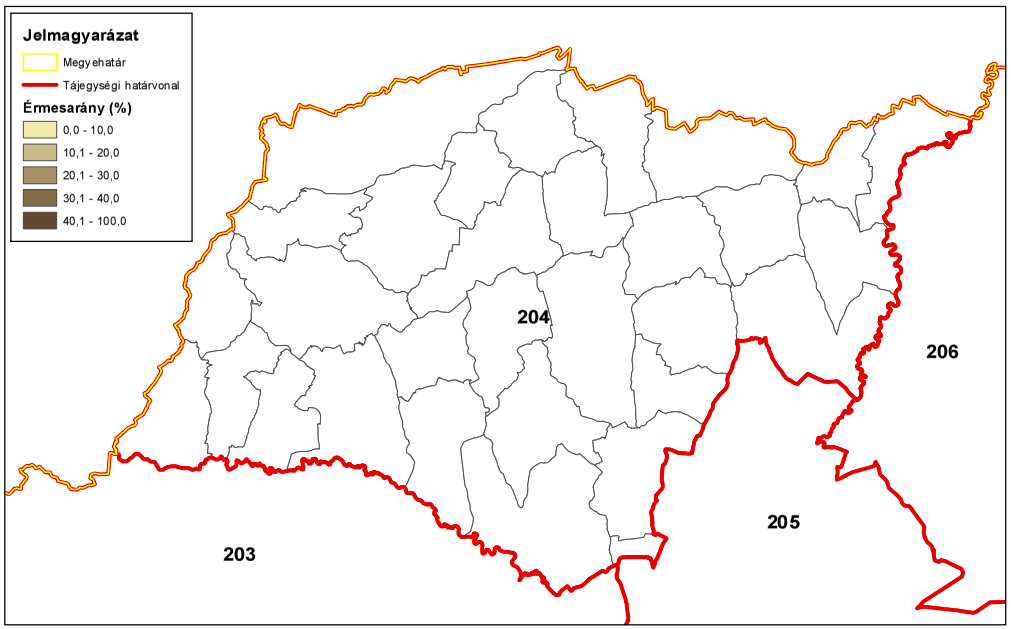
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2003

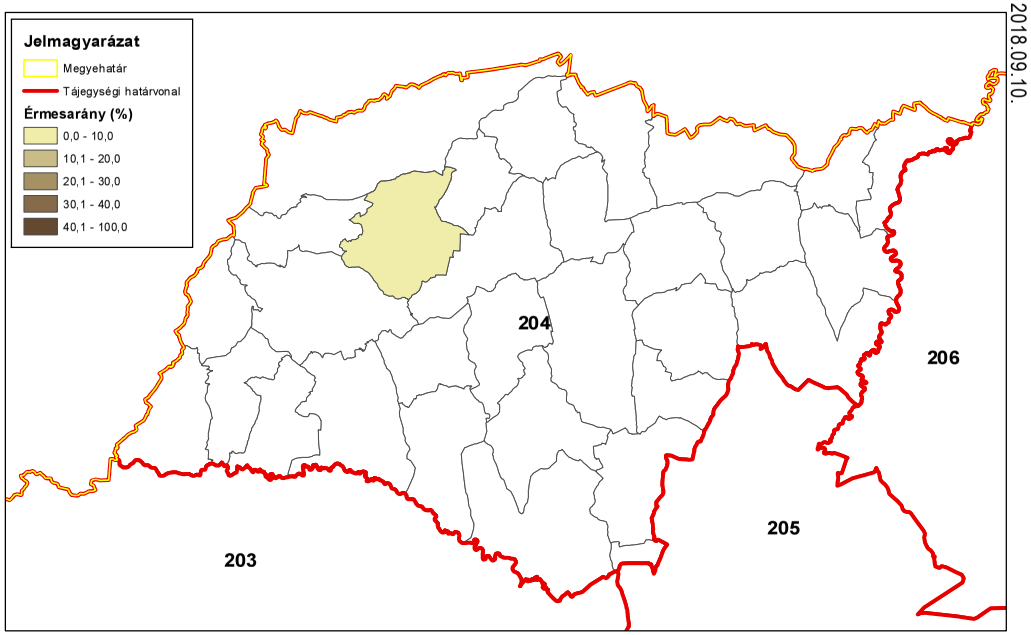
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Muflon érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A vaddisznó állománya és hasznosítása

A vaddisznó állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** (204) a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között szolid emelkedést mutatott (4876→5879 pld; **+21%**), miközben a teríték a többszörösére nőtt (1978→3285 pld; **+66%**). A hasznosítási arány 2001 óta a 120-190% sávban mozgott. Ez a nyomás elvileg elegendő lehetett volna az állomány növekedésének megállítására, ami nem következett be.
- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység** 2007-2014 közötti térképein jól követhető a vaddisznó lelövések növekedése a vadgazdálkodási egységek szintjén. Ennek eredményeként a vadgazdálkodási tájegység jelentős részében a teríték elérte és meghaladta a 2-3 és >3 db/km^2 sűrűséget. A vaddisznó állomány csökkentése érdekében a tájegységben jelentős volt a hasznosítás növekedése.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- Hasznosítási aránya lényegében folyamatosan nőtt. A grafikonok alapján a kan, koca és malac lelövések elválnak a süldő lelövésektől és annál sokkal szűkebb sávban mozogtak.
- A hasznosítás összetételét tekintve a tájegységben a kanokhoz viszonyítva (15.5-22.8%) kevesebb arányú kocát lőttek (9.3-14.5%) és a süldő és malac lelövés (69.0-74.5%) volt. Az adatok arra utalnak, hogy a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk óriás növekedését (9X) a vaddisznó állományának további növekedése nem viselhető el. Az eddigi hasznosítási gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni és fenntartani addig, amíg el nem éri a tájegységi terv rendeletben meghatározott fenntartható legmagasabb szabadterületi vaddisznó állomány szintjét.

A vaddisznó jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** tartós problémát jelent a mezőgazdasági károk nagyságrendje és ennek a vaddisznóval való kapcsolódása. A vaddisznó sűrűségének növekedése egyértelmű összefüggést mutat a lőtt vad értékesítés árbevételével és a térített mezőgazdasági károk összegével.
- A jelenlegi vadkárhelyzet is veszélyes, de az állomány jelentős csökkentésének elmaradása súlyos kockázatokat jelent. A kártérítések előbb-utóbb ellehetetleníthetik az érintett vadgazdálkodókat.

A szabad területi vaddisznóállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Jelentett				Hasznosított					Hasznosítási arány			
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes	Kan	Koca	Süldő	Összes
1998	407	477	1 094	**1 978**	270	128	654	230	**1 282**	66,3%	26,8%	59,8%	**64,8%**
1999	421	540	1 088	**2 049**	438	199	896	424	**1 957**	104,0%	36,9%	82,4%	**95,5%**
2000	482	633	1 211	**2 326**	514	255	1 018	472	**2 259**	106,6%	40,3%	84,1%	**97,1%**
2001	520	641	1 413	**2 574**	585	352	1 482	703	**3 122**	112,5%	54,9%	104,9%	**121,3%**
2002	581	651	1 415	**2 647**	574	435	1 638	794	**3 441**	98,8%	66,8%	115,8%	**130,0%**
2003	495	580	1 242	**2 317**	495	409	1 337	725	**2 966**	100,0%	70,5%	107,6%	**128,0%**
2004	392	494	1 154	**2 040**	566	425	1 774	889	**3 654**	144,4%	86,0%	153,7%	**179,1%**
2005	483	545	1 203	**2 231**	525	390	1 460	675	**3 050**	108,7%	71,6%	121,4%	**136,7%**
2006	457	522	1 118	**2 097**	402	278	1 240	668	**2 588**	88,0%	53,3%	110,9%	**123,4%**
2007	369	482	998	**1 849**	599	384	1 653	717	**3 353**	162,3%	79,7%	165,6%	**181,3%**
2008	470	637	1 240	**2 347**	553	372	1 655	691	**3 271**	117,7%	58,4%	133,5%	**139,4%**
2009	468	635	1 307	**2 410**	631	362	2 090	807	**3 890**	134,8%	57,0%	159,9%	**161,4%**
2010	526	711	1 464	**2 701**	767	473	2 127	858	**4 225**	145,8%	66,5%	145,3%	**156,4%**
2011	550	708	1 528	**2 786**	834	626	2 267	1 089	**4 816**	151,6%	88,4%	148,4%	**172,9%**
2012	559	764	1 635	**2 958**	1 025	801	2 620	1 428	**5 874**	183,4%	104,8%	160,2%	**198,6%**
2013	636	845	1 815	**3 296**	980	743	2 707	1 355	**5 785**	154,1%	87,9%	149,1%	**175,5%**
2014	656	852	1 777	**3 285**	1 005	910	2 893	1 484	**6 292**	153,2%	106,8%	162,8%	**191,5%**
Változás	61,2%	78,6%	62,4%	66,1%	272,2%	610,9%	342,4%	545,2%	390,8%	130,9%	298,0%	172,3%	195,5%

Ivararány (1 kanra vonatkoztatva) és szaporodási mutató

Év	Jelentett				Hasznosított						
	Kan	Koca	Süldő	*Süldő/koca*	Kan	Koca	Süldő	Malac	*Süldő/koca*	*Malac/koca*	*(M+S)/koca*
1998	1	1,17	2,69	***2,29***	1	0,47	2,42	0,85	***5,11***	***1,80***	***6,91***
1999	1	1,28	2,58	***2,01***	1	0,45	2,05	0,97	***4,50***	***2,13***	***6,63***
2000	1	1,31	2,51	***1,91***	1	0,50	1,98	0,92	***3,99***	***1,85***	***5,84***
2001	1	1,23	2,72	***2,20***	1	0,60	2,53	1,20	***4,21***	***2,00***	***6,21***
2002	1	1,12	2,44	***2,17***	1	0,76	2,85	1,38	***3,77***	***1,83***	***5,59***
2003	1	1,17	2,51	***2,14***	1	0,83	2,70	1,46	***3,27***	***1,77***	***5,04***
2004	1	1,26	2,94	***2,34***	1	0,75	3,13	1,57	***4,17***	***2,09***	***6,27***
2005	1	1,13	2,49	***2,21***	1	0,74	2,78	1,29	***3,74***	***1,73***	***5,47***
2006	1	1,14	2,45	***2,14***	1	0,69	3,08	1,66	***4,46***	***2,40***	***6,86***
2007	1	1,31	2,70	***2,07***	1	0,64	2,76	1,20	***4,30***	***1,87***	***6,17***
2008	1	1,36	2,64	***1,95***	1	0,67	2,99	1,25	***4,45***	***1,86***	***6,31***
2009	1	1,36	2,79	***2,06***	1	0,57	3,31	1,28	***5,77***	***2,23***	***8,00***
2010	1	1,35	2,78	***2,06***	1	0,62	2,77	1,12	***4,50***	***1,81***	***6,31***
2011	1	1,29	2,78	***2,16***	1	0,75	2,72	1,31	***3,62***	***1,74***	***5,36***
2012	1	1,37	2,92	***2,14***	1	0,78	2,56	1,39	***3,27***	***1,78***	***5,05***
2013	1	1,33	2,85	***2,15***	1	0,76	2,76	1,38	***3,64***	***1,82***	***5,47***
2014	1	1,30	2,71	***2,09***	1	0,91	2,88	1,48	***3,18***	***1,63***	***4,81***

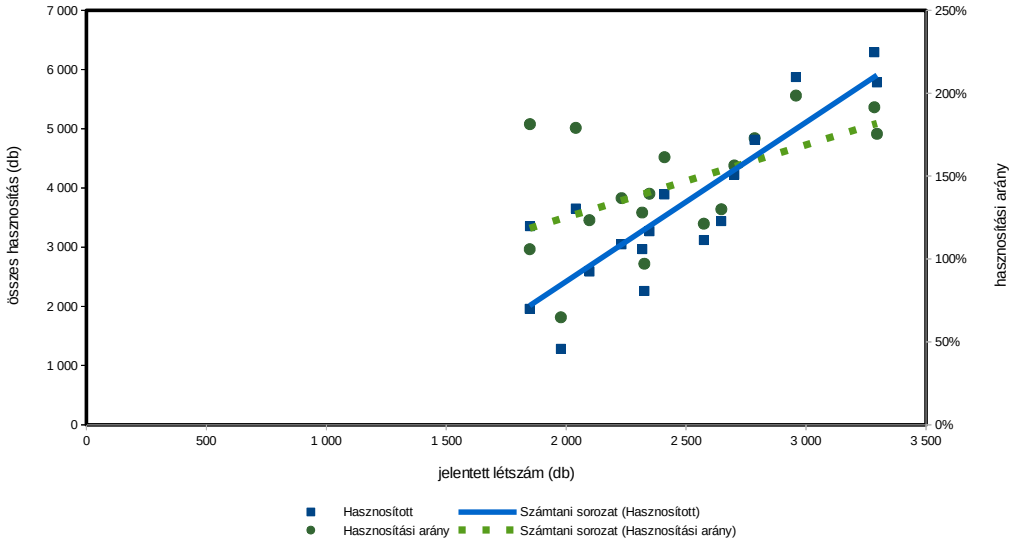
Ivararány (százalékos megoszlás)

Év	Jelentett				Hasznosított					Kan / (kan+koca)	Süldő+malac
	Kan	Koca	Süldő	Összes	Kan	Koca	Süldő	Malac	Összes		
1998	20,6%	24,1%	55,3%	100%	21,1%	10,0%	51,0%	17,9%	100%	**67,8%**	**69,0%**
1999	20,5%	26,4%	53,1%	100%	22,4%	10,2%	45,8%	21,7%	100%	**68,8%**	**67,5%**
2000	20,7%	27,2%	52,1%	100%	22,8%	11,3%	45,1%	20,9%	100%	**66,8%**	**66,0%**
2001	20,2%	24,9%	54,9%	100%	18,7%	11,3%	47,5%	22,5%	100%	**62,4%**	**70,0%**
2002	21,9%	24,6%	53,5%	100%	16,7%	12,6%	47,6%	23,1%	100%	**56,9%**	**70,7%**
2003	21,4%	25,0%	53,6%	100%	16,7%	13,8%	45,1%	24,4%	100%	**54,8%**	**69,5%**
2004	19,2%	24,2%	56,6%	100%	15,5%	11,6%	48,5%	24,3%	100%	**57,1%**	**72,9%**
2005	21,6%	24,4%	53,9%	100%	17,2%	12,8%	47,9%	22,1%	100%	**57,4%**	**70,0%**
2006	21,8%	24,9%	53,3%	100%	15,5%	10,7%	47,9%	25,8%	100%	**59,1%**	**73,7%**
2007	20,0%	26,1%	54,0%	100%	17,9%	11,5%	49,3%	21,4%	100%	**60,9%**	**70,7%**
2008	20,0%	27,1%	52,8%	100%	16,9%	11,4%	50,6%	21,1%	100%	**59,8%**	**71,7%**
2009	19,4%	26,3%	54,2%	100%	16,2%	9,3%	53,7%	20,7%	100%	**63,5%**	**74,5%**
2010	19,5%	26,3%	54,2%	100%	18,2%	11,2%	50,3%	20,3%	100%	**61,9%**	**70,7%**
2011	19,7%	25,4%	54,8%	100%	17,3%	13,0%	47,1%	22,6%	100%	**57,1%**	**69,7%**
2012	18,9%	25,8%	55,3%	100%	17,4%	13,6%	44,6%	24,3%	100%	**56,1%**	**68,9%**
2013	19,3%	25,6%	55,1%	100%	16,9%	12,8%	46,8%	23,4%	100%	**56,9%**	**70,2%**
2014	20,0%	25,9%	54,1%	100%	16,0%	14,5%	46,0%	23,6%	100%	**52,5%**	**69,6%**

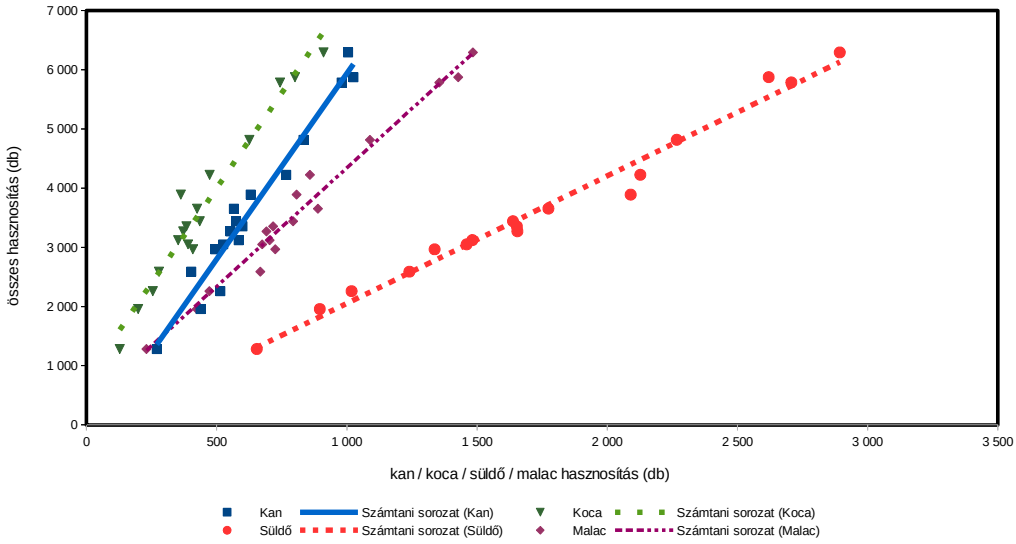
A vaddisznó hasznosításának összefüggései (1998-2014)

VGTE: **204**

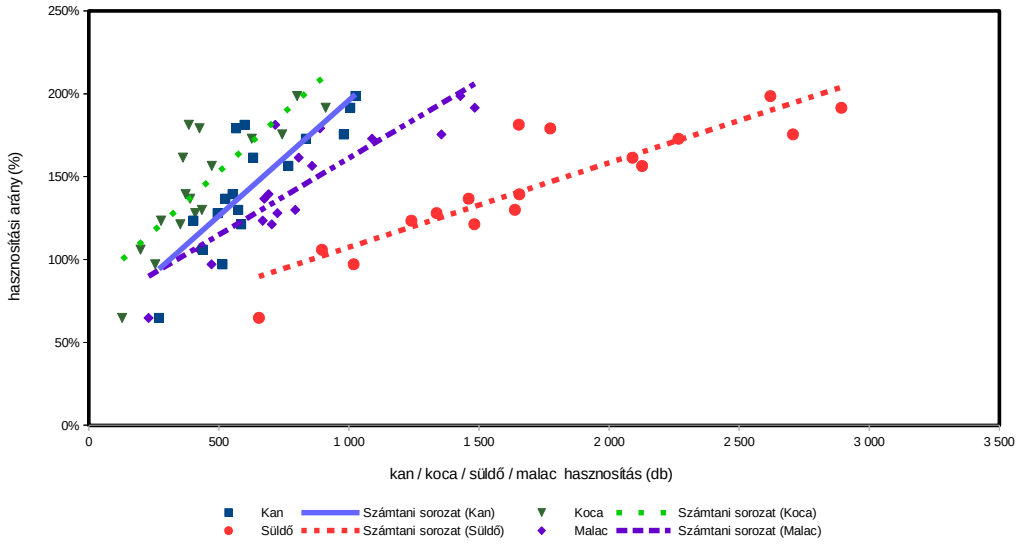
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései I.

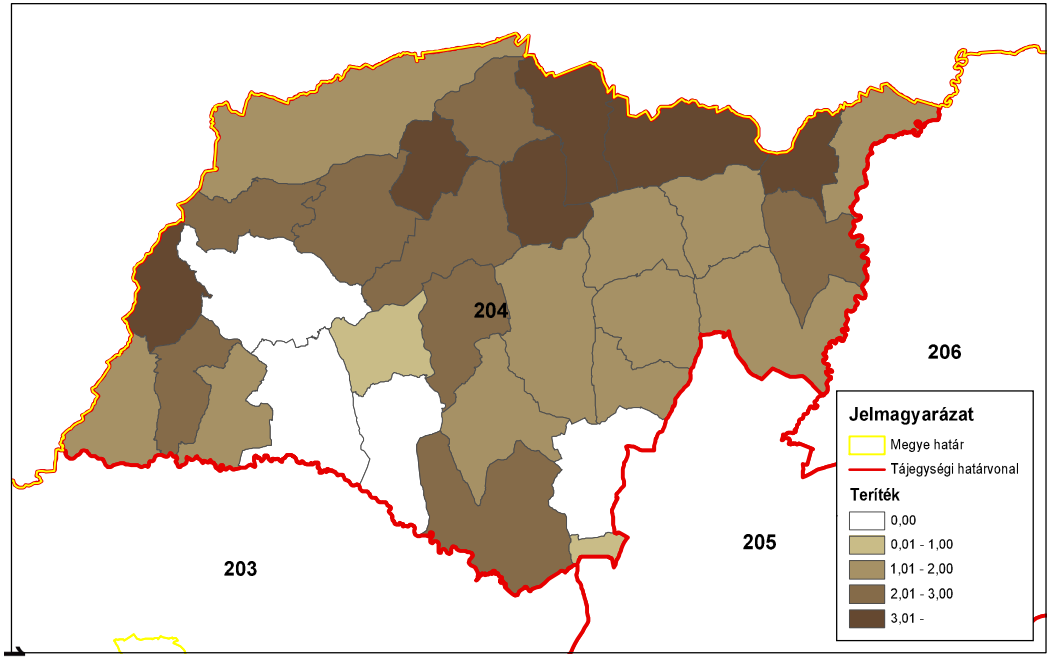
Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései II.

Vaddisznó szabad területi hasznosítás összefüggései III.

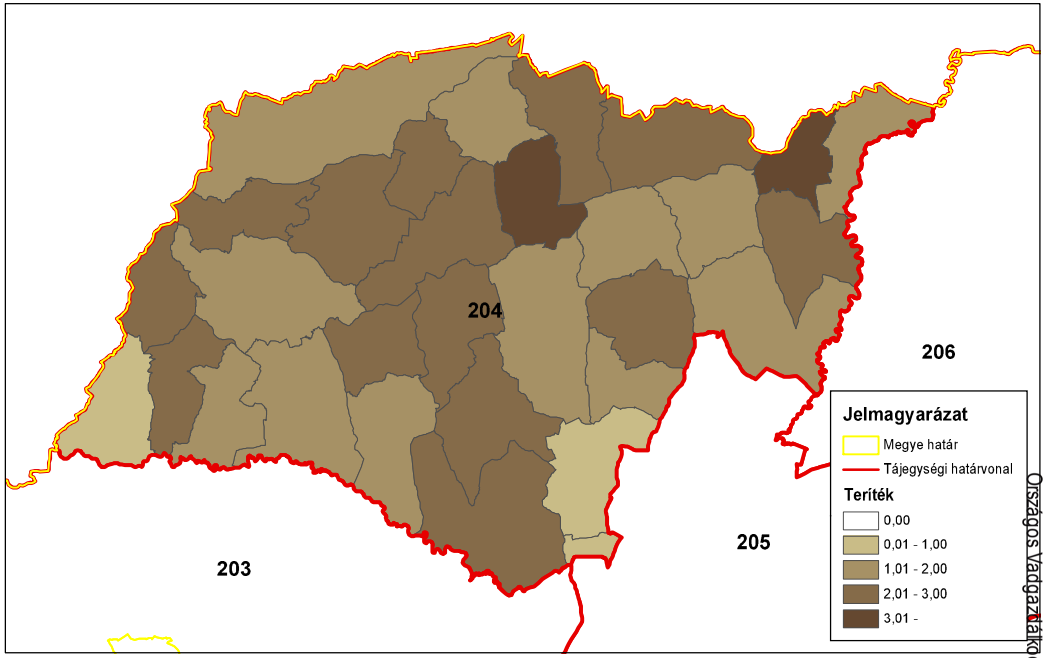

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2007

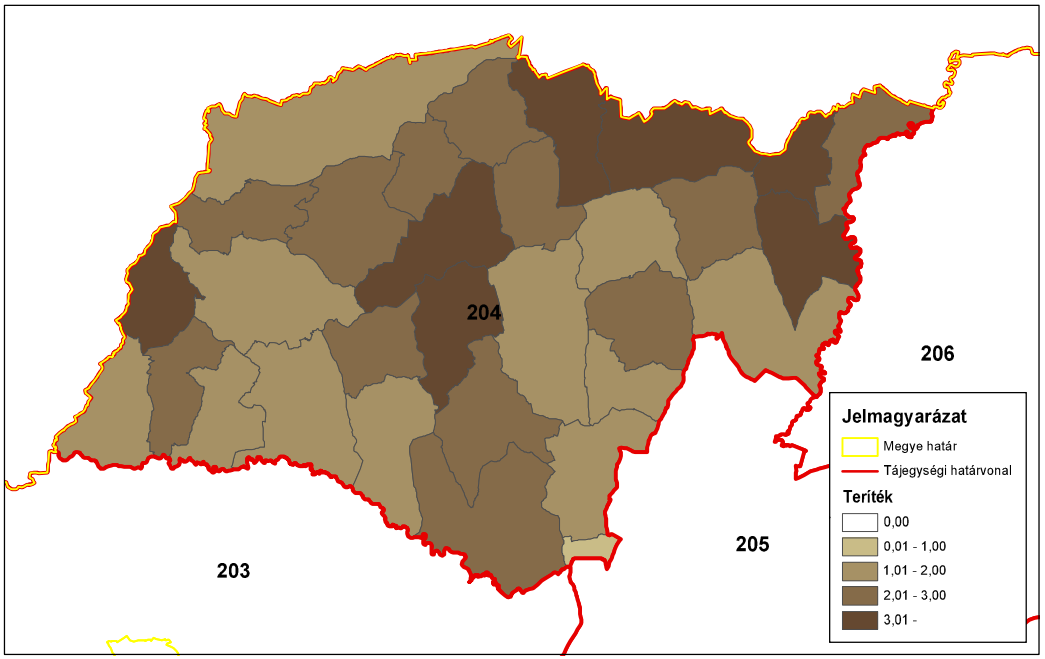
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2008

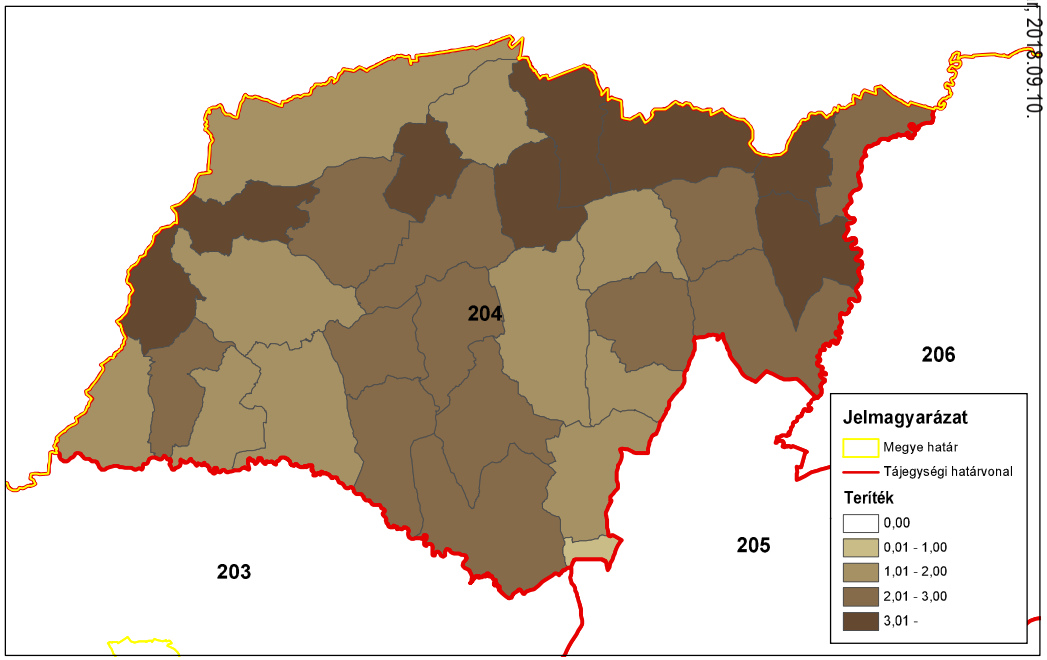
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2009

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

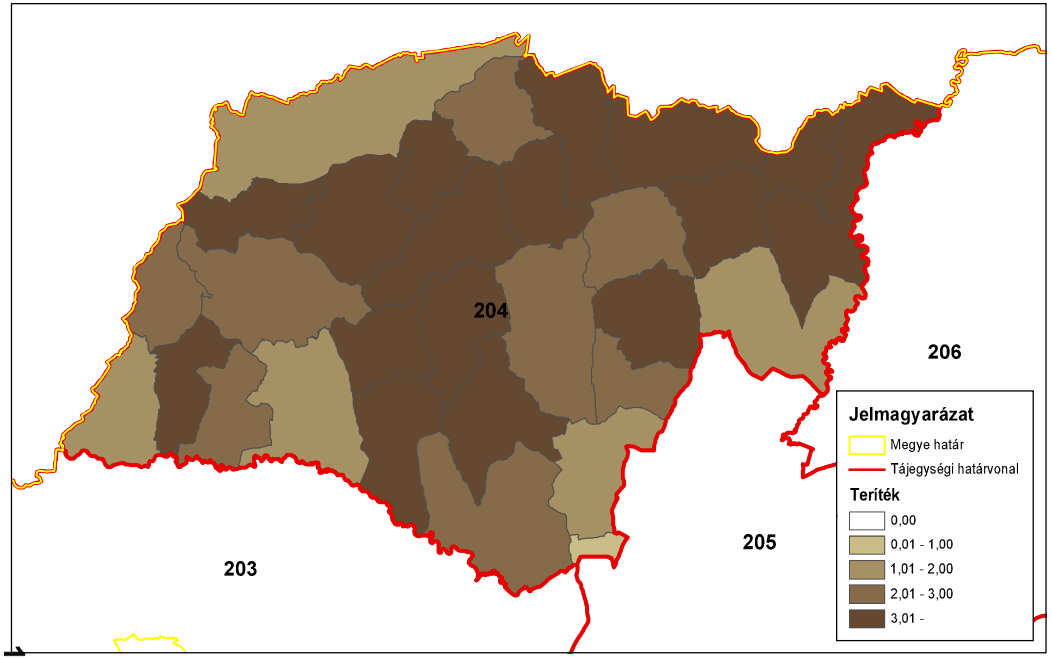
Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2010

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

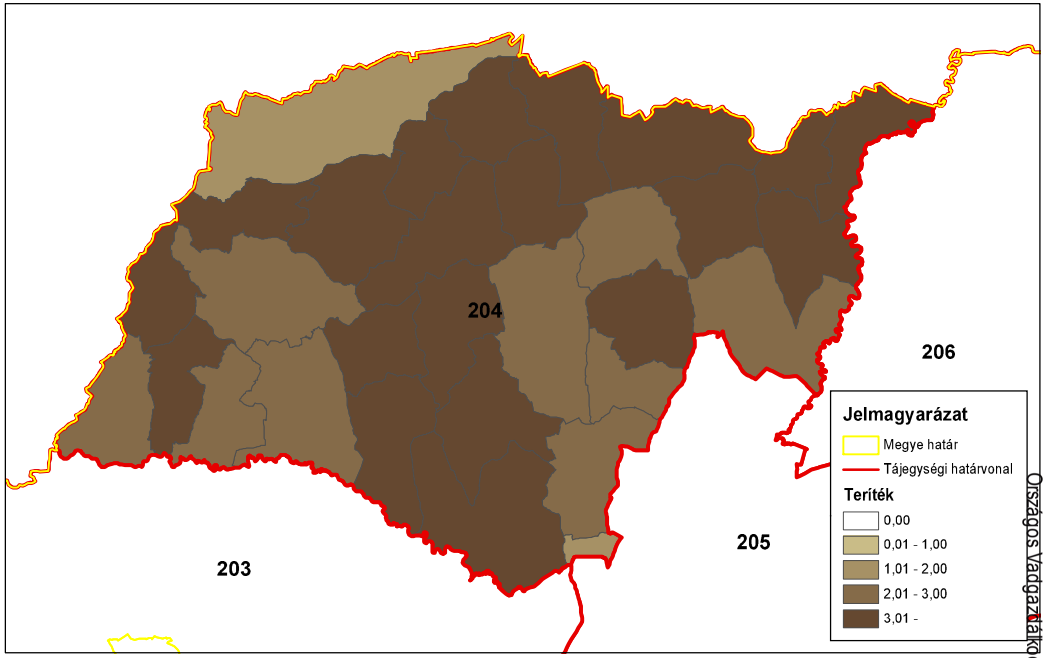
Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2011

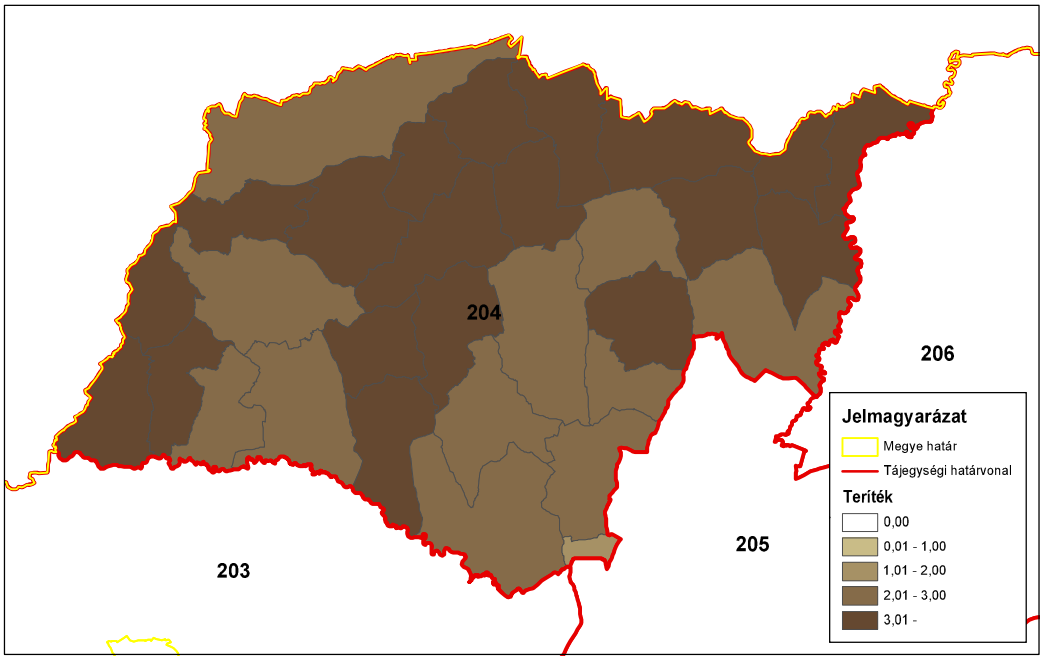
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2012

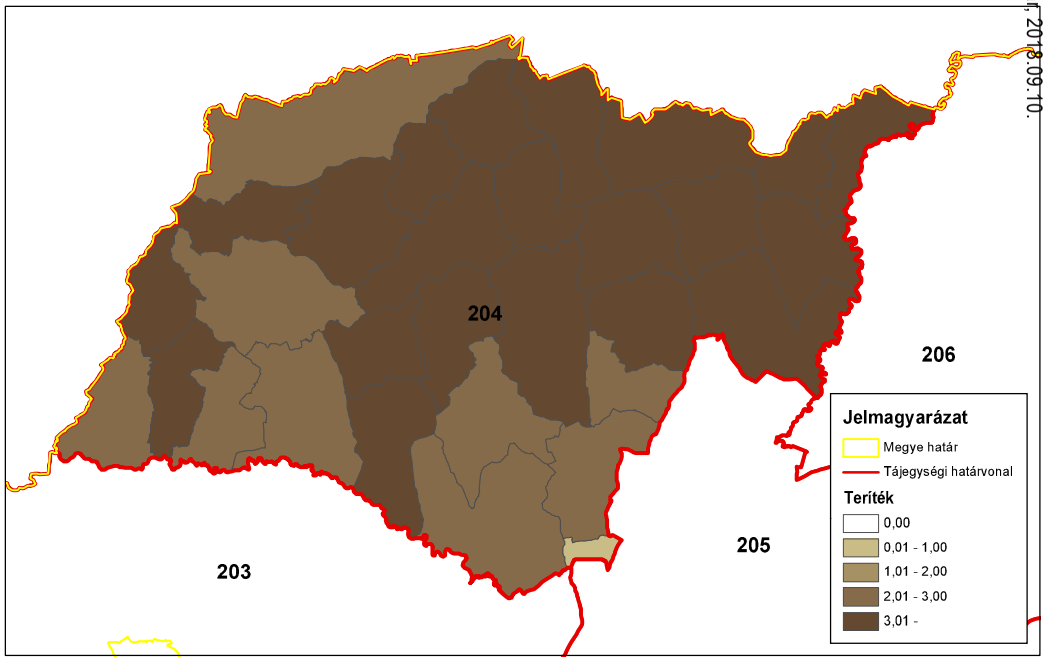
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

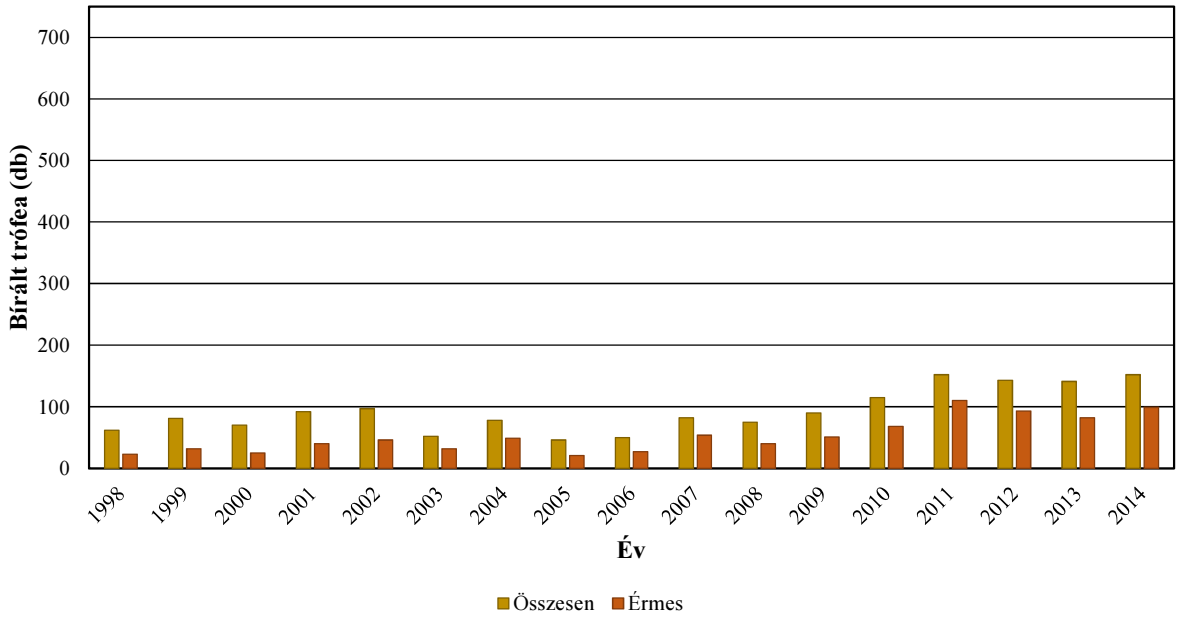
Az érmes trófeák adatainak évenkénti alakulása

Év	Összes bírált trófea (db)	Érmes trófea (db)	Érmesarány (%)	Aranyérem (db)	Ezüstérem (db)	Bronzérem (db)	Aranyérem (%)	Ezüstérem (%)	Bronzérem (%)
1998	62	23	37,1%	4	10	9	17,4%	43,5%	39,1%
1999	81	32	39,5%	4	8	20	12,5%	25,0%	62,5%
2000	70	25	35,7%	5	9	11	20,0%	36,0%	44,0%
2001	92	40	43,5%	11	8	21	27,5%	20,0%	52,5%
2002	97	46	47,4%	9	14	23	19,6%	30,4%	50,0%
2003	52	32	61,5%	7	8	17	21,9%	25,0%	53,1%
2004	78	49	62,8%	10	16	23	20,4%	32,7%	46,9%
2005	46	21	45,7%	3	6	12	14,3%	28,6%	57,1%
2006	50	27	54,0%	6	9	12	22,2%	33,3%	44,4%
2007	82	54	65,9%	3	15	36	5,6%	27,8%	66,7%
2008	75	40	53,3%	10	10	20	25,0%	25,0%	50,0%
2009	90	51	56,7%	6	19	26	11,8%	37,3%	51,0%
2010	115	68	59,1%	13	21	34	19,1%	30,9%	50,0%
2011	152	110	72,4%	18	42	50	16,4%	38,2%	45,5%
2012	143	93	65,0%	15	23	55	16,1%	24,7%	59,1%
2013	141	82	58,2%	8	24	50	9,8%	29,3%	61,0%
2014	152	99	65,1%	13	47	39	13,1%	47,5%	39,4%

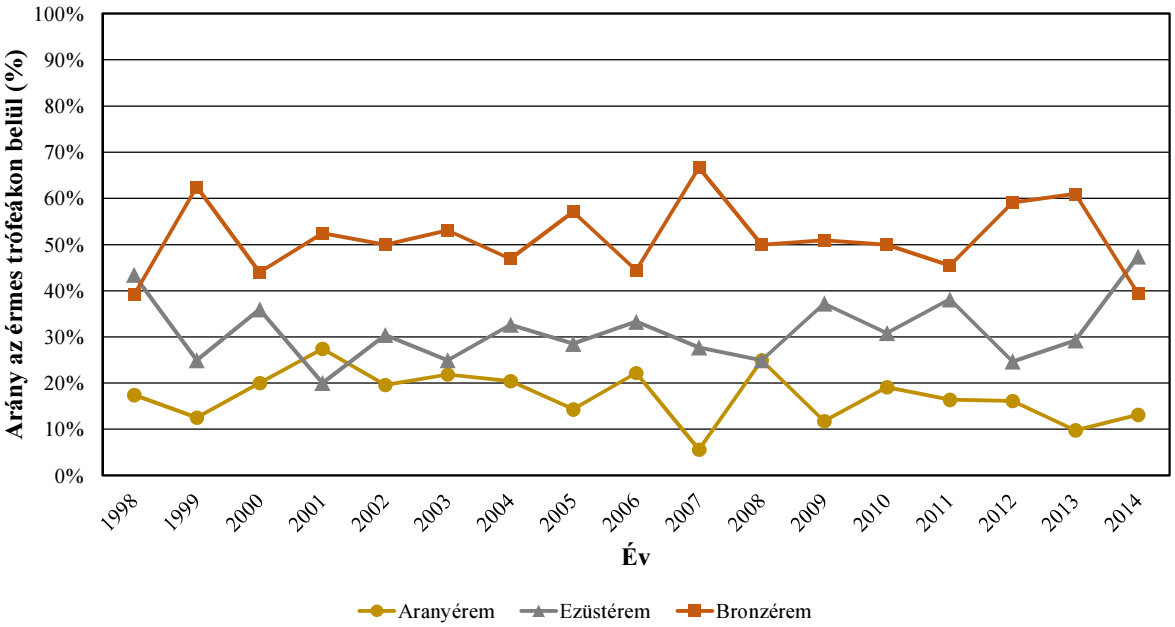
Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

A 204. sz. vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati adatai (1998-2014)
Vaddisznó

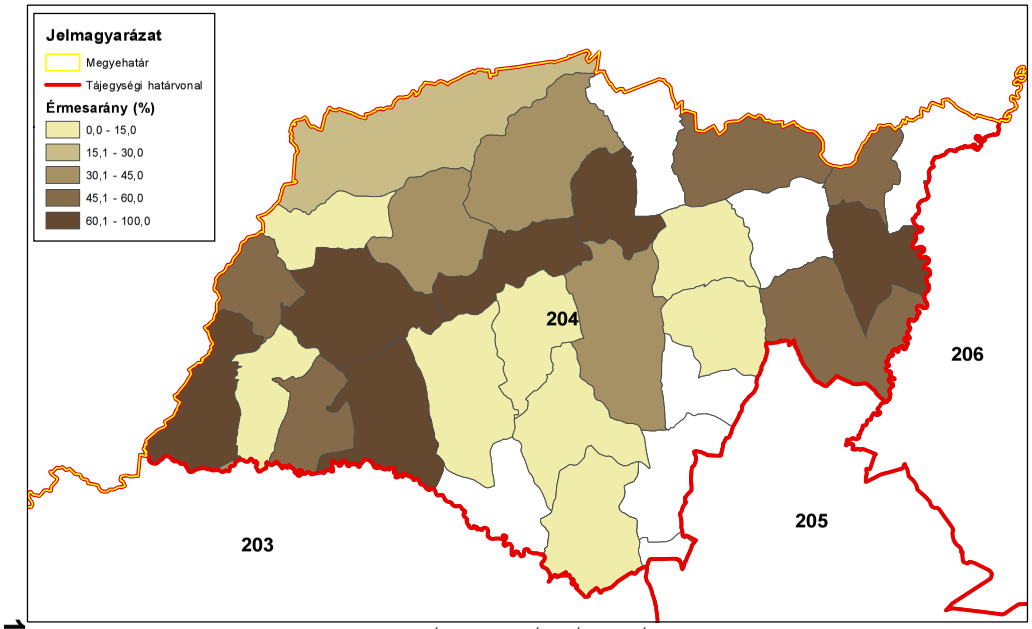
A bírált trófeák száma

Az érmes fokozatok aránya

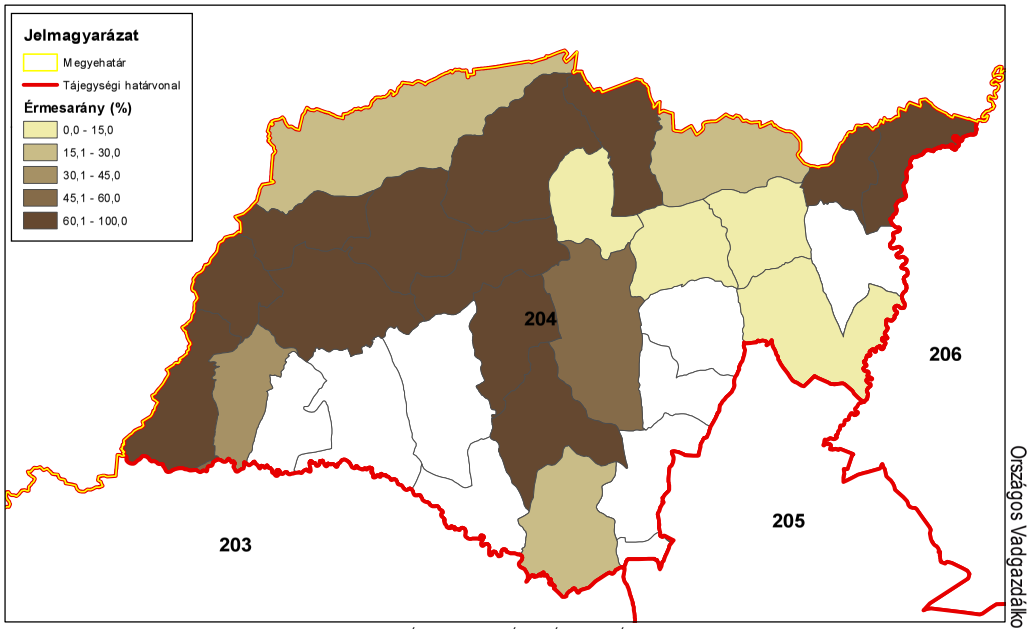

Vaddisznó érmesarány (%) 1998

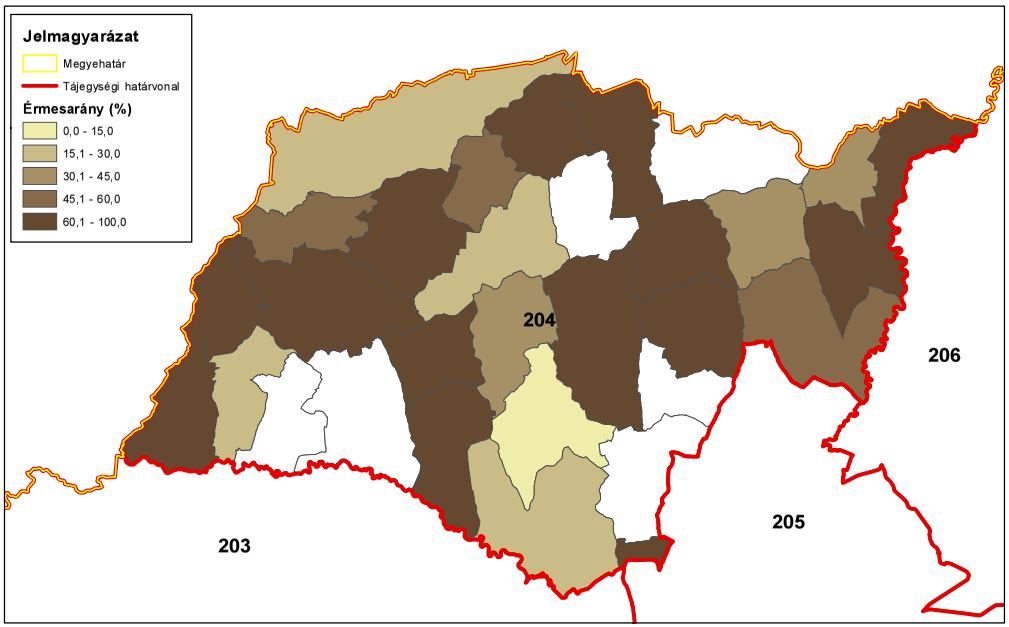
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2003

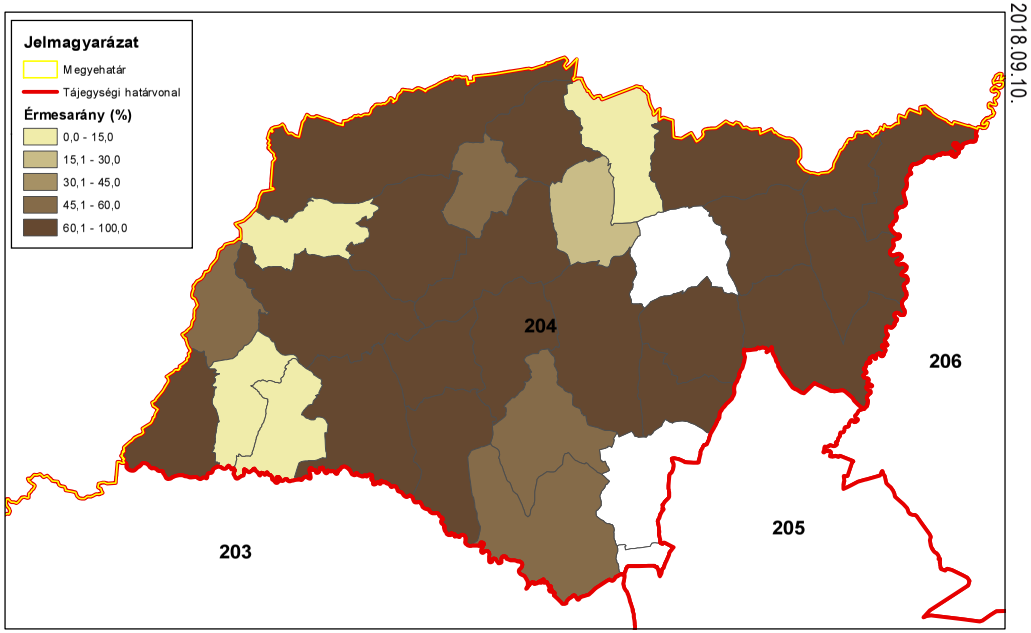
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2008

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Vaddisznó érmesarány (%) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

A mezei nyúl állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység (204)** területén a mezei nyúl létszáma 1998-2014 között csökkent (2 → 1 ezer). A lelövések 2001-ig kissé növekedtek (68 → 163 pld), majd ezen a szinten maradt 2008-ig, utána lecsökkent (2013-ban 65 pld), de 2014-ben megint 108 pld-t lőttek. Élő befogás nincs a tájegységben.
- Az adatok alapján a nyúl állomány jelentett létszáma és a hasznosítás között nincs összefüggés. A csökkenő állomány mellett erősen nőtt a hasznosítás, de a hasznosítás nagyon alacsony szintű még most is, így nem veszélyezteti az állományt.
- A lelövések és a befogások egymáshoz viszonyított aránya jól alakult a tájegységben, hogy csak lelövéssel hasznosítják a mezei nyúl populációt. Ez kedvező lehetne a további állomány alakulás szempontjából.
- A tájegység középső és keleti részén hasznosítottak többet végig 2007-2014 között, de láthatóan csökkent a terítéksűrűség.
- Összességében a nyúl hasznosításának változását és a jelentett állomány alakulását nem lehet megítélni, hogy mennyire voltak összhangban, mert nagyon alacsony szintű a hasznosítás. Inkább úgy tűnik, hogy véletlenszerű a hasznosítás alakulása.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A hasznosítási arány növekedett 2007-ig (3,2% → 12,5%), majd csökkent 2013-ig (5,3%), és 2014-ben visszaugrott 9,5%-ra, ami összességében erőteljes növekedést jelent 1998-hoz képest (197%-os).
- A hasznosítás összetételében látható a lelövések kizárólagossága, ami kedvező lehet. Ugyanakkor jól láthatóan ez nem állítja meg a mezei nyúl populációsűrűség csökkenését. Nem a hasznosítás oldaláról lehetne segíteni a mezei nyúl populációt.

A mezei nyúl jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

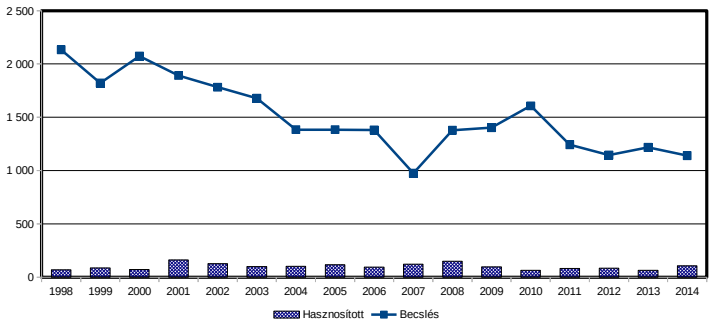
- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység az ország gyenge mezei nyulas térségei közé tartozik a teríték nagysága alapján. A mezei nyúl nem fontos tényezője az eredményes vadgazdálkodásnak. A bevétel nem függ össze a nyúl hasznosítás mértékével, sőt a lőttvadból és a belföldi bérvadászatból származó bevétel csökken a növekvő terítékkel, vagyis a lőttvad értékesítésben és a belföldi bérvadászok számára, akik idejönnek vadászni, a mezei nyúl nem fontos tényező. A mezei nyúl állománya sajnos csökkenő, míg a hasznosítása növekedett, de nagyon alacsony szinten van még így is. Ugyanakkor a fácán hasznosítással együtt mozog a mezei nyúl hasznosítás, ami arra utal, hogy az apróvadas gazdálkodási szemlélet néhol még előfordul ebben a tájegységben is. Az erdős területek magas aránya (41%), a növekvő vaddisznó illetve a jelentős ragadozó állomány is okozhatja a mezei nyúl állomány csökkenését. A nyúl gazdálkodás terén nem igazán éri meg befektetni, mivel ebből az állományból ilyen hasznosítás mellett nem térül meg, de néhány beavatkozás hasznos lehet a nagyvad és a mezei nyúl szempontjából is.

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

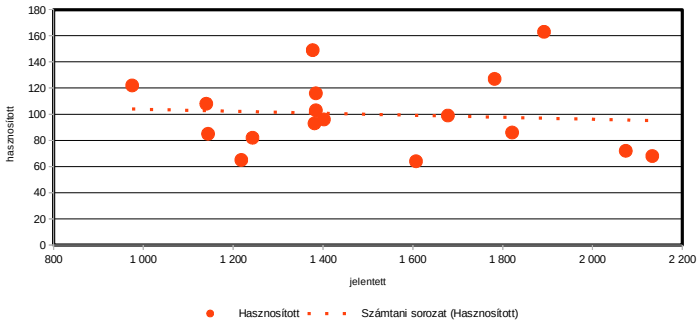
VGTE: **204**

Év	Becslés	Hasznosított			Arányok		
		Lelövés	Befogás	Összes	Lelövés	Befogás	Hasznosítás
1998	2 133	68	0	**68**	100,0%	0,0%	**3,2%**
1999	1 821	86	0	**86**	100,0%	0,0%	**4,7%**
2000	2 074	72	0	**72**	100,0%	0,0%	**3,5%**
2001	1 892	163	0	**163**	100,0%	0,0%	**8,6%**
2002	1 782	127	0	**127**	100,0%	0,0%	**7,1%**
2003	1 678	99	0	**99**	100,0%	0,0%	**5,9%**
2004	1 384	103	0	**103**	100,0%	0,0%	**7,4%**
2005	1 384	116	0	**116**	100,0%	0,0%	**8,4%**
2006	1 381	93	0	**93**	100,0%	0,0%	**6,7%**
2007	975	122	0	**122**	100,0%	0,0%	**12,5%**
2008	1 377	149	0	**149**	100,0%	0,0%	**10,8%**
2009	1 402	96	0	**96**	100,0%	0,0%	**6,8%**
2010	1 607	64	0	**64**	100,0%	0,0%	**4,0%**
2011	1 243	82	0	**82**	100,0%	0,0%	**6,6%**
2012	1 144	85	0	**85**	100,0%	0,0%	**7,4%**
2013	1 218	65	0	**65**	100,0%	0,0%	**5,3%**
2014	1 140	108	0	**108**	100,0%	0,0%	**9,5%**
Változás	-46,6%	58,8%	-	58,8%	0,0%	-	197,2%
Minimum	975	64	0	64	100,0%	0,0%	3,2%
Maximum	2 133	163	0	163	100,0%	0,0%	12,5%

A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

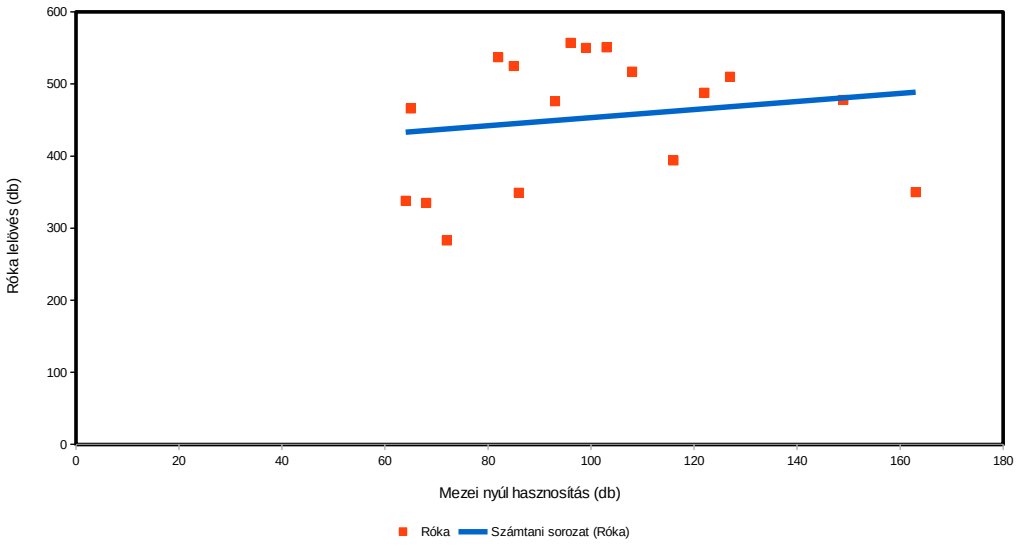
A szabad területi mezeinyúl-állomány és a hasznosítás

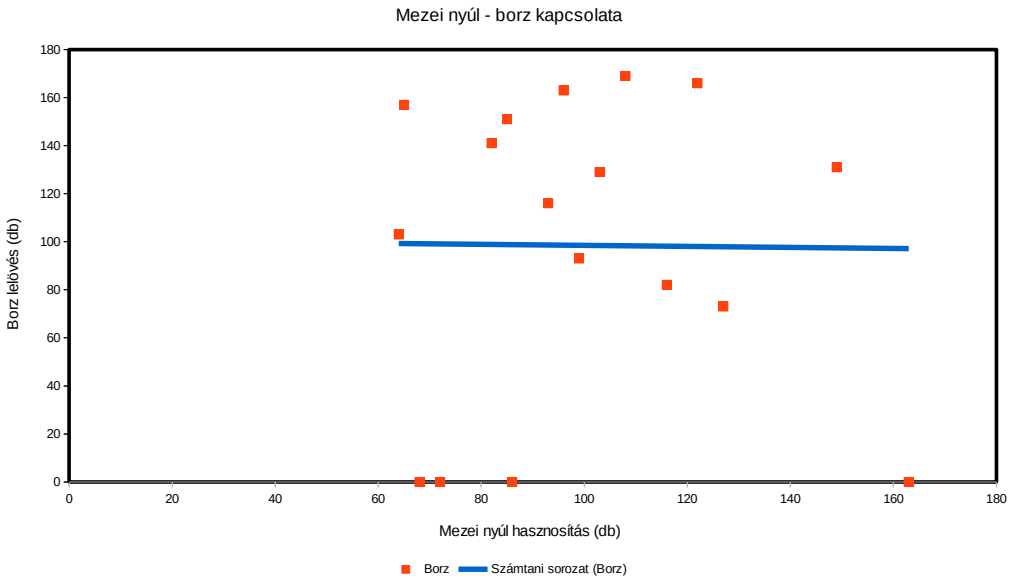
A mezei nyúl hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **204**

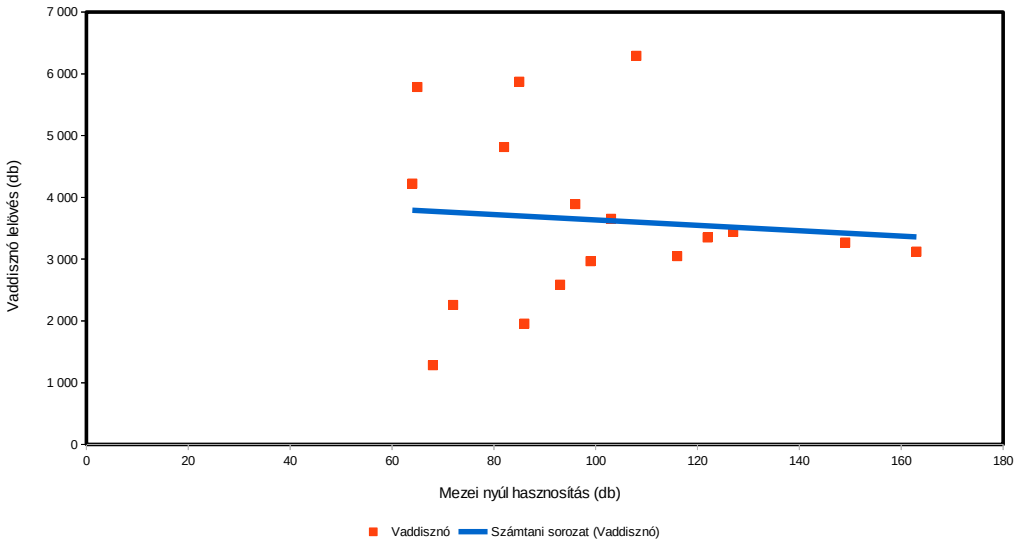
Mezei nyúl - róka kapcsolata

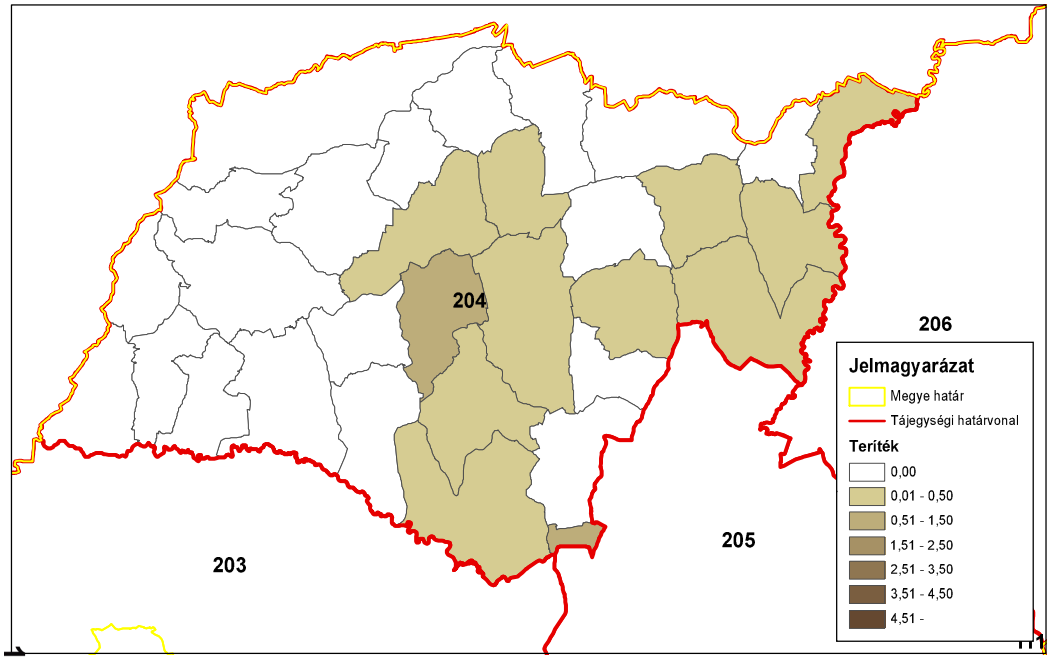
Mezei nyúl - borz kapcsolata

Mezei nyúl - vaddisznó kapcsolata

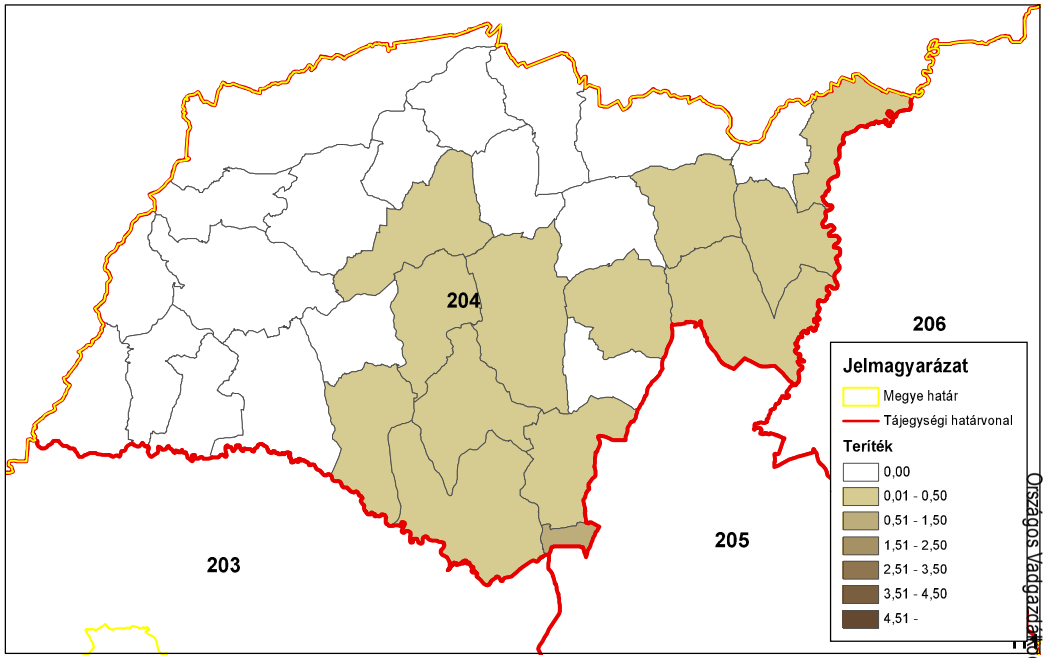

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2007

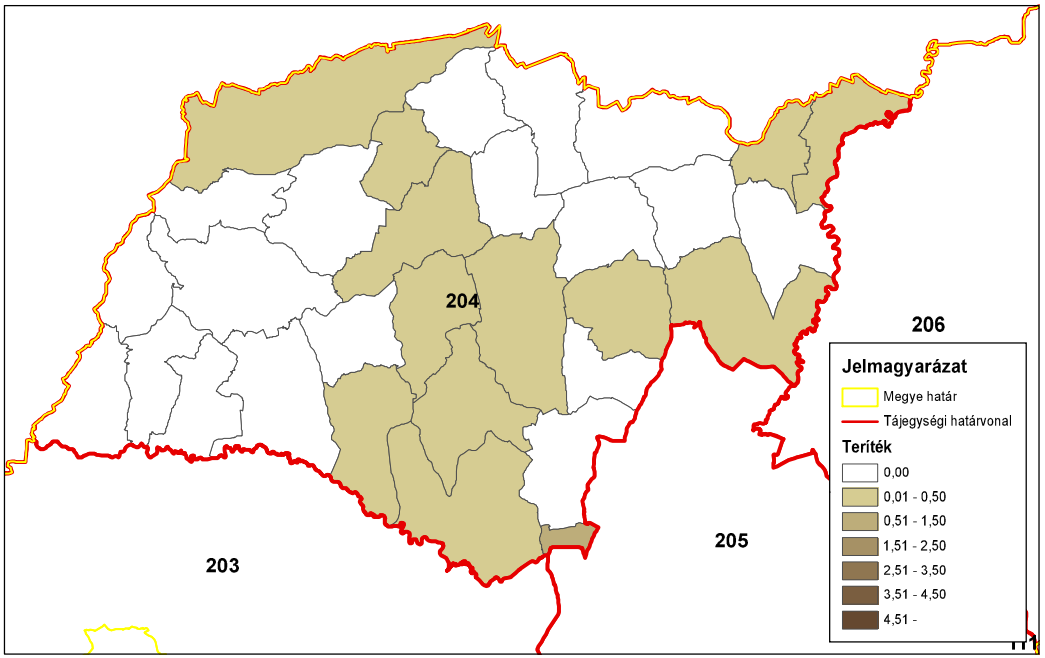
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2008

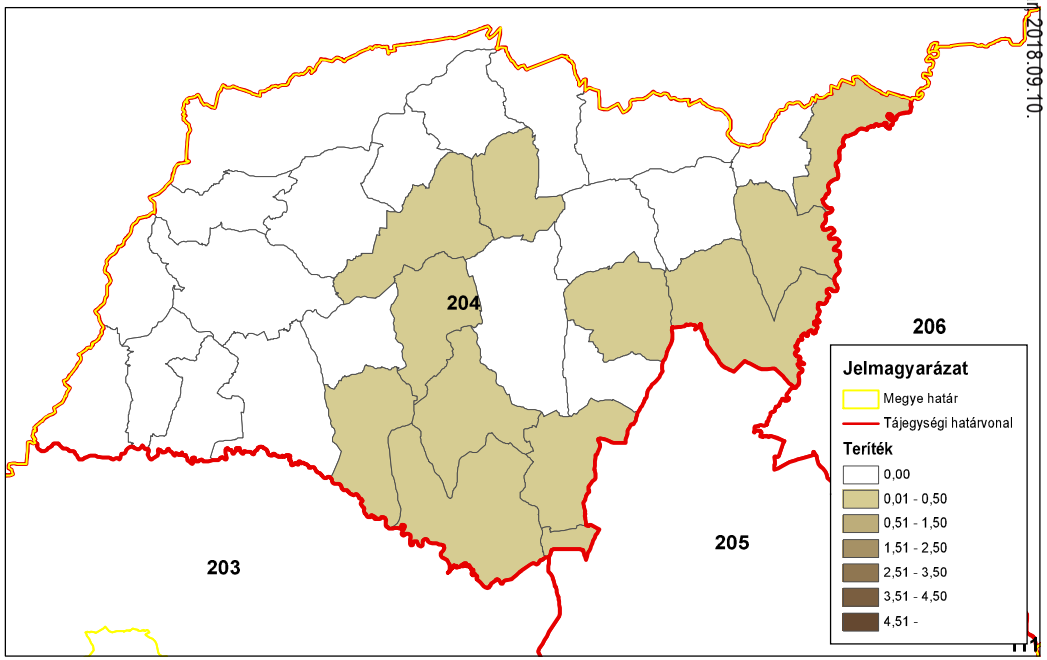
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2009

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

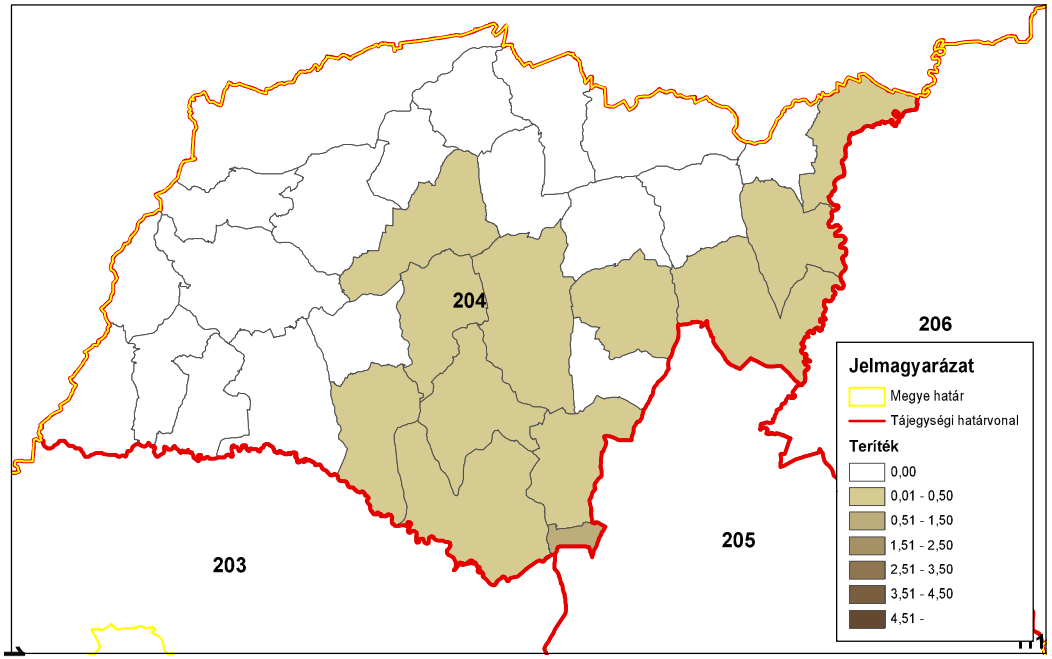
Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2010

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

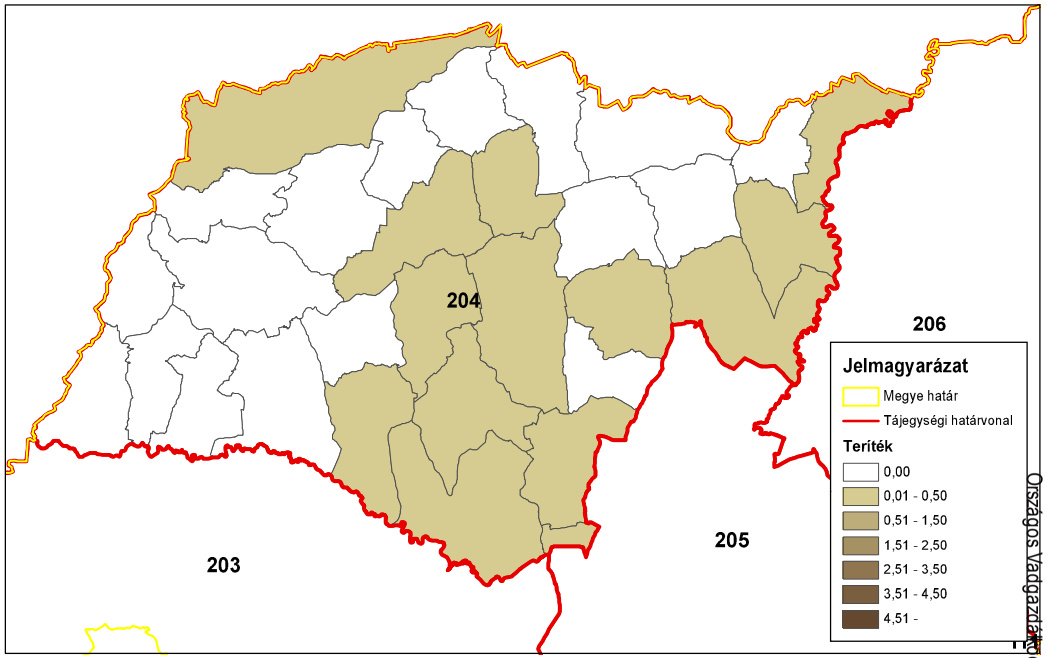
Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2011

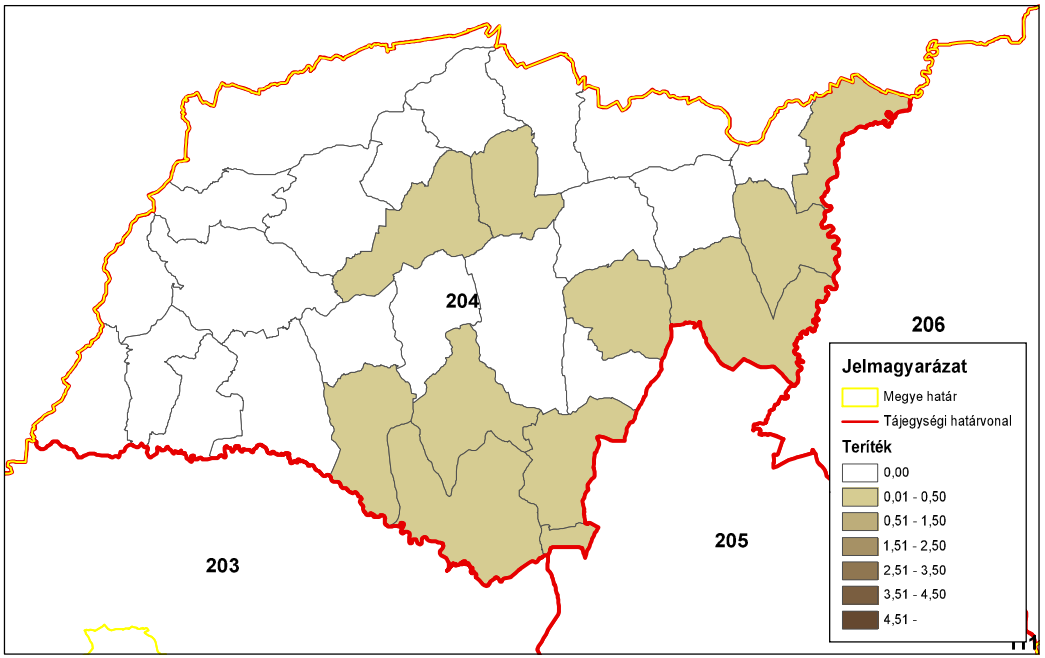
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2012

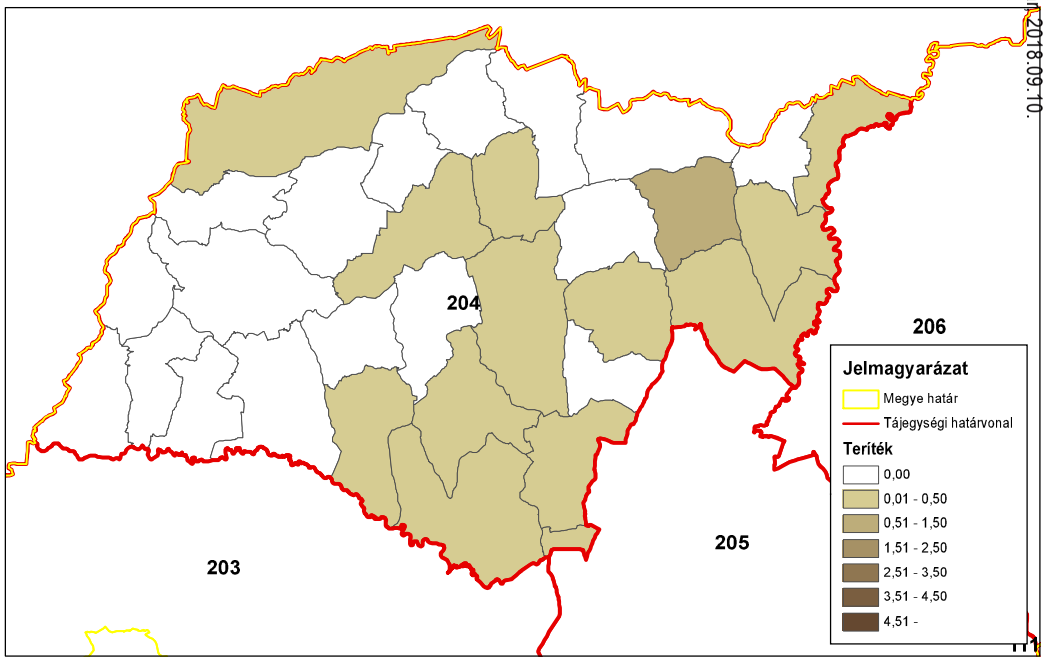
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Mezei nyúl (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

A fácán állománya és hasznosítása

A fácán állománya és hasznosítása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- A **Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** (204) a fácán jelentett létszáma az 1998-2014 közötti időszakban ingadozó volt (3.7 ezer - 6.5 ezer).
- A vadgazdálkodási tájegységben kibocsátás az elmúlt 17 éves időszakban nem történt.
- A teríték viszonylag egyenletes volt, stagnált (421-1.2 ezer).
- A 2007-2014 közötti terítéktérképeken látható, hogy a teríték jellemzően a tájegység középvonalában, ill. a déli részeken nagyobb, az északiakban változó eloszlásban, de gyakran nincs egyetlen elejtés sem.
- A **Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** az elmúlt két tervezési időszak során ingadozó szabadterületi fácán állomány mellett, és kibocsátás hiányában a teríték viszonylag állandó, alacsony szinten stagnált. Ezek alapján a fácán vadászati-vadgazdálkodási jelentősége a jövőben is alacsony szinten marad.
- A VGTE területén a szabadterületi fácán állomány átlagos sűrűsége folyamatosan a korábban meghatározott küszöbérték (4 db/km^2) alatt volt.

A hasznosítási arány és a hasznosítás összetétele

- A jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás az első tervezési időszakban közepesen emelkedő, míg a másodikban hasonló mértékben csökkenő trendet követett (7.8-33.4%).
- Mivel kibocsátás nem történt, ezért a teljes hasznosítás a szabadterületi állományra vonatkozik (7.8-33.4%). A teríték alacsony szintje miatt valószínűleg a szabadterületi állomány nem lett túlhasznosítva, de ennek igazolására tényleges felnevelt szaporulat adatok lennének szükségesek.

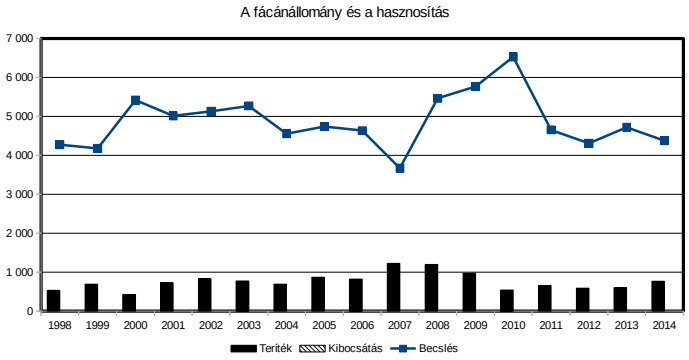
A fácán jelentősége a vadgazdálkodási tájegységben

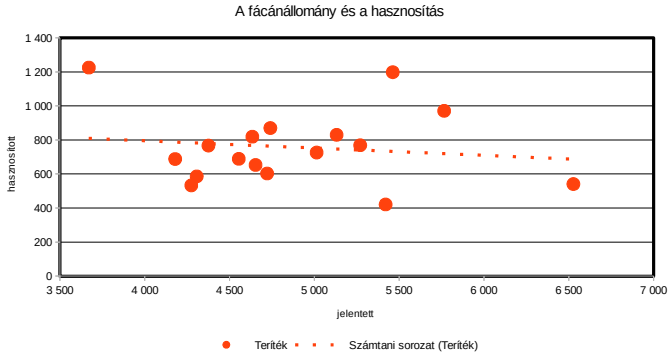
- A VGTE a fácán szempontjából az 52 vadgazdálkodási tájegység rangsorának a jelentett állomány (48/52) és a hasznosítás (51/52) alapján is az alsó negyedében található. Az elmúlt két tervezési időszak során ingadozó szabadterületi fácán állomány mellett, és kibocsátás hiányában a teríték viszonylag állandó, alacsony szinten stagnált. A jövőben a jelenlegi szint fennmaradása jelezhető előre, de a teríték növekedése esetén visszaesés is történhet.

A fácánállomány és a hasznosítás vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

VGTE: **204**

Év	Becslés	Kibocsátás	Teríték	Hasznosítási mutatók		
				Teríték/Becslés	Teríték/kibocsátás	T-Hasznosítás
1998	4 274	0	533	12,5%	-	**12,5%**
1999	4 179	0	688	16,5%	-	**16,5%**
2000	5 420	0	421	7,8%	-	**7,8%**
2001	5 013	0	726	14,5%	-	**14,5%**
2002	5 131	0	830	16,2%	-	**16,2%**
2003	5 270	0	769	14,6%	-	**14,6%**
2004	4 554	0	689	15,1%	-	**15,1%**
2005	4 740	0	870	18,4%	-	**18,4%**
2006	4 634	0	819	17,7%	-	**17,7%**
2007	3 670	0	1 225	33,4%	-	**33,4%**
2008	5 462	0	1 198	21,9%	-	**21,9%**
2009	5 765	0	971	16,8%	-	**16,8%**
2010	6 527	0	541	8,3%	-	**8,3%**
2011	4 653	0	653	14,0%	-	**14,0%**
2012	4 306	0	586	13,6%	-	**13,6%**
2013	4 721	0	603	12,8%	-	**12,8%**
2014	4 375	0	767	17,5%	-	**17,5%**
Változás	2,4%	-	43,9%	40,6%	-	40,6%
Minimum	3 670	0	421	7,8%	0,0%	7,8%
Maximum	6 527	0	1 225	33,4%	0,0%	33,4%

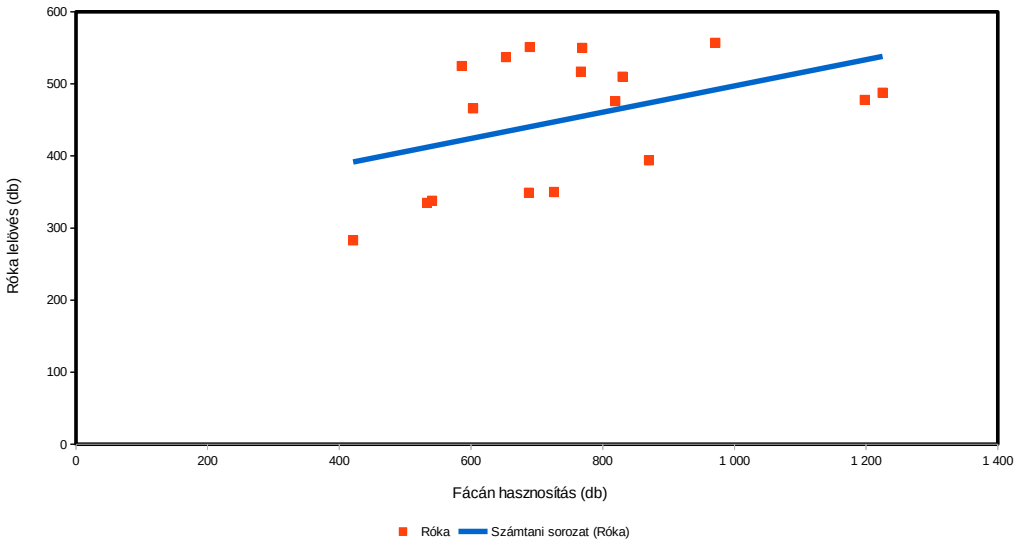

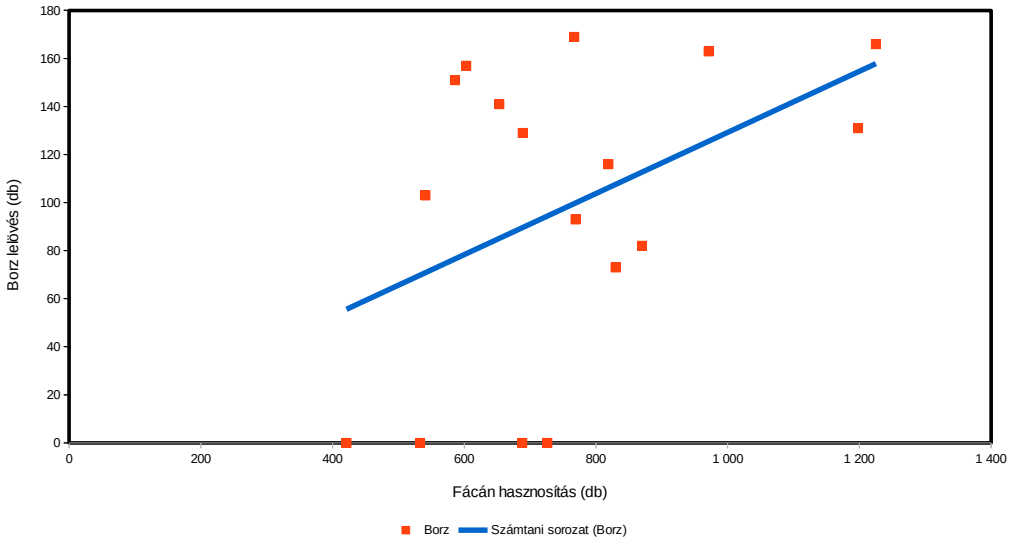
A fácán hasznosítás és a róka, borz és vaddisznó lelövés kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **204**

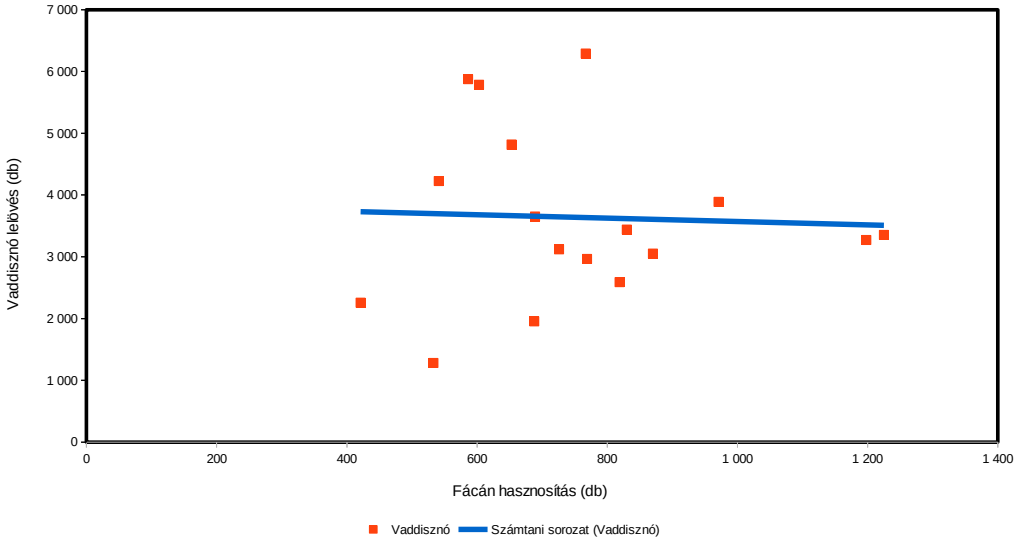
Fácán - róka kapcsolata

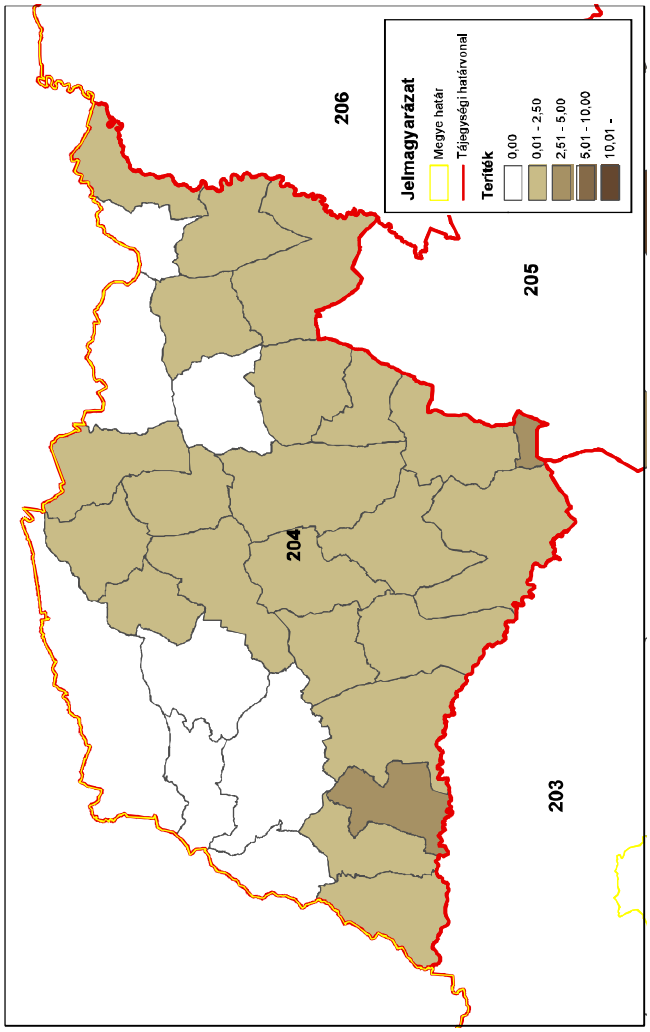
Fácán - borz kapcsolata

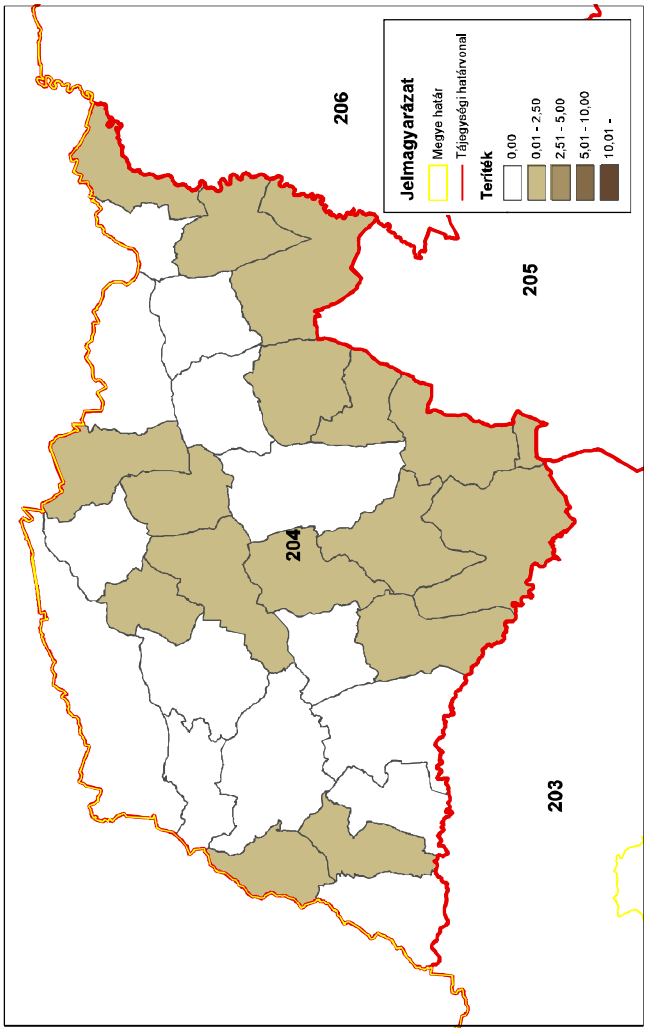
Fácán - vaddisznó kapcsolata

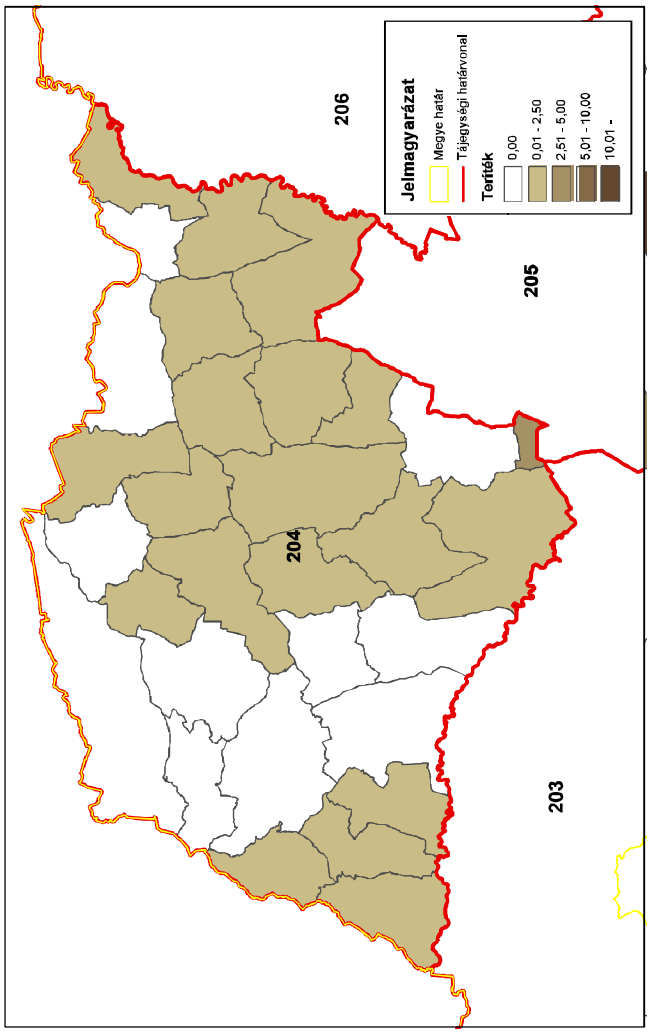
Fácán (teríték - db/km^2) 2008

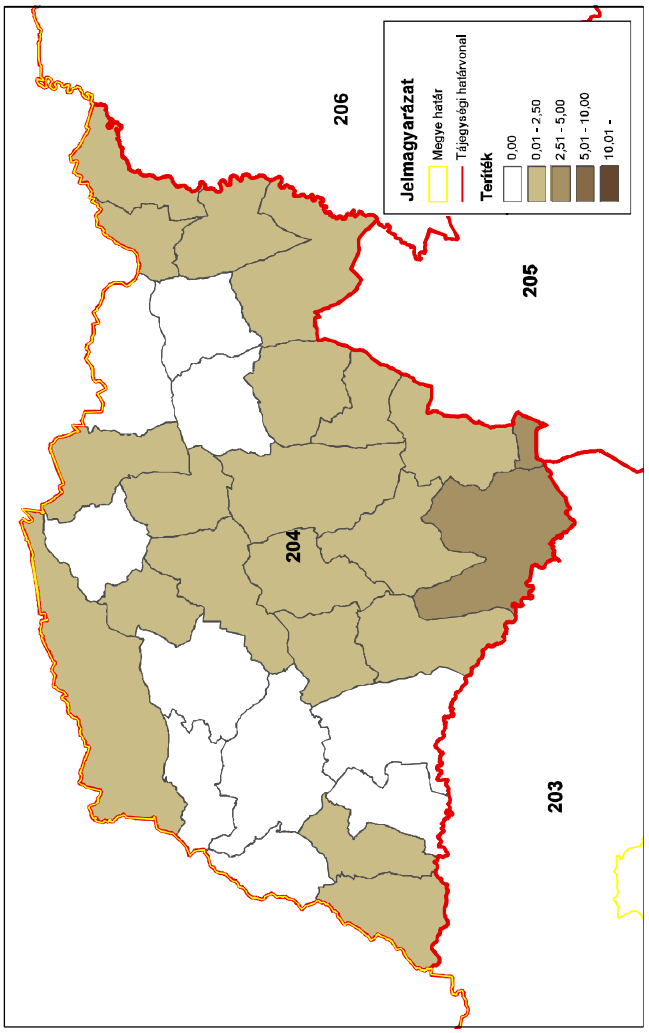
Fácán (teríték - db/km^2) 2010

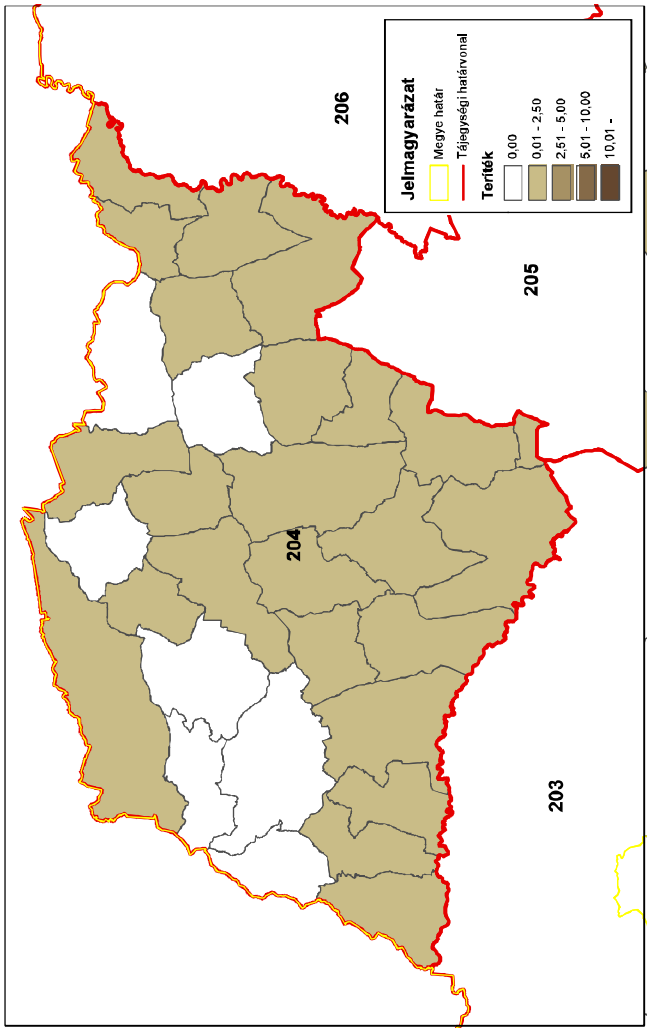
Fácán (teríték - db/km^2) 2007

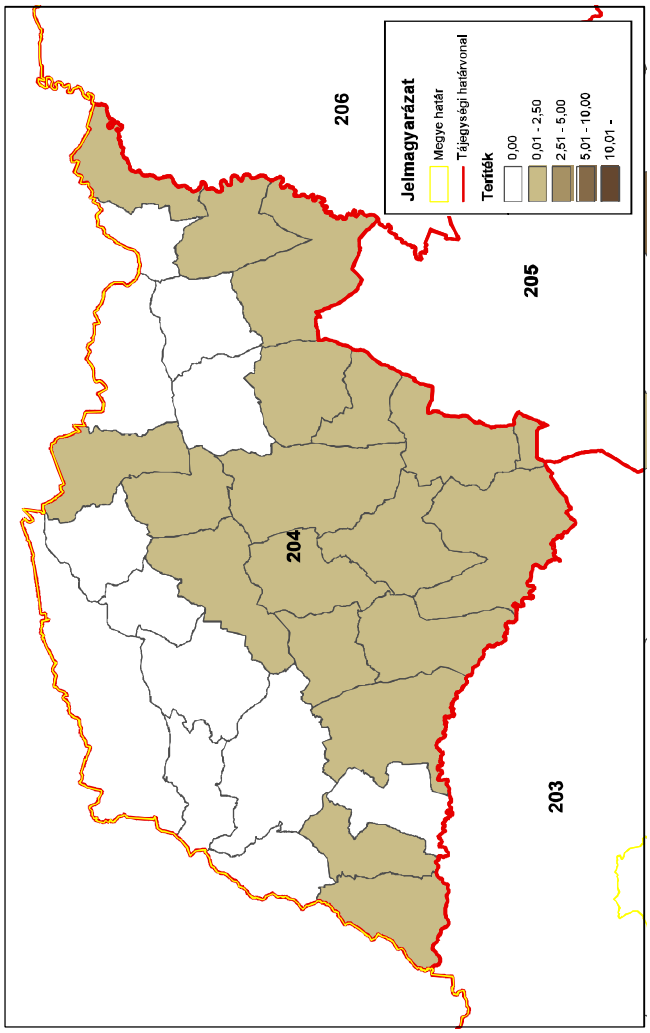
Fácán (teríték - db/km^2) 2009

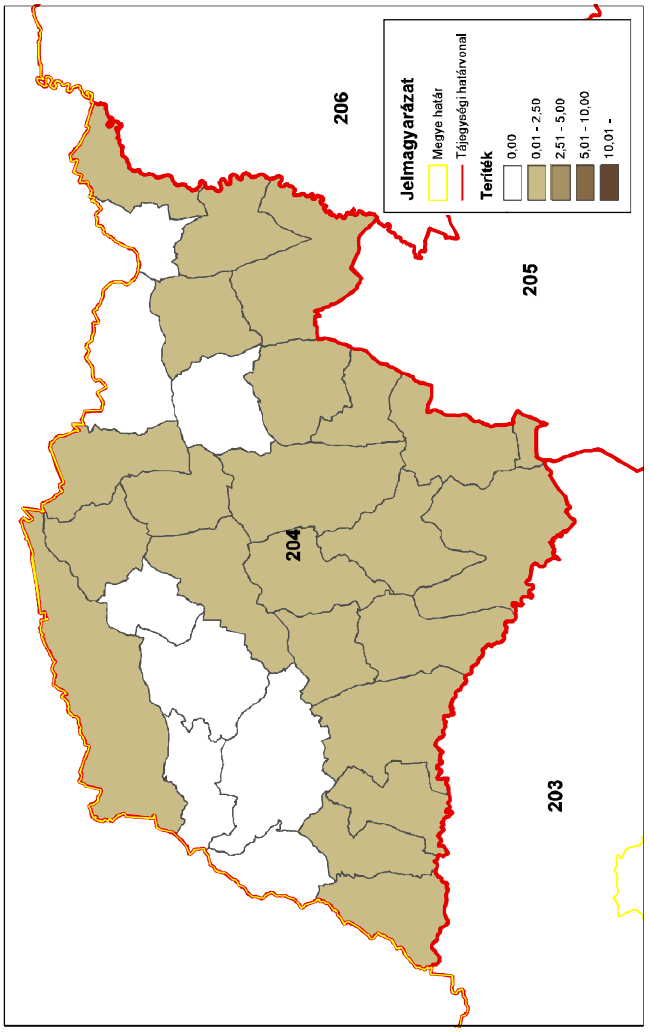
Fácán (teríték - db/km^2) 2012

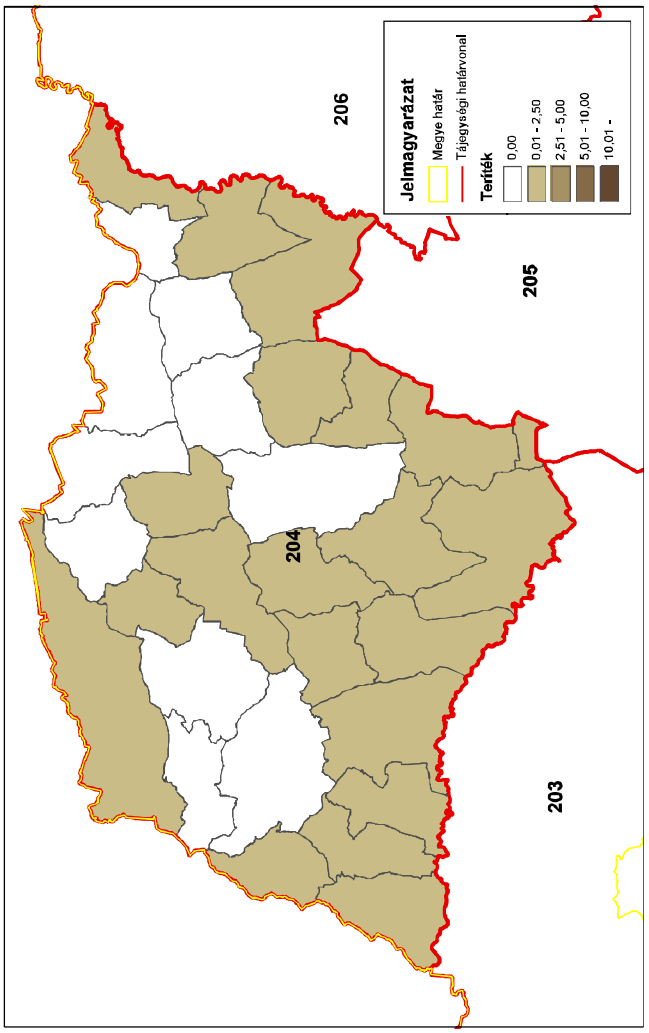
Fácán (teríték - db/km^2) 2011

Fácán (teríték - db/km^2) 2014

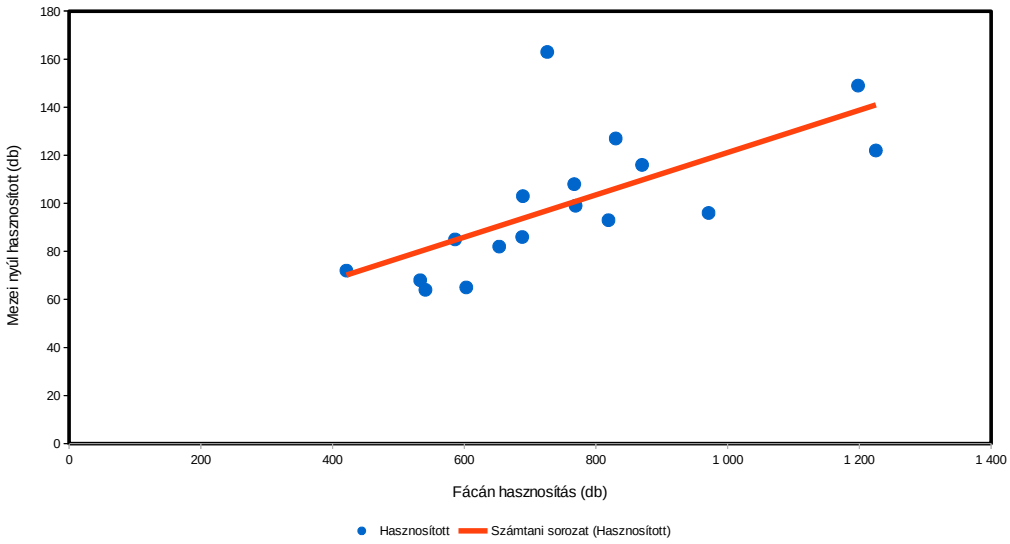
Fácán (teríték - db/km^2) 2013

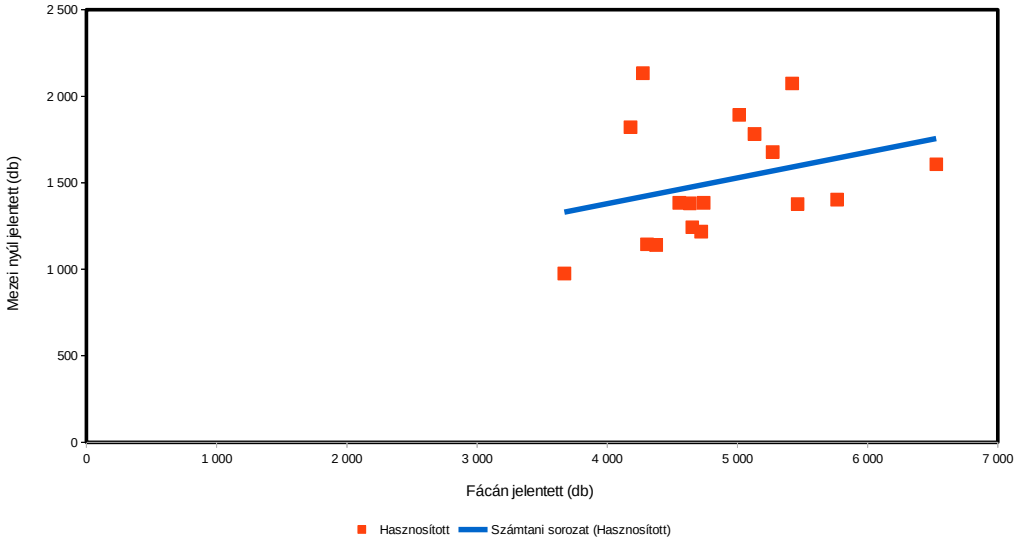
A mezei nyúl és a fácán kapcsolata (1998-2014)

VGTE: **204**

Fácán - mezei nyúl hasznosításának kapcsolata

Fácán - mezei nyúl jelentett létszámának kapcsolata

A hasznos apróvad hasznosítása

A hasznos apróvad hasznosítása

Az állomány létszámok és a terítékek a vadgazdálkodási tájegységben

- **Fogoly**: Az 1998-2014 közötti időszakban a fogoly létszáma 79.7%-al csökkent (1137→231 pld.).
- **Szalonka:** A szalonka teríték a tavaszi vadászidény megszűntetéséig ingadozó volt (86-237 pld.), a monitoring program keretében harmadára esett vissza.
- **Vetési lúd**: Terítéke 0 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: Terítéke 0 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Tőkés réce**: 50-400 pld. közötti elejtéseket jelentettek. Csökkenő adatsor. Röptetett réce lelövés nem történt.
- **Szárcsa**: Lelövése 0-5 pld. között alakult. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke 0-80 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Örvös galamb**: Lelövés 0-16 pld. Vadászati jelentősége elhanyagolható.

A hasznos apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

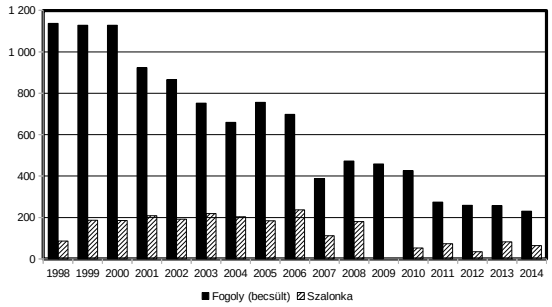
- A **Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegység (204)** nagyvadas jellegű, amelyben a mezei nyúlnak, a fácánnak, és az egyéb hasznos apróvadfajoknak minimális gazdálkodási jelentősége van. A 100 pld-t meghaladó átlagos éves terítékkel is csak a tőkés réce rendelkezik az egyéb hasznos apróvadfajok közül.

A hasznos apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

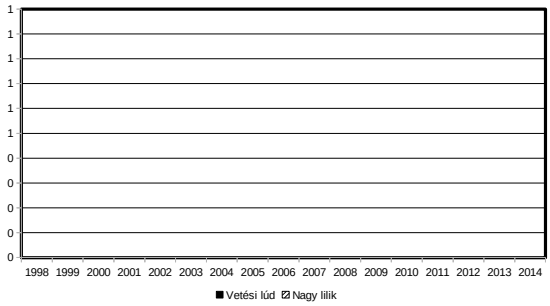
VGTE: **204**

Év	Fogoly (becsült)	Fogoly (lőtt)	Szalonka	Vetési lúd	Nagy lilik	Tőkés réce	Röptetett réce	Böjti réce	Csörgő réce	Barátréce	Kerceréce	Szárcsa	Balkáni gerle	Örvös galamb
1998	1 137	0	86	0	0	185	0	0	0	0	0	0	80	16
1999	1 128	0	187	0	0	195	0	0	0	20	0	0	0	0
2000	1 128	0	186	0	0	176	0	0	5	0	0	0	35	0
2001	924	0	209	0	0	329	0	0	6	0	0	0	49	2
2002	866	0	192	0	0	263	0	0	0	0	0	0	0	0
2003	752	0	219	0	0	401	0	0	0	0	0	2	60	0
2004	660	0	204	0	0	283	0	0	0	0	0	0	45	2
2005	756	0	184	0	0	220	0	0	0	0	0	2	64	2
2006	698	0	237	0	0	225	0	0	0	0	0	4	55	0
2007	388	0	112	0	0	203	0	0	0	0	0	5	80	3
2008	473	0	180	0	0	143	0	0	0	0	0	0	68	2
2009	459	0	0	0	0	118	0	0	0	0	0	0	76	0
2010	426	0	53	0	0	66	0	0	0	0	0	0	37	0
2011	274	0	73	0	0	155	0	0	0	0	0	0	53	15
2012	259	0	35	0	0	49	0	0	0	0	0	0	32	0
2013	257	0	82	0	0	80	0	0	0	0	0	0	30	15
2014	231	0	64	0	0	103	0	0	0	0	0	0	48	0
Változás	-79,7%	-	-25,6%	-	-	-44,3%	-	-	-100,0%	-100,0%	-	-100,0%	-40,0%	-100,0%
Minimum	231	0	0	0	0	49	0	0	0	0	0	0	0	0
Maximum	1 137	0	237	0	0	401	0	0	6	20	0	5	80	16
Átlagos	636,2	0,0	135,5	0,0	0,0	187,9	0,0	0,0	0,6	1,2	0,0	0,8	47,8	3,4

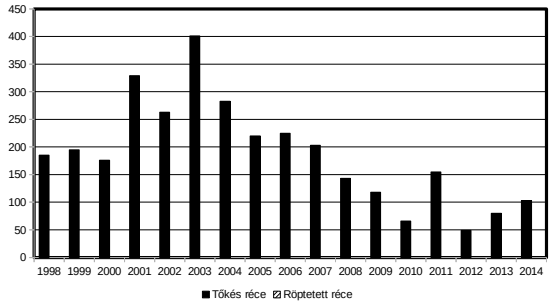
Fogoly becslés és szalonka teríték

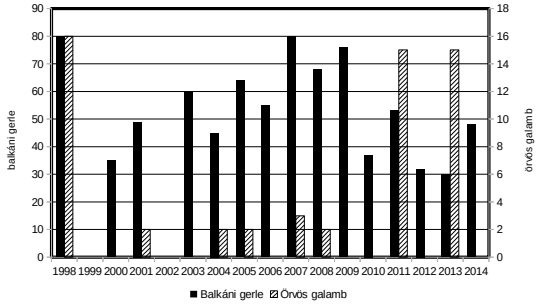
Vadludak terítéke

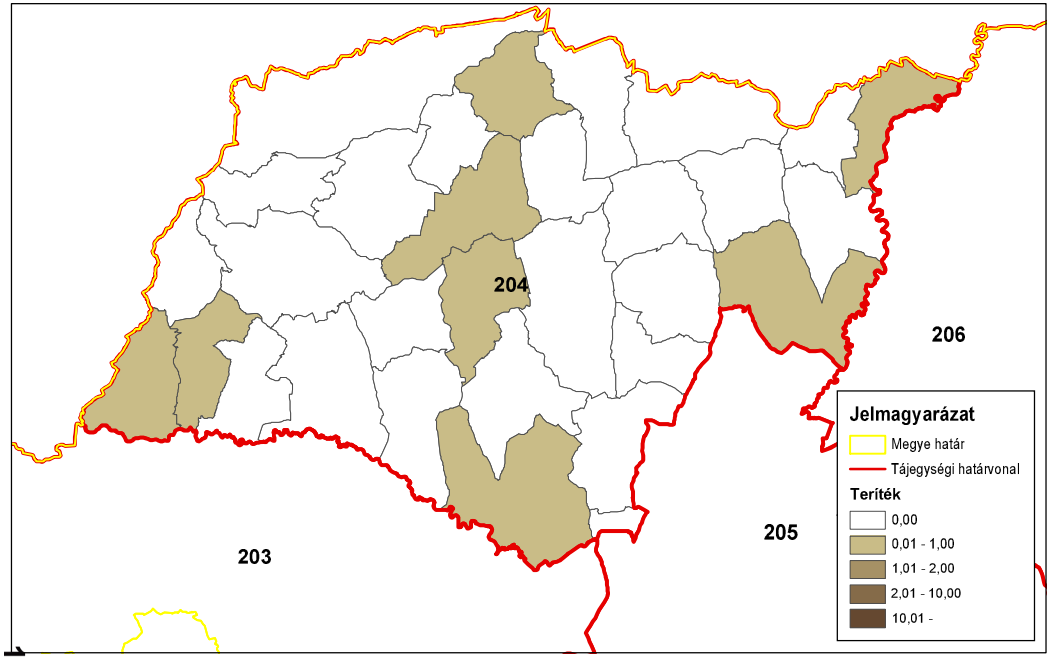
Tőkés réce szabad területi és röptetett

Vadgalambok terítéke

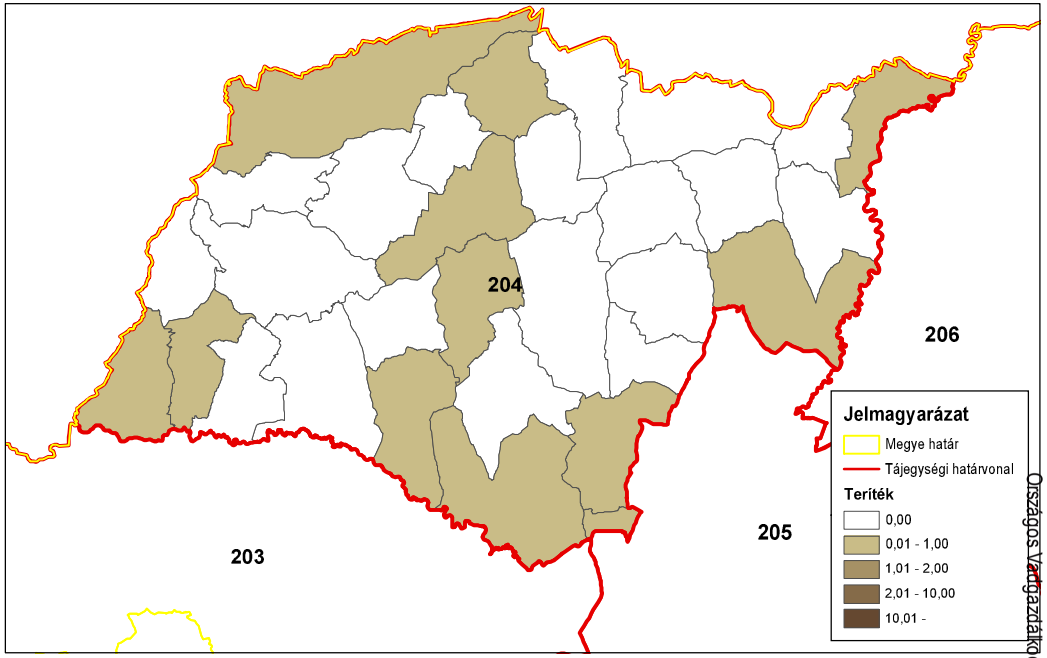

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2007

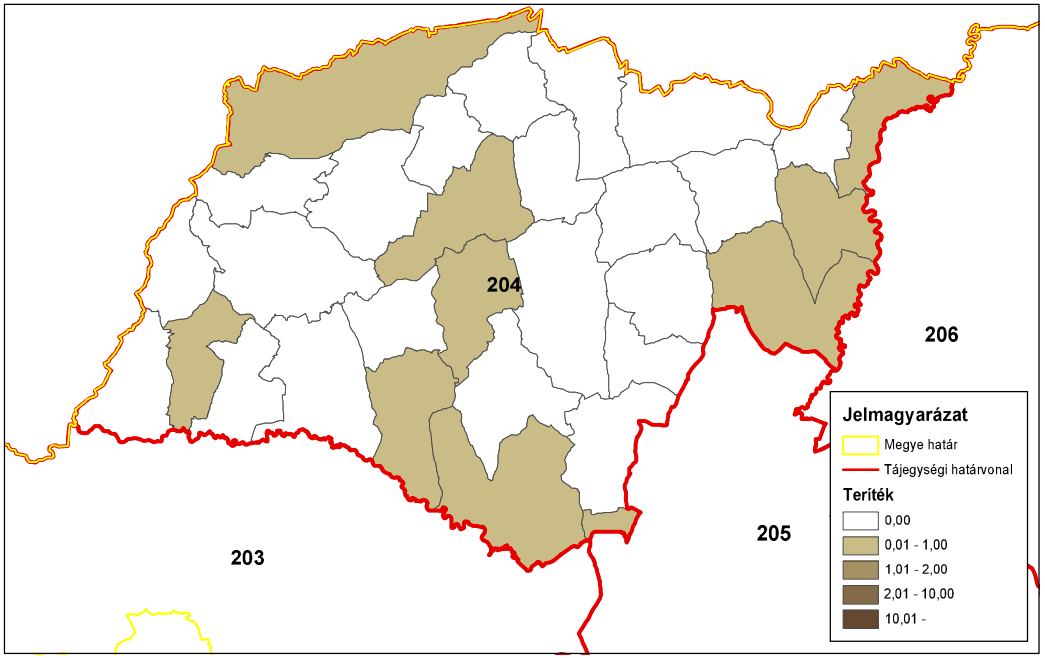
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2008

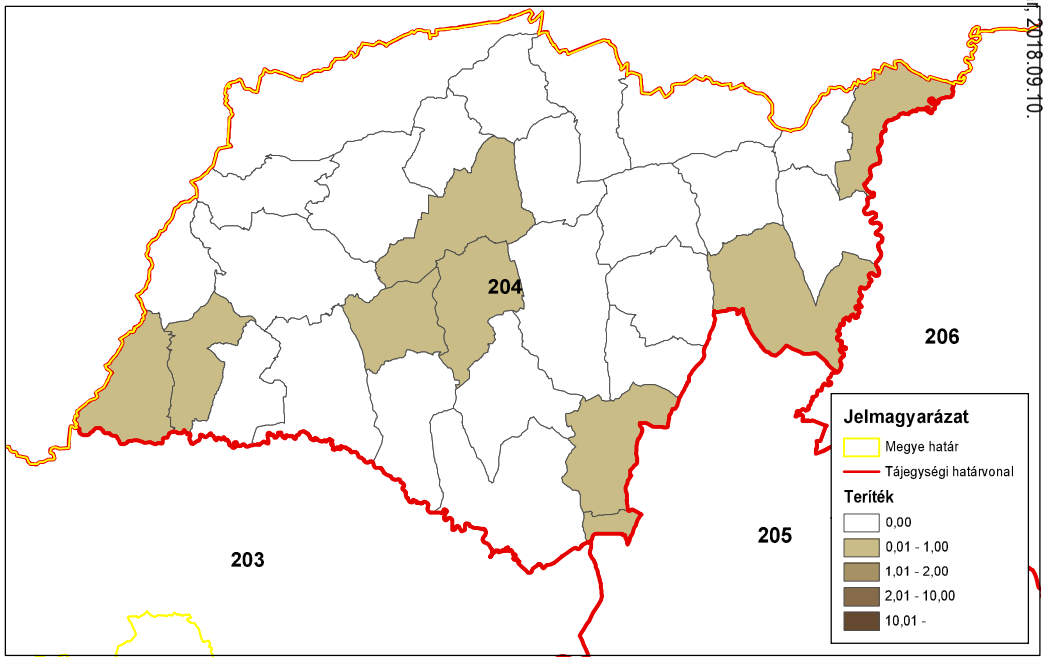
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2009

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

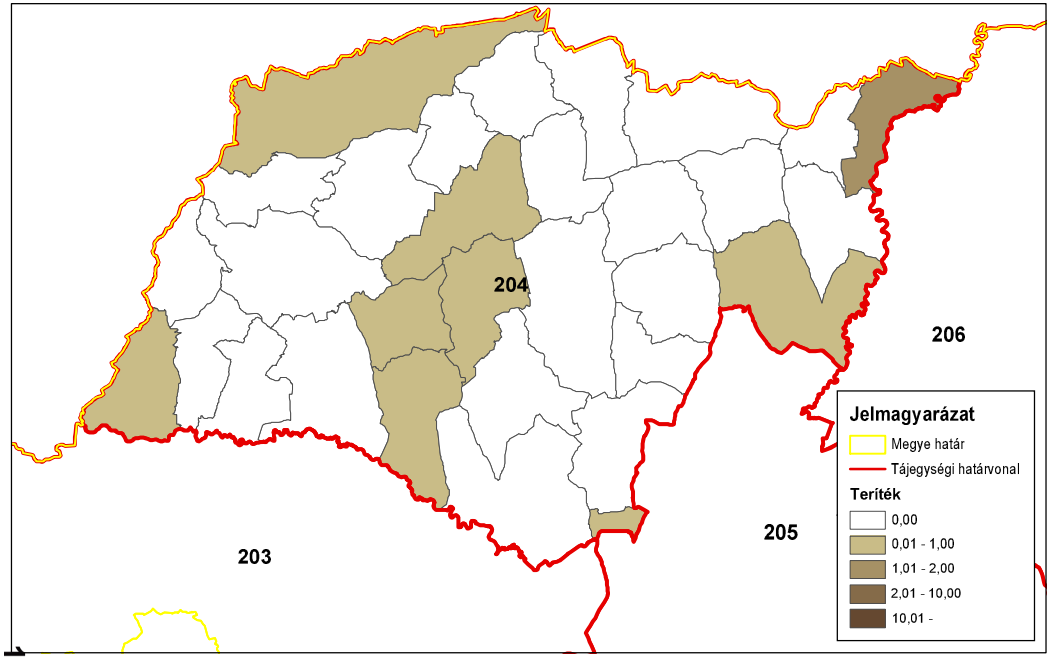
Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2010

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

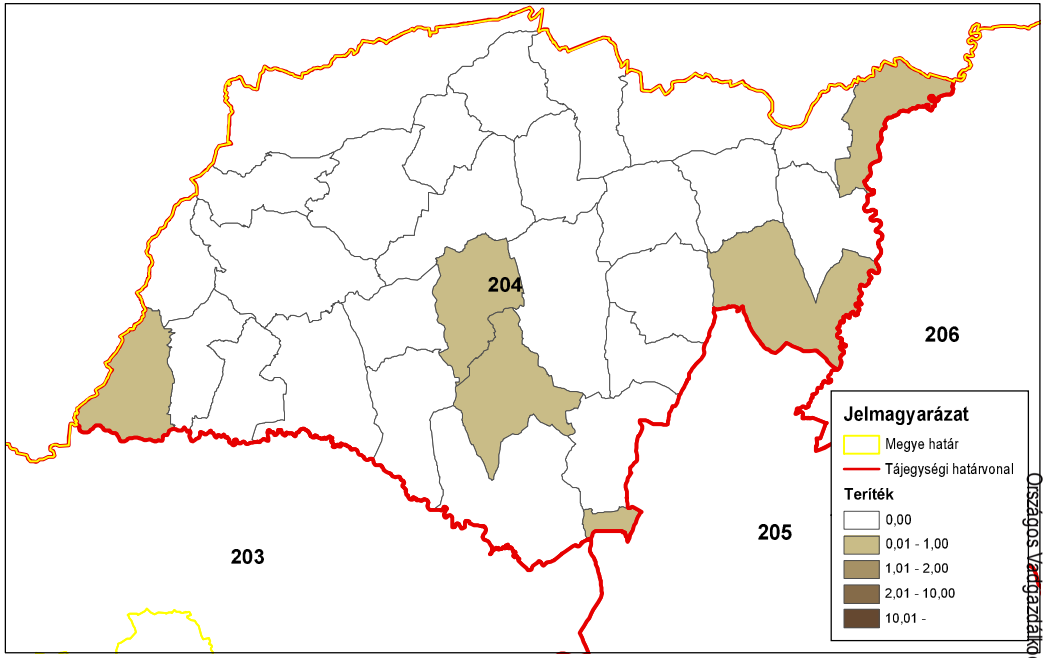
Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2011

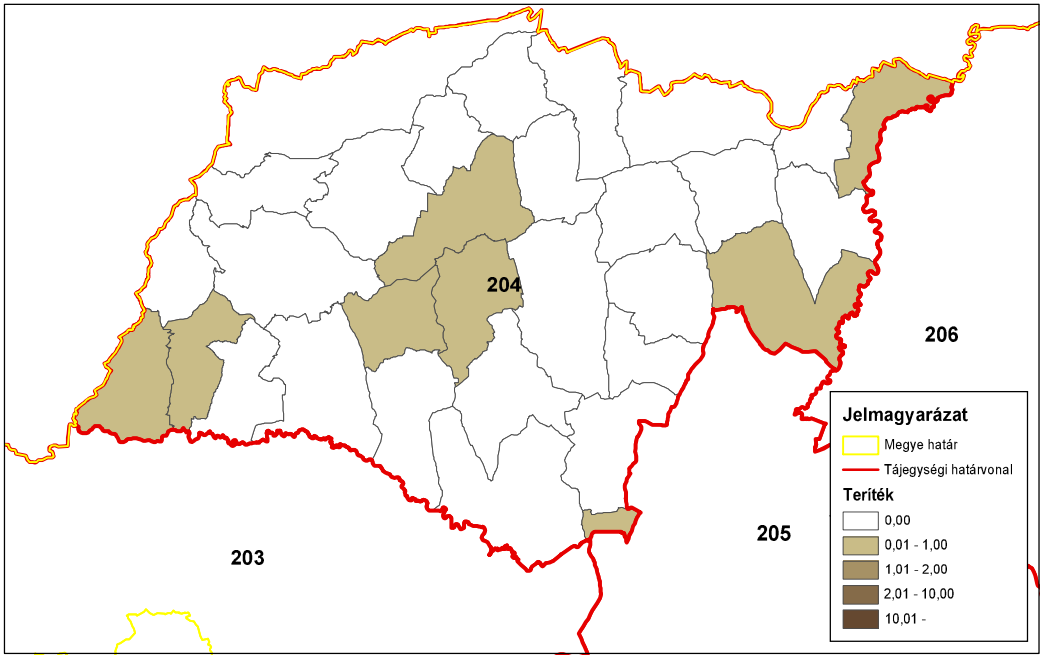
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2012

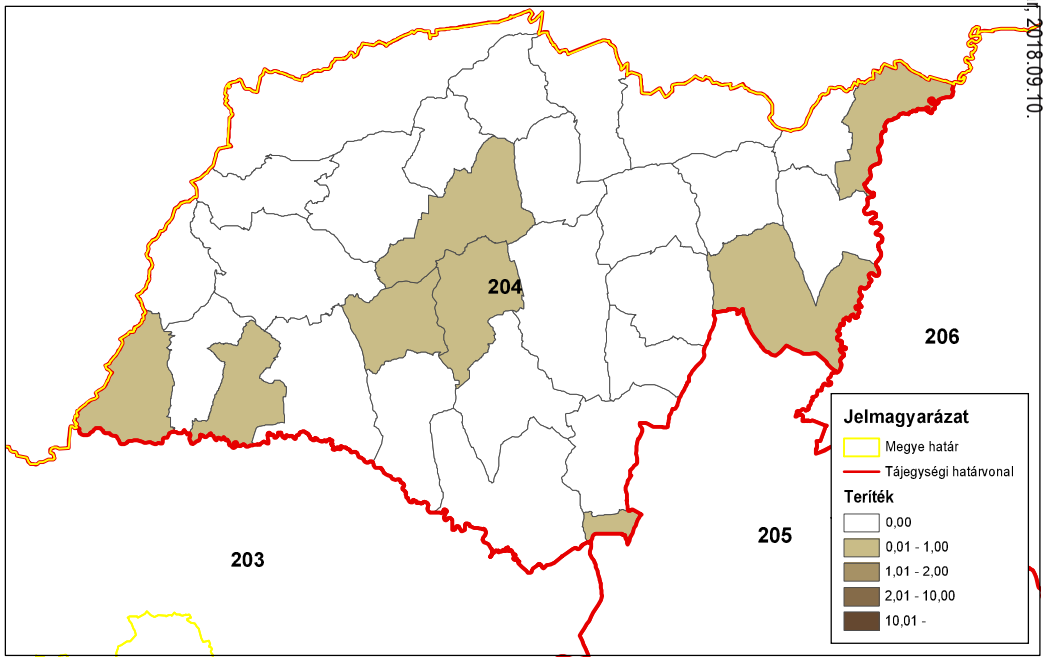
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Szabad területi tőkés réce (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az egyéb apróvadfajok lelövésének alakulása

Az állomány létszám és a teríték a vadgazdálkodási tájegységben

- **Dolmányos varjú:** Terítéke alacsony és ingadozó volt (20-90 pld.).
- **Szarka:** A szarka lelövések száma hullámzó képet mutatott (120-390 pld.).
- **Szajkó:** A szajkó elejtések száma ingadozó volt (170-340pld.).
- **Róka**: A róka terítéke hullámzó képet mutatott (280-560 pld.).
- **Borz**: Vadászhatóvá nyilvánítása óta lelövése emelkedett (73 → 169 pld.).
- **Kóbor kutya**: A lelövések száma a töredékére csökkent (-61%).
- **Kóbor macska:** A lelövések száma a töredékére csökkent (-65%).
- **Házi görény:** 1998 és 2005 között egyetlen példány elejtését sem jelentették a tájegységben. 2006-ban 40 pld-t ejtettek el, majd vadászata gyakorlatilag újra megszűnt és 2007 és 2014 között összesen 7 pld került terítékre.
- **Nyest**: Terítéke jelentéktelen, 0 és 6 pld. között változik a tájegységben, az évek többségében egyetlen példányt sem ejtettek el.
- **Üregi nyúl:** Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Pézsmapocok:** Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben.
- **Aranysakál**: 2013-ban jelent meg a tájegységben, azóta egyre több sakált ejtettek el. Helyzete jelenleg nem megítélhető.
- **Nyestkutya**: 2005 és 2009 között 5 pld került terítékre, azóta egy sem. Elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.
- **Mosómedve**: Nincs terítéke a vadgazdálkodási tájegységben. Esetleges elejtése esetén a bejelentési és dokumentálási kötelezettséget be kell tartani.

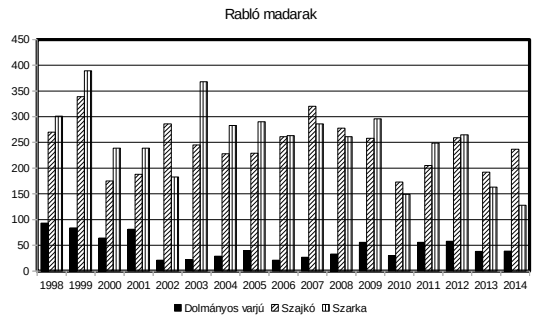
Az egyéb apróvadfajok jelentőségének értékelése a vadgazdálkodási tájegységben

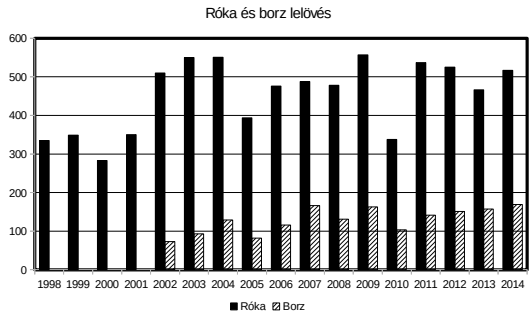
- A **Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegységben (204)** legfontosabb vadfajaink közül a mezei nyúl és a fácán terítéke az alsó negyedbe, míg a gímé az átlag feletti, a vaddisznóé pedig a felső negyedbe tartozik. Ez részben indokolja, hogy a varjúfélék és a kistestű menyétfélék gyérítése kevésbé fontos a térségben. E fajok gyérítésére a tájegység azon területein kell figyelmet fordítani, ahol az apróvadfajok, különösen a fészkelő állomány jelenléte még számottevő. A róka gyérítése az őz szaporulatának védelme érdekében is fontos. 2007-óta a terítéksűrűsége a tájegység területén mindenhol alacsony, jellemzően 0.5 pld/km^2 alatti. 2007-óta összesen két olyan vadászterület volt a tájegységben, ahol egy-egy évben a terítéksűrűség meghaladta a 2 pld-t négyzetkilométerenként. A kóbor kutya és kóbor macska kilövések száma nem a háziállatok tartásának javulása miatt csökken. A ragadozó, vagy rabló életmódú fajokra nemcsak az apróvad védelme érdekében kell a jövőben nagyobb nyomást gyakorolni a tájegységben, aminek lehetőségeit a gazdálkodási ajánlások rész ismerteti.

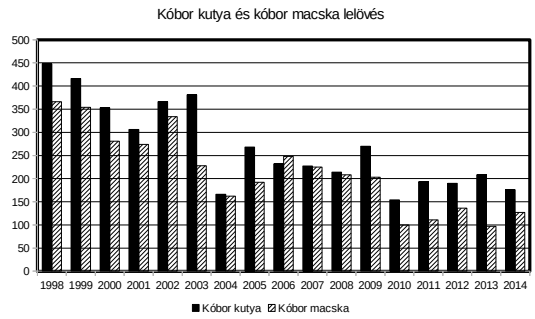
A káros apróvad lelövés vadgazdálkodási tájegységi adatai (1998-2014)

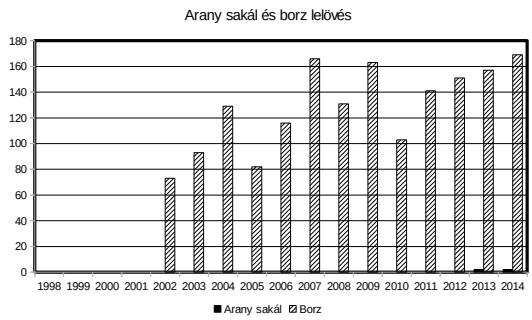
VGTE: **204**

Év	Dolmányos varjú	Szarka	Szajkó	Róka	Borz	Kóbor kutya	Kóbor macska	Házi görény	Nyest	Üregi nyúl	Pézsmapocok	Arany sakál	Nyestkutya	Mosómedve
1998	93	301	270	335	0	448	366	0	0	0	0	0	0	0
1999	84	389	339	349	0	416	354	0	0	0	0	0	0	0
2000	64	239	175	283	0	353	281	0	0	0	0	0	0	0
2001	81	239	188	350	0	306	274	0	0	0	0	0	0	0
2002	21	183	286	510	73	366	334	0	0	0	0	0	0	0
2003	22	368	245	550	93	381	228	0	0	0	0	0	0	0
2004	29	283	228	551	129	166	162	0	0	0	0	0	0	0
2005	40	290	229	394	82	268	192	0	0	0	0	0	1	0
2006	21	263	261	476	116	232	248	40	0	0	0	0	1	0
2007	27	286	320	488	166	227	225	0	0	0	0	0	1	0
2008	33	261	278	478	131	214	208	3	2	0	0	0	0	0
2009	56	296	258	557	163	270	203	2	6	0	0	0	2	0
2010	30	149	173	338	103	154	100	0	0	0	0	0	0	0
2011	56	249	205	537	141	193	111	0	0	0	0	0	0	0
2012	58	265	259	525	151	190	136	0	0	0	0	0	0	0
2013	38	163	192	466	157	208	97	0	0	0	0	2	0	0
2014	39	128	237	517	169	176	127	2	2	0	0	2	0	0
Változás	-58,1%	-57,5%	-12,2%	54,3%	131,5%	-60,7%	-65,3%	-95,0%	0,0%	-	-	0,0%	-100,0%	-
Minimum	21	128	173	283	0	154	97	0	0	0	0	0	0	0
Maximum	93	389	339	557	169	448	366	40	6	0	0	2	2	0
Átlagos	46,6	256,0	243,7	453,2	98,5	268,7	214,5	2,8	0,6	0,0	0,0	0,2	0,3	0,0

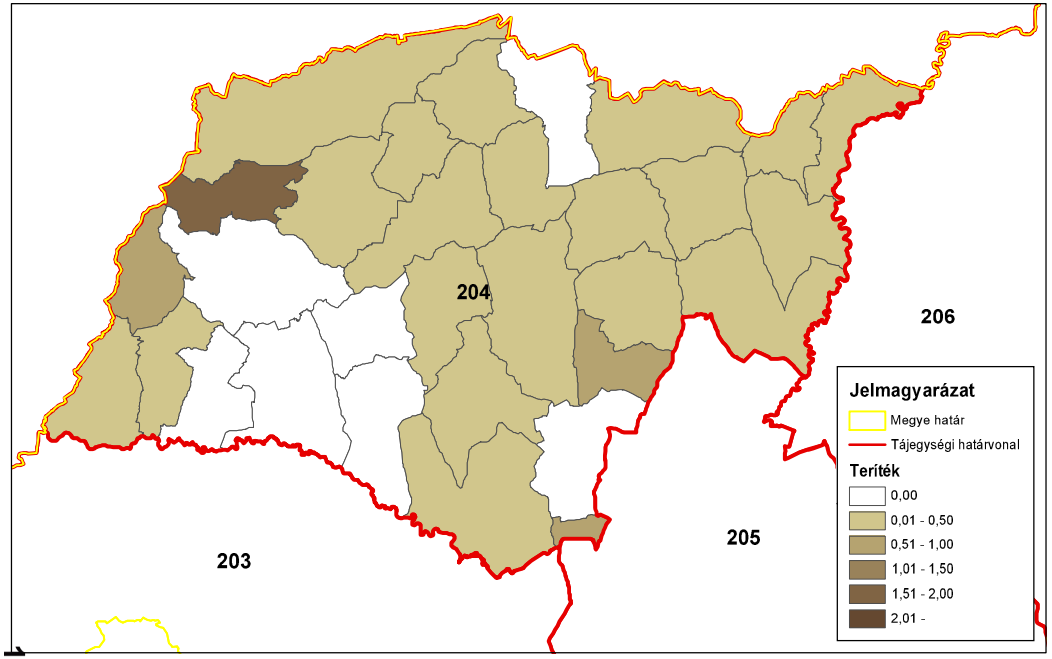

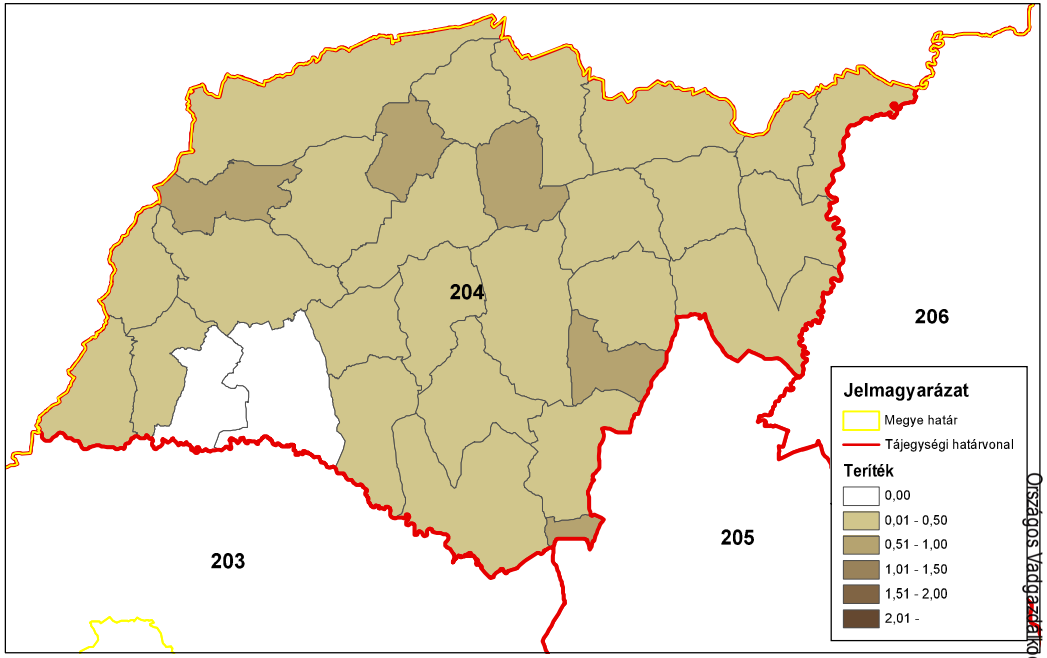

Róka (teríték - db/km^2) 2007

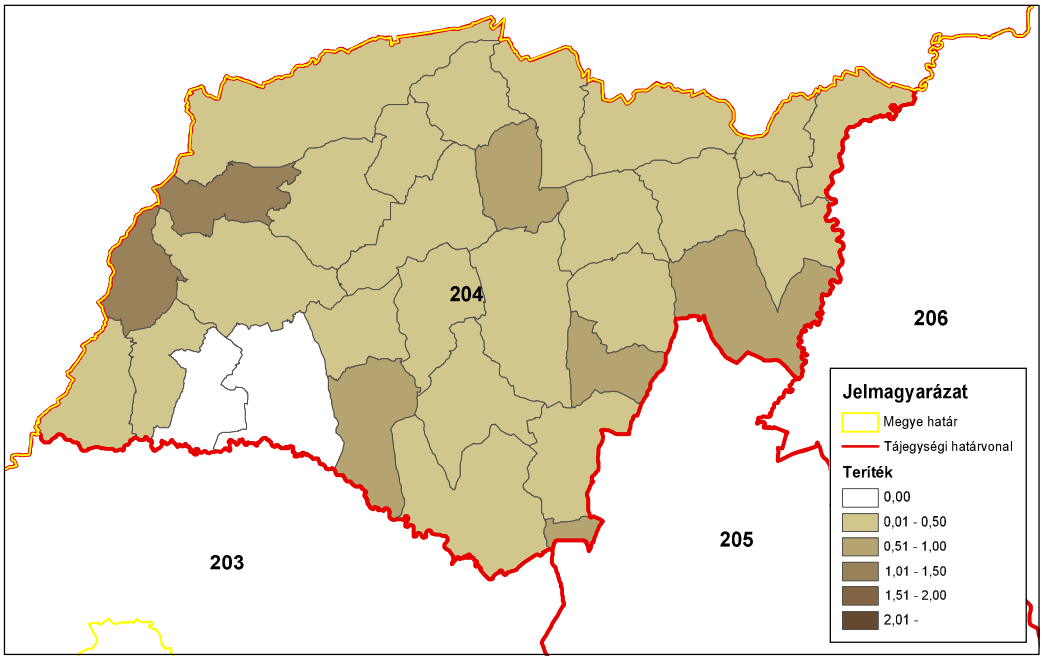
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2008

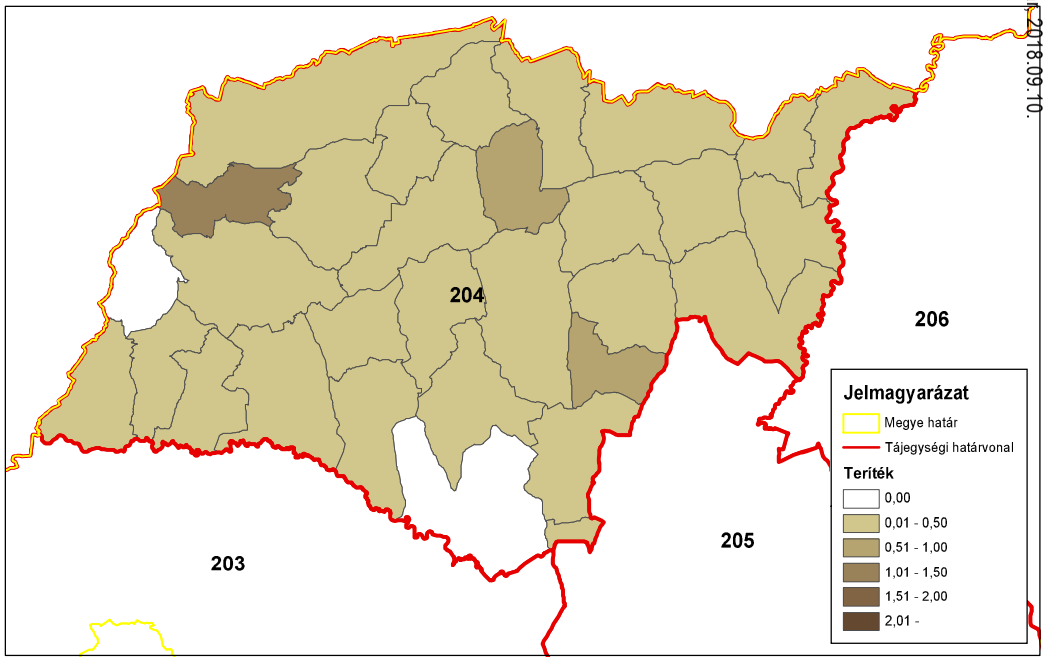
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2009

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

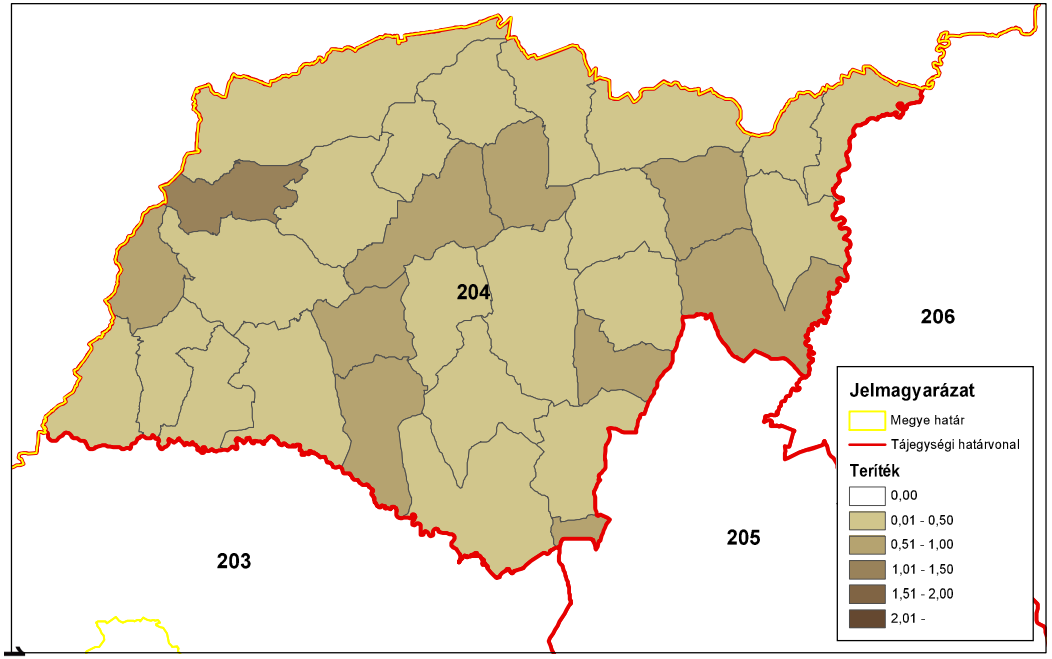
Róka (teríték - db/km^2) 2010

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

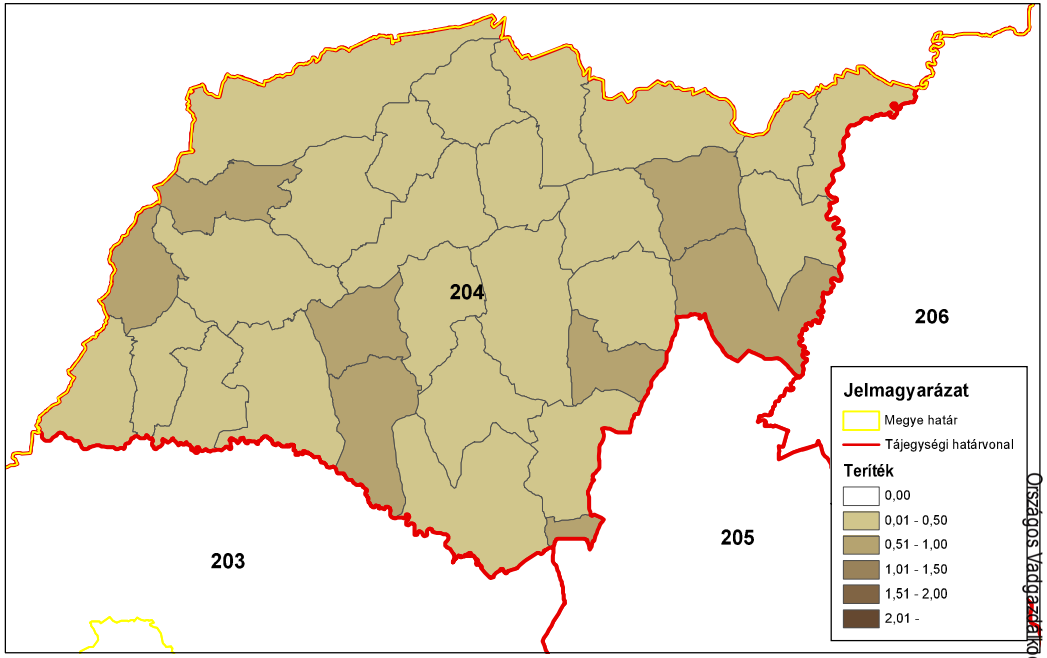
Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

Róka (teríték - db/km^2) 2011

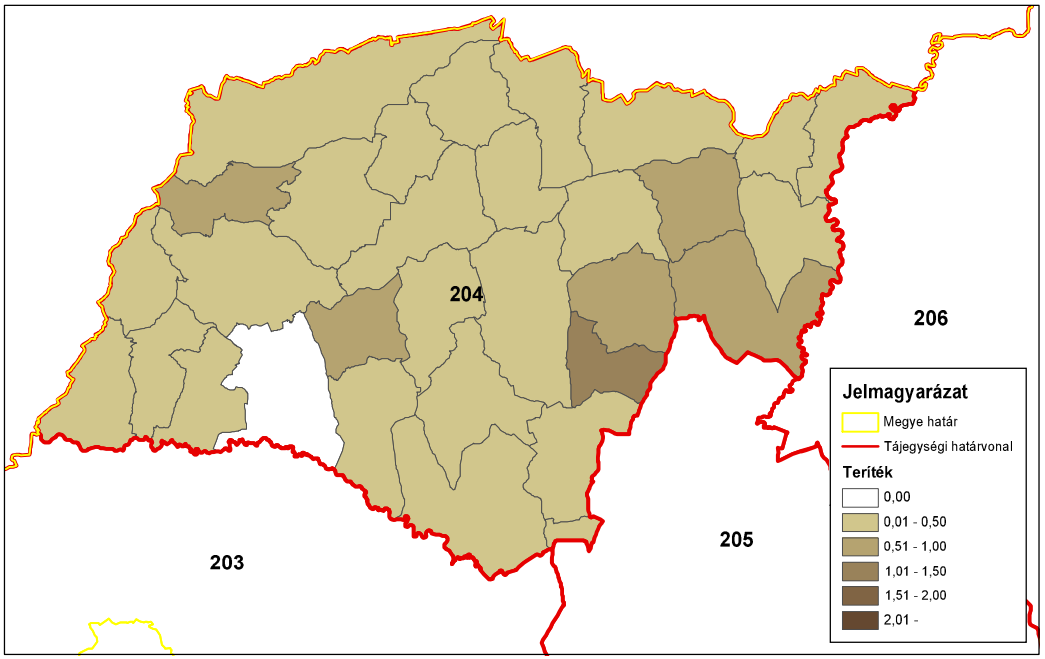
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2012

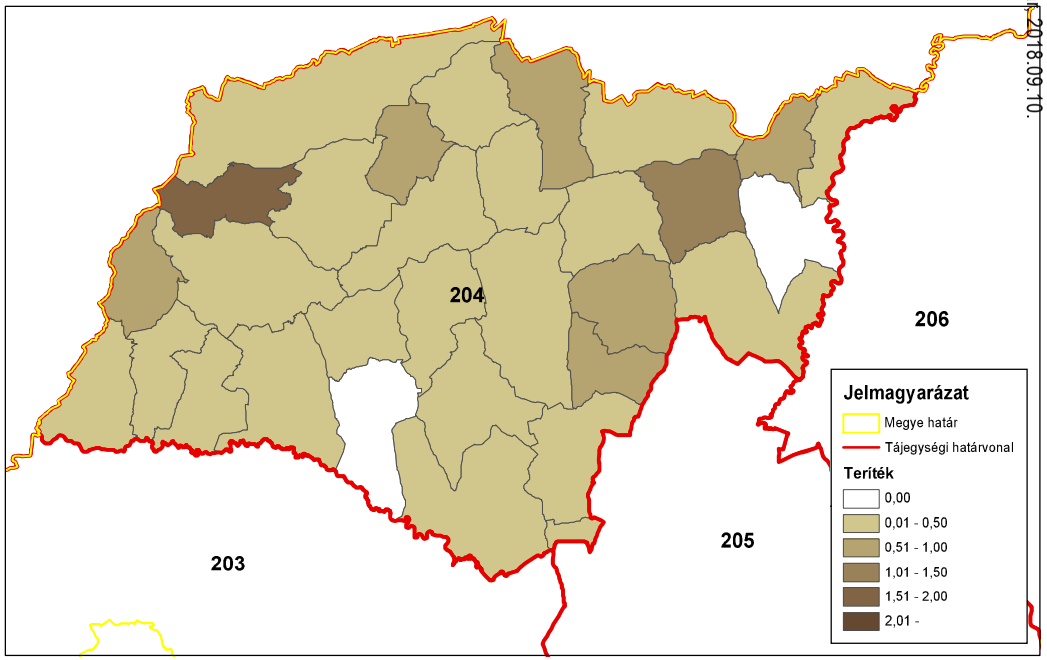
ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2013

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Róka (teríték - db/km^2) 2014

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár 2018.09.10.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Nagyvadgazdálkodás

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai

- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben (204) a gímszarvas állomány mennyiségét és gazdasági vonatkozásait is tekintve jelentős. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámok és a teríték alapján az átlag feletti negyedben (21/52 és 25/52) helyezkedik el. A gímszarvas a tájegység teljes területén jelen van.

Az állomány minőségének értékelése

- Az állomány a vadgazdálkodási tájegységek trófeabírálati rangsorolási táblázatában a középső harmadban (24/52) helyezkedik el. A középkorú és idős bikák bronz, ezüst és arany érmes minősítést is képesek elérni, az érmes trófeák aránya 1998 és 2014 közötti időszakban átlagosan 22,1%. Az állomány minősége országos viszonylatban közepes.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A tájegység területén a gímszarvas jelentett létszáma 1998-2014 között emelkedett (1316 → 2331 pld. +77,1%), ezzel párhuzamosan, és ezt jóval meghaladó mértékben a hasznosítás is növekedett (203 → 1152 pld. +467,5%).
- A teljes időszak átlagában megfigyelhető a viszonylag magas, 31,5%-os hasznosítási arány, ami az utolsó öt év átlagában már 41,3% volt. A gímszarvast jelenleg is állománycsökkentési célú hasznosítási stratégiával kezelik, amely egyelőre még a becsült állomány növekedésének megállítását sem eredményezte. Ezért feltételezhető, hogy a létszámok alul-becsültek és a hasznosítási arány csak látszólag ilyen magas.
- A kifizetett mezőgazdasági vadkár alakulásában tájegységi szinten is látható, hogy a gímszarvas jelentős szerepet játszik. A gímállomány növekedésének megállítása, majd pedig csökkentése esetén, hosszú távon a konfliktusok csökkenésére is számítani lehet.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 700 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 1600 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben döntően állomány-csökkentő, a további növekedést kizáró gazdálkodást célszerű folytatni. A vadgazdálkodási tájegységben a hasznosítás jelentős növekedése ellenére nőtt a jelentett létszám, ami a megfelelő megbízhatóságú adatok (szaporulat, ivararány és állomány trend) hiányára is rámutat.
- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (30-35%-ig) és a teríték összetételének – megbízhatóbb adatokra alapozott – kiegyensúlyozása révén elérhető egy egyensúlyi állapot, amikor az állomány hasznosítása a populáció-biológiai jellemzőkkel összhangban áll, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kisebb állomány fenntartását.
- Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva,

A gímszarvas-gazdálkodás alapvonalai

továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.

- Az állománybecslési módszerek közül a rendszeres, monitoringszerűen végrehajtott szinkronszámlás alkalmazása javasolt a tájegység teljes területén. Ez kiegészíthető az állományok testtömeg értékeinek és kondíciójára vonatkozó jellemzőinek (vesezsírindex) rendszeres vizsgálatával, valamint a felnevelt szaporulatra vonatkozó adatok gyűjtésével. Ezen információkból az állomány változásának trendje, általános állapota és szaporodási teljesítménye is megismerhető.
- Az állomány kívánatos korösszetétele alapesetben: 25% idős, 35% középkorú, 40% fiatal. Az 1998-2014 közötti időszak bikahasznosítása alapján feltételezhető, hogy az állományon belül jelentős mértékben csökkent az idősek aránya.
- A szürke farkas a tájegység több vadászterületén rendszeresen előfordul, illetve néhány vadászterületen folyamatosan jelen van (Putnoki-dombság, Aggteleki-karszt). Ez problémát okoz a vadászatában, a hasznosítási tervszámok teljesítésében. A vadállomány területhasználata megváltozik azokon a vadászterületeken, ahol megjelenik a ragadozó. Az ellenőrző hatóságnak erre tekintettel kell lennie. A területhasználat megváltozása a vadban feldúsuló területrészeken komoly vadkárproblémát vetít előre.

Élőhely-javítási javaslatok

- A tájegység vonatkozásában a gímszarvas szempontjából megfogalmazható általános élőhely-kezelési javaslat szerint, amennyiben van rá lehetőség, úgy az erdőállományok kezelésének módját és időbeli ütemezését úgy válasszák ki, ami a természetes táplálékkínálatot fokozza a gímszarvas életterében. Amennyiben a vadászatra jogosultaknak hatása van rá, a faállomány-nevelési munkák és a cserje/bozótirtások során a nagytestű növényevők fő táplálékbázisát nyújtó elegyfajok (pl. kőrisek, juharok, hársak) és cserjefajok (pl. somok, fagyal, bodza, ill. a szeder) eltávolítását lehetőség szerint kerülni kell.
- A kiegészítő takarmányozást a gímszarvas sajátosságainak figyelembe vételével szükséges alkalmazni, kerülni kell az ad hoc megoldásokat. Sózók létesítése és fenntartása az ásványi anyag ellátás javítása érdekében nagy sűrűségben szükséges.
- Vadföldek létesítése és művelése esetén a termesztett növények a csülkös vadfajok sajátos igényeihez igazodjanak (elsősorban pillangósok, évelő gyepkeverékek). A vadföldeken a több éves növénykultúrákat célszerű előtérbe helyezni, az egy éves kultúrák közül pedig azok alkalmazása javasolt, melyek télen is zöldtakarmányt biztosítanak a gímszarvasnak.

A génmegőrzési kezelésű területek

- A tájegység területén belül nincs gímszarvas génmegőrzési rendeltetésű vadászterület (Mellékletekben csatolt táblázat).

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység (204)** dámszarvas jelentett létszáma 1998 és 2014 között először nem változott, majd növekedett. A szabad területi jelentett egyedszám minden évben 0 volt a 2007-es évet kivéve, amikor feltételezhetően adminisztrációs hiba következtében rögzítésre került 275 db dám a becslési adatlapon. Az adatsorok alapján 1998-ban került terítékre szabad területen 5 darab dám a tájegységben (ennek az értéknek a vonatkozásában sem zárható ki az adminisztrációs hiba), a további években nincs adat szabad területi dám elejtéséről.
- Az állomány **(36/52)** és a teríték **(37/52)** alapján is az **átlag alatti negyedbe** tartozik a tájegységek rangsorában.
- A dámszarvasnak a vadgazdálkodási tájegység területén "**nincs**" jelentősége.

Az állomány minőségének értékelése

- A trófeák száma nem elegendő az értékeléshez.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- Nem értékelhető.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- A vadgazdálkodási tájegységben a dámszarvas a szintén növekvő gímszarvas és a vaddisznó, valamint a nagy létszámú őz mellett kis jelentőségű.
- A tájegységben az előbbi vadfajok meghatározóak a bevételek és a térített mező- és erőgazdasági károk szempontjából is. A növekvő dámszarvas állomány ebben a helyzetben további feszültségek és konfliktusok forrása lehet.
- Az állomány kezelésének célja a dámszarvas tartós megtelepedésének következetes akadályozása, ezért felülről nyitott lelövési tervezést lehet végezni. A nőivar és a szaporulat védelme nem szükséges.
- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízha-

A dámszarvas-gazdálkodás alapvonalai
több nyomon követése is elegendő, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak (pl. összehangolt szinkronszámlálások, km-index becslése). • Az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag indokolt arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
Élőhely-javítási javaslatok
• A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** a dámszarvas számára élőhelyi fejlesztés nem indokolt.
Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása
• A **Mellékletekben** található jegyzék tartalmazza.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

Az őz a **Cserehát-aggteleki** vadgazdálkodási tájegységben a mennyiségi viszonyokat nézve "**kis jelentőségű**" - "**közepes**" nagyvad. A tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett létszámot (**48/52**) tekintve az alsó negyedben, a terítéket (**50/52**) tekintve szintén az alsó negyedben található. Gazdálkodási szempontból (teríték, bevételek, károk) helyét az határozza meg, hogy az őzön kívül másik 2 nagyvad is nagy számban megtalálható a vadgazdálkodási tájegységben (gímszarvas, vaddisznó). A muflon csupán kis számban él a területen.

Az állomány minőségének értékelése

Az őzagancsok minősége a **Cserehát-aggteleki** vadgazdálkodási tájegységben "**közepes**". A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolásában az átlag feletti negyedben helyezkedik el (**26/52**).

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység területén az őz jelentett létszáma 1998-2013 között a 2004-2007 közötti visszaeséstől eltekintve nőtt (**+54%**). A hasznosítás is csaknem folyamatosan emelkedett (**+252%**) és az időszak végére a jelentett állomány stabilizálódott. A rendelkezésre álló adatok alapján a vadgazdálkodási tájegységben hosszú távon 1500-1800 őz hasznosítása fenntartható lehet.
- Az őz hasznosítási aránya nem magas szintről indult és az egész értékelt időszakban zömében 25-30% között alakult. Az őz szaporodási jellemzői és a tapasztalatok alapján a 30-35% közötti hasznosítási szint biztonságosan tartható lehet. Az őz lelövések összetétele a második tervezési ciklus folyamán lényegében az 1:1:1 arány közelében volt. Ennek megfelelően a bakok, a suták és a gidák terítéken belüli aránya egyaránt 30-35% között változott, azaz kiegyensúlyozottan alakult.
- A teríték kisebb, óvatos növelése még lehetséges. Az őzállomány hasznosítása a vadgazdálkodási tájegységben a biológiai lehetőségekkel valószínűleg összhangban áll. A stabil állapot fenntartása azért is szükséges, mert a nagyobb sűrűségű állományokban előbb-utóbb megjelennek azok a sűrűségfüggő hatások (testsúly, kondíció, agancsméretek csökkenése), amik az állomány teljesítményét visszavetik. Ezek a hatások a vadgazdálkodási tájegység gyenge élőhelyi feltételei mellett erősebben jelentkezhetnek.
- Az őz jelentőségét tekintve a gímszarvas és a vaddisznó után áll a vadgazdálkodási tájegységben. A külföldi bérlelövés és az őzteríték között nincs kimutatható kapcsolat. A lőtt vad értékesítés bevétele és az őzteríték, illetve belföldi bérlelövés és az őzteríték kapcsolata pozitív, hasonlóan a gímszarvas és a vaddisznó estében kimutatható ugyanilyen kapcsolathoz. A vadgazdálkodási tájegységben a térített mezőgazdasági és erdei vadkárok jelentősen nőttek az értékelt időszakban. Ezek a károk a gímszarvashoz és a vaddisznóhoz köthetők, az őz helyi jelentőségű lehet.
- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegység területéről bemutatott érmes agancsok alapján a térség országosan az átlag körüli állományok közé tartozik (26/52). Az érmesek aránya 3-8% között hullámzott. Az állományban a trófeák minősége így többségében inkább gyenge.
- A vadgazdálkodási tájegységben a baklelövés növekedésével egyidejűleg a lőtt ő-

Az őzgazdálkodás alapvonalai

zek korösszetétele átalakult. Jelentősen nőtt a "fiatal" korcsoport részesedése (10-30%) és lecsökkent az „öreg" bakok aránya (60-20%). Az előbbieknek megfelelően a bakok zöme a „középkorú" csoportba tartozott (20-55%). Ez az összetétel viszonylag jól tükrözheti az állomány valós korösszetételét.

- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben közepes minőségű őzállomány él, amely országosan az átlag alatti negyedbe tartozik. Az őzbakok agancsainak szárhossza (átlagosan) már a 3-4 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően az 5-7 éves korig azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 5-7 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni és erősen szóródni kezdenek az átlagok.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 2500 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 5100 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Az őzgazdálkodás céljait 4 fő szempont értékelése alapján célszerű meghatározni:
  1. Megfelel-e az állomány mennyiségi hozama az elvárásoknak? (vadászati lehetőség és bevétel, vadhús árbevétele)
  2. Megfelel-e az agancsok minősége az élőhelyi lehetőségeknek és a várakozásoknak? (agancsok nagysága, érmesek száma/aránya)
  3. Kell-e a vadkárral foglalkozni? (mezőgazdasági, erdei kár, vadbalesetek)
  4. Mik a célokkal kapcsolatos biológiai és gazdálkodási korlátok? (pl. a környezet tűrőképessége)
- Az állománybecslések és a tervezés javasolt módszerei és szempontjai: Az őzállományok létszámának pontos felmérésére nincs módszer. A pontos létszám helyett az állomány változásának (trend) és állapotának minél megbízhatóbb nyomon követése a cél, amit módszertanilag következetesen végzett felmérések biztosítanak. Ezek a felmérések adatokat szolgáltatnak az ivararányra és a felnevelt szaporulatra vonatkozóan is, amiből meghatározható az állomány realizált szaporodóképessége. A realizált szaporulatot összehasonlítva a kiinduló szaporodási mutatókkal (sárgatestek száma, magzatszám) megbecsülhető a felnevelési veszteség, a ragadozók hatása és a gidalövés hatása is. Az állomány trendjének ismeretében megítélhető a hasznosítás és a természetes folyamatok kölcsönhatása, amik alapján növelhető/csökkenthető a lelövések száma. Az elmúlt 2 évtized országosan és tájegységben is azt bizonyította, hogy a lelövések fokozatos növelése (itt: **+252%**) miatt az őzállományok nem omlanak össze.
- Az őzállomány állapotának legfontosabb és minden esetben gyűjthető jellemzői: a lőtt őzek testtömege és a testtömeg megoszlásának változása, az agancsok súlyának és súly szerinti eloszlásának változásai, valamint a szaporulat számának és megoszlásának változásai (magzatszám, felnevelt szaporulat).
- Az őzállományokban bak territórium foglalási viselkedése miatt erős a nyomás az 1:1-től erősen eltérő ivararány kialakulására (1:2-3 bak:suta). Ez növeli az állomány számszerű szaporodóképességét, ami „elfiatalodó" koreloszláshoz vezethet, ami a suták és a gidák megfelelően erős hasznosítása nélkül nem

Az őzgazdálkodás alapvonalai

akadályozható meg. Ennek elmaradása miatt a sűrűségfüggő szabályozás néhány év alatt lecsökkenti az őzek súlyát és szaporulatát.

- A vadgazdálkodási tájegység adatai alapján a fokozatos terítéknövelés (≈35-40%-ig) és a teríték összetételének kiegyensúlyozása (1:1:1) révén el lehet érni olyan egyensúlyt, amikor az őzállomány hasznosítása a biológiailag megalapozott, továbbá a hasznosítás összetétele is biztosítja a kedvező létszám/teríték fenntartását.
- A szabályos korösszetételű (élő) állomány eloszlását figyelembe véve a bakteríték javasolt összetétele 45±10% fiatal, 40±5% középkorú és 15±5% öreg bak. A populációdinamika összefüggéseit figyelembe véve, ettől lényegesen eltérő korösszetétel torzulások nélkül tartósan nem vehető ki egy állományból sem.
- Az előbbiek miatt az éves tervben meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korcsoportra való tekintettel teljesíteni kell, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva, továbbá azok teljesítését az ellenőrző hatóságnak meg kell követelnie.
- Az őzbakok agancsainak szárhossza már a 4-5 éves korban megközelíti a legnagyobb értékeket, és ezt követően a 8 éves korig azonos szinten marad. Az átlagos 24 órás agancssúly 6-8 éves kor között van a maximumon; utána csökkenni és erősen szóródni kezdenek az átlagok. Az elejtések megítélésekor figyelembe kell venni, hogy az egyes évek átlagai között is igen nagyok a különbségek és a leggyengébb és a legjobb agancsnövesztésű év között sokszor nagy eltérés mutatható ki. Az agancsnövekedést az „átlagos" évek közepes értékei alapján, és nem a kiugró értékek, a „jó" évek eredményei alapján lehet megítélni.
- A bakok vadászatát érintően arra kell törekedni, hogy a középkorú bakok között már ne legyenek formahibás, vékony, águhiányos, rövid, felemás agancsot viselő egyedek. Az öreg korosztályban már minden egyed lőhető, de érdemes a kiemelkedő trófeát viselő egyedeket néhány évig még kímélni.
- A szürke farkas a tájegység több vadászterületén rendszeresen előfordul, illetve néhány vadászterületen folyamatosan jelen van (Putnoki-dombság, Aggteleki-karszt). Ez problémát okoz a vadászatában, a hasznosítási tervszámok teljesítésében. A vadállomány területhasználata megváltozik azokon a vadászterületeken, ahol megjelenik a ragadozó. Az ellenőrző hatóságnak erre tekintettel kell lennie.

Élőhely-javítási javaslatok

- A vadgazdálkodási tájegységben a gímszarvas és a vaddisznó határozza meg az élőhelyi beavatkozásokat és fejlesztéseket. Az őz koncentrátum válogató kérődző, amely a magas táplálóanyag-tartalmú, nyersfehérjében gazdag, alacsony rosttartalmú növényeket keresi. Kifejezetten az őz igényeit célzottan kielégítő élőhelyi beavatkozásnak, vadföldek létesítésének a tájegység azon néhány területén lehet jelentősége, melyen az erdősültség aránya alacsonyabb, és az őzzel való gazdálkodás nagyobb hangsúlyt kap. Az gímszarvas igényeinek megfelelő pillangós növények (pl.: herefélék, szarvaskerep, csillagfürt) alkalmazása az őznek is hasznos.
- Az őz kiegészítő takarmányozása szélsőséges körülmények között lehet indokolt, de a rossz minőségű vagy igényeinek nem megfelelő takarmányok kihelyezése káros.

Az őzgazdálkodás alapvonalai

- Az ásványi anyagellátás kiegészítésére sózók fenntartása/létesítése az őz érdekében is szükséges.

Ragadozók kezelése

- A vadászható ragadozókkal való gazdálkodás az őz szempontjából is fontos. Főleg az ellés után a gidák veszteségeit okozhatja a róka, a kóbor kutya, az aranysakál és a vaddisznó is.
- A róka korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (>1,5 gyérítési rátára van szükség) kell kivenni a területről, bele értve a csapdázás alkalmazását is, február közepétől május elejéig. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia.
- Az aranysakál esetében a hatékonyabb utódnevelés miatt, a rókáét meghaladó vadászati hatékonyságra van szükség.
- A kóbor kutyák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani.

A génmegőrzési kezelésű területek

Nincs a vadgazdálkodási tájegységben.

A muflongazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben (204)** a jelentett létszám (**17/22**) és a teríték (**15/22**) szempontjából is a muflonnal rendelkező tájegységek **alsó** felébe tartozik. A muflon „**kis jelentőségű**” a vadgazdálkodási tájegységben.

Az állomány minőségének értékelése

Az állomány minősége “**gyenge**”, illetve trófeák nagysága és minősége szempontjából értékelhetetlen a kevés bemutatott csiga következtében. Szórványosan került néhány csiga bemutatásra.

Az állomány mennyiségének alakulása

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** a szabad területen jelentett muflon létszám az 1998-2014 között csökkent (**-60%**). Az állomány teljes egészében szabad területen, egy vadgazdálkodási egység területén él (100%).
- A szabad területi hasznosítás a jelentett létszámmal összhangban, erősen csökkent (**-60%**). A hasznosítási adatok kaotikusak.

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 0 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 0 egyed

Állománykezelési elvek/modellek

- Figyelembe véve, hogy a muflon 1 vadgazdálkodási egység területén fordul elő, a szabad területi létszám fenntartása, növelése nem indokolt.
- Állományának szabad területi kezelését az állomány-csökkentési elveknek megfelelően célszerű meghatározni (nőivar és szaporulat erős csökkentése).

Élőhely-javítási javaslatok

- A muflon számára élőhelyfejlesztés nem indokolt.

A génmegőrzési kezelésű területek

- Nincs a tájegységben

Zárt kertek és vadaskertek nyilvántartása

A vadaskertek nyilvántartása a **Mellékletben** található.

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szerepe "**nagyon jelentős**". A vadgazdálkodási tájegységek rangsorában a jelentett létszám (**11/52**) és a teríték (**8/52**) alapján is a **felső negyed**ben helyezkedik el. A vaddisznó a bevételek és mezőgazdasági vadkárok szempontjából is fontos tényezője a vadgazdálkodási tájegységnek, egyben konfliktusok forrása is.

Az állomány minőségének értékelése

A vaddisznó trófeák minőségét nem értékeljük, mert:

- szelektált minta áll rendelkezésre (>16 cm méretű agyarakat kell bíráltatni)
- a vadaskerti és a szabad területi agyarak nincsenek elkülönítve
- egy túlszaporodott, jelentős problémákat okozó vad esetében a minőség védelmének jelenleg nincs különleges indoka.

Az állomány mennyiségének és minőségének alakulása

- A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi jelentett létszáma 1998-2014 között tovább emelkedett (**+21%**), miközben a teríték erősebben nőtt (**+66%**). A hasznosítási arány 2001 óta a 120-190% sávban mozgott. Ez a nyomás elvileg elegendő lehetett volna az állomány növekedésének megállítására, ami nem következett be. Ez jelezheti a jelentett létszámok megbízhatóságának kérdéses voltát.
- A tájegység 2007-2014 közötti térképein jól követhető, hogy a vadgazdálkodási tájegység jelentős részében a teríték elérte és **meghaladta a 2-3 és >3 db/km² sűrűséget.**
- Hasznosítási aránya lényegében folyamatosan nőtt. A hasznosítás összetételét nézve a kanokhoz viszonyítva (15.5-22.8%) kevesebb arányú kocát lőttek (9.3-14.5%) és a süldő és malac lelövés 69.0-74.5% volt. Az adatok alapján a kocák lelövéseken belüli ekkora aránya mellett a szaporulat lövése (süldő+malac) nem elegendő a vaddisznó állománynövekedésének megakadályozására.
- Figyelembe véve a térített mezőgazdasági károk óriás növekedését (**9X; 30-60 millió Ft/év**) a vaddisznó állományának további növekedése nem viselhető el. **Mivel az állomány tovább nőtt, az eddigi gyakorlat nem volt eredményes, ezért a vaddisznólétszám csökkentése érdekében a lelövéseket maximalizálni kell és a kocakilövések minél magasabb arányát kell elérni, mindaddig, amíg az állomány az • élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám alá csökken.**

Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám és az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám

- Fenntartandó legkisebb szabadterületi létszám: 800 egyed
- Élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám: 2500 egyed

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

Állománykezelési elvek/modellek

A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben** a vaddisznó szabad területi létszámát a következő 10 évben mintegy felére (40-60%) kell csökkenteni, amihez az alábbiak szükségesek:

- **Az évente meghatározott lelövési tervek teljesítése, a nőivar és a szaporulat védelmének megszüntetése.**
- Az irreális értékek korrekciójának biztosítása (virtuális túlhasznosítás, ivar- és korcsoportok adatainak ellenőrizhető hitelessége). Ennek érdekében a tájegység szintjén egységes vadállomány-felmérési (monitorozási) és tervezési módszertan kidolgozása és bevezetése (pl. szinkronizált számlálási rendszer, összehangolt testtömeg és szaporodási adatgyűjtési és értékelési rendszer kialakítása a vadgazdálkodási tájegységben).
- **Az éves tervben a meghatározott elejtési számokat, mind ivarra, mind korra, a biológiailag megalapozott és fenntartható arányokat is betartva szükséges meghatározni.**
- A vadgazdálkodási egységek között a vadászati nyomás összehangolt ellenőrzése, hogy **a vaddisznót gyengébben hasznosító területek ne legyenek a visszatöltődés forrásai.**
- A **felülről nyitott** lelövési tervszámok alkalmazása, azaz a nőivar és a szaporulat lelövését nem szükséges felülről korlátozni.
- A rendelkezésre álló adatok alapján a **100-150% hasznosítási arány** jó esetben a szinten tartáshoz volt elegendő. A 2017-től kezdődő 3-5 évben az érzékelhető **állománycsökkentéshez tartósan >150% hasznosítási arányt szükséges fenntartani.**
- A teríték összetételét az állomány csökkentése érdekében úgy célszerű meghatározni, hogy **a kifejlett kocák lelövése határozottan nagyobb legyen a kanokénál (1.5-2 koca : 1 kan) és az összes lelövés >75%-a malac+süldő legyen.** A malac+süldő lelövésből **>25% malac** legyen (<50% süldő).
- Amint az állomány az élőhelyet nem veszélyeztető szabadterületi fenntartható létszám alá csökken 130-150%-os hasznosítási arányt szükséges fenntartani, melynek a megoszlása 75% malac és süldő, 25 % kan és koca legyen (a javasolt megoszlása 1 kan : 1 koca). A malac és süldő lelövések megoszlásában legalább 30 % malac és <45 % süldő legyen.
- A szürke farkas a tájegység több vadászterületén rendszeresen előfordul, illetve néhány vadászterületen folyamatosan jelen van (Putnoki-dombság, Aggteleki-karszt). Ez problémát okoz a vadászatában, a hasznosítási tervszámok teljesítésében. A vadállomány területhasználata megváltozik azokon a vadászterületeken, ahol megjelenik a ragadozó. Az ellenőrző hatóságnak erre tekintettel kell lennie. A területhasználat megváltozása a vadban feldúsuló területrészeken komoly vadkárproblémát vetít előre.

Élőhely-javítási javaslatok

- A vaddisznó etetésének csak a vadászat megkönnyítése (szórók), illetve a károsított területektől való elterelés lehet a célja; a kihelyezett takarmány mennyiségének és minőségének ehhez kell igazodnia. Az állomány növelését célzó etetés kerülendő. A szórók és etetők helyét úgy kell megválasztani, hogy a takarmányozás

A vaddisznó-gazdálkodás alapvonalai

a természeti vagy gazdasági értékekben a károkozás veszélyét ne növelje.

- Szükséges a vadhatás-monitoring rendszeres alkalmazása. A károsítás és a túrás mértékének és mintázatának rendszeres felmérésével a hasznosítás mennyiségének és tér-időbeli eloszlásának tervezése és megvalósítása az élőhelyen mérhető paraméterekhez igazítható. Így a tervezett élőhely- és vadállomány-kezelési javaslatok teljesülése és sikerességük is nyomon követhető és értékelhető.
- A megfelelő mennyiségű és minőségű (kiegészítő) vízellátásról a vaddisznó jellemző igényeire is tekintettel célszerű dönteni.
- Vadföldek létesítése és művelése esetén a termesztett növények a csülkös vad sajátos igényeihez igazodjanak. A vadföldművelés tényleges céljának elérését (hasznosítás növelése, vadkár csökkentése) és a befektetett költségek megtérülését elemezni szükséges.

3. A vadállomány szabályozásának irányelvei

Apróvadgazdálkodás

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben (204)** a mezei nyúl "**kis jelentőségű**" vadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatban a jelentett létszám (45/52) és a teríték (43/52) alapján is az alsó negyedben helyezkedik el, szórványos előfordulása és terítéke miatt nincs vadászati jelentősége.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány (2133-ról 1140-re) csökken.
- A hasznosítás (68-ról 108-ra) és a hasznosítási arány (3.2%-ról 9.5%-ra) növekszik, de alacsony szintű.
- Nincs befogás, míg a lelövés nőtt.

Állománykezelési elvek/modellek

- A mezei nyúl gazdálkodásban az alacsony hasznosítási ráta miatt nem veszélyeztetik a gazdálkodók a nyúl állományt.A magasabb populációsűrűségű területeken, ahol jelentősebb mezőgazdasági területrész található a vadgazdálkodási egység területén javasolt egy elfogadott létszámbecslési módszer (éjszakai reflektoros létszámbecslés) használatatavasszal és ősszel, a vadászatok megkezdése előtt. Ezek alapján meg lehet tervezni a hasznosítandó mennyiséget egy hasznosítási modell segítségével: a Kovács-Heltay modell vagy a SZIE VMI modellje alkalmazható. Az éjszakai reflektorozás az őz állomány becslése szempontjából, vagy a vaddisznók mozgásának felmérésére is alkalmas.
- Ezeken a vadgazdálkodási egységeken a tervezett mennyiség nagyobb részét október-november hónapokban kellene elejteni. Az élő nyúl befogásának nincs alapja, ezért továbbra is csak fegyveres vadászat folytatható.
- A mezei nyúl szempontjából a róka lehet jelentős ebben a tájegységben,bár nem látszik összefüggés a lelövések között. A vaddisznó állománya magas és folyamatosan nő a térségben, amit a jelentősen megnőtt mezőgazdasági vadkár is mutat.Az erdősült területek magas aránya miatt ez valószínűleg nem is fog lecsökkenni. A vaddisznó állományának csökkentése azonban szükséges ott, ahol még jelentősebb mezei nyúl populáció van, hogy ez a negatív hatás is csökkenjen, ezzel is segítve a nyúl állományának növekedését.

Élőhely-javítási javaslatok

- Az élőhelyi beavatkozások jellemzően a nagyvadfajok érdekében történhetnek. Kifejezetten a mezei nyúl számára élőhely-fejlesztés nem várható, de a nagyvadfajok érdekében végzett beavatkozások a nyúl számára is lehetnek hasznosak.
- A szántóterületek aránya (38 %) nem túl magas, viszont az erdős részeken a vadföld gazdálkodással a nyúlnak is kedvezhetnek, amennyiben pillangós legelő keverékeket alkalmaznak, ami a gímszarvasnak és az őznek is kedvező. Ugyanakkor mivel a KAP Zöldítés mindenhol kötelező, ezért ezeket ki lehet használni a mezei nyúl érdekében itt is.
- Mivel jelentősebb a rétek aránya (15%), érdemes fenntartani a mezei nyúl számára ezeket a területeket, esetleges felülvetéssel javítani a minőségükön, ami a

A mezeinyúl-gazdálkodás alapvonalai

nagyvadnak is kedvezhet. A túllegeltetést azonban el kellene kerülni.

- Az agrárkörnyezet-gazdálkodási programok zöldugar kezelésére vonatkozó szabályok a mezei nyúl élőhely kezelése során is alkalmazhatók, ahogy a kaszálás szabályai a vadlegelőkön és egyéb füves élőhelyeken is alkalmazhatók.
- Ha az élőhelyfejlesztés nem lehetséges, akkor a kiegészítő takarmányozás során a vadgazdálkodási egységek területén nyáron a mezei nyúl érdekében is ki kellene rakni lédús takarmányt az aratást megelőzően, majd utána is. Ezek a takarmányrépa, tarlórépa, cukorrépa, sárgarépa, káposztafélék, kukorica szilázs. A lédús takarmányokon túl a jó minőségű lucerna- és réti széna kijuttatásáról is lehetne gondoskodni. Mivel ezt a nagyvad takarmányozása érdekében úgyis megteszik a vadgazdálkodók, kirakhatnak ebben az időszakban úgy, hogy azt a nyúl is fel tudja venni. Az etetőhelyeket egymástól 100-150 méter távolságban érdemes kialakítani a szegélyvegetációkban.

Ragadozók állománykezelése

- A Cserehát-aggteleki vadgazdálkodási tájegységben a róka állomány korlátozás a legfontosabb a mezei nyúl szempontjából itt is, legalábbis azokon a vadgazdálkodási egységeken, ahol még jelentősebb nyúl állomány van, mert ott még megtérülhet a befektetés, bár a róka gyérítése vadegészségügyi szempontból mindenhol fontos lenne, még a nagyvadas területeken is. Legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről.
- A mezei nyúl érdekében is fontos a róka állomány minél alacsonyabb szinten tartása, ezért javasolt a csapdázás alkalmazása, hatósági határozatban történő kötelezés megfogalmazása, és betartásának ellenőrzése.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani, hiszen a kóbor kutyák a nagyvadra is veszélyt jelenthetnek, a macskák pedig szintén vadegészségügyi okokból is gyérítendők. Lásd a ragadozókra vonatkozó részt.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Az állomány mennyiségének értékelése

A **Cserehát-Aggteleki** vadgazdálkodási tájegységben (204) a fácán "**kis jelentőségű**" apróvadfaj. A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolási táblázatában a jelentett állomány (48/52) és a hasznosítás (51/52) alapján is az alsó negyedben helyezkedik el, szórványos előfordulása és terítéke miatt vadászati jelentősége kicsi.
A vadászatra jogosultnak kell eldönteni, hogy a fácán jelentőségét vadászati-vadgazdálkodási szempontból akarja-e növelni. Ehhez ugyanis elengedhetetlen a fácán kibocsátás kedvezőtlen hatásainak csökkentése, a fácán élőhelyének fejlesztése érdekében a földtulajdonosokkal való egyezkedés a zöldítés lehetőségeiről, ill. a ragadozók és a vaddisznó állományainak megfelelő mértékű szabályozása.

Az állomány mennyiségének, hasznosításának és elterjedésének alakulása

- A jelentett állomány ingadozó (3.7 ezer - 6.5 ezer).
- A hasznosítás mértéke stagnáló (421 - 1.2 ezer), a jelentett állományhoz viszonyított hasznosítás ingadozó (7.8-33.4%).
- Kibocsátás az elmúlt 17 éves időszakban nem történt.
- A teljes hasznosítás a szabadterületi állományra vonatkozik (7.8-33.4%). A teríték alacsony szintje miatt valószínűleg a szabadterületi állomány nem lett túlhasznosítva.

Állománykezelési elvek/modellek

- A fácángazdálkodás tervezéséhez a következő változókról szükséges helyi, vagy egyéb vizsgálatokból felhasználható információ: a költő felnőtt madarak (törzsállomány) márciusi száma; a felnevelt szaporulat száma a felnevelés végéig; a populáció szeptemberi száma; elejtett egyedek száma (tyúk, kakas külön). Amennyiben kibocsátás történik, akkor a kibocsátott fácánok megtérülési aránya a kibocsátáskor jelölt fácánok alapján.
- A hasznosítási tervet a felnevelt szaporulatra (szabadterületi állomány) és a kibocsátott fácánok várható megtérülése (korábbi évek adatai) alapján elkülönítve célszerű megtervezni. A kibocsátott fácánok és a vad származású fácánok nem egyenértékűek.
- A szabadterületi vad állományra gyakorolt vadászati nyomás maradjon 25-40% alatt. Az őszi populációból a kakasok akár 75%-os, míg a tyúkok max. 20%-os hasznosítása biztosíthatja a fenntartható hozamot, de vegyes kibocsátások esetén a tyúkok hasznosítása ilyen mértékben sem ajánlott. A tojók hasznosítását célszerűbb kerülni, mivel a fácánállomány legértékesebb részét a szaporulatot biztosító életképes tyúkok alkotják.
- Javasolt, hogy alapvetően csak kakasok kerüljenek kibocsátásra, amivel a vad tyúkokra a visszavadászás során gyakorolt járulékos vadászati nyomás csökkenthető, ill. a jobb szaporodási teljesítményt nyújtó vad tyúkpopulációt sem hígítják fel a kibocsátott tyúkok. A ragadozók csoportosulási válaszának elkerülése érdekében a kiscsoportos kihelyezést kellene előtérbe helyezni.
- A kibocsátott egyedeket szükséges megjelölni (megfelelő minőségű lábgyűrű, szárnyjelölő), hogy a visszavadászási arány és a vad fácánokra gyakorolt vadászati nyomás mérhető legyen.

A fácángazdálkodás alapvonalai

Élőhely-javítási javaslatok

- Javasolt – lehetőség szerint – minél nagyobb arányban olyan területek kialakítása, ahol a fészkelési időszakban nem, vagy alig folyik olyan tevékenység, amely a fészkelést akadályozná. Ilyenek: őszi búza és árpa, tritikále, rozs, vadföld és ugar. Kedvezőnek tekinthető még: repce, borsó, vörös here, bíborhere, mézontófű.
- Fontos a fás, cserjés vegetációk megfelelő területaránya is. Javasolható a bodza, a kökény, gyepűrózsa jelenléte, illetve az ilyen növényzetű foltok, sávok megőrzése.
- Alapvető a fészkelőhelyek védelme vagy kialakítása, elsősorban füves élőhelyek és pillangós zöldtakarmánynövények tábláinak biztosításával.
- Természetbarát kaszálási módszereket kell alkalmazni a fészkelőhelyeken (fészkelési időt elkerülő munkálatok, alternáló kasza és vadriasztó lánc használata, bentről kifelé és lassú haladás, max. 3 m munkaszélesség, búvósáv-rendszer meghagyása).
- Gyom- és rovartáplálék biztosítása szükséges a szegélyvegetáció védelmével.
- Téli túlélést vadföldekkel (1-3 ha/100 ha; kelkáposzta, lenmag, gabonafélék, köles, repce, esetleg kukorica és cirok), gabonafélék önetetőből történő etetésével (1 db/ha) segíteni kell.

Ragadozók állománykezelése

- A róka állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1.5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről az év első felére koncentrálva.
- A fácán fészkelőterületein a borz állományának csökkentéséhez 0.7-es gyérítési rátát kell elérni.
- Az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdázás javasolt.
- A fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is fontos a fácán szaporodási időszakában, így szükséges lehet engedélyt kérni az idényen kívüli vadászatukhoz és csapdázásukhoz.
- A kóbor kutyák és macskák jelenlétét is minimálisra kell szorítani a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával. Az apróvad szempontjából a macskák hatását általában alulértékelik.
- A növekvő vaddisznó állomány szabályozása is alapvető lehetséges fészekpredációjuk csökkentése miatt.

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

Az állomány számszerű hasznosításának és területi megoszlásának értékelése

- **Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegység (204):**
- **Üregi nyúl**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Fogoly**: Vadászati jelentősége nincs a tájegységben.
- **Tőkés réce**: Terítéke a felsorolt fajok közül a legmagasabb, azonban kiemelt jelentősége nincs.
- **Nyári lúd**: A rendelkezésre álló adatok alapján helyzete még nem megítélhető.
- **Vetési lúd**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nagy lilik**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Kanadai lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nílusi lúd**: Faunaidegen. Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Szárcsa**: Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Örvös galamb**: Terítéke elhanyagolható.
- **Balkáni gerle**: Terítéke elhanyagolható.

Állománykezelési elvek/modellek

- Jogszabályban meghatározott korlátozások (2016. júniusi állapot szerint):
  - Fogoly a vadászati idényben azokon a vadászterületeken vadászható, ahol az adott vadászati évben legalább 500 példány fogoly kibocsátása történt, a vadászati hatóság által a vad zárttéri tartásáról és kibocsátásáról adott engedélyben foglaltak szerint. Az engedélyben meg kell határozni a kibocsátás feltételeit, a hasznosítás mértékét, mely legfeljebb negyven százalék lehet, továbbá a vadászat kibocsátóhelytől mért körzetét.
  - Tőkés récére augusztus 15-től augusztus 31-ig kizárólag húzáson és a vízparttól – azaz a vízzel borított terület és a szárazföld találkozásától – számított 50 méteren kívül szabad vadászni. Tőkés récéből és szárcsából naponta, személyenként összesen legfeljebb nyolc darab ejthető el. Tenyésztett tőkés réce tilalmi időben is napi terítékkorlátozás nélkül lőhető.
  - Nyári lúdból, vetési lúdból és nagy lilikből naponta, személyenként összesen legfeljebb hat darab ejthető el, melyből a nyári ludak száma nem lehet több

A hasznos apróvad hasznosításának alapvonalai

kettőnél.

- Az elejtett kanadai lúdról és nílusi lúdról fotódokumentációt kell készíteni, melyet meg kell küldeni a Nyugat-Magyarországi Egyetemnek. Az elejtett példányt a fotódokumentáció elküldését követő két munkanapig meg kell őrizni.

- Az egyéb hasznos apróvadfajok védelme érdekében a ragadozó fajokkal kapcsolatos vadgazdálkodási tevékenységeket a tájegységi terv *"A ragadozógazdálkodás alapvonalai"* c. részében leírtak alapján javasolt végrehajtani.
- Fogoly és tőkésréce kibocsátása esetén a kibocsátott egyedek jelölése javasolt.

Élőhely-javítási javaslatok

A Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegységben az egyéb hasznos apróvadfajoknak nincsen különösebb gazdálkodási/vadászati jelentősége. A tájegység mezei nyúl gazdálkodás alapvonalai részben leírt élőhely- és vadföldgazdálkodási javaslatok az egyéb hasznos apróvadfajok számára is kedvezőbb élőhelyi környezetet teremtenek. Későbbi esetleges fogoly kibocsátás esetén fontos, hogy az érintett területeken megfelelő (felülről takaró, oldalra kilátást biztosító) és a tél folyamán is védelmet adó búvóhelyek kerüljenek kialakításra.

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

Az állományok számszerű csökkentésének és a területi megoszlás értékelése

- **Róka:** A **Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegység (204)** legfontosabb ragadozója. Állománya csak akkor befolyásolható, ha a tájegység egészében egységes szemlélettel és megfelelő intenzitással gyérítik. Megfelelő célkitűzés lehet a 2 pld./km^2 terítéksűrűséget meghaladó érték beállítása a tájegység minden vadgazdálkodási egységében.
- **Borz:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Aranysakál:** Állományváltozását tájegységi szinten nyomon kell követni. Állományának jelentős növekedése esetén a gyérítést és a szükséges élőhelyi kezeléseket tájegységi szinten kell elvégezni.
- **Nyest:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Házi görény:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Pézsmapocok:** Vadászati jelentősége elhanyagolható.
- **Nyestkutya:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Mosómedve:** Faunaidegen, inváziós faj. Megtelepedése a tájegységben nem kívánatos.
- **Kóbor kutya:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Kóbor macska:** Jelenléte a vadászterületeken nem kívánatos. Egyedszámát a mindenkori legális eszközökkel minimális szinten szükséges tartani.
- **Dolmányos varjú:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szarka:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.
- **Szajkó:** Állományának csökkentése elsősorban az apróvad fészkelő- és szaporodó helyein szükséges.

Állománykezelési elvek/modellek

- A tájegységben a mezei nyúl, a fácán és az őz terítéke is az alsó negyedbe tartozik,

A ragadozógazdálkodás alapvonalai

míg a gímé az átlag feletti, a vaddisznó a felső negyedbe. A tájegység ragadozó fajaival való gazdálkodást ennek megfelelően kell tervezni és végrehajtani.

- A róka a Cserehát-Aggteleki vadgazdálkodási tájegység minden részének egyaránt fontos ragadozója. Állományának korlátozásához legalább a tavaszi becsült törzsállomány másfélszeresét (1,5-et meghaladó gyérítési rátára van szükség) kell eltávolítani a területről. A vadászatnak folyamatosnak kell lennie, de a gyérítésnek az év első felére kell koncentrálnia. A tervezett gyérítés 60%-át az év első felében kell teljesíteni. Lehetőleg meg kell akadályozni, hogy a szukák lefialjanak. Az ennek ellenére keletkezett fialó kotorékokat kiásással kell megszüntetni. A süldő rókák már nem hagyhatják el a kotorékot - a gabona tarlókon való vadászat a süldő rókákra, már nem csökkenti az apróvadfajok szaporulatában a kártételt. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett az ugrasztás, kiásás és a csapdák alkalmazása egyaránt javasolt. inél alacsonyabb szinten tartása érdekében javasolt a csapdázás alkalmazásával kapcsolatos kötelezés hatósági határozatban történő megfogalmazása, és betartásának ellenőrzése azokon a vadászterületeken, melyeken a vadgazdálkodó rendszeresen vadászik apróvadra.
- A borz állományának stabilizálásához (a további növekedés megakadályozásához) 0,5, állományának csökkentéséhez 0,7-es gyérítési rátát kell elérni. Állománycsökkentése elsősorban a fácán fészkelő területein indokolt, nagyvadas területeken állományának csökkentése nem kell, hogy gazdálkodási cél legyen. Szükség esetén, idényen kívüli vadászati engedélyt kell kérni a vadászati hatóságtól. A vadászati módok közül az egyéni fegyveres vadászat mellett, a kotorékhoz kötött vadászati módok és a csapdázás javasolt.
- A fácán esetleg a fogoly még meglévő fészkelő helyek környezetében a kistestű menyétfélék (nyest, görény) csapdázása és szükség esetén a vándorpatkány csapdázása javasolt. Ez utóbbi faj esetében elsősorban az etetőhelyek környékén, akár a járatkezelésen alapuló mérgezés is meggondolandó lehet. Ugyanezeken a területeken fontos a fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának korlátozása is.
- A vadászterületeken a kóbor kutyák és macskák jelenlétét folyamatos odafigyeléssel, és a törvénynek megfelelő módok alkalmazásával minimálisra kell szorítani. Az élvefogó csapdák alkalmazása e fajok esetében kifejezetten hatékony és egyben a felesleges konfliktus lehetőségeket is csökkenti.

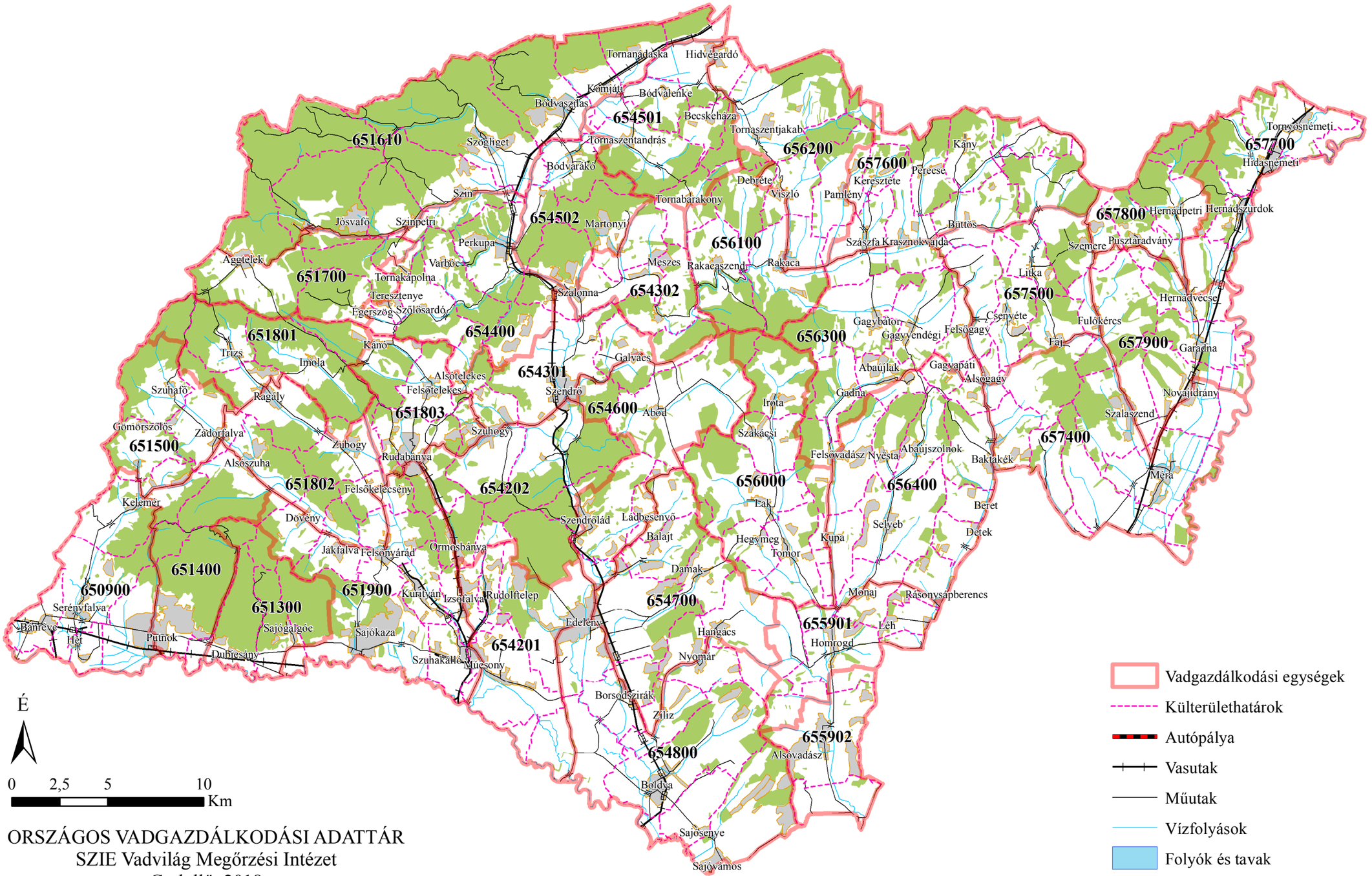
A ragadozógazdálkodás alapvonalai

- A tájegységben megjelent de valószínűleg még nem szaporodik az aranysakál. Megtelepedése és állományának növekedése esetén annak csökkentéséhez legalább a 2-es gyérítési ráta elérése javasolt. Vadászati módjai a csapdázás és az egyéni fegyveres vadászat.
- A fészekrabló fajok (szarka, szajkó, dolmányos varjú) létszámának élve fogó csapdával (Larssen csapda) történő korlátozása javasolt. Az engedélyező hatóság az éves vadgazdálkodási tervet jóvá hagyó határozatban rendelkezzen az idényen kívüli vadelejtés és befogás lehetőségéről a szarka, szajkó, és dolmányos varjú tekintetében azon vadászterületek vonatkozásában, melyek fácán hasznosítást terveztek.

4. Mellékletek

- **A vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási térképe**
- **A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke**
- **A vadgazdálkodási tájegységek rangsorolása az állomány, a teríték, a trófeabírálati, és pénzügyi adatok alapján**
- **A szakszerűtlen elejtés megítélésének szempontjai és a trófeabírálat vadgazdálkodási tájegységi irányelvei**
- **Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai**

A 204 számú vadgazdálkodási tájegység vadgazdálkodási egységei

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet
Gödöllő, 2018

Készült: 2018.08.24.
A vadgazdálkodási egységek határvonalainak pontosítása még folyamatban van.

A vadgazdálkodási tájegységbe tartozó vadgazdálkodási egységek jegyzéke							
VGTE	Megye	Kód	Név	Telephely	Város	Közterület	Isz.
204	05	650900	Mohosi Jógazdák Vt.	Kelemér	Kelemér	Székipuszta-tanya 47/7 hrsz.	3728
204	05	651300	Sajó-menti Vt.	Vásárosnamény	Vásárosnamény	Gyöngyvirág út 5.	4800
204	05	651400	Alsó-Gömöri Nagyvadas Vt.	Putnok	Putnok	Zrínyi út 4.	3630
204	05	651500	Szuhafői Földtulajdonosi Vt.	Szuhafő	Szuhafő	Petőfi Sándor út 19.	3726
204	05	651610	651610 számú FTVK	Miskolc	Miskolc	Deák tér 1.	3525
204	05	651700	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő	Jósvafő	Tengerszem oldal 1.	3758
204	05	651801	Északerdő Zrt.	Miskolc	Miskolc	Deák tér 1.	3525
204	05	651802	Őrhegy Földtulajdonosi Vt.	Felsőnyárád	Felsőnyárád	093/13 hrsz	3721
204	05	651803	Kánói Vt.	Kánó	Kánó	Erdészház 1.	3735
204	05	651900	Szuhavölgye Földtulajdonosi Vt.	Felsőnyárád	Felsőnyárád	093/13 hrsz.	3721
204	05	654201	Edelényi Vt.	Edelény	Edelény	Miklós Gyula utca 13.	3780
204	05	654202	Északerdő Zrt.	Miskolc	Miskolc	Deák tér 1.	3525
204	05	654301	Várdombi Hubertus Vt.	Szendrő	Szendrő	Gépállomás út 1.	3752
204	05	654302	Rakacai-tó és Környéke Vt.	Szalonna	Szalonna	Kossuth út 20.	3754
204	05	654400	Perkupai Egyetértés Vt.	Szalonna	Szalonna	Kossuth út 20.	3754
204	05	654501	Martonyi és Vidéke Vt.	Martonyi	Martonyi	Fő út 90.	3755
204	05	654502	Császztai Bors Vezér Vt.	Edelény	Edelény	Tompa Mihály utca 2/A	3780
204	05	654600	Bódvavölgye Vt.	Szendrő	Szendrő	Gépállomás út 1.	3752
204	05	654700	Damak és Környéke Vt.	Edelény	Edelény	Finkei út 44.	3780
204	05	654800	Boldva és Környéke Vt.	Edelény	Edelény	Finkei út 44.	3780
204	05	655901	Homrogdi Vt.	Homrogd	Homrogd	Kossuth L. út 141.	3812
204	05	655902	Alsóvadászi Vt.	Alsóvadász	Alsóvadász	Kossuth L. út 30.	3811
204	05	656000	Bori Völgy Vt.	Tomor	Tomor	Petőfi S. út 7.	3787
204	05	656100	Hunor-Diána Egyesült Vt.	Szendrő	Szendrő	Kossuth út 11.	3752
204	05	656200	Tornavidéke Vt.	Tornaszentjakab	Tornaszentjakab	Antalmajor 6.	3769
204	05	656300	Csereháti Hrabina Vadász Egyesület	Felsővadász	Felsővadász	Tsz tanya 057 hrsz.	3814
204	05	656400	Csereháti Aranyszarvas Természetvédő és V.	Debrecen	Debrecen	Vákáncsos út 9.	4034
204	05	657400	Bélusvölgye Vt.	Szalaszend	Szalaszend	Óvoda út 34.	3863
204	05	657500	Hunyadi János Vt.	Nyíregyháza	Nyíregyháza	Friss út 74.	4551
204	05	657600	Abaúji Aranyszarvas Vt.	Büttös	Büttös	Újvilág út 10.	3821
204	05	657700	Hernádmenti Földtulajdonosi Vt.	Telkibánya	Telkibánya	Nagy út 35.	3896
204	05	657800	Hat Vad Vt.	Nyíregyháza-Borbánya	Nyíregyháza-Borbánya	Szőlő út 30.	4405
204	05	657900	Garadna és Környéke Természetvédő és V.	Debrecen	Debrecen	Vákáncsos út 9.	4034

A gímszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	46.8	49	AN	45.0	50	AN			
102	Maros-csongrádi	42.0	41	AN	41.0	40	AN			
103	Békési	40.0	39	ÁAN	40.0	39	ÁAN			
104	Szarvasi	42.8	44	AN	43.3	45	AN			
105	Körös-berettyói	33.0	33	ÁAN	33.0	33	ÁAN	31.7	34	AH
106	Nagykunsági	46.5	48	AN	45.0	49	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	37.0	37	ÁAN	37.8	37	ÁAN	13.0	12	FH
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	42.5	43	AN	43.8	46	AN			
109	Nyírségi	34.0	34	ÁAN	33.8	34	ÁAN	37.0	37	AH
110	Felső-tiszavidéki	28.3	28	ÁAN	31.5	32	ÁAN	18.3	18	KH
111	Tiszamenti	44.0	45	AN	43.0	44	AN			
112	Sárrét-bihari	44.5	47	AN	44.0	47	AN			
201	Börzsöny-gödöllői	13.0	15	ÁFN	13.3	14	ÁFN	27.5	31	AH
202	Nógrád-cserháti	19.5	19	ÁFN	18.3	17	ÁFN	26.0	28	AH
203	Bükki	16.0	16	ÁFN	18.5	18	ÁFN	32.0	35	AH
204	Cserehát-aggteleki	21.5	21	ÁFN	25.3	25	ÁFN	22.3	24	KH
205	Bükkalja-taktaközi	39.5	38	ÁAN	37.8	38	ÁAN	36.0	36	AH
206	Zemplén-bodrogközi	24.5	25	ÁFN	25.8	27	ÁAN	19.3	20	KH
301	Pesti-síksági	31.5	31	ÁAN	30.8	31	ÁAN	14.3	14	KH
302	Észak-bácskiskuni	35.0	35	ÁAN	35.3	35	ÁAN	38.0	38	AH
303	Illancs-bugaci	16.3	17	ÁFN	20.3	21	ÁFN	15.8	15	KH
304	Közép-bács-kiskuni	29.3	30	ÁAN	30.8	30	ÁAN	26.0	29	AH
305	Alsó-tiszamenti	36.8	36	ÁAN	36.3	36	ÁAN	30.0	33	AH
306	Kiskunsági	42.0	42	AN	42.0	42	AN			
307	Közép-pesti	41.3	40	AN	42.8	43	AN			
308	Tápió-vidéki	47.3	51	AN	45.0	52	AN			
309	Jászsági	47.0	50	AN	45.0	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.3	46	AN	41.0	41	AN			
311	Tisza-tói	47.3	52	AN	44.0	48	AN			
401	Mezőföldi	32.3	32	ÁAN	30.0	29	ÁAN	16.0	16	KH
402	Külső-somogyi	11.8	13	FN	12.3	12	FN	7.0	6	FH
403	Kapos-tolnai	25.3	26	ÁFN	22.5	22	ÁFN	26.3	30	AH
404	Zselic-közép-somogyi	19.8	20	ÁFN	19.0	20	ÁFN	9.5	8	FH
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	3.3	2	FN	4.5	3	FH
406	Mecseki	7.3	5	FN	7.0	6	FN	8.3	7	FH
407	Dél-baranyai ártéri	9.3	8	FN	13.5	15	ÁFN	2.8	1	FH
408	Tolnai-hegyháti	2.0	2	FN	3.3	3	FN	6.0	5	FH
409	Gemenci	28.8	29	ÁAN	26.8	28	ÁAN	12.3	11	FH
410	Dél-balatoni	8.3	7	FN	5.0	5	FN	9.5	9	FH
501	Hanság-mosoni	24.0	23	ÁFN	22.8	23	ÁFN	21.3	23	KH
502	Vas-soproni-síksági	12.3	14	ÁFN	9.8	9	FN	24.5	27	AH
503	Alpokaljai	16.5	18	ÁFN	9.8	10	FN	19.5	21	KH
504	Rába-menti-kemenesháti	6.3	4	FN	3.3	4	FN	18.8	19	KH
505	Zalai-dombsági	10.5	11	FN	7.8	7	FN	3.0	2	FH
506	Zala-kisbalatoni	10.3	10	FN	10.3	11	FN	5.5	4	FH
507	Bakonyi	2.8	3	FN	3.0	1	FN	13.3	13	FH
508	Marcal-medencei	9.5	9	FN	9.8	8	FN	10.3	10	FH
509	Bakonyalja-komáromi	24.3	24	ÁFN	25.0	24	ÁFN	28.0	32	AH
510	Vértes-hegységi	7.3	6	FN	13.3	13	FN	24.3	26	KH
511	Velencei	26.3	27	ÁAN	25.5	26	ÁFN	23.0	25	KH
512	Dunazugi	11.5	12	FN	13.8	16	ÁFN	17.5	17	KH
513	Balaton-felvidéki	21.5	22	ÁFN	18.5	19	ÁFN	20.0	22	KH

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | felső harmad **FH** | középső harmad **KH**

átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN** | alsó harmad **AH**

A dámszarvas állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	43.0	45	AN	40.8	43	AN			
102	Maros-csongrádi	42.3	44	AN	41.0	45	AN			
103	Békési	14.0	10	FN	11.8	10	FN	11.5	10	AF
104	Szarvasi	31.8	31	ÁAN	33.0	34	ÁAN			
105	Körös-berettyói	3.5	3	FN	3.8	4	FN	5.0	3	FF
106	Nagykunsági	44.5	49	AN	41.5	50	AN			
107	Hajdúsági Erdőspuszták	14.5	12	FN	8.5	8	FN	6.0	4	FF
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobág	35.8	37	ÁAN	35.3	36	ÁAN			
109	Nyírségi	27.3	28	ÁAN	32.3	32	ÁAN		NÉ	NÉ
110	Felső-tiszavidéki	19.0	18	ÁFN	20.5	20	ÁFN	9.7	9	AF
111	Tiszamenti	18.3	17	ÁFN	19.0	19	ÁFN		NÉ	NÉ
112	Sárrét-bihari	39.8	42	AN	35.8	38	ÁAN			
201	Börzsöny-gödöllői	30.5	29	ÁAN	28.8	29	ÁAN		NÉ	NÉ
202	Nógrád-cserháti	20.8	23	ÁFN	15.3	14	ÁFN		NÉ	NÉ
203	Bükki	33.8	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN			
204	Cserehát-aggteleki	45.0	51	AN	40.8	44	AN			
205	Bükkalja-taktaközi	35.0	36	ÁAN	35.8	37	ÁAN			
206	Zemplén-bodrogközi	39.3	41	AN	41.3	46	AN			
301	Pesti-síksági	31.5	30	ÁAN	32.8	33	ÁAN			
302	Észak-bácskiskuni	24.3	26	ÁFN	28.3	28	ÁAN		NÉ	NÉ
303	Illancs-bugaci	38.5	39	ÁAN	40.3	42	AN			
304	Közép-bács-kiskuni	7.5	6	FN	9.0	9	FN	7.3	6	FF
305	Alsó-tiszamenti	20.3	21	ÁFN	25.5	25	ÁFN		NÉ	NÉ
306	Kiskunsági	43.5	46	AN	41.3	47	AN			
307	Közép-pesti	4.3	5	FN	6.5	6	FN	16.0	13	AF
308	Tápió-vidéki	37.3	38	ÁAN	39.3	41	AN			
309	Jászsági	44.8	50	AN	41.5	51	AN			
310	Mátra-alja-dél-hevesi	45.0	52	AN	41.5	52	AN			
311	Tisza-tói	43.8	47	AN	41.5	48	AN			
401	Mezőföldi	41.0	43	AN	35.8	39	ÁAN			
402	Külső-somogyi	9.3	8	FN	8.3	7	FN	9.0	8	AF
403	Kapos-tolnai	4.0	4	FN	3.5	3	FN	6.3	5	FF
404	Zselic-közép-somogyi	16.0	14	ÁFN	12.8	12	FN	16.7	14	AF
405	Belső-somogyi	1.8	1	FN	2.0	1	FN	12.8	11	AF
406	Mecseki	18.0	16	ÁFN	17.8	17	ÁFN		NÉ	NÉ
407	Dél-baranyai ártéri	24.5	27	ÁAN	23.8	24	ÁFN		NÉ	NÉ
408	Tolnai-hegyháti	1.8	2	FN	2.0	2	FN	7.5	7	FF
409	Gemenci	39.0	40	AN	38.5	40	AN			
410	Dél-balatoni	20.0	20	ÁFN	22.5	23	ÁFN			
501	Hanság-mosoni	44.0	48	AN	41.5	49	AN			
502	Vas-soproni-síksági	14.0	11	FN	22.0	22	ÁFN			
503	Alpokaljai	19.8	19	ÁFN	14.5	13	FN			
504	Rába-menti-kemenesháti	22.8	25	ÁFN	26.0	26	ÁFN			
505	Zalai-dombsági	32.0	32	ÁAN	26.0	27	ÁAN			
506	Zala-kisbalatoni	33.5	33	ÁAN	34.8	35	ÁAN			
507	Bakonyi	15.3	13	FN	15.5	15	ÁFN	14.3	12	AF
508	Marcal-medencei	16.0	15	ÁFN	15.8	16	ÁFN		NÉ	NÉ
509	Bakonyalja-komáromi	21.5	24	ÁFN	21.0	21	ÁFN		NÉ	NÉ
510	Vértes-hegységi	10.0	9	FN	12.3	11	FN		NÉ	NÉ
511	Velencei	8.3	7	FN	4.8	5	FN	3.3	2	FF
512	Dunazugi	20.3	22	ÁFN	18.3	18	ÁFN	2.0	1	FF
513	Balaton-felvidéki	34.5	35	ÁAN	31.0	30	ÁAN			

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

FF
felső fél
FF

AF
alsó fél
KH

NÉ
Nem értékelhető
NÉ
>30 bemutatott trófea

Az őz állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás								
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang	
101	Tiszazugi	8.8	6	FN	14.5	10	FN	5.3	4	FN
102	Maros-csongrádi	10.5	10	FN	13.5	8	FN	12.3	12	FN
103	Békési	10.3	9	FN	25.3	24	ÁFN	6.0	5	FN
104	Szarvasi	12.5	12	FN	22.8	18	ÁFN	4.5	3	FN
105	Körös-berettyói	4.5	1	FN	10.5	6	FN	8.8	8	FN
106	Nagykunsági	23.5	25	ÁFN	28.0	27	ÁAN	7.0	6	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	16.0	15	ÁFN	36.3	39	ÁAN	11.0	10	FN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	28.0	28	ÁAN	46.8	51	AN	1.8	1	FN
109	Nyírségi	11.0	11	FN	28.5	28	ÁAN	10.8	9	FN
110	Felső-tiszavidéki	16.5	18	ÁFN	30.0	34	ÁAN	15.8	17	ÁFN
111	Tiszamenti	16.3	16	ÁFN	31.0	35	ÁAN	13.0	14	ÁFN
112	Sárrét-bihari	37.5	38	ÁAN	47.3	52	AN	3.3	2	FN
201	Börzsöny-gödöllői	47.3	50	AN	29.3	31	ÁAN	34.5	34	ÁAN
202	Nógrád-cserháti	51.8	52	AN	36.8	42	AN	37.3	37	ÁAN
203	Bükki	42.8	43	AN	36.3	40	AN	38.5	40	AN
204	Cserehát-aggteleki	46.8	48	AN	46.3	50	AN	27.8	26	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	43.0	44	AN	45.8	49	AN	25.5	25	ÁFN
206	Zemplén-bodrogközi	41.3	41	AN	37.0	43	AN	29.3	29	ÁAN
301	Pesti-síksági	45.0	47	AN	44.5	48	AN	37.5	38	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.0	31	ÁAN	32.8	37	ÁAN	28.5	28	ÁAN
303	Illancs-bugaci	17.3	19	ÁFN	22.5	17	ÁFN	24.5	23	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	21.3	20	ÁFN	23.8	19	ÁFN	37.5	39	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	13.8	13	FN	5.8	4	FN	15.3	15	ÁFN
306	Kiskunsági	23.5	26	ÁFN	20.3	15	ÁFN	22.0	21	ÁFN
307	Közép-pesti	28.0	29	ÁAN	14.8	11	FN	35.3	35	ÁAN
308	Tápió-vidéki	36.0	37	ÁAN	28.5	29	ÁAN	20.8	18	ÁFN
309	Jászsági	22.3	23	ÁFN	24.3	23	ÁFN	7.5	7	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	22.8	24	ÁFN	20.3	14	ÁFN	12.8	13	ÁFN
311	Tisza-tói	21.3	21	ÁFN	36.8	41	AN	11.8	11	FN
401	Mezőföldi	31.8	32	ÁAN	43.8	47	AN	22.3	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	35.8	35	ÁAN	29.5	32	ÁAN	43.5	45	AN
403	Kapos-tolnai	8.5	5	FN	30.0	33	ÁAN	35.3	36	ÁAN
404	Zselic-közép-somogyi	30.8	30	ÁAN	29.3	30	ÁAN	39.5	41	AN
405	Belső-somogyi	35.8	36	ÁAN	27.5	26	ÁFN	47.8	50	AN
406	Mecseki	32.0	34	ÁAN	23.8	20	ÁFN	41.5	42	AN
407	Dél-baranyai ártéri	21.8	22	ÁFN	37.5	44	AN	20.8	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	7.5	3	FN	20.8	16	ÁFN	43.0	44	AN
409	Gemenci	6.3	2	FN	24.0	21	ÁFN	28.3	27	ÁAN
410	Dél-balatoni	38.0	39	ÁAN	35.3	38	ÁAN	44.3	46	AN
501	Hanság-mosoni	8.3	4	FN	3.0	2	FN	30.8	30	ÁAN
502	Vas-soproni-síksági	9.5	8	FN	2.0	1	FN	32.3	33	ÁAN
503	Alpokaljai	31.8	33	ÁAN	8.0	5	FN	45.0	48	AN
504	Rába-menti-kemenesháti	39.0	40	AN	10.5	7	FN	51.5	52	AN
505	Zalai-dombsági	43.3	45	AN	13.5	9	FN	49.5	51	AN
506	Zala-kisbalatoni	43.3	46	AN	24.0	22	ÁFN	44.5	47	AN
507	Bakonyi	41.3	42	AN	14.8	12	FN	47.3	49	AN
508	Marcal-medencei	16.3	17	ÁFN	3.5	3	FN	20.8	20	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	13.8	14	ÁFN	15.0	13	FN	24.5	24	ÁFN
510	Vértes-hegységi	9.0	7	FN	26.0	25	ÁFN	31.0	31	ÁAN
511	Velencei	26.8	27	ÁAN	32.3	36	ÁAN	15.5	16	ÁFN
512	Dunazugi	46.8	49	AN	42.5	46	AN	31.5	32	ÁAN
513	Balaton-felvidéki	51.3	51	AN	42.3	45	AN	42.5	43	AN

felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A muflon állományának, terítékének és érmes arányának rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

		Átlag rangpont / rang / besorolás							
VGTE	Név	Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Érmes	Rang
101	Tiszazugi								
102	Maros-csongrádi								
103	Békési								
104	Szarvasi								
105	Körös-berettyói								
106	Nagykunsági								
107	Hajdúsági Erdőspuszták								
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy								
109	Nyírségi	20.0	21	AF	14.0	16	AF		
110	Felső-tiszavidéki								
111	Tiszamenti								
112	Sárrét-bihari								
201	Börzsöny-gödöllői	7.8	8	FF	7.0	7	FF	7.5	2
202	Nógrád-cserháti	5.8	6	FF	4.0	4	FF	5.0	5
203	Bükki	2.5	2	FF	3.0	3	FF	2.5	6
204	Cserehát-aggteleki	15.0	17	AF	15.3	15	AF		
205	Bükkalja-taktaközi								
206	Zemplén-bodrogközi	3.0	3	FF	2.5	1	FF	2.8	7
301	Pesti-síksági	13.5	12	AF	12.0	11	FF		
302	Észak-bácskiskuni								
303	Illancs-bugaci								
304	Közép-bács-kiskuni								
305	Alsó-tiszamenti								
306	Kiskunsági								
307	Közép-pesti								
308	Tápió-vidéki								
309	Jászsági								
310	Mátra-alja-dél-hevesi	12.5	11	FF	16.0	19	AF		
311	Tisza-tói	18.5	20	AF	19.0	22	AF		
401	Mezőföldi								
402	Külső-somogyi	14.5	16	AF	14.0	14	AF		
403	Kapos-tolnai								
404	Zselic-közép-somogyi	13.5	13	AF	16.3	18	AF		
405	Belső-somogyi	18.0	19	AF	18.0	20	AF		
406	Mecseki	20.5	22	AF	20.0	21	AF		
407	Dél-baranyai ártéri								
408	Tolnai-hegyháti								
409	Gemenci								
410	Dél-balatoni								
501	Hanság-mosoni								
502	Vas-soproni-síksági	14.3	15	AF	16.0	17	AF		
503	Alpokaljai	10.8	10	FF	10.5	10	FF		
504	Rába-menti-kemenesháti								
505	Zalai-dombsági								
506	Zala-kisbalatoni	8.5	9	FF	8.8	8	FF		
507	Bakonyi	3.0	4	FF	4.3	5	FF	4.1	3
508	Marcal-medencei	13.8	14	AF	12.3	12	AF		
509	Bakonyalja-komáromi	16.3	18	AF	13.5	13	AF		
510	Vértes-hegységi	4.8	5	FF	5.0	6	FF	5.0	4
511	Velencei	7.5	7	FF	9.5	9	FF		
512	Dunazugi	2.3	1	FF	2.8	2	FF	1.9	1
513	Balaton-felvidéki								

felső fél
FF

alsó fél
AF

>30 bemutatott trófea

A vaddisznó állományának és terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Átlag rangpont / rang / besorolás					
		Jelentett	Rang		Terítek	Rang	
101	Tiszazugi	49.3	49	AN	47.5	46	AN
102	Maros-csongrádi	48.8	47	AN	48.5	49	AN
103	Békési	48.8	48	AN	48.3	48	AN
104	Szarvasi	49.3	50	AN	48.5	50	AN
105	Körös-berettyói	38.0	38	ÁAN	40.3	40	AN
106	Nagykunsági	42.8	43	AN	40.0	39	ÁAN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	31.0	30	ÁAN	31.3	30	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.5	39	ÁAN	40.5	41	AN
109	Nyírségi	34.5	35	ÁAN	33.5	34	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	27.0	28	ÁAN	28.3	28	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	41	AN	41.8	42	AN
112	Sárrét-bihari	50.8	52	AN	50.0	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	6.0	6	FN	7.3	7	FN
202	Nógrád-cserháti	13.0	13	FN	5.0	1	FN
203	Bükki	11.3	10	FN	11.0	11	FN
204	Cserehát-aggteleki	12.0	11	FN	8.0	8	FN
205	Bükkalja-taktaközi	37.8	37	ÁAN	32.3	32	ÁAN
206	Zemplén-bodrogközi	23.8	24	ÁFN	20.3	21	ÁFN
301	Pesti-síksági	33.0	34	ÁAN	31.3	31	ÁAN
302	Észak-bácskiskuni	31.8	32	ÁAN	37.0	37	ÁAN
303	Illancs-bugaci	25.5	25	ÁFN	29.8	29	ÁAN
304	Közép-bács-kiskuni	31.8	33	ÁAN	37.3	38	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	42.3	42	AN	43.0	43	AN
306	Kiskunsági	43.3	44	AN	44.3	44	AN
307	Közép-pesti	30.8	29	ÁAN	32.8	33	ÁAN
308	Tápió-vidéki	46.3	46	AN	49.5	51	AN
309	Jászsági	49.3	51	AN	46.3	45	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	44.8	45	AN	47.8	47	AN
311	Tisza-tói	39.8	40	AN	35.8	36	ÁAN
401	Mezőföldi	35.3	36	ÁAN	33.8	35	ÁAN
402	Külső-somogyi	5.0	5	FN	11.8	12	FN
403	Kapos-tolnai	25.8	27	ÁAN	25.0	25	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	18.0	19	ÁFN	22.5	23	ÁFN
405	Belső-somogyi	2.8	1	FN	5.5	4	FN
406	Mecseki	6.3	7	FN	6.3	6	FN
407	Dél-baranyai ártéri	15.5	16	ÁFN	17.5	19	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	6.3	8	FN	13.5	15	ÁFN
409	Gemenci	31.0	31	ÁAN	25.5	26	ÁFN
410	Dél-balatoni	11.0	9	FN	12.8	14	ÁFN
501	Hanság-mosoni	21.0	20	ÁFN	22.0	22	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.3	12	FN	9.5	9	FN
503	Alpokaljai	22.3	22	ÁFN	10.0	10	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	14.3	14	ÁFN	5.3	3	FN
505	Zalai-dombsági	16.5	18	ÁFN	12.0	13	FN
506	Zala-kisbalatoni	14.5	15	ÁFN	15.3	16	ÁFN
507	Bakonyi	3.8	2	FN	5.3	2	FN
508	Marcal-medencei	16.0	17	ÁFN	16.5	18	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	25.5	26	ÁFN	26.5	27	ÁAN
510	Vértes-hegységi	4.0	3	FN	15.8	17	ÁFN
511	Velencei	23.5	23	ÁFN	24.5	24	ÁFN
512	Dunazugi	4.8	4	FN	6.3	5	FN
513	Balaton-felvidéki	21.5	21	ÁFN	18.8	20	ÁFN

felső negyed
FN

átlag feletti negyed
ÁFN

átlag alatti negyed
ÁAN

alsó negyed
AN

A mezei nyúl és a fácán állományának és terítékének, valamint a róka terítékének rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben

VGTE	Név	Mezei nyúl: átlag rangpont / rang						Fácán: átlag rangpont / rang						Róka: átlag rangpont / rang		
		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Jelentett	Rang		Teríték	Rang		Teríték	Rang	
101	Tiszazugi	2.8	3	FN	2.8	1	FN	7.5	7	FN	9.5	8	FN	17.0	14	ÁFN
102	Maros-csongrádi	6.3	5	FN	5.0	3	FN	11.5	11	FN	10.5	9	FN	9.3	4	FN
103	Békési	2.5	2	FN	9.0	7	FN	1.0	1	FN	4.3	3	FN	14.0	6	FN
104	Szarvasi	1.3	1	FN	4.8	2	FN	3.0	3	FN	1.8	1	FN	10.0	5	FN
105	Körös-berettyói	9.0	10	FN	15.3	15	ÁFN	2.5	2	FN	8.5	7	FN	17.8	16	ÁFN
106	Nagykunsági	8.3	7	FN	12.8	13	FN	11.0	9	FN	7.0	5	FN	14.8	8	FN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	25.0	25	ÁFN	25.8	26	ÁFN	19.8	18	ÁFN	22.0	20	ÁFN	32.0	34	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	19.0	19	ÁFN	26.3	27	ÁAN	24.3	24	ÁFN	29.0	31	ÁAN	17.8	17	ÁFN
109	Nyírségi	15.8	14	ÁFN	16.3	16	ÁFN	11.3	10	FN	21.8	19	ÁFN	27.3	31	ÁAN
110	Felső-tiszavidéki	20.5	20	ÁFN	21.3	22	ÁFN	9.0	8	FN	25.3	24	ÁFN	33.8	36	ÁAN
111	Tiszamenti	13.8	13	FN	17.0	18	ÁFN	14.5	14	ÁFN	16.5	17	ÁFN	32.0	35	ÁAN
112	Sárrét-bihari	10.5	11	FN	14.0	14	ÁFN	14.5	15	ÁFN	22.5	23	ÁFN	23.8	25	ÁFN
201	Börzsöny-gödöllői	36.0	36	ÁAN	33.5	33	ÁAN	41.8	41	AN	35.3	36	ÁAN	44.8	47	AN
202	Nógrád-cserháti	39.5	39	ÁAN	40.0	40	AN	41.0	40	AN	13.3	12	FN	46.3	48	AN
203	Bükki	31.8	33	ÁAN	27.3	28	ÁAN	33.5	33	ÁAN	26.8	27	ÁAN	41.3	42	AN
204	Cserehát-aggteleki	45.3	45	AN	43.3	43	AN	48.5	48	AN	48.8	51	AN	51.5	52	AN
205	Bükkalja-taktaközi	29.5	28	ÁAN	24.3	25	ÁFN	31.5	31	ÁAN	30.3	32	ÁAN	42.5	45	AN
206	Zemplén-bodrogközi	30.8	31	ÁAN	31.3	30	ÁAN	33.5	34	ÁAN	35.3	35	ÁAN	46.8	49	AN
301	Pesti-síksági	23.5	23	ÁFN	10.5	11	FN	27.8	29	ÁAN	22.3	21	ÁFN	23.3	24	ÁFN
302	Észak-bácskiskuni	17.8	18	ÁFN	21.5	23	ÁFN	18.8	17	ÁFN	33.8	34	ÁAN	26.8	30	ÁAN
303	Illancs-bugaci	16.0	15	ÁFN	18.8	20	ÁFN	14.0	12	FN	28.8	29	ÁAN	16.8	13	FN
304	Közép-bács-kiskuni	17.3	17	ÁFN	19.8	21	ÁFN	20.8	20	ÁFN	28.8	30	ÁAN	26.5	29	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	10.8	12	FN	5.3	4	FN	5.8	5	FN	14.3	15	ÁFN	18.3	19	ÁFN
306	Kiskunsági	8.3	8	FN	10.0	9	FN	4.0	4	FN	14.0	14	ÁFN	24.3	27	ÁAN
307	Közép-pesti	25.8	26	ÁFN	18.5	19	ÁFN	25.8	27	ÁAN	14.3	16	ÁFN	18.5	21	ÁFN
308	Tápió-vidéki	21.3	22	ÁFN	12.0	12	FN	26.5	28	ÁAN	25.8	26	ÁFN	17.3	15	ÁFN
309	Jászsági	8.8	9	FN	10.0	10	FN	14.3	13	FN	5.5	4	FN	7.3	3	FN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	5.3	4	FN	6.0	5	FN	6.0	6	FN	10.8	10	FN	16.0	12	FN
311	Tisza-tói	7.8	6	FN	9.5	8	FN	16.8	16	ÁFN	3.3	2	FN	3.3	1	FN
401	Mezőföldi	29.5	29	ÁAN	31.8	31	ÁAN	21.8	21	ÁFN	7.3	6	FN	21.0	22	ÁFN
402	Külső-somogyi	45.3	46	AN	40.0	41	AN	42.3	42	AN	41.0	42	AN	31.8	33	ÁAN
403	Kapos-tolnai	32.3	34	ÁAN	35.0	35	ÁAN	25.5	26	ÁFN	39.0	39	ÁAN	15.8	10	FN
404	Zselic-közép-somogyi	48.5	49	AN	45.8	45	AN	43.0	44	AN	37.8	37	ÁAN	41.3	43	AN
405	Belső-somogyi	50.5	52	AN	49.5	50	AN	50.8	52	AN	51.5	52	AN	48.3	50	AN
406	Mecseki	44.0	44	AN	47.5	49	AN	44.5	47	AN	48.3	50	AN	24.0	26	ÁFN
407	Dél-baranyai ártéri	42.3	41	AN	46.0	46	AN	36.3	38	ÁAN	42.5	43	AN	26.3	28	ÁAN
408	Tolnai-hegyháti	32.3	35	ÁAN	38.8	39	ÁAN	33.8	35	ÁAN	43.8	45	AN	18.3	20	ÁFN
409	Gemenci	20.5	21	ÁFN	22.8	24	ÁFN	20.3	19	ÁFN	25.8	25	ÁFN	15.8	11	FN
410	Dél-balatoni	50.0	51	AN	47.3	48	AN	39.0	39	ÁAN	27.8	28	ÁAN	34.3	39	ÁAN
501	Hanság-mosoni	16.0	16	ÁFN	6.5	6	FN	24.3	25	ÁFN	11.0	11	FN	6.5	2	FN
502	Vas-soproni-síksági	24.3	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	35.3	36	ÁAN	32.8	33	ÁAN	15.0	9	FN
503	Alpokaljai	37.8	38	ÁAN	36.0	36	ÁAN	43.5	45	AN	37.8	38	ÁAN	29.3	32	ÁAN
504	Rába-menti-kemenesháti	48.3	48	AN	45.8	44	AN	49.8	50	AN	44.8	46	AN	41.3	44	AN
505	Zalai-dombsági	45.8	47	AN	50.8	52	AN	35.3	37	ÁAN	45.3	47	AN	34.5	40	AN
506	Zala-kisbalatoni	48.8	50	AN	50.3	51	AN	32.5	32	ÁAN	39.3	40	AN	34.0	37	ÁAN
507	Bakonyi	43.0	42	AN	47.0	47	AN	50.0	51	AN	47.5	49	AN	44.0	46	AN
508	Marcal-medencei	30.3	30	ÁAN	34.0	34	ÁAN	22.8	22	ÁFN	19.3	18	ÁFN	21.8	23	ÁFN
509	Bakonyalja-komáromi	28.8	27	ÁAN	27.8	29	ÁAN	30.0	30	ÁAN	22.3	22	ÁFN	18.0	18	ÁFN
510	Vértes-hegységi	36.0	37	ÁAN	37.3	38	ÁAN	42.3	43	AN	40.3	41	AN	34.0	38	ÁAN
511	Velencei	31.0	32	ÁAN	32.5	32	ÁAN	22.8	23	ÁFN	13.8	13	FN	14.5	7	FN
512	Dunazugi	43.3	43	AN	36.3	37	ÁAN	48.8	49	AN	47.3	48	AN	40.0	41	AN
513	Balaton-felvidéki	40.5	40	AN	41.5	42	AN	44.3	46	AN	43.3	44	AN	48.5	51	AN

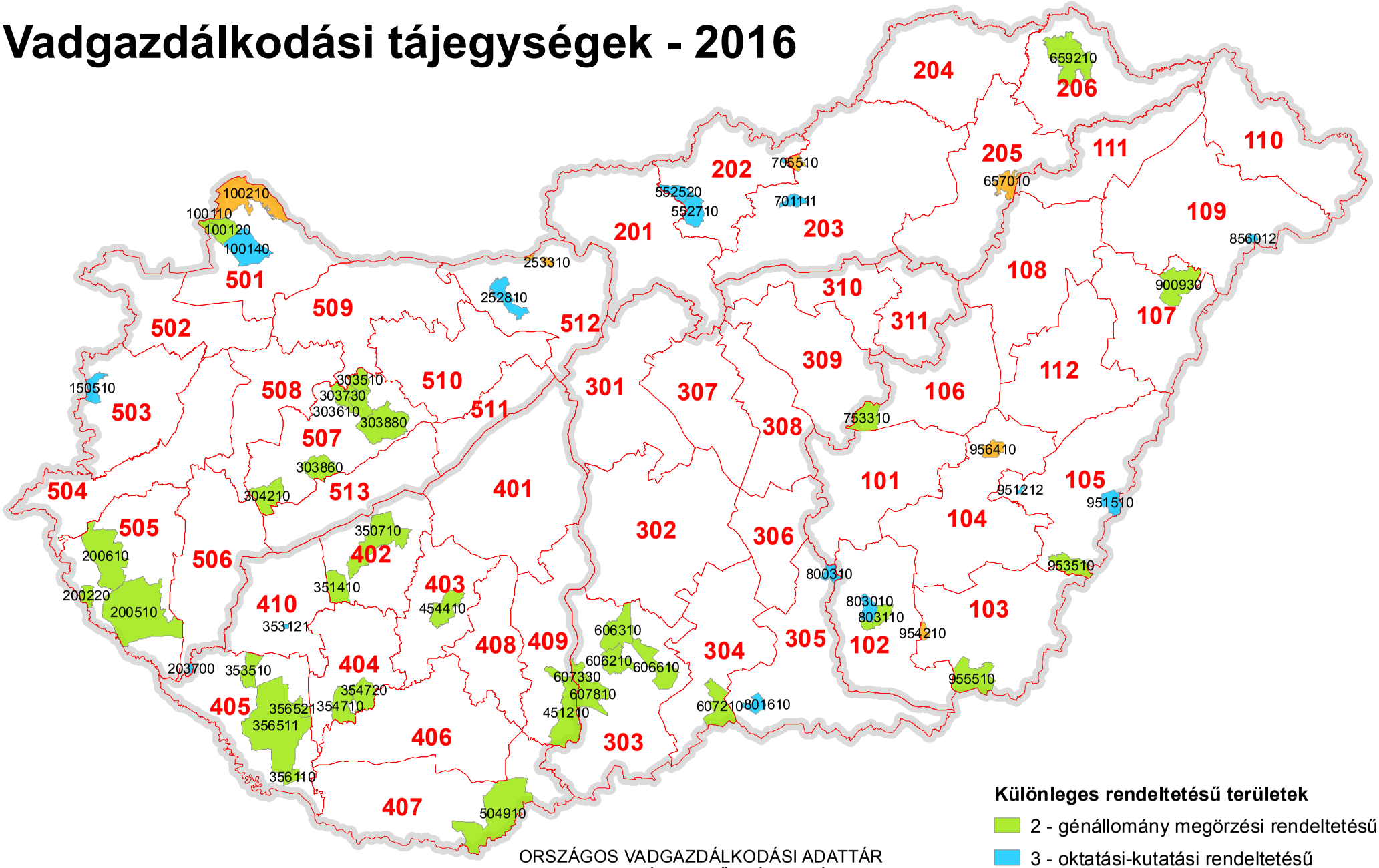
felső negyed **FN** | átlag feletti negyed **ÁFN** | átlag alatti negyed **ÁAN** | alsó negyed **AN**

A fontosabb bevételi és kiadás tételek rangsorrendje az 52 vadgazdálkodási tájegységben (1000 Ft/km² alapján)

VGTE	Név	Külföldi bérlelövés bevétele			Belföldi bérlelövés bevétele			Élővad értékesítés			Lőtt vad értékesítés			Térített erdei kár			Térített mezőgazdasági kár		
		Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás	Átlagos rang	Rang	Besorolás
101	Tiszazugi	28.3	26	ÁFN	27.3	26	ÁFN	7.5	7	FN	39.5	37	ÁAN	38.3	45	AN	38.8	39	ÁAN
102	Maros-csongrádi	30.0	28	ÁAN	35.8	39	ÁAN	2.5	2	FN	35.0	33	ÁAN	38.0	43	AN	36.5	32	ÁAN
103	Békési	35.5	38	ÁAN	44.8	48	AN	2.0	1	FN	38.5	36	ÁAN	38.0	44	AN	37.8	35	ÁAN
104	Szarvasi	24.0	25	ÁFN	31.0	32	ÁAN	3.5	3	FN	33.3	31	ÁAN	40.3	50	AN	37.0	33	ÁAN
105	Körös-berettyói	20.8	19	ÁFN	26.8	25	ÁFN	7.5	8	FN	31.0	29	ÁAN	32.0	35	ÁAN	38.0	36	ÁAN
106	Nagykunsági	33.0	33	ÁAN	31.5	33	ÁAN	4.0	4	FN	41.0	43	AN	34.0	38	ÁAN	41.5	44	AN
107	Hajdúsági Erdőspuszták	30.0	29	ÁAN	22.8	20	ÁFN	22.8	16	ÁFN	40.0	39	ÁAN	29.3	26	ÁFN	27.8	28	ÁAN
108	Hajdúsági Löszhát-Hortobágy	38.3	42	AN	36.5	41	AN	27.3	25	ÁFN	39.5	38	ÁAN	40.0	48	AN	49.0	51	AN
109	Nyírségi	30.0	30	ÁAN	43.0	47	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN	29.3	27	ÁAN	39.3	40	AN
110	Felső-tiszavidéki	35.3	37	ÁAN	26.0	22	ÁFN	30.5	32	ÁAN	40.8	42	AN	30.5	31	ÁAN	27.5	27	ÁAN
111	Tiszamenti	41.0	43	AN	38.0	42	AN	19.3	13	FN	42.8	46	AN	40.5	51	AN	45.3	48	AN
112	Sárrét-bihari	43.3	45	AN	45.5	49	AN	11.5	9	FN	45.0	48	AN	36.5	40	AN	49.8	52	AN
201	Börzsöny-gödöllői	36.3	39	ÁAN	15.8	13	FN	23.5	18	ÁFN	14.0	15	ÁFN	14.5	12	FN	18.0	16	ÁFN
202	Nógrád-cserháti	20.8	20	ÁFN	5.5	3	FN	36.0	41	AN	9.0	9	FN	10.0	8	FN	20.5	20	ÁFN
203	Bükki	45.8	47	AN	12.5	9	FN	29.3	29	ÁAN	20.0	20	ÁFN	15.5	16	ÁFN	28.3	29	ÁAN
204	Cserehát-aggteleki	49.5	51	AN	22.5	19	ÁFN	36.5	42	AN	28.8	28	ÁAN	19.3	20	ÁFN	18.8	18	ÁFN
205	Bükkalja-taktaközi	50.8	52	AN	41.5	46	AN	22.8	17	ÁFN	50.8	52	AN	32.5	37	ÁAN	40.5	42	AN
206	Zemplén-bodrogközi	44.8	46	AN	21.8	18	ÁFN	26.5	23	ÁFN	32.5	30	ÁAN	25.0	23	ÁFN	25.0	25	ÁFN
301	Pesti-síksági	42.3	44	AN	27.8	27	ÁAN	31.0	34	ÁAN	40.3	40	AN	28.0	25	ÁFN	32.0	31	ÁAN
302	Észak-bács-kiskuni	46.0	48	AN	35.0	38	ÁAN	32.0	36	ÁAN	40.3	41	AN	36.8	41	AN	37.5	34	ÁAN
303	Illancs-bugaci	33.5	36	ÁAN	29.3	30	ÁAN	20.5	14	ÁFN	25.5	25	ÁFN	34.8	39	ÁAN	23.5	24	ÁFN
304	Közép-bács-kiskuni	32.8	31	ÁAN	5.3	2	FN	24.5	21	ÁFN	21.3	22	ÁFN	39.3	47	AN	38.3	37	ÁAN
305	Alsó-tiszamenti	29.8	27	ÁAN	30.8	31	ÁAN	13.0	10	FN	33.8	32	ÁAN	30.8	32	ÁAN	39.8	41	AN
306	Kiskunsági	37.0	41	AN	49.3	51	AN	28.0	26	ÁFN	42.0	45	AN	29.3	28	ÁAN	45.0	47	AN
307	Közép-pesti	46.0	49	AN	31.8	35	ÁAN	27.0	24	ÁFN	37.8	34	ÁAN	29.8	29	ÁAN	42.3	45	AN
308	Tápió-vidéki	46.0	50	AN	47.3	50	AN	32.5	37	ÁAN	45.3	49	AN	40.5	52	AN	47.8	49	AN
309	Jászsági	33.3	35	ÁAN	39.8	43	AN	7.0	6	FN	47.5	51	AN	30.8	33	ÁAN	44.3	46	AN
310	Mátra-alja-dél-hevesi	36.5	40	AN	41.3	45	AN	15.5	11	FN	45.5	50	AN	37.3	42	AN	47.8	50	AN
311	Tisza-tói	21.8	22	ÁFN	26.5	23	ÁFN	5.3	5	FN	38.0	35	ÁAN	40.0	49	AN	40.8	43	AN
401	Mezőföldi	21.3	21	ÁFN	16.3	14	ÁFN	23.8	19	ÁFN	41.3	44	AN	32.0	36	ÁAN	38.5	38	ÁAN
402	Külső-somogyi	17.3	16	ÁFN	17.3	16	ÁFN	29.3	30	ÁAN	16.0	16	ÁFN	5.8	4	FN	4.3	3	FN
403	Kapos-tolnai	21.8	23	ÁFN	26.5	24	ÁFN	35.3	40	AN	21.5	23	ÁFN	31.3	34	ÁAN	18.3	17	ÁFN
404	Zselic-közép-somogyi	8.8	8	FN	17.5	17	ÁFN	37.3	45	AN	9.5	10	FN	15.0	14	ÁFN	10.0	8	FN
405	Belső-somogyi	5.3	3	FN	8.8	6	FN	28.3	27	ÁAN	3.5	2	FN	14.8	13	FN	1.8	1	FN
406	Mecseki	17.0	15	ÁFN	11.3	8	FN	37.0	43	AN	7.0	6	FN	14.3	11	FN	11.5	13	FN
407	Dél-baranyai ártéri	22.8	24	ÁFN	36.0	40	AN	31.8	35	ÁAN	17.8	18	ÁFN	22.0	22	ÁFN	12.0	14	ÁFN
408	Tolnai-hegyháti	3.3	1	FN	12.8	10	FN	34.3	39	ÁAN	4.5	3	FN	7.5	6	FN	7.0	7	FN
409	Gemenci	33.0	34	ÁAN	31.5	34	ÁAN	16.8	12	FN	27.0	26	ÁFN	30.0	30	ÁAN	30.0	30	ÁAN
410	Dél-balatoni	14.5	12	FN	14.8	12	FN	22.5	15	ÁFN	7.8	7	FN	4.3	1	FN	4.3	4	FN
501	Hanság-mosoni	14.8	13	FN	14.5	11	FN	25.0	22	ÁFN	21.0	21	ÁFN	17.0	18	ÁFN	26.0	26	ÁFN
502	Vas-soproni-síksági	12.5	10	FN	23.3	21	ÁFN	37.5	48	AN	6.5	5	FN	27.0	24	ÁFN	14.5	15	ÁFN
503	Alpokaljai	7.0	4	FN	49.8	52	AN	40.8	50	AN	13.0	14	ÁFN	11.5	9	FN	10.0	9	FN
504	Rába-menti-kemenesháti	3.8	2	FN	34.0	37	ÁAN	42.0	51	AN	6.3	4	FN	5.3	3	FN	4.3	5	FN
505	Zalai-dombsági	7.3	5	FN	28.3	28	ÁAN	42.8	52	AN	9.8	11	FN	8.5	7	FN	3.5	2	FN
506	Zala-kisbalatoni	10.3	9	FN	16.3	15	ÁFN	37.3	46	AN	12.8	13	FN	12.5	10	FN	5.8	6	FN
507	Bakonyi	8.5	7	FN	9.5	7	FN	29.3	31	ÁAN	2.8	1	FN	5.0	2	FN	10.5	10	FN
508	Marcal-medencei	7.3	6	FN	40.0	44	AN	39.5	49	AN	8.5	8	FN	17.5	19	ÁFN	10.5	11	FN
509	Bakonyalja-komáromi	20.3	18	ÁFN	32.5	36	ÁAN	24.3	20	ÁFN	28.5	27	ÁAN	19.3	21	ÁFN	22.3	23	ÁFN
510	Vértes-hegységi	15.5	14	ÁFN	8.5	5	FN	37.0	44	AN	16.0	17	ÁFN	5.8	5	FN	19.3	19	ÁFN
511	Velencei	13.8	11	FN	5.5	4	FN	30.5	33	ÁAN	18.8	19	ÁFN	39.0	46	AN	21.0	21	ÁFN
512	Dunazugi	18.0	17	ÁFN	2.5	1	FN	33.3	38	ÁAN	10.5	12	FN	15.3	15	ÁFN	11.0	12	FN
513	Balaton-felvidéki	32.8	32	ÁAN	29.0	29	ÁAN	37.3	47	AN	24.8	24	ÁFN	16.3	17	ÁFN	21.8	22	ÁFN

első negyed	átlag feletti negyed	átlag alatti negyed	alsó negyed
FN	ÁFN	ÁAN	AN

Vadgazdálkodási tájegységek - 2016

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2018.09.10.

181

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.08.02.

Különleges rendeltetésű területek

- 2 - génállomány megőrzési rendeltetésű
- 3 - oktatási-kutatási rendeltetésű
- 4 - természetvédelmi rendeltetésű

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

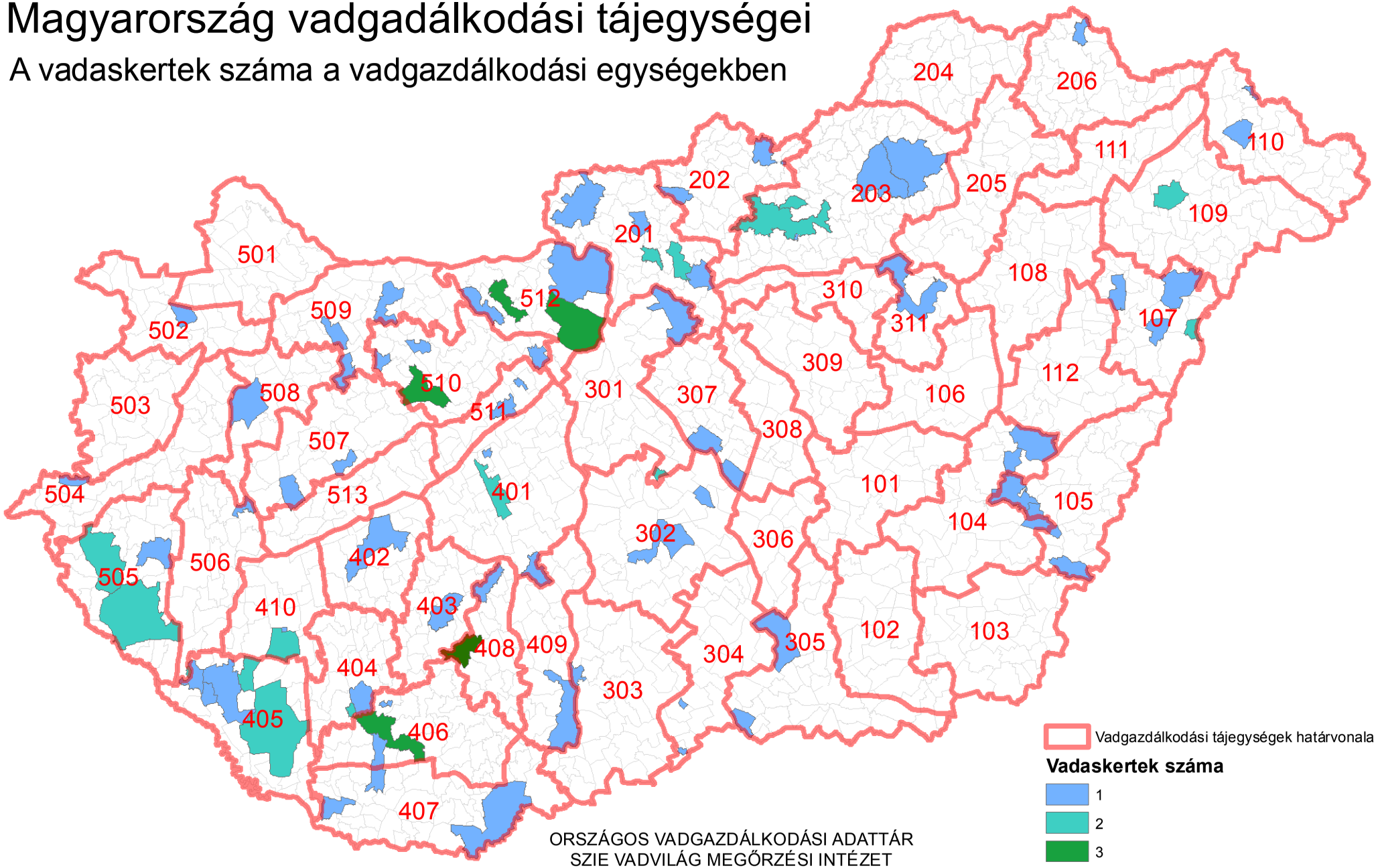
VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
102	803110	CSON	2 - génállomány megőrzési	DALERD ZRT.-Tompahát	Szeged
102	803010	CSON	3 - oktatási-kutatási	Derekmező ZRT.	Derekegyház
102	803650	CSON	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	955510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.	Mezőhegyes
103	954260	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
103	954860	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
104	956450	BEKE	4 - természetvédelmi	Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság	Szarvas
105	953510	BEKE	2 - génállomány megőrzési	DALERD Zrt. Gyulai Erd. Gyulai Vter.	Szeged, Zsótér u. 4/B.
105	951212	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Ladány-erdei Vadászter.	Szeged
105	951510	BEKE	3 - oktatási-kutatási	DALERD Zrt. Biharugrai Vadászter.	Szeged
106	753310	SZOL	2 - génállomány megőrzési	Hofi Géza Vadásztársaság Egyesület	Tiszapüspöki
106	755750	SZOL	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
108	901750	HAJD	4 - természetvédelmi	Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság	Debrecen
109	856012	SZAB	3 - oktatási-kutatási	Bátortrade KFT.	Nyírbátor
202	550110	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Bárna-Vad Kft.	Bárna
202	552520	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Nyugat-Cserhát Vadásztársaság	Cserhátsurány
202	552710	NOGR	3 - oktatási-kutatási	Sasbérc Vadásztársaság Egyesület	Buják
202	552010	NOGR	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
203	701111	HEVE	3 - oktatási-kutatási	Baláta Vadásztársaság	Bodony
203	705510	HEVE	4 - természetvédelmi	Istenmezeje Vadásztársaság	Istenmezeje
204	651700	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
205	653300	BORS	4 - természetvédelmi	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság	Eger
205	657010	BORS	4 - természetvédelmi	657010 FTVK	Kesznyéten, Szamárhát
206	659210	BORS	2 - génállomány megőrzési	Északerdő ZRt.	Pálháza
206	658901	BORS	4 - természetvédelmi	Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság	Jósvafő
303	606210	BACS	2 - génállomány megőrzési	Hajósi Földtulajdonosok Vadászó Közössége	Hajós
303	606310	BACS	2 - génállomány megőrzési	Homokmégyi Dózsa Vt.	Kalocsa
303	606610	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt Kecskemét	Kecskemét
303	607330	BACS	2 - génállomány megőrzési	Gemenc ZRt. Lenes- Karasz	Baja
303	607810	BACS	2 - génállomány megőrzési	Kékhegyi Vt.	Sükösd
304	607210	BACS	2 - génállomány megőrzési	KEFAG Zrt.	Kelebia
305	800310	CSON	3 - oktatási-kutatási	Bársony I. Mg. Szakközépiskola	Csongrád
401	403950	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
401	403650	FEJE	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
402	350710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG ZRt. Szántód	Szántód

Különleges rendeltetésű vadgazdálkodási egységek vadgazdálkodási tájegységenként csoportosítva

VGTE	VGE	Megye	Rendeltetés	Név	Telephely
402	351410	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Tuskósi Vadászegyesület	Somogybabod
404	354710	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Nyugat-Zselici Vadászterület	Bőszénfa
404	354720	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Kelet-Zselici Vadászterület	Kaposvár
405	353510	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Sefag Zrt. Segesd	Segesd
405	356110	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt. Barcs	Barcs
405	356511	SOMO	2 - génállomány megőrzési	SEFAG Zrt Lábodi Vadászerdészete	Lábod
405	356521	SOMO	2 - génállomány megőrzési	Mike és Környéke Földtulajdonosai Vt.	Mike
405	356060	SOMO	4 - természetvédelmi	Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság	Pécs
406	500460	BARA	2 - génállomány megőrzési	Szentgyörgyvölgy Farm Mg. Ker. és Idegenforg. Kft.	Budapest
407	504910	BARA	2 - génállomány megőrzési	Bóly ZRT	Bóly
409	451210	TOLN	2 - génállomány megőrzési	Gemenc Zrt.	Baja
410	353121	SOMO	3 - oktatási-kutatási	Fauna-Jagd Kft.	Libickozma
501	100110	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Három Fenyő Vadásztársaság	Várbalog-Albertkázmérpuszta
501	100120	GYOR	2 - génállomány megőrzési	Lajta-Mosonszolnok Földtulajdonosi Közösség	Mosonmagyaróvár
501	100140	GYOR	3 - oktatási-kutatási	Lajta Hanság Zrt.	Mosonmagyaróvár
501	100210	GYOR	4 - természetvédelmi	Felső-szigetközi Vadászszövetség	Mosonmagyaróvár
502	103850	GYOR	4 - természetvédelmi	Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság	Sarród
503	150510	VAS	3 - oktatási-kutatási	Alpokaljai Vadászati Közösség VT.	Kőszeg
505	200220	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Földtulajdonosok Vadászati Közössége	Letenye-Gosztola
505	200510	ZALA	2 - génállomány megőrzési	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa-Bánokszentgyörgy-Leteny
506	203700	ZALA	3 - oktatási-kutatási	Kanizsa-Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa
506	202850	ZALA	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
507	303510	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Cuhai Vén Róka Vadásztársaság	Borzavár
507	303610	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Királykúti Vadásztársaság	Zirc
507	303730	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Magas-Bakony Vadgazdálkodás Sport- és Környez	Csesznek
507	303860	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Kabhegy 2004 Nonprofit Kft.	Pétfürdő
507	303880	VESZ	2 - génállomány megőrzési	VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.	Veszprém
507	304210	VESZ	2 - génállomány megőrzési	Budapesti Erdőgazdaság Zrt.	Budapest
511	404550	FEJE	2 - génállomány megőrzési	VADEX Mezőföldi Zrt.	Székesfehérvár
512	252810	KOMA	3 - oktatási-kutatási	Gyarmatpusztai FVK	Bajna
512	252920	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
512	253310	KOMA	4 - természetvédelmi	Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság	Esztergom Strázsa-Hegy
513	303360	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	303950	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak
513	304050	VESZ	4 - természetvédelmi	Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság	Csopak

Magyarország vadgadálkodási tájegységei

A vadaskertek száma a vadgazdálkodási egységekben

ORSZÁGOS VADGAZDÁLKODÁSI ADATTÁR
SZIE VADVILÁG MEGŐRZÉSI INTÉZET
GÖDÖLLŐ, 2016

Készült: 2016.07.12.

Országos Vadgazdálkodási Adattár, 2016.09.10.

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
104	950450	Füzesgyarmati Vt.	Füzesgyarmat	Füzesgyarmati dámoskert	190.00		X			
104	950750	Töviskesi Vt.	Szeghalom	Töviskesi vaddisznóskert	120.00				X	
104	956650	Hidashát-Bélmegyer Vadgazdálkodási Társaság	Bélmegyer	Bélmegyer-Vadas-i vaddisznó és muflon kert	200.25				X	X
105	951212	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Szeged	Körösladányi vaddisznóskert	418.00				X	
107	900930	Nyírerdő ZRT.	Nyírabony-Gúthpuszta	Nyírmártonfalvai vaddisznóskert	204.64				X	
107	903050	Nyírerdő ZRT.	Haláp	Monostorpályi vaddisznóskert	478.70				X	
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Magoskereszti vegyesvadas kert	425.90		X		X	X
109	853751	Napkori Erdőgazdák Szövetkezete	Napkor	Csikóslaposi vaddisznóskert	335.00				X	
201	553260	Cserháti Szent Hubertus Vt.	Balassagyarmat	Alsópetényi vadaskert	210.20				X	X
201	570450	Ipoly Erdő Zrt.	Balassagyarmat	Honti muflonoskert	297.00					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Püspökszilágyi muflonkert	201.50					X
201	571250	Ipoly Erdő Zrt. Váci Erd.	Balassagyarmat	Kisnémedi vaddisznóskert	269.60				X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Galgamácsai vegyes nagyvadas kert	282.60	X			X	
201	571610	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Kálló-Galgamácsai vaddisznóskert	439.30				X	
201	571750	Virágospuszta Vt.	Kartal	Dámkert	209.39		X			
202	550110	Bárna Vad KFT	Bárna	Bárnai vadaskert	231.90	X	X	X	X	X
202	550210	Salgótarjáni FTK, Ipoly Erdő Zrt. Salgótarjáni Erdészete	Kazár	Kazári vaddisznóskert	275.60				X	
202	552520	Nyugat-Cserhát Vt.	Cserhátsurány	Cserhátsurányi vadaskert	210.00				X	X
203	652350	Északerdő Zrt.	Kisgyör	Kisgyör-Mocsolyás, dámoskert	119.80		X			
203	700650	Egererdő Zrt.	Szilvásvárad	Szilvásváradi vadaskert	284.90				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Baláta vadaskert	228.71				X	X
203	701111	Baláta Vadásztársaság	Bodony	Keselyű fészek vaddisznóskert	254.82				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Kisnána	Verpeléti vadaskert	1183.90				X	
203	701350	Egererdő Zrt.	Gyöngyössolymos	Gyöngyössolymosi (Mátrafüredi) vadaskert	348.30				X	X
203	701850	Mátra- Hunting Kft.	Pálosvörösmart	Tekeres(Abasári) vadaskert	253.90	X			X	X
206	659400	Táltosok Vt	Füzérkomlós	Szonta Safari vegyesvadas kert	511.43	X	X	X	X	X
301	572850	Pilisi Parkerdő Zrt.	Visegrád	Isaszegi vaddisznóskert	880.00	X			X	
301	579350	SAE Sarlóspuszta Agrár- Erdész Kft.	Tatárszentgyörgy	Sarlóspusztai vaddisznóskert	203.27				X	
302	601410	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Kecskemét-Hetényegyháza	Nyíri-erdei vadaskert	1235.20		X	X	X	
303	607320	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Hajós	Hajósi vaddisznóskert	462.30				X	
303	607330	Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt.	Dusnok, Lenes	Lenesi vaddisznóskert	453.30				X	
304	607251	Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Tompa	Mélykút-Tinójárás vegyesvadas kert	606.00		X		X	
304	607252	Kunbajai Vadaskert Vt.	Bácsalmás	Bácsszöllős-Kunbajai vadaskert	601.00	X	X	X	X	
305	800660	Kisteleki Vt.	Kistelek		216.34				X	X
305	801710	Délalföldi Erdészeti Zrt.	Ásotthalom	Ásotthalmi vaddisznóskert	687.30		X		X	
307	578550	Nagykunsági Erdészeti és Faipari Zrt.	Szolnok	Pusztavacsi vegyesvadas kert	500.90		X		X	
307	579460	Vadker Kft. / Nefag Zrt. / Csókáserdei Vt.	Szolnok	Nagykőrösi vegyesvadas kert	676.10		X		X	
311	703610	Tepélypusztai Vadászati Társaság	Mezőtárkány-Tepélypuszta	Besenyőteleki vadaskert	274.00				X	X
401	403950	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Belsőbárándi vadaskert	155.67				X	
401	403970	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Táci vadaskert	404.70				X	
401	403970	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Soponyai (Csiripi) vaddisznóskert	436.00		X	X	X	
401	450610	Gyulaj Zrt. Németkér TK	Pincei Erdészet	Kistápéi vaddisznóskert	267.00				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Tótokilapi vaddisznóskert	258.20				X	
402	350710	SEFAG Zrt. Szántód	Szántód	Kereki vaddisznóskert	211.50				X	
402	350730	Revír Vt.	Siófok	Kási vaddisznóskert	210.60				X	
403	454400	Gyulaj Zrt. Tamási	Tamási	Gyulaji dámrezervátum	7376.00		X		X	
404	354710	SEFAG Zrt. Nyugat Zselic	Kaposvár	Sásostói vaddisznóskert	299.20				X	
404	354720	SEFAG Zrt. Kelet Zselic	Kaposvár	Tótfalusi vaddisznóskert	186.90				X	
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vadászkert	805.81	X	X			X
404	356450	Kaposvári Egyetem	Kaposvár	Bőszénfa vaddisznóskert	399.00				X	
405	353310	SEFAG Zrt. Iharos	Iharos	Ciperesi vaddisznóskert	300.00				X	
405	353450	Kaszó Zrt.	Kaszó	Iharosi vaddisznóskert	250.00				X	
405	353460	Újmajori Vt.	Csurgó	Újmajori vaddisznóskert	322.20				X	
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Lapodi dámoskert	128.60	X	X			X

A vadaskertek jegyzéke vadgazdálkodási tájegységenként és vadgazdálkodási egységenként a kertben engedélyezett vadfajok megadásával

VGTE	VGE kód	Jogosult neve	Telephely	Vadaskert elnevezése	Terület (ha)	Gím	Dám	Őz	Vaddisznó	Muflon
405	353510	SEFAG Zrt. Segesd	Böhönye	Csöpröndi vaddisznóskert	249.00				X	
406	500350	Királykút Vt.	Szászvár	Királykúti vegyesvadaskert	506.99	X	X	X	X	X
406	500411	Szentgyörgyvölgy Farm Kft.	Budapest	Gödrei vegyesvadas kert	762.40	X	X		X	X
406	501110	Mecseki Erdészeti Zrt.	Pécs	Sasréti vegyesvadas kert	800.00	X		X	X	X
406	501151	Mecsekerdő Zrt.	Pécs	Sasréti vaddisznóskert	400.00				X	
406	501570	Bükkösd Bikkmány	Bükkösd	Bükkösd	526.40	X	X	X	X	X
407	504910	Bólyi Mg. Termelő és Szolg. Zrt.	Bóly	Békáspusztai vaddisznóskert	301.34				X	
408	453410	Gyulaj Zrt. Pincehely TK	Nagyszékely	Nagyszékelyi vadaskert	701.20	X	X		X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csurgó	Csurgói vaddisznóskert	716.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert I.	387.00				X	
408	453710	Gyulaj Zrt. Hőgyészi FTK	Csibrák	Csibráki vaddisznóskert komplexum	747.10				X	
408	453710	Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.	Papd	Papdi vadaskert	228.78				X	
409	451210	Gemenci Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Baja	Gemenci vadászterület	13298.10	X		X	X	
410	353121	Fauna Jagd Kft	Nagybajom	Háromházi vaddisznóskert	312.20				X	
410	356610	Dél Dunántúli Fauna Vt.	Nagybajom	Csikóta vaddisznóskert	216.00				X	
502	104750	Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.	Győr	Gálici vaddisznóskert	300.00				X	
504	153650	Szombathelyi Erdészeti Zrt.	Szombathely	Gasztony-Csákánydoroszlói vaddisznóskert	524.90	X	X	X	X	
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Bánokszentgyörgyi dámoskert	92.20		X			
505	200510	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Homokkomárom-Zsigárdi vaddisznóskert	205.70				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Kerkakutasi vaddisznóskert	237.50				X	
505	200610	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Hernyéki vaddisznóskert	329.00				X	
505	201250	Zalaerdő Zrt.	Nagykanizsa	Pölöskei vaddisznóskert	210.30				X	
506	203700	SEFAG Zrt.		Liszói vadaskert	624.85	X	X	X	X	
506	203700	Kanizsa Agrár Mezőgazdasági Zrt.	Nagykanizsa	Sági vadaskert	621.93	X	X	X	X	X
507	303150	Bakonyerdő Zrt.	Pápa	Sáskai vaddisznóskert	416.20				X	
507	303890	Koronás Szarvas Kft	Pétfürdő	Koronás Szarvas Kft	3891.40	X	X	X	X	X
508	301250	Marcal-Bitvaközi Vt.	Pápa	Dabronyi vaddisznóskert	248.10				X	
509	102050	Kisalföldi Erdőgazdaság	Győr	Sokorópátkai-Ravazdi vaddisznóskert	247.20				X	
509	105800	Bakonyi Erdészeti és Faipari Zrt.	Pápa	Gici vaddisznóskert	322.60				X	
510	250750	Feketevíz Vt.	Győr	Rédei vegyesvadas kert	522.10	X	X		X	
510	251850	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Császári vadaskert	216.32	X	X		X	X
510	253550	Vértesi Erdészeti és Faipari Zrt.	Tatabánya	Dolinai vadaskert	366.00				X	
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Fehérvárcsurgói vadas kert	1197.00	X		X	X	X
510	400310	VADEX Mezőf. Zrt.	Székesfehérvár	Tímári vegyesvadas kert	972.00	X	X	X	X	
510	400351	VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Zrt.	Székesfehérvár	Vadhányási vadaskert	510.00	X		X	X	
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Vérti vegyesvadas kert	970.55	X	X	X	X	X
510	407050	Vál- Völgye Vt.	Felcsút	Ginzai vadaskert	291.16				X	X
511	403550	Tradicionális Vt.	Budapest	Lovasberényi vaddisznóskert	338.30				X	
511	404510	VADEX Mezőf. Zrt.	Vál	Váli vegyesvadas kert	653.00	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Muflonkert (Bagolyhegyi vadaskert)	122.50					X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Történelmi kert	322.80	X	X	X	X	X
512	252810	Pilisi Parkerdő Zrt.		Rókási vaddisznóskert	300.80	X		X	X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budakeszi-Páty vegyes nagyvadas fotó szafari és vadaskert	1745.00	X	X		X	X
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Postaréti vadaskert					X	
512	571910	Pilisi Parkerdő Zrt.		Budapest-Budakeszi vegyes nagyvadas vadaskert	336.00	X	X	X	X	X

A földművelésügyi miniszter

14/2018. (VII.3.) FM rendelete

az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről

4. melléklet a 14/2018. (VII.3.) FM rendelethez

A vadgazdálkodási tájegység trófeabírálati irányelvei

Az elejtés szakszerűtlenségének minősítése során, a táblázatokban részletezett hibapont megítélése a megadott trófeajellegek együttes értékelésével kell végezni, a hibapont besoroláshoz minden paraméternek teljesülnie kell!

I. A gímszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei

A gímszarvas bikák szakszerűtlen elejtésének határértékei a 201. számú Börzsöny-gödöllői, 202. számú Nógrád-cserháti, 204. számú Cserehát-aggteleki, 206. számú Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységekben					
Hiba-pont	**Felrakás** (bika kora év)	**Trófea tömeg legalább (kg)**	**Szárhossz legalább (cm)**	**Főág hossza legalább (cm)**	**Jellege**
1	**1.** (2.)	1,3	25	-	szabályos
	2. (3.)	2,8	50	15	szabályos, min. 10 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	3,0	60	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	4,5	75	20	szabályos, min. 3-as koronák, koronákban min. 2 db 10 cm-es ággal, esetleg egyik oldalon villával, villában min. 20 cm-es ágakkal
	6.-7. (7.-8.)	6,2	85	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	8.-9. (9.-10.)	8,0	95	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
2	**1.** (2.)	1,7	35	-	szabályos, egyéb ág
	2. (3.)	3,2	55	15	szabályos, min. 10 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	3,6	65	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	4,8	80	20	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	6.-7. (7.-8.)	6,8	90	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	8.-9. (9.-10.)	9,2	100	30	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 20 cm-es ággal
3	**1.** (2.)	2,2	45	-	szabályos, egyéb ág, vagy korona
	2. (3.)	3,6	60	15	szabályos, min. 15 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	3. (4.)	4,0	70	20	szabályos, min. 20 cm-es ágakkal villás, vagy koronás
	4.-5. (5.-6.)	5,2	80	25	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 15 cm-es ággal
	6.-7. (7.-8.)	7,2	95	30	szabályos, minimum 3-as koronák, min. 15 cm-es koronaágakkal
	8.-9. (9.-10.)	9,5	100	35	szabályos, minimum 3-as koronák, koronákban min. 3 db 20 cm-es ággal

Az Északi hegy- és dombvidéki Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeiben érett az a szarvasbika, amely elérte a 11. éves életkort, agancsa szabályos főágakkal (szemág, középág), és a minimum 3-as koronákban összesen legalább 5 db hosszú (15 cm-t meghaladó) ággal vagy kehelykoronával rendelkezik, az agancs tömege meghaladja a 8,50 kg-ot.

III. Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei

Az őzbakok szakszerűtlen elejtésének határértékei a 204. számú Cserehát-aggteleki, 205. számú Bükkalja-taktaközi, 206. számú Zemplén-bodrogközi vadgazdálkodási tájegységekben.				
Hibapont	**Felrakás** (bak kora)	**Trófea tömeg legalább (g)**	**Ágak hossza legalább (cm)**	**Általános jelleg**
1	**1.** (1)	150		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es nyársas, tompa ágvég vagy villás
	2. (2)	200	2	szabályos hatos
	3. (3)	270	3	szabályos hatos
	4. (4)	320	4	szabályos hatos
	5. (5)	360	5	szabályos hatos
2	**1.** (1)	200		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es,villás, tompa ágvég
	2. (2)	270	2	szabályos hatos
	3. (3)	330	3	szabályos hatos
	4. (4)	380	4	szabályos hatos
	5. (5)	430	5	szabályos hatos
3	**1.** (1)	250		tömegre való kritérium nélkül, ha 15 cm-es hatos, tompa ágvég
	2. (2)	300	3	szabályos hatos
	3. (3)	380	4	szabályos hatos
	4. (4)	430	5	szabályos hatos
	5. (5)	480	5	szabályos hatos

Felhasznált adatok és szakirodalom forrásai

Ádámfi, T. (1976): Vadállománybecslés. MAVOSz füzetek. Magyar Vadászok Országos Szövetsége, Budapest

Bencze, L. (1966): Vadgazdálkodástan. Erdészeti technikusok tankönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1972): Vadgazdálkodásunk természeti adottságai. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Bencze, L. (1979): A vadállomány fenntartásának lehetőségei. A vadászati ökológia alapjai. Akadémiai Kiadó, Budapest

Berdár, B. (szerk.) (1983): Az őz és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Beregi, A. (2011): Vadegészségtan. Jegyzet vadgazda mérnök szakos hallgatók részére. Vadvilág Megőrzési Intézet, Szent István Egyetem, Gödöllő

Bicsérdy, Gy., Egri, B., Sugár, L. és Sztojkov, V. (2000): Vadbetegségek. Sugár, L. (szerk.). Mezőgazda Kiadó, Budapest

Bod, L. (1994): A somogyi szarvas. Lipták Vadászati és Kereskedelmi Bt., Balatonfenyves, Kaposvár

Csányi, S. (2007): Vadbiológia. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Heltai, M. (szerk.) (2010): Vadbiológiai olvasókönyv. Szemelvények a vadbiológia új eredményeiről a Vadvilág Megőrzési intézet munkatársainak ismeretterjesztő cikkei alapján. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Csányi, S. és Majzinger, I. (2018): Az őz: ökológia és alkalmazkodó gazdálkodás. Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő

Csányi, S. és Mátrai, K. (1988): Őzállományok ökológiája. A nemzetközi őzkutatások eredményei. Csányi, S. (szerk.). Állami Gazdaságok Országos Egyesülése, Vadgazdálkodási Bizottság, Budapest

Demeter, A. és Kovács, Gy. (1986): Állatpopulációk nagyságának és sűrűségének becslése. Bernát, G. (szerk.). Korunk tudománya. Akadémiai Kiadó, Budapest

Faragó, S. (1995): Mezei és vizi élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem. Erdőmérnöki Kar. Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Faragó, S. (szerk.) (2007): Magyar vadász enciklopédia. Totem Kiadó, Budapest

Faragó, S. (szerk.) (2012): A LAJTA Project. Egy tartamos mezei vad és ökoszisztéma vizsgálat 20 éve. Nyugat-magyarországi Egyetem Kiadó, Sopron

Faragó, S., Dittrich, G., Faludiné Blickle, B., Gosztonyi, L., Jánoska, F., Kolics, L., Mohácsi, S. és Papp, S. (2013): Program a fogoly (*Perdix perdix*) védelmére Magyarországon. Magyar Apróvad Közlemények, 11: 167-202

Faragó, S. és Náhlik, A. (1997): A vadállomány szabályozása. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Farkas, D. (2004): Nézd és lásd! Kézikönyv az őzről. Szekszárdi Nyomda Kft., Szekszárd

Feiszt, O. és Varga, E. (2016): A zalai gímszarvas. Zalai Gímszarvasért Alapítvány

Heltai, M. (2002): Emlős ragadozók magyarországi helyzete és elterjedése. PhD értekezés, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Szent István Egyetem, Gödöllő

Heltai, M. (2004): Élőhelyfejlesztés és -javítás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (szerk.) (2010): Emlős ragadozók Magyarországon. Mezőgazda Kiadó, Budapest

Heltai, M. (2014): Élőhelyfejlesztés mezőgazdasági területeken. Jegyzet vadgazda mérnöki szakos

hallgatók részére. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Heltai, M. (2018): Az aranysakál állományával való gazdálkodás problémái. Nimród Vadászújság, 106 (5): 12-13

Heltai, M. és Lanszki, J. (2015): Az aranysakálról röviden, de tényszerűen. Nimród Vadástújság, 103 (5): 16-17

Heltay, I. (1989): A róka ökológiája és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Heltay, I. és Kabai, P. (szerk.) (2006): Hivatásos vadászok kézikönyve. I-II. Országos Magyar Vadászkamara, Budapest

Kőhalmy, T. (1990): Vadgazdálkodás. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Kőhalmy, T. (1995): Vadbefogás, vadtelepítés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Sopron

Kőhalmy, T. (szerk.) (1995): Vadászati enciklopédia. Mezőgazda Kiadó, Budapest, (1. kiadás)

Kőhalmy, T. (1995): Erdei élőhelyfejlesztés. Erdészeti és Faipari Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Sopron

Kőhalmy, T., Mészáros, K. és Völgyi, L. (2002): A vad által és a vadban okozott károk, valamint a vadászati kár. Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron

Kovács, Gy. és Heltay, I. (1985): A mezeinyúl. Ökológia, gazdálkodás, vadászat. Hubertus Bt. és a Magyar Mezőgazdaság Kft. kiadványa, Budapest (2. kiadás)

Majzinger, I. és Csányi, S. (2017): Útmutató az adatokon alapuló mezei nyúl gazdálkodáshoz. Szent István Egyetemi Kiadó, Hódmezővásárhely — Gödöllő. 70pp.

Mátrai, G. (1980): A muflon és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Mátrai, G. (2004): Erdei élőhelyfejlesztés. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Mátrai, G. (2004): Vadföld- és legelőgazdálkodás. Egyetemi jegyzet. Szent István Egyetem, Vadgazda Mérnöki Szak, Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, Gödöllő

Nagy, E. (1984): A fácán és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Náhlik, A. (szerk.) (2014): A vaddisznóállomány helyzete és a gazdálkodás perspektívái Magyarországon. NYME Kiadó, Sopron

Páll, E. (szerk.) (1985): A gímszarvas és vadászata. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Páll, E. (2001): A vaddisznó. Nimród Vadászakadémia. 8. kötet. Nimród Alapítvány, Budapest

Sárkány, P. és Vallus, P. (szerk.) (1971): A vadászat kézikönyve. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szabolcs, J. (1975): A dámvad. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2., átdolgozott kiadás)

Szederjei, Á. (1963): A vad etetése, óvása, befogása. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. és Studinka, L. (1962): Nyúl, fogoly, fácán. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1959): Őz. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest

Szederjei, Á. (1965): Szarvas. Mezőgazdasági Kiadó, Budapest (2. kiadás)

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): A csapdázás elmélete és gyakorlata. Vad-Ész Mérnökiroda Bt., Gödöllő

Szemethy, L. és Heltai, M. (2001): Ragadozógazdálkodási stratégia - a jövő lehetőségei. Magyar Apróvad Közlemények, 6: 59-78

Szunyoghy, J. (1963): A magyarországi szarvas. Kandidátusi értekezés, Természettudományi Múzeum, Budapest